

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 23 (74)
9 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940 – Ε!

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 23 - 9 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ	μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἢ λήγει ἡ συνδρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφὴ σημαίνει εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομήν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεώς των.

Η ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Τὰ αὐστηρὰ μέτρα ποὺ εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐφαρμόση τὸ Κράτος ἐναντίον ἑκατὸν καὶ πλέον ναυτικῶν, πού, ἀρνούμενοι νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὰ πλοῖα εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν ναυτολογημένοι, ἔγιναν ὑπαίτιοι καὶ ὄργανα σποραδικῶν ἀνταρσιῶν καὶ ἐδυσφήμησαν εἰς τὴν ξένην τὸ ὑπερήφανον ὄνομα τῶν ναυτίλων μας, ἐκηλίδωσαν τὴν τιμίαν καὶ ἔνδοξον παράδοσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ποὺ τὴν κατέκτησαν, ἡγίασαν καὶ τὴν ἐλάμπρυναν σκληρὰ καὶ ἡρωϊκὰ κατορθώματα αἰώνων εἰς τὰς θαλάσσας καὶ εἰς τοὺς μακρινοὺς ὠκεανούς, πρέπει νὰ κινήσουν βαθύτερα τὴν σκέψιν μας. Ὁ φόβος, ποὺ εἶναι ἀνθρώπινον νὰ γεννᾷ ἡ αἴσθησις τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους ἦτο πολὺ φυσικὸν ν' αὐξήσουν αἱ σκληραί, φθάνουσαι μέχρι βαρβαρότητος, μέθοδοι τοῦ ναυτικοῦ πολέμου δὲν εἶναι ἐπαρκὴς ἐξήγησις. Πολὺ ὀλίγον ὁ φόβος αὐτῶν τῶν κινδύνων ἠμπορεῖ νὰ ἐξηγῇ καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον νὰ δικαιολογῇ καὶ νὰ συγχωρῇ τὰς ὁμαδικὰς ἢ τὰς μεμονωμένας ἀρνήσεις ὑπηρεσίας. Οἱ ἐπαγγελματικοὶ κίνδυνοι δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἀπὸ κανένα κλάδον ἐργασίας, εἰς καμμίαν ἐποχήν. Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ ποτέ, ὥστε ὁ φόβος τῶν ἐπαγγελματικῶν κινδύνων νὰ συγχωρῇ τὴν ἄρνησιν ἐργασίας, ὁλόκληρον τὸ σύστημα τῆς παραγωγῆς θὰ ἐκλονίζετο, θ' ἀνεκόπτετο ἡ πορεία τῆς προόδου, ὁ κόσμος θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν βαρβαρότητα καὶ ἡ ἀνθρωπότης θὰ εἶχε καταδικασθῆ εἰς τὸν ἀφανισμόν.

Λάθος θὰ ἦτο ἐξ ἄλλου καὶ τὸ νὰ φαντασθῇ ἀκόμη κανείς, ὅτι τὰ κρούσματα τῶν ἀνταρσιῶν εἰς τὰ ποντοποροῦντα ἑλληνικὰ πλοῖα εἶναι δυνατὸν ν' ἀποδοθοῦν εἰς ἀνικανοποίητα ὑλικὰ αἰτήματα. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν εἶχον προηγηθῆ, πολὺ πρὶν ἐκραγῇ ὁ πόλεμος, οἱ μεταρρυθμιστικοὶ νόμοι τοὺς ὁποίους ἐθέσπισε τὸ Ἐθνικὸν Κράτος καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους τῆς ναυτιλίας μὲ ὅσην γενναιότητα καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ἐργαζομένους, πάλιν θὰ ἤρκουν τὰ ἔκτακτα μέτρα, τὰ ὁποῖα τοὺς τελευταίους μῆνας ἐλήφθησαν, εἰδικῶς διὰ τοὺς ναυτιλλομένους, διὰ τὴν δίαιταν καὶ τὴν ὑγείαν των, διὰ τὰς ἀνέτους συνθήκας ἐργασίας εἰς τὰ πλοῖα, διὰ τὰς ἐξαιρετικῶς προσηυξημένας ἀμοιβάς των, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἰδίων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, διὰ τὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας ἢ θανάτων ἐκ τορπιλλισμοῦ καὶ ἄλλων συναφῶν δυστυχημάτων, διὰ νὰ καταπέσῃ τελείως καὶ ἁπλῆ τοιαύτη ὑπόνοια.

Δὲν εἶναι ἐπομένως ὑλικὰ τὰ αἴτια, δὲν εἶναι συγγνωστὸν οὔτε ἀνεκτὸν νὰ προβληθῇ, ὅτι τάχα ὑλικαὶ ἀξιώσεις ἐξηγοῦν τὸ θλιβερὸν φαινόμενον τῶν κρουσμάτων ἀνταρσιῶν καὶ στάσεων ποὺ ἔχουν σημειωθῆ εἰς μερικὰ ἑλληνικὰ πλοῖα. Καὶ κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον οἱ κίνδυνοι τῆς ναυσιπλοΐας ἦσαν ἐξ ἴσου πυκνοὶ καὶ ἀκόμη περισσότερον ἐκτεταμένοι. Δὲν εἴχομεν τότε ἀνάλογα κρούσματα. Μολονότι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ προστατευτικὴ τῶν ἐργαζομένων νομοθεσία δὲν εἶχε οὔτε τὴν εὐρύτητα οὔτε τὴν γενναιότητα προβλέψεως τῆς σημερινῆς. Δὲν εἶναι λοιπὸν καθόλου ὑλικοὶ οἱ παράγοντες, δὲν εἶναι δηλαδὴ οὔτε ἡ κακὴ δίαιτα, οὔτε αἱ δύσκολοι συνθῆκαι ἐργασίας, οὔτε ἡ γλισχρότης τῶν ἀμοιβῶν, οὔτε ὁ φόβος διὰ τὸ τί θὰ γίνῃ ὁ ναυτικὸς ἂν στερεθῇ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τῆς ἱκανότητος ἐργασίας, οὔτε ἡ ἀπόγνωσις διὰ τὴν τύχην τῶν προσφιλῶν του εἰς περίπτωσιν θανάτου του, ποὺ ἐξηγοῦν τὸ φαινόμενον ποὺ ἐξετάζομεν. Μὲ τοὺς ὅρους ἀμοιβῶν ποὺ ἐθεσπίσθησαν τοὺς τελευταίους μῆνας ὁ τελευταῖος ναυτεργάτης τῶν πλοίων τῆς ποντοπορούσης ναυτιλίας μας πληρώνεται πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν εἰδικὸν ἐπιστήμονα. Μὲ τοὺς ὅρους αὐτοὺς εἰς ἕνα ἢ δύο ταξίδια ὁ κοινὸς θερμαστὴς ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ σχηματίσῃ μικρὰν περιουσίαν. Ὁ διατρέχων τὸν κίνδυνον τῆς ἀναπηρίας, λόγῳ ἀτυχήματος, ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἀποσυρόμενος εἰς τὸ σπίτι του θὰ ἔχῃ νὰ ὑπολογίζῃ ἐπὶ ἑνὸς μικροῦ κεφαλαίου ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃ. Τέλος ἐκεῖνος ποὺ θὰ χάσῃ τὴν ζωήν του θ' ἀφήσῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν του τόσα χρήματα, ὅσα ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας δὲν θὰ ἦτο εὔκολον ν' ἀποταμιεύσῃ ἐπὶ ἔτη πολλά.

Δὲν εἶναι ἄρα καθόλου ὑλικοὶ οἱ λόγοι ποὺ ἐξηγοῦν τὰς ἀνταρσίας διὰ τὰς ὁποίας ἐτιμωρήθησαν οἱ στασιάσαντες ναυτικοί. Εἶναι ψυχικοί. Τὸ φοβερὸν φαινόμενον ποὺ ἐπροφήτευσε καὶ ἀποκαλυπτικὰ περιέγραψε ὁ Ντοστογιέφσκη ὡς πανωλικὴν ἐπιδημίαν, ἡ ὁποία θὰ ἐξεχύνετο ἀπὸ τὴν Ἀσίαν διὰ νὰ κατακλύσῃ τὴν Εὐρώπην καὶ τὸ ὁποῖον ἐπραγματοποιήθη εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ ἐβύθισεν εἰς ζόφον βαθὺν καὶ πυκνὸν τὴν ἀπέραντον πατρίδα τοῦ προφήτου, αὐτὸ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ψυχικῆς νόσου ποὺ μία ἐκδήλωσίς της εἶναι καὶ ἡ ἄρνησις ἐργασίας.

Τέσσαρα χρόνια τώρα αἱ ψυχαί μας ἀντιδροῦν ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἐπιδημίας, ποὺ ἐπρόφθασε νὰ μολύνῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα. Φαίνεται ὅτι μ' ὅλο ποὺ ἡ δύναμις ἀντιδράσεώς μας ἦτο μεγάλη καὶ νικηφόρος, ὑπελείφθησαν νοσηραὶ ἑστίαι καὶ ὀλίγοι ψυχικῶς ἀποσυντεθειμένοι μεταξύ μας. Αὐτοὶ ποὺ ἦσαν οἱ ἀγωγοὶ τῆς ἀνταρσίας εἰς τὰ πλοῖα καὶ ποὺ ἡ κυβέρνησις τοὺς ἀπεμόνωσεν εἰς τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου. Τὸ θέαμα τῆς ἀθλίας συνοδείας των ἂς χρησιμεύσῃ εἰς ὅλους μας ὡς νέα παρόρμησις καὶ ἂς ἐντείνῃ τὴν ἀγρυπνίαν τῆς ἀντιδράσεως μας. Μεταξὺ ὅλων τῶν συμφορῶν τὰς ὁποίας ὁ κομμουνισμὸς ἐξαπέλυσε κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ δυσφήμησις τῆς ἐργασίας ὡς δουλείας, ἡ ἀπόπειρα ἀποσυνθέσεως τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν ἐργαζομένων, ἡ ἀγνόησις τοῦ λυτρωτικοῦ στοιχείου ποὺ ὑπάρχει εἰς τὸν μόχθον καὶ ποὺ μόνον αὐτὸ δικαιώνει καὶ ἁγιάζει τὸν ἄνθρωπον, εἶναι ἡ φοβερωτέρα. Καὶ ἂν ἔλειπον ὅλαι αἱ ἄλλαι ὀλέθριαι πλάναι τοῦ μηδενιστικοῦ αὐτοῦ κηρύγματος, θὰ ἔφθανεν αὐτὴ μόνη νὰ ἐκβαρβαρώσῃ τὸν Κόσμον. Ἡ ἐργασία ἐδόθη ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ γνησιωτέρα πηγὴ νικηφόρου χαρᾶς εἰς τὸν ἀγωνιζόμενον ἐπὶ γῆς ἄνθρωπον. Ὁ κομμουνισμὸς ζητεῖ νὰ στεγνώσῃ αὐτὴν τὴν πηγήν. Νὰ φονεύσῃ τὴν χαρὰν ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ αὐτὴν καὶ εἶναι φανερόν, ὅτι ἂν τὸ ἐπετύγχανε θὰ ἐφόνευε μαζί μ' αὐτὴν καὶ τὴν ζωὴν τὴν ἰδίαν. Ἂς τὸν νικήσωμεν ὑπεραμυνόμενοι τῆς ζωῆς, ποὺ εἶναι τὸ μέγιστον δῶρον τοῦ Θεοῦ.

Κδς

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α΄

Συμπληρώθηκαν 27 χρόνια ἀπὸ τότε — τὸ ἀνοιξιάτικο ἐκεῖνο ἀπόγευμα τῆς 5)18 Μαρτίου 1913 — ποὺ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α΄ καθηγίασε μὲ τὸ τίμιο αἷμα του τὰ ἀπελευθερωμένα Μακεδονικὰ ἐδάφη καὶ ἐπότισε μ' αὐτὸ τὰ ἱερὰ χώματα τῆς πόλεως τοῦ Μυροβλήτου.

Ἔπεσε, ὁ πρῶτος αὐτὸς στρατιώτης, σὰν ὁ τελευταῖος, φρουρὸς ἀκοίμητος τῶν Ἑλληνικῶν πόθων ἐπὶ τῶν προμαχώνων τῆς Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ!...

Στὴν Ἱστορία μας ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας πῆρε τὴ θέσι ποὺ ἀξίζει στὴν μεγάλη του προσωπικότητα, καὶ πῆρε μιὰ θέσι ἀνάμεσα στοὺς ἥρωες καὶ τοὺς μάρτυρας. Ἐργάστηκε πενῆντα χρόνια ὁλόκληρα γιὰ τὴν εὐημερία τῆς Ἑλλάδος καὶ στὸ τέλος ἔδωσε στὴ χώρα του ὅ,τι πολυτιμότερο εἶχε: τὴ ζωή του, τὸ αἷμα του... Ὁ Γεώργιος Α΄ ἐθυσιάσθη ὑπὲρ πατρίδος.

* * *

Σκοπὸς τοῦ σημερινοῦ σημειώματος δὲν εἶναι ἡ ἔξαρσις τῆς θυσίας τοῦ Βασιλέως!... Δὲν εἶναι ἀκόμη ἡ ἔξαρσις τῶν δεσμῶν — δεσμῶν αἵματος — ποὺ συνδέουν τὴ σημερινὴ Ἑλληνικὴ Δυναστεία τοῦ Γεωργίου τοῦ Α΄ μὲ τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος.. Μὲ τὴν εὐκαιρία ὅμως τῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου του θὰ δημοσιεύσουμε ἐδῶ — σὰν ἕνα μνημόσυνο εὐλαβικὸ — μερικὰ χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴν ζωή Του, ὡς Βασιλῆᾶ, ὡς ἀνθρώπου, ὡς οἰκογενειάρχου...

Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος οὐδέποτε ἔπαιρνε προφυλάξεις ἀσφαλείας. Ἔβγαινε στὸν περίπατο ἀπροφύλακτος... Πολλὲς φορὲς τοῦ ἔκαναν συστάσεις:

— Μεγαλειότατε! Μὴ βγαίνετε ἔτσι χωρὶς νὰ προφυλάσσεσθε.

Ὁ Βασιλεὺς ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀκούσῃ καμμιὰ σχετικὴ συμβουλή!

— Δὲν θὰ ὑπάρξῃ, ἔλεγε, ποτὲ Ἕλλην νὰ μὲ δολοφονήσῃ...

Καὶ ὅταν κάποτε ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας φιλοξενούμενος τοῦ Ἕλληνος Βασιλέως τοῦ ἐξέφρασε τὸ θαυμασμό του γιατὶ δὲν ἔπαιρνε καμμιὰ ἀπολύτως προφύλαξι γιὰ τὴ ζωή του, ὁ Γεώργιος Α΄ ἀπήντησε...

— Ἐμένα μὲ φυλάσσουν οἱ ὑπήκοοί μου!...

Εἶχε ἄδικο; Δὲν τὸ πιστεύω. Γιατὶ ἔτσι ἦταν πραγματικά!... Ἐὰν ὡπλίσθηκε ὅμως ἕνα χέρι παράφρονος, αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία... Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ᾐσθάνθη εἰλικρινὰ καὶ βαθειὰ τὸ πένθος τῆς ἀπωλείας ἑνὸς Βασιλέως ποὺ τὸν κυβέρνησε στὶς πιὸ τρικυμιώδεις στιγμὲς τῆς Ἐθνικῆς του ζωῆς, μὲ δεξιότητα.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο στὴν Ἑλλάδα ποὺ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος δὲν ἐλάμβανε προφυλάξεις.

Ὁ ἀστυνομικὸς Παολί, ποὺ ἦταν ἐπιφορτισμένος γιὰ τὴν ἀσφάλειά του, εὕρισκε διαρκῶς τὸν μπελᾶ του μαζύ του. Τὸν περίμενε στὴν κυρία εἴσοδο τοῦ ξενοδοχείου ποὺ ἔμενε κι' αὐτὸς ξέφευγε ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ὑπηρεσίας...

Διηγοῦνται ἀκόμη ἕνα ὡραῖο του ἀνέκδοτο, στὸ Παρίσι ποὺ βρισκόταν ἀνεπίσημα ὁ Βασιλεύς!

Εἶχε παραγγείλει ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο του στὸ Νέο Ἱπποδρόμιο νὰ τοῦ κρατήσουν ἕνα θεωρεῖο! Στὴν ὡρισμένη ὥρα ξεκίνησε, πάντα χωρὶς ἐπισημότητες—ἀφοῦ ταξίδευε ἰνκόγκνιτο—καὶ πῆγε στὴν παράστασι. Μόλις ὅμως ἀνέβαινε τὰ σκαλιὰ τοῦ Ἱπποδρομίου ἀνύποπτος ἀκούει τὴ μουσικὴ νὰ παίζῃ τὸν Ἐθνικό μας ὕμνο. Αὐτὸ τὸν ηὐχαρίστησε. Σκέφθηκε ὁ Βασιλεύς. Ἐγὼ εἶμαι «ἄγνωστος» ἐδῶ. Τὸν Ἐθνικὸ ὕμνο τῆς Ἑλλάδος δὲν τὸν παίζουν γιὰ μέ' ἀφοῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν παίξουν. Συνεπῶς τὸν παίζουν πρὸς τιμὴν τῆς Ἑλλάδος... Μπράβο τους... Καὶ προχώρησε... Μὰ σὰν ἔφθασε στὸ θεωρεῖο του βρέθηκε πρὸ μεγάλης ἐκπλήξεως: Τὸ θεωρεῖο του ἦταν βασιλικὰ διακοσμημένο... Καὶ μέσα ἕνας θρόνος μεγαλοπρεπής!... Αὐτὸ δὲν ἦταν βέβαια σωστό, γιατὶ ἕνας Βασιλῆᾶς ποὺ ταξιδεύει ἀνεπίσημα πρέπει νὰ θεωρῆται σὰν ἕνας κοινὸς θνητὸς χωρὶς νὰ γίνωνται γι' αὐτὸν ἰδιαίτερες τιμές.....

Καὶ ἀμέσως τοὺς ἔδωσε ἕνα καλὸ μάθημα. Ἔφυγε στὸ πρῶτο διάλειμμα.

Ἡ προσήλωσί του στὴν ἐθιμοτυπία — ὅπως δείχνει τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο—ἦταν ἐξαιρετική. Ἦταν ἄκαμπτος.

Κάποτε ζήτησε ἕνας Ἄγγλος — ὄχι βέβαια ἐπίσημος, ἀλλὰ πάντως πρόσωπο σοβαρὸ—νὰ παρουσιασθῇ στὸν Γεώργιο!... Ὁ Βασιλεὺς δέχτηκε εὐχαρίστως καὶ κατὰ τὸ ἔθιμον τοῦ παλατιοῦ τοῦ ὥρισε τὴν ὥρα.....

Μὰ ὁ ἐκκεντρικὸς Ἄγγλος ἔφτασε στὸ παλάτι μὲ ἔνδυμα περιπάτου.

Οἱ ὑπασπισταὶ τοῦ Βασιλέως τοῦ ὑπέδειξαν ὅτι ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῇ μὲ φράκο!...

— Ὁ Ἄγγλος ὅμως δὲν ἐδέχθη... Ἐγώ, εἶπε κομπορρημονῶν ὁ ἰδιότροπος Βρεττανός, παρουσιάζομαι καὶ σ' αὐτὴ τὴ Βασίλισσα Βικτωρία χωρὶς φράκο. Μὲ ἁπλὸ σακκάκι...

Τὸ γεγονὸς ἀναφέρθηκε στὸ Βασιλέα.

Μ' αὐτὸς ἀρνήθηκε νὰ τὸν δεχθῇ στὴν αἴθουσα παρουσιάσεων.

— Ἂς ἔλθῃ νὰ τὸν δεχθῶ στὸν κῆπο, εἶπε τότε ὁ Βασιλεύς.

Καὶ τὸν δέχθηκε πραγματικὰ στὸν Βασιλικὸ κῆπο καὶ σ' ἕνα παγκάκι ἐκεῖ καθισμένοι κουβέντιασαν φιλικώτατα πάνω ἀπὸ μιὰ ὥρα.

* * *

Στὸ Βασιλέα ἄρεσαν οἱ φάρσες πάρα πολύ! Ὁ Βιβλιοθηκάριος τῶν ἀνακτόρων, ὁ γέρω Κέπεν, εὕρισκε τὸ διαβολό του. Τοῦ σκάρωνε χίλιες δυὸ φάρσες ποὺ τὸν φούρκιζαν, μὰ ποὺ σὰν μάθαινε πῶς γίνηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Βασιλέα, μέσα στὴ φοῦρκα του, γελοῦσε κι' αὐτός...

Στὸ δωμάτιό του ὁ γέρω Κέπεν εἶχε διάφορες εἰκόνες — φωτογραφίες οἱ περισσότερες.. Ὁ Γεώργιος μπῆκε κρυφὰ στὸ δωμάτιο τοῦ Βιβλιοθηκαρίου του κι' ἄρχισε νὰ ζωγραφίζῃ... Πρόσθεσε μουστάκια μὲ μελάνι, γυαλιά, καὶ παρεμόρφωσε ἔτσι ὅλες τὶς προσωπογραφίες, ποὺ ἐνῷ εἰκόνιζαν μορφὲς ἀνθρώπινες, εἶχαν μεταβληθῆ εἰς μορφὲς τερατώδεις...

Ὁ Βασιλεὺς ἀφοῦ τελείωσε τὸ ἔργο του, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα παραβὰν καὶ περίμενε τὴν ἄφιξι τοῦ γέρω Κέπεν...

Φαντασθῆτε τώρα τὴν κατάπληξι τοῦ γέρω Βιβλιοφύλακα ὅταν εἶδε τὰ χάλια τῶν εἰκόνων...

Ἄρχισε τὰ σταυροκοπήματα... Μὰ ὅταν ἄκουσε τὰ ἀκράτητα γέλια τοῦ Βασιλέως κατάλαβε τὴ φάρσα, καὶ τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενος δὲν μίλησε παρά, ἀγαθὸ γεροντάκι ὅπως ἦταν, ἄρχισε κι' αὐτὸς νὰ γελᾷ..

* * *

Στὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας περπατοῦσε ὁλομόναχος. Φοροῦσε πολιτικὰ καὶ... παρακολουθοῦσε, σὰν ἁπλὸς διαβάτης, μιὰ ἐνδιαφέρουσα σκηνή.

Ἕνας δεκανεὺς τοῦ ἱππικοῦ προσπαθοῦσε νὰ πιάσῃ ἕνα ἄλογο ἀγριεμένο...

— Δεκανέα, τοῦ φώναξε ὁ Βασιλῆᾶς, ποὺ δὲν εἶχε ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ τὸν ἱππέα... Πιάσε τὸ ἄλογο ἀπὸ τὰ χαλινάρια. Καὶ ταυτοχρόνως σταματοῦσε τὸ ἄλογο μὲ τὸ μικρὸ λεπτὸ ραβδάκι του.

— Ἔτσι πιάνουν τὰ ἄλογα στὸ χωριό σου; παρατήρησε ὁ ἱππέας, παρατηρῶντας τὸν ἄγνωστο κύριο ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τοῦ... δώσῃ μαθήματα. Κι' ἂν μὲ δαγκάσῃ;

— Τότε πιάστο ἀπὸ τὰ αὐτιά, ἀπάντησε γελῶντας ὁ Γεώργιος. Καὶ βοήθησε τὸν δεκανέα νὰ τιθασεύσῃ τὸ ἀγριεμένο ἄλογο.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

Γράμματα στους Νέους

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἔχουν περάσει τρεῖς ἑβδομάδες ποὺ δὲν ἔχουμε ἐπικοινωνήσει μεταξύ μας ἀπ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ στήλη. Κι' ὅμως, καθισμένος στὸ ἴδιο αὐτὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ μας, σᾶς παρακολουθοῦσα ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες, διαβάζοντας τὴν ἀλληλογραφία σας καὶ τὴ συνεργασία ποὺ στέλλετε σ' αὐτό. Πόση συγκίνησι, πόση ἱκανοποίησι κι' αἰσιοδοξία προσφέρουν τὰ ὡραῖα γράμματά σας, ποὺ μὲ ἁπλότητα, μὲ ἀφέλεια, κάποτε καὶ μέ... συντακτικὰ καὶ ὀρθογραφικὰ λάθη ἐκφράζουν τὴν ἀγάπη σας, τὸν ἐνθουσιασμό σας καὶ τὴν πίστι σας στὴν ἐθνική μας ἰδεολογία, στὸν Ἀρχηγό μας καὶ στὴν Ὀργάνωσί μας! Ὕστερα ὅμως ἔρχεται ἡ συνεργασία ποὺ στέλλετε γιὰ δημοσίευσι, κι' ἐδῶ τώρα θέλω νὰ σᾶς... μαλλώσω λιγάκι, νὰ σᾶς κάμω ἕνα παράπονο, νὰ σᾶς δώσω, μὲ τὴ στοργὴ καὶ τὴν πεῖρα τοῦ πατέρα, μερικὲς συμβουλές.

Δὲν μιλῶ βέβαια γιὰ τὶς πνευματικὲς ἀσκήσεις, τὰ σταυρόλεξα καὶ τὰ εὔθυμα ἀνέκδοτα ποὺ μᾶς στέλλετε κατά... σωροὺς ὅλοι σας καὶ πρὸ πάντων τὰ χαριτωμένα κι' ἀγαπημένα σκαπανάκια μας. Οὔτε ἀρνιέμαι ὅτι μέσα στὴν ἄλλη συνεργασία ὑπάρχουν κι' ἀρκετὰ κομμάτια ποὺ ἔχουν ἔμπνευσι καὶ ταλέντο καὶ δείχνουν ἐπίδοσι στὸ γράψιμο. Ἀλλὰ εἶναι κάτι ἄλλο ποὺ πρέπει νὰ τὸ προσέξουμε μὲ σοβαρότητα: ὅλη αὐτὴ ἡ συνεργασία σας εἶναι — καὶ τὶς περισσότερες φορὲς «θέλει νὰ εἶναι» — ἀποκλειστικὰ σχεδὸν λογοτεχνική.

Ὄχι, παιδιά, δὲν εἴπαμε κι' ἔτσι. Ὅλοι λοιπὸν πᾶτε γιά... λογοτέχνες; Ὡραία βέβαια ἡ λογοτεχνία καὶ μακάρι νὰ καμαρώσουμε αὔριο διαλεχτοὺς λογοτέχνες κι' ἀπὸ σᾶς. Μὰ ὑπάρχει μιὰ παρεξήγησι: Ἡ Λογοτεχνία εἶναι τὸ λουλούδι, εἶναι ὁ καρπὸς ποὺ δίνει τὸ πνευματικὸ δέντρο. Γιὰ νὰ ξεπετάξη ὅμως τὰ λουλούδια του αὐτὸ τὸ δέντρο, γιὰ νὰ δέση τοὺς ἀνθούς του σὲ καρπό, πρέπει πρῶτα νὰ ριζώση καλὰ μέσα στὴ γῆ, νὰ ποτιστῆ, νὰ κλαδευτῆ, νὰ καλλιεργηθῆ μὲ προσοχή, μὲ φροντίδα, μὲ σύστημα.

Ἐσεῖς λοιπὸν ἀρχίζετε ἐντελῶς ἀνάποδα. Ἀρχίζετε ἀπὸ τὸ λουλούδι ἀντὶ ν' ἀρχίσετε ἀπὸ τὸν σπόρο, ἀπὸ τὴ γῆ, ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ δέντρο. Ὁ σπόρος σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι εἶναι ἡ γνωριμία τοῦ Λαοῦ μας, ἡ βαθειὰ γνωριμία τῶν ἠθῶν του, τῶν ἐθίμων του, τῶν θρύλων του, τῶν παραδόσεών του, τῶν παραμυθιῶν του, τῶν τραγουδιῶν του, τῆς ζωῆς του γενικά. Κι' ἡ γῆ εἶναι ὁ τόπος μας, ὁ δοξασμένος κι' ἁγιασμένος τόπος μας, ἡ πανέμορφη Ἑλληνικὴ φύσι, ἡ Ἑλλάδα μας.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀστείρευτη παρακαταθήκη θὰ πάρουμε τὸν σπόρο τῆς πνευματικῆς μας ὑποστάσεως. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν πλούσια καὶ γόνιμη γῆ θὰ τὸν φυτέψουμε. Κι' ὕστερα θἄρθῆ ἡ καλλιέργεια, ἡ κοπιαστικὴ καὶ συστηματικὴ καλλιέργεια ποὺ λέγεται μελέτη καὶ μόρφωσι, γιὰ νὰ στερεώση τὶς ρίζες του, νὰ δυναμώση καὶ νὰ ὑψώση τὸν κορμό του, νὰ τὸν κάμη ν' ἀνθίση καὶ νὰ καρποφορήση.

Αὐτὴ εἶναι ἡ φυσιολογική, ἡ ἀπαραίτητη πορεία τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ἀγαπητοί μου Φίλοι. Κι' αὐτὴν τὴν πορεία πρέπει ν' ἀκολουθήσετε καὶ σεῖς: νὰ γνωρίσετε καὶ νὰ μελετήσετε τὴ Γῆ μας καὶ τὸν Λαό μας, κι' αὐτὰ νὰ προσπαθήσετε νὰ ἐκφράσετε πρῶτα - πρῶτα. Κι' ἔχετε τόσα ὡραῖα πράγματα νὰ μᾶς πῆτε! Ὅταν τὰ νοιώσετε αὐτὰ καλά, κι' ὅταν κατορθώσετε νὰ τὰ ξαναζωντανέψετε μὲ τὸν Λόγο, τότε θὰ μπορέσετε νὰ κάμετε καὶ λογοτεχνία. Ἀλλὰ κι' ἂν δὲν γίνετε λογοτέχνες, θὰ εἶστε κάτι πιὸ πλατὺ ἀκόμη κι' ἐξ ἴσου ὡραῖο καὶ πολύτιμο: πνευματικοὶ ἄνθρωποι.

Μ' ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

Φέρτε τὴ χαρὰ καὶ τὴν ζωή, τὴν αἰσιοδοξία καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν μέσα εἰς τὰ σπίτια ὡς ἄτομα. Δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα αὐτό, μέσα εἰς τοὺς γονεῖς σας καὶ τοὺς μεγαλυτέρους ἀδελφούς σας νὰ φέρετε τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα. Καὶ ὡς σύνολον, ἂς περνᾶτε ἀπὸ τοὺς δρόμους τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν χωριῶν της μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλά, μὲ τὸ σῶμα εὐθυτενές, μὲ τὴν χαρὰ εἰς τὰ πρόσωπα καὶ μὲ στρατιωτικὸ ρυθμό, γιὰ νὰ δείχνετε εἰς τὸ Ἔθνος ποία εἶναι ἡ ἰσχύς του καὶ ἡ δύναμίς του. Καὶ θὰ δῆτε καὶ τοὺς μεγαλυτέρους ἀπὸ σᾶς νὰ ἐνθουσιασθοῦν μαζί σας. Θὰ δῆτε τοὺς διστακτικοὺς νὰ παρασυρθοῦν καὶ νὰ σᾶς ἀκολουθήσουν καὶ θὰ πάρετε σεῖς τὴν πρωτοπορίαν τοῦ Ἔθνους βαδίζοντες πρὸς τὰ ἐμπρός. Θὰ δώσετε τὴν φλόγα σας εἰς ὅλον τὸ Ἔθνος καὶ θὰ γεμίσετε τὴν ψυχὴν ὅλων τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν τὸν ἰδικόν σας.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἡ σημαία δὲν εἶναι ἕνα κομμάτι πανὶ κρεμασμένο εἰς ἕνα κοντάρι. Εἶναι τὸ σύμβολο τῆς πατρίδος μας. Εἶναι ἡ ἰδία ἡ πατρίς μας. Ὅπως ὅταν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεταλαβαίνετε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἔτσι καὶ μὲ τὸ πανὶ αὐτὸ κρατεῖτε εἰς τὰ χέρια σας τὴν πατρίδα ὁλόκληρη, τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

ΑΙ ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

Εἰς ἐννέα μόνον Περιφερειακὰς Διοικήσεις ἐφυτεύθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον 231.216 δένδρα. Ἀξίζει νὰ μνημονευθῇ ἰδιαιτέρως ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Χαλκιδικῆς, ἡ ὁποία ἐφύτευσε 79.000 δένδρα. Εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν μόλις τῆς ἀνοίξεως καὶ φυσικὰ αἱ δενδροφυτεύσεις θὰ συνεχισθοῦν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἔχομεν ἕως τώρα ἠμποροῦμε νὰ ἐκφράσωμε τὸν θαυμασμόν μας διότι οἱ νέοι καὶ τὰ κορίτσια τῶν Φαλάγγων τῆς Ὀργανώσεως ἀποδεικνύουν μὲ τὰ ἔργα των πόσον ἐμπνευσμένα γνωρίζουν νὰ πραγματοποιοῦν τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καταβάλλει ἰδιαιτέραν φροντίδα διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἱδρύσεως σχολικῶν κήπων. Ὅσα σχολεῖα διαθέτουν χῶρον πέντε τοὐλάχιστον στρεμμάτων, ἢ μποροῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὸν χῶρον αὐτὸν ἀπὸ τοὺς οἰκείους Δήμους ἢ Κοινότητας, θὰ τὸν χρησιμοποιήσουν διὰ τὴν ἵδρυσιν σχολικοῦ κήπου. Ἐν ἀνάγκῃ θὰ βοηθήσῃ εἰς τοῦτο χρηματικῶς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Χαιρετίζοντες μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν τὸ μέτρον αὐτό, ἐκφράζομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ Δῆμος ἢ Κοινότης, ποὺ νὰ μὴ προσφέρῃ τὸν ἀναγκαῖον αὐτὸν χῶρον εἰς ὅσα σχολεῖα τὸν στεροῦνται, διὰ νὰ καταστῇ σύντομα δυνατὸν νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα σχολεῖον χωρὶς τὸν κῆπον του. Τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ ὅλη Παιδεία μας ἀναπροσαρμόζεται ἐπάνω εἰς θετικώτερα, πραγματικώτερα θεμέλια, ἡ γενίκευσις τῶν σχολικῶν κήπων, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς γεωργικῆς ἀγωγῆς τῶν Ἑλληνοπαίδων, εἶναι ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος.

Ο "ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ,,

Ἡ πεντηκονταετηρὶς τοῦ «Πανιωνίου» δὲν εἶναι μόνον ἀθλητικόν, ἀλλὰ καὶ ἐθνικὸν γεγονός. Ὄχι ἁπλῶς διότι ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἄθλησις τῆς νεότητος παντοῦ καὶ πάντοτε εἶναι ἐθνικὴ ὑπόθεσις, ἀλλὰ διότι ἡ προέλευσις καὶ αἱ συνθῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔδρασεν ἐπὶ τριάντα δύο χρόνια μὲ ἕδραν τὴν Σμύρνην, ἡ λαμπρὰ αὐτὴ ὀργάνωσις, τῆς ἔχει ἐξασφαλίσει τὸν ὑψηλὸν τίτλον. Αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός, ὅτι καὶ μεταφυτευθεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας μαζὶ μὲ τὸν Ἰωνικὸν Ἑλληνισμόν, ἐπὶ δέκα ὀκτὼ συνεχῆ χρόνια, ὁ «Πανιώνιος» δὲν ἔπαυσε νὰ δρᾷ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς ἀθλητικῆς προσπαθείας ἐν τῇ χώρᾳ καὶ νὰ τροφοδοτῇ τὰς ἀθλητικὰς τάξεις μὲ θαυμάσια στελέχη, ἀποδεικνύει ὅτι ἦτο βαθεῖα ἡ πνοὴ ἐκείνων ποὺ συνέλαβον τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεώς του, τὸν ὠργάνωσαν καὶ τὸν ἀνέδειξαν. Ὅτι τὸ πνεῦμα ποὺ τοῦ ἐνεφύσησαν οἱ ἱδρυταί του, πνεῦμα ἑλληνικῆς πίστεως, ἦτο τόσον ρωμαλέον, ὥστε ν' ἀντιπαλαίσῃ νικηφόρον μὲ τὸ πολιτικὸν κλῖμα, τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τοῦ τέλους ἰδίᾳ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, εἶχεν ἀποβῆ ἐκτάκτως δυσμενὲς διὰ τὸν εὐθαλῆ Ἰωνικὸν Ἑλληνισμόν. Φορεὺς τοιούτου ἑλληνικοῦ πνεύματος ὁ «Πανιώνιος» καὶ τοιαύτης ἑλληνικῆς πίστεως, ἀνεγέννησε καὶ ἀνέζησε τὴν ὡραιότητα καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀθλητικῶν στίβων τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν Πολιτειῶν, τοὺς ὁποίους διέσωσε καὶ θὰ διασώζῃ μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα ὑπέροχα μνημεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἰωνίας, εἰς τοὺς αἰῶνας θερμὴ καὶ γλυκεῖα ἡ μικρασιατικὴ γῆ.

Βεβαίως, ὅπως εἶναι φυσικόν, ὁ ἑορτασμὸς τῶν πενήντα χρόνων τοῦ «Πανιωνίου», τελούμενος εἰς τὰς Ἀθήνας, τὴν πρωταρχικὴν Ἰωνικὴν κοιτίδα, ἀφυπνίζει ἀναμνήσεις καὶ νοσταλγίας. Ζῇ ἀκόμη ἡ γενεὰ ἡ ὁποία ἐγνώρισε καὶ ἐκαμάρωσε τὴν ἀθλητικὴν νεότητα τοῦ Ἰωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ συναντωμένην εἰς τὰ στάδια τῆς εὐγενοῦς ἁμίλλης μὲ τὴν νεότητα ἄλλων ἑλληνικῶν περιοχῶν. Ὅμως αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ καὶ αἱ νοσταλγίαι ἔχουν πλέον τελείως λυτρωθῆ ἀπὸ κάθε αἴσθημα πικρίας καὶ φθόνου. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν ποὺ διέρρευσαν ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ Ἰωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ αἱ σχέσεις μας μετὰ τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος παρέμεινε συνεχιστὴς τῆς ζωῆς εἰς τὰς Ἰωνικὰς ἀκτὰς τοῦ ἀνατολικοῦ Αἰγαίου, ἔχουν διαμορφωθῆ κατὰ τόσον εὐτυχῆ τρόπον, ὥστε ν' ἀποκλείουν κάθε μνησίκακον συνερισμόν. Ὅ,τι διετηρήθη ἀπὸ τὸ παρελθὸν εἶναι ὁ δεσμὸς πρὸς τὰς παλαιὰς Πατρίδας, δεσμὸς νοσταλγικῆς στοργῆς, ὁ ὁποῖος ἁπλώνεται καὶ περικλείει μαζὶ μὲ αὐτὰς τὰς πατρίδας καὶ τὸ σημερινὸν ἀνθρώπινόν των πλήρωμα. Τοῦ δεσμοῦ τούτου, δεσμοῦ εἰρήνης, ἐκτιμήσεως καὶ φιλίας, ἰδιαιτέρως πολυτίμου κατὰ τὰς φοβερὰς στιγμὰς τὰς ὁποίας διανύει σήμερον ἡ Εὐρώπη, προσφάτως ἀκόμη, ἐξ ἀφορμῆς τῶν θεομηνιῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἐδόθησαν ἐν Ἑλλάδι πλούσια δείγματα μεταξὺ τῶν μικρασιατικῆς προελεύσεως Ἑλλήνων καὶ αἱ σχετικαὶ ἐκδηλώσεις εὗρον τὴν πλέον συγκινητικὴν ἀπήχησιν ἐκεῖθεν τοῦ Αἰγαίου. Οὕτω ἡ συντήρησις τοῦ «Πανιωνίου» καὶ ἡ συνέχισις τῆς δράσεώς του δεκαοκτὼ ὁλόκληρα ἔτη μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ, γίνεται ἀγωγὸς αἰσθημάτων κατανοήσεως καὶ εἰρηνικοῦ συνδέσμου μεταξὺ τῆς Σμύρνης καὶ τῶν Ἀθηνῶν, μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ καὶ ἀνατολικοῦ Αἰγαίου, τὸ ὁποῖον ἐγεφύρωσε καὶ συνέδεσεν ἀδιαρρήκτως ἡ ὁριστικὴ Ἑλληνοτουρκικὴ συμφιλίωσις.

Στὸ περιθώριον

Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ὁ Ἀρχηγὸς ἔκαμε καὶ πάλιν νὰ σκιρτήσουν ἀπὸ χαράν, ἐνθουσιασμὸν καὶ πίστιν οἱ ἁγνὲς ψυχὲς τῶν παιδιῶν μας μὲ τὴν ζεστὴν καὶ ζωογόνον παρουσίαν Του ἀνάμεσα σ' αὐτά. Παρὰ τὰς πολλαπλᾶς καὶ ὑψίστης ἐθνικῆς σημασίας ἀσχολίας Του, ὁ Ἀρχηγὸς εὗρηκε τὸν καιρὸν νὰ ἐπιθεωρήσῃ ἀρκετοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης, νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὰ «παιδιά Του», νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ψυχικήν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ἄσκησιν ποὺ συντελεῖται ἐκεῖ μέσα. Καὶ τὰ παιδιά, ποὺ νοιώθουν τὴ στοργή Του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον Του καὶ αἰσθάνονται ἀμεσώτατα καὶ βαθύτατα τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς σκέψεώς Του, Τὸν ἐδέχθησαν, ὅπως πάντα, μὲ τὰ πιὸ ὡραῖα καὶ δυνατὰ αἰσθήματα ἀφοσιώσεως εἰς τὸ Πρόσωπόν Του, ποὺ εἶναι συγχρόνως ἀφοσίωσις εἰς τὰ ὑψηλότερα ἐθνικὰ ἰδανικά, ἀφοσίωσις εἰς τὴν Πατρίδα.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

Μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἔγινεν εἰς τὴν Λάρισαν ἔκθεσις χειροτεχνίας, διοργανωθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐκεῖ Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων τῆς Ὀργανώσεώς μας. Ἐκφράζομεν τὴν ἱκανοποίησίν μας. Εἶναι ὄχι μόνον ὡραῖαι, ἀλλὰ καὶ χρησιμώταται ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀπασχολήσεις τῶν κοριτσιῶν μας εἰς ἔργα ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τῆς οἰκονομικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς συγχρόνως μορφώσεώς των. Καὶ πολὺ ὀρθῶς ἡ Ὀργάνωσίς μας ἀποδίδει εἰς αὐτὰ ἰδιαιτέραν σημασίαν.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Πρώτη: Σκαπανεῖς τρώγοντες τὸ συσσίτιό τους μετὰ τὰς ἀσκήσεις εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Δευτέρα: Νέες τῆς Μυτιλήνης μὲ τὴν τοπικὴ τους ἐνδυμασία.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ἀπὸ τὸ ἑπόμενο τεῦχος, καθὼς ἀναγγείλαμε, ἡ «Νεολαία» θ' ἀρχίση τὴ δημοσίευσι ἑνὸς νέου μυθιστορήματος μὲ τὸν τίτλο «Οἱ τρεῖς φίλοι». Ὅσοι παρακολουθήσανε τὸ «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» θὰ καταλάβουν πὼς τὸ νέο μυθιστόρημά μας εἶναι συνέχειά του καὶ ἔχει τοὺς ἴδιους ἥρωες.

Ὡς τόσο δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο νὰ ποῦμε δυὸ λόγια γιὰ τὸ ἱστορικὸ μυθιστόρημα γενικά, γιὰ τὸ τί ἐπιδιώκει καὶ πῶς τὸ ἐπιδιώκει κι' ὅ,τι ἄλλο ἀκόμα εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ κατατοπιστοῦν οἱ ἀναγνῶστες μας.

Ὁ συγγραφέας ἑνὸς ἱστορικοῦ μυθιστορήματος, ποὺ προορίζεται μάλιστα γιὰ τὴ «Νεολαία», ἔχει νὰ λύση ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἄλλα καὶ δύο βασικὰ προβλήματα:

α) Πῶς ζωηρότερα θὰ δώση τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς περιγράφοντας τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμα, τὸ ἰδιαίτερο ἄς ποῦμε χρῶμα ποὺ τὴ χαρακτηρίζει.

Γιατὶ κάθε ἐποχὴ ἔχει τὸ χρῶμά της, ποὺ τὴν κάνει νὰ ξεχωρίζη ἀπ' τὶς ἄλλες.

Ὁ ἄνθρωπος βέβαια στὰ βασικά του συναισθήματα δὲν ἀλλάζει. Λόγου χάρι, πάντα ἀγαπᾶ τὴ ζωή του καὶ φροντίζει νὰ τὴν καλυτερέψη, πάντα φοβᾶται τὸ θάνατο, πάντα προσπαθεῖ νὰ διαφυλάξη αὐτὸ ποὺ θεωρεῖ κτῆμά του κλπ. Μὰ ξέχωρα ἀπὸ τὰ συναισθήματα τοῦτα ἔχει καὶ ἄλλα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὶς τρέχουσες ἰδέες τῆς ἐποχῆς του, ἠθικές, πολιτικές, οἰκονομικὲς καὶ ποὺ ἀποτελοῦνε τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό της, τὸ χρῶμά της, ὅπως τ' ὠνομάσαμε παραπάνω. Τέτοιο π. χ. στὴν ἑλληνικὴ κλασσικὴ ἐποχὴ εἶναι ἡ προσήλωσι στὰ πάτρια καὶ μιὰ ψυχικὴ γαλήνη, ποὺ προέρχεται ἀκριβῶς ἀπὸ τούτη τὴν ἀφορμή. Δὲν εἶχαν οἱ ἄνθρωποι τότε μεγάλα ἠθικὰ προβλήματα νὰ λύσουν. Εἶναι καλὰ τοποθετημένοι μέσα στὸν ἠθικό τους ὁρίζοντα· ἐργάζονται, δημιουργοῦν καὶ ζοῦνε μέσα σ' αὐτὸν ἄνετα.

Στὴν Ἀλεξανδρινὴ ἐποχὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐντελῶς διαφορετικό. Τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ τῆς ἐποχῆς ἐδῶ εἶναι ἡ ἀνησυχία. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐκστρατεῖες τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἀνακατώνεται μὲ ἄλλους λαοὺς καὶ πολιτισμούς, ἐπιδρᾶται καὶ ἐπιδρᾶ. Ἀναζητᾶ νέες ἠθικὲς ἀξίες, νέο τρόπο ζωῆς. Ἀπὸ τὴν ἀναζήτησι τούτη, ποὺ ἐκδηλώνεται στὴ ζωὴ καὶ τὴν τέχνη, πηγάζει μιὰ παράξενη ἡρωϊκὴ διάθεσι.

Ὅσο γιὰ τὴ Βυζαντινὴ περίοδο, αὐτὸ ποὺ τὴν κάνει νὰ διαφέρη ὁλότελα ἀπὸ κάθε ἄλλη εἶναι ἡ ἔντονη θρησκευτικότητά της, ποὺ διαποτίζει ὄχι μόνο τὴν ψυχή, μὰ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου σὲ τρόπο ποὺ κάθε ἐκδήλωσι στὴ φιλοσοφία, στὴν ποίησι καὶ γενικώτερα στὸ λόγο, στὴ ζωγραφικὴ καὶ στὴ μουσική, περιστρέφεται γύρω ἀπὸ θρησκευτικὰ θέματα.

Στὸ μυθιστόρημα «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» ποὺ δημοσιεύσαμε οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Νεολαίας» εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶναι μονάχα τῆς πατρίδας, μὰ προπάντων τοῦ Χριστοῦ. Ὁλόκληρη σχεδὸν ἡ ὑπόθεσι τοῦ ἔργου εἶναι τοποθετημένη γύρω στὸ περίφημο πανηγύρι ποὺ γινότανε στὴ Θεσσαλονίκη κατὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Ἅη Δημήτρη, τὰ «Δημήτρια», ὅπως τὰ ἔλεγαν. Ὁ συγγραφέας τὸ μεταχειρίζεται σὰν ἕνα φόντο νὰ ποῦμε, «κάμπο» ὅπως θὰ ἔλεγαν οἱ Βυζαντινοὶ ἁγιογράφοι, κι' ἐπάνω του ζωγραφίζει τὶς μορφὲς τῶν ἡρώων του, τὶς πράξεις τους καὶ τὰ ὄνειρά τους. Ἀπὸ τὸ ἴδιο πρᾶγμα παίρνει ἀφορμὴ νὰ μᾶς περιγράψη τὴν ἰδιωτικὴ καὶ τὴ δημόσια ζωὴ τῆς ἐποχῆς, γιατὶ ἀκριβῶς τότε εἶναι μιὰ ἐνδιαφέρουσα στιγμὴ γιὰ νὰ ἐκδηλωθοῦνε καὶ ἡ μιὰ καὶ ἡ ἄλλη σ' ὅλες τους τὶς χαρακτηριστικὲς ἀποχρώσεις. Αὐτὸ ποὺ μπορεῖ νὰ παρατηρήση κανεὶς στὸ μυθιστόρημα τοῦτο εἶναι πῶς τοῦ λείπει ἡ περιπέτεια, ποὺ τραβᾶ ἰδιαίτερα τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μικρῶν ἀναγνωστῶν. Μὰ τὸ στοιχεῖο αὐτὸ ἔλειπε τότε ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἐπαρχιακῶν μεγαλοπόλεων, ὅπου ἔζησαν οἱ τρεῖς μικροὶ ἥρωες. Ἡ ζωὴ καὶ στὰ παλάτια τῶν ἀρχόντων καὶ στὰ νοικοκυριὰ τῶν «προσχεράρηδων», τῶν τεχνιτῶν, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, στὰ μοναστήρια μὰ καὶ στὶς ταβέρνες ἀκόμα ξοδευότανε σὲ λόγια καὶ πάλι λόγια ...

Ὑπῆρχαν βέβαια ἀνώμαλες περιστάσεις, ὀχλαγωγίες καὶ συγκρούσεις μὲ τὸ στρατὸ σὲ πολιτικὲς στάσεις ἢ ἐπιδρομὲς βαρβάρων κλπ., μὰ αὐτὸ ἦταν ἔκτακτο· ἡ καθημερινή, ἡ συνηθισμένη ζωὴ κυλοῦσε μὲ ἀργὸ ρυθμὸ μονότονο.

Γιὰ νὰ δώση λοιπὸν ὁ συγγραφέας τὴν πραγματικὴ εἰκόνα μιᾶς Βυζαντινῆς ἐπαρχιακῆς πόλης, ἔστω κι' ἂν πρόκειται γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, ἔπρεπε ν' ἀσχοληθῆ μὲ τὴ λεπτομέρεια. Τὰ παλάτια μὲ τὰ δίβολα ἀψιδωτὰ παράθυρα, τὰ λιακωτὰ καὶ τὰ ταβλωτά, ἀπ' ὅπου οἱ ἀρχοντοποῦλες παρακολουθοῦσαν χωρὶς νὰ φαίνωνται τὴν κίνησι τοῦ δρόμου, οἱ μεγάλες ἐκκλησιαστικὲς τελετὲς καὶ οἱ ὁλονυχτίες, ἡ θρησκευτικὴ ἔκστασι, κι' ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τὸ κουτσομπολιὸ γιὰ τὴ ζωὴ τῆς αὐλῆς, ποὺ ἔφτανε σὰ μακρινὸς ἀντίλαλος ἀπὸ τὴ Βασιλεύουσα. Οἱ γυναικοῦλες μὲ τὴν ἀτέλειωτη φλυαρία ποὺ σχολιάζανε τὸ κάθε τί κι' εἶχαν γιὰ ὅλα γνώμη. Οἱ καλόγεροι ποὺ δημαγωγοῦσαν στοὺς μεγάλους δρόμους καὶ στὶς ἀγορές. Οἱ λογῆς λογῆς πραματευτᾶδες ποὺ τρέχανε ὁλοῦθε ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου στὰ μεγάλα θρησκευτικὰ πανηγύρια μὲ καμῆλες, μὲ μουλάρια καὶ βωδάμαξες ... Ὅλα τοῦτα κι' ἀκόμα τὰ θαύματα καὶ τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ποὺ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ παρουσιάζονταν γιὰ νὰ δείξουν τὴ γνώμη τοῦ Θεοῦ τοῦ «ἐν οὐρανοῖς» γιὰ τὴ διαγωγὴ τῶν συγχρόνων, ὅλα τοῦτα εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ ν' ἀποχτήση τὸ Βυζαντινὸ μυθιστόρημα ἀτμόσφαιρα, «χρῶμα», ὅπως τὸ εἴπαμε μεῖς.

β) Δεύτερο πρόβλημα ποὺ ἔχει νὰ λύση ὁ συγγραφέας ἱστορικοῦ μυθιστορήματος, μὰ καὶ κάθε μυθιστορήματος, εἶναι τὸ λεγόμενο ἠθικοπλαστικό.

Οἱ ἥρωες πρέπει νὰ εἶναι πρότυπα. Νὰ κινοῦνται ἠθικὰ μέσα στὸ περιβάλλον τους, νὰ σκέπτωνται δηλαδὴ καὶ νὰ δροῦν σύμφωνα μὲ τὸν ἠθικὸ νόμο.

Συχνὰ γιὰ νὰ τὸ πετύχουν αὐτό, καὶ μάλιστα πιὸ ἔντονα, οἱ συγγραφεῖς καταφεύγουν στὸ ἑξῆς: Ὁ ἥρωας ἢ οἱ ἥρωες τοποθετοῦνται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ σὲ περιβάλλον δύσκολο, σὲ συνθῆκες ζωῆς καθόλου εὐχάριστες. Εἶναι φτωχοὶ λόγου χάρι, πολὺ φτωχοί, ὀρφανοί, δὲν τοὺς ἀγαποῦν, γνωρίζουν ἀπὸ μικροὶ τὴν κακία τοῦ κόσμου καὶ τὴ δυστυχία κι' ὡς τόσο καταφέρνουν νὰ παλαίψουν, νὰ νικήσουν καὶ στὸ τέλος νὰ γίνουν ἄνθρωποι καλοί, δοκιμασμένοι, ψημένοι, ὅπως πολὺ χαρακτηριστικὰ λέει ὁ λαός μας, «σὰν τὸ ἀτσάλι στὴ φωτιά». Καὶ γιὰ νὰ σᾶς δώσουμε ἕνα παράδειγμα πρόχειρο καὶ γνωστό: τέτοιος εἶναι ὁ μικρὸς Ρεμῆς, ὁ ἥρωας τοῦ «Χωρὶς οἰκογένεια», τοῦ φημισμένου αὐτοῦ μυθιστορήματος τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Μαλλό, ποὺ δημοσιεύεται ἐπίσης στὴ «Νεολαία». Τέτοιος εἶναι καὶ ὁ Ὄλιβερ Τουῖστ τοῦ μεγάλου Ἄγγλου συγγραφέα Ντίκενς καὶ ἄλλοι πλῆθος.

Στὸ τέλος καταφεύγουν συχνὰ στὸ ἑξῆς: Βάζουν καὶ λιγάκι παραμύθι στὴν ἱστορία, στοιχεῖο πολὺ ἀγαπητὸ στοὺς μικροὺς ἀναγνῶστες, ποὺ κλίνουν πάντα στὴν ἡλικία αὐτὴ στὴν ὀνειροπόλησι· ἀνακαλύπτουν π. χ. ξαφνικὰ πὼς ὁ ἥρωάς τους, ποὺ τόσο ὑπόφερε, δὲν εἶναι καθόλου ὀρφανὸς καὶ φτωχός, μὰ ἀπόγονος μεγάλης οἰκογένειας μὲ ὄνομα καὶ πλούτη. Αὐτὸ δίνει μιὰ πλήρη ἱκανοποίησι στὸν ἥρωα γιὰ τὰ ὅσα ὑπόφερε στὴ ζωή του, μὰ καὶ στὸν ἀναγνώστη ποὺ παρακολούθησε μὲ ἀγωνία τὶς περιπέτειες τοῦ μικροῦ ἥρωα.

Ὁ συγγραφέας τοῦ «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» δὲν κατάφυγε σ' αὐτὸ τὸ μέσο. Θέλησε νὰ βάλη πιὸ πραγματικὸ στοιχεῖο στὴν ἱστορία ποὺ μᾶς διηγεῖται. Ὁ ἥρωάς του, βέβαια, ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς, ἀρχίζει τὴ ζωή του μὲ μιὰ φοβερὴ περιπέτεια, γιατὶ ὅταν ἦταν δυὸ χρονῶν ἀκόμα οἱ κουρσάροι ἔκαναν ἐπιδρομὴ στὸν πύργο τοῦ πατέρα του. Μὰ ἡ ζωή του πιὸ ὕστερα ξετυλίγεται χωρὶς δυσάρεστες περιπέτειες, τὸ ἐναντίον μάλιστα. Ἄνθρωποι καλοὶ τὸν ὑποστηρίζουν, δασκάλους καλοὺς συναντᾷ κι' ἐνῷ ἦταν φτωχὸς καὶ κατατρεγμένος οἱ περιστάσεις τὸν βοηθοῦνε καὶ δένει φιλία μὲ ἀρχοντόπουλα καὶ γνωρίζεται μὲ ἀρχόντους, ἔτσι ποὺ σχεδὸν χωρὶς κόπο βρίσκεται στὸ τέλος σὲ μιὰ περίβλεπτη θέσι. Γίνεται ἀκόλουθος τοῦ Λέοντα Φωκᾶ καὶ πιὸ ὕστερα τοῦ Νικηφόρου.

Ἡ ζωὴ τοῦ Κομιτᾶ, ὅπως τὴ διηγεῖται ὁ συγγραφέας, δὲν ἔχει καθόλου παραμυθένιο στοιχεῖο. Μοιάζει ἀσφαλῶς μὲ τὴ ζωὴ πολλῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Νεολαίας», ποὺ τὰ βρῆκαν ὅλα ἕτοιμα στὴ ζωή τους. Ἕνας παλιὸς συγγραφέας ὅμως λέει: «Εὐκολώτερο εἶναι ν' ἀποχτήσης κοινωνικὴ θέσι καὶ πλούτη, παρὰ νὰ τὰ διατηρήσης ὅταν δὲν κοπίασες καθόλου στὴν ἀπόχτησί τους».

Ὅσοι παρακολούθησαν τὸ μυθιστόρημά μας «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» θὰ θυμοῦνται βέβαια τὰ λόγια ποὺ ὁ Πρωτοσπαθάρης, ὁ κὺρ Γρηγορᾶς, λέει στὸν ἥρωά μας τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν ἀποχαιρετάει καὶ ποὺ μὲ ἄλλο τρόπο ἐκφράζουν τὴν ἴδια σκέψι. Θὰ τὸ καταφέρη αὐτὸ ὁ Γρηγόρης καὶ οἱ φίλοι του, ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὶς ἴδιες συνθῆκες; Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε στὸ μυθιστόρημα τοῦ ἴδιου συγγραφέα κ. Μ. Ἀν. ποὺ θ' ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε ἀπὸ τ' ἄλλο φύλλο μας «Οἱ τρεῖς φίλοι».

Τὸ μυθιστόρημα αὐτό, ἀντίθετα μὲ τὸ πρῶτο του μέρος, εἶναι γεμᾶτο κίνησι καὶ περιπέτεια, γιατὶ στρέφεται γύρω ἀπὸ τὶς μεγάλες ἐκστρατεῖες ποὺ ἔκαμε ὁ στρατηγὸς καὶ κατόπιν αὐτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκᾶς ἐναντίον τῶν Ἀράβων τῆς Κρήτης καὶ τῆς Κιλικίας. Οἱ Σαρακηνοὶ ἦσαν ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος ἐχθρὸς τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, γιατὶ καὶ τὰ πολεμικὰ μέσα ποὺ εἶχαν στὴ διάθεσί τους ἦσαν ἀντάξια τῶν Βυζαντινῶν καὶ πολιτισμὸ εἶχαν μεγάλο καὶ φρόνημα ἐθνικὸ καὶ πίστι γιὰ τὸν ἀγῶνα τους.

Μέσα στὶς περιπέτειες τοῦ πολέμου αὐτοῦ πρόκειται νὰ δοκιμαστοῦν οἱ τρεῖς φίλοι.

Τὸ ξεκίνημά τους εἶναι γιομᾶτο ἐλπίδες. Καὶ ἀντρεία ἔχουν καὶ μόρφωσι καὶ συνδέονται μεταξύ τους μὲ μιὰ φιλία ποὺ εἶναι δυνατή, σὰν τὴν ἀγάπη ποὺ χρωστοῦν στὴν πατρίδα καὶ τὸν αὐτοκράτορα. Μὰ ὅλα τοῦτα δὲν δοκιμάστηκαν ἀκόμα. Δὲν ἀντίκρυσαν τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς, τὶς ἀντινομίες της, τὰ διλήμματα ποὺ μπορεῖ νὰ παρουσιάση κάθε στιγμὴ στὸν ἄνθρωπο, ποὺ ὅσο κι ἂν εἶναι ἀποφασισμένος ν' ἀκολουθήση ἕνα δρόμο, συναντᾷ ὅμως συχνὰ σ' αὐτὸν φοβερὰ ἐμπόδια, ποὺ δὲν προέρχονται μονάχα ἀπὸ τὸ περιβάλλον, μὰ συχνότερα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες του τὶς ἀνθρώπινες.

Θὰ τὰ νικήσουν αὐτὰ τὰ ἐμπόδια οἱ τρεῖς φίλοι; Αὐτὸ εἶναι ἕνα ἐρώτημα ποὺ ὑπάρχει γιὰ τὸν καθένα ποὺ ξεκινᾶ στὴ ζωὴ μ' ἕνα ἰδανικό. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἀκριβῶς θὰ στηριχτῆ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ νέου μας μυθιστορήματος «Οἱ τρεῖς φίλοι».

2. (Συνέχεια)

Γ΄.

Τὴ χαρούμενη φλυαρία τῶν γυναικῶν τὴν κόβει ἕνα περιστατικὸ ἀναπάντεχο, ποὺ ματαιώνει ὁλότελα τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἀγαμέμνονα.

Μέσα στὸ δάσος ἀπὸ ὥρα πολλὴ παραμόνευε ὁ Μενέλαος. Ὅπως ὁ ἴδιος λέει, ἀνυπομονοῦσε καὶ περίμενε πότε νὰ φανῇ τ' ἁμάξι ποὺ θὰ φέρῃ στὴν Αὐλίδα τὴν Ἰφιγένεια... Ἴσως ὅμως ὑπωπτευότανε πὼς ὁ ἀδερφός του δὲν εἶναι ἀπίθανο ν' ἀλλάξῃ γνώμη καὶ νὰ κάμῃ κάποια ἐνέργεια σὰν αὐτὴ ποὺ πραγματικὰ ἔκανε.

Ἔπιασε λοιπὸν τὸ δοῦλο, ἄνοιξε τὸ γράμμα, τὸ διάβασε καὶ τώρα ἔρχονται καὶ οἱ δυὸ στὴ σκηνὴ τοῦ ἀρχιστράτηγου.

ΓΕΡΟΣ

Ἄπρεπα πράματα τολμᾶς κι' ἄπρεπα κάνεις.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Φεύγα· πολὺ πιστὰ δουλεύεις τὸν ἀφέντη σου.

ΓΕΡΟΣ

Μ' ἀρέσει καὶ τιμὴ μοῦ κάνει αὐτὴ ἡ βρισιά.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Θὰ μετανοιώσῃς ἂν δὲν κάμῃς ὅ,τι πρέπει.

ΓΕΡΟΣ

Σωστὸ δὲν ἦτανε τὸ γράμμα μου ν' ἀνοίξῃς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Μηδὲ κι' ἐσύ, θαρρῶ, νὰ φέρῃς συμφορά.

ΓΕΡΟΣ

Δός μου το καὶ μὴ συνερίζεσαι μαζί μου.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Θὰ σπάσω τὸ κεφάλι σου μὲ τὸ ραβδί μου.

Συζητοῦν μὰ δὲν μποροῦν νὰ συνεννοηθοῦν. Πόσο συχνὰ συμβαίνει ἀλήθεια αὐτὸ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ καθένας σκέπτεται μὲ τὸ δικό του τρόπο... Ὁ ἕνας εἶναι ἀρχηγός· νοιώθει τὴν ἀνώτατη εὐθύνη... Φροντίζει πιότερο ἀπ' ὅλα γιὰ τὸ κοινὸ συμφέρο... Ὁ ἄλλος δοῦλος... Ἕνας δοῦλος ποὺ γέρασε πιὰ μὲ τούτη τὴ γνώμη: νὰ δουλεύῃ πιστὰ τὸν ἀφέντη του. Τίποτ' ἄλλο. Καὶ οἱ δυὸ ἔχουν δίκιο. Οἱ περιστάσεις δημιουργοῦν τὴ σύγκρουσι... Ὁ διάλογος τοῦτος, ποὺ φαίνεται τυχαῖος καὶ τόσο ἀσήμαντος, εἶναι μιὰ πιστὴ μικρογραφία τῆς ζωῆς.

Ὁ Ἀγαμέμνονας ἀκούει τὴ λογομαχία καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνή του. Μαθαίνει τὰ καθέκαστα. Ἀνάβει εὐθὺς ἡ φιλονικία κι' ὅσο πάει φουντώνει.

Ὁ Μενέλαος ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος βλέπει πὼς ἡ ἐκστρατεία πάει νὰ ματαιωθῇ. Θέλει νὰ πάρῃ πίσω τὴ γυναῖκα του, νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ὑβριστή, νὰ σώσῃ τὸ γόητρό του, ὄχι μόνο τὸ ἀτομικό του μὰ καὶ τῆς γενιᾶς τῶν Ἀτρειδῶν, ποὺ εἶναι ἡ δυνατώτερη σ' ὅλη τὴ χώρα. Αὐτὸ δὰ τὸ ἀναγνώρισαν ὅλοι. Τί ἄλλο ἐσήμαινε τὸ ὅτι ἔδωσαν στὸν Ἀγαμέμνονα τὴν ἀρχιστρατηγία; Ντροπὴ λοιπὸν σ' ὁλόκληρη τὴ γενιὰ ἂν ἐξ αἰτίας της τόση ὁρμὴ καὶ προετοιμασία πάῃ χαμένη. Μὰ ντροπὴ ἀκόμα καὶ στὴν Ἑλλάδα γιατὶ ἡ ἱστορία τούτη ἔγινε πιὰ ἐθνικὴ ὑπόθεσι.

Τυφλωμένος ἔτσι ἀπὸ τὴν ὀργὴ καὶ τὸ φιλότιμο, λέει λόγια πικρά:

— Εἶσαι μικροφιλόδοξος, λέει στὸν ἀδερφό του, καὶ μικρόψυχος. Ὅταν ζητοῦσες τὴν ἀρχηγία τοὺς χαιρετοῦσες ὅλους... ὅλο χαμόγελο καὶ γλύκα... Μὰ σὰν κατάφερες αὐτὸ ποὺ ἤθελες, σήκωσες τὴ μύτη ψηλὰ καὶ δὲν πλησιάζεις κανένα. Μάθε ὅμως πώς:

ἅμα ὁ καλὸς τρανέψῃ δὲν ἀλλάζει τρόπο,
μὰ πιὸ πιστὸς στοῦ φίλου του τὸ πλάϊ μένει,
γιατὶ μπορεῖ ἔτσι πιότερο νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Ἤσουν ὅμως ἄξιος γιὰ μιὰ τέτοια τιμή; Αὐτὸ δὰ τὄδειξες ἅμα φτάσαμε στὴν Αὐλίδα. Μόλις εἶδες πὼς οἱ θεοὶ δὲν ἔφεραν βολικὰ τὰ πράματα καὶ δὲ φυσοῦσε πρίμος ἀγέρας νὰ ξεκινήσουν τὰ καράβια, εὐθὺς τάχασες καὶ μοῦ ζητοῦσες συμβουλὴ τί νὰ κάνῃς. Ὄχι ἐγώ, μὰ ὁ Κάλχας σοὔδωκε τὴν ἀπόκρισι. Ἔκλινες μὲ χίλια στανιὰ στὸ θέλημα τῶν θεῶν κι' ἔστειλες γράμμα στὴ γυναῖκα σου καὶ τὴν κόρη σου νἄρθουν. Καὶ τώρα δές! Ἀλλοίμονο στὴν Ἑλλάδα! Ὤ, ἀλήθεια δὲν πρέπει κανεὶς ποτὲ νὰ παρασέρνεται ἀπὸ συμπάθειες προσωπικὲς σὰν πρόκειται νὰ διαλέξῃ κυβερνήτη στὴ χώρα ἢ τὸ στρατό!

Ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος ὁ Ἀγαμέμνονας, ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶναι μονάχα ὁ πονεμένος πατέρας, τοῦ λέει:

— Γιατὶ εἶναι κόκκινα τὰ μάτια σου καὶ φυσομανᾶς; Ποιὸς σοῦ φταίει; Θέλεις πίσω τὴ γυναῖκα σου; Μὰ ἀφοῦ δὲν ἤσουν ἱκανὸς νὰ τὴ φυλάξῃς; Γιατὶ πρέπει νὰ πληρώσω ἐγὼ τόσο ἀκριβὰ τὰ δικά σου σφάλματα; Μὲ κατηγορεῖς πὼς δὲν στέκω στὴν ἀπόφασι ποὺ πῆρα. Μὰ εἶναι κακὸ νὰ ξανακοιτάξῃς μιὰ σου γνώμη καὶ νὰ τὴν ἀλλάξῃς ἂν σοῦ φαίνεται κακή; Ξέρε το λοιπόν: Δὲ θὰ σκοτώσω ἐγὼ τὸ παιδί μου καὶ νὰ χύνω ὕστερα μαῦρα δάκρυα μέρα καὶ νύχτα μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ χαρῇς ἐσὺ ἐκδίκησι.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἄλλα τὰ λόγια τοῦτα κι' ὄχι τὰ πρῶτα.
Σωστά, ναί, τὸ παιδί του τὸ πονᾷ κανείς.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Φίλους δὲν εἶχα ὁ ἄμοιρος, ἀλλοίμονό μου!

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Τὸ δίχως ἄλλο, ἂν δὲ ζητοῦσες τὸ χαμό τους.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Ἕνα δὲν ἔχουμε γονιό; Πῶς θὰ τὸ δείξῃς;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Πρόθυμος εἶμαι στὸ σωστὸ νὰ σὲ βοηθήσω.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Φίλος τὸ φίλο παραστέκει στὴν ἀνάγκη του.

Ἔτσι λογοφέρνουν τὰ δυὸ ἀδέρφια. Ἡ μοῖρα ἔχει κι' ὅλας ἀποφασίσει.

Ἔρχεται τρέχοντας ἕνας μαντατοφόρος γιὰ νὰ πῇ στὸν Ἀγαμέμνονα πὼς ἡ γυναῖκα του μαζὶ μὲ τὴν κόρη του τὴν Ἰφιγένεια καὶ τὸν Ὀρέστη, τὸ στερνοπαίδι του, φτάσανε στὴν Αὐλίδα. Θαρρεῖ πὼς φέρνει εὐχάριστη εἴδησι καὶ προσθέτει:

Ὤ! βασιλιᾶ μου, θὰ χαρῇς ποὺ θὰ τοὺς δῇς
τόσον καιρὸ ποὺ λείπεις ἀπ' τ' ἀρχοντικό σου.
Μὰ ἐπειδὴ στράτα πέρασαν πολλή, σὲ βρύση
κοντὰ καθῖσαν δροσερὴ νὰ ξαποστάσουν.

Ὡς τόσο ὁ στρατὸς τὸν ἔμαθε τὸν ἐρχομό τους καὶ τρέχουν ὁλοῦθε νὰ δοῦν τὴν ὄμορφη κοπέλλα. Λένε πὼς θἄχουμε γάμους καὶ χαρές... Μὰ ποιὸς τάχα νἆναι ὁ εὐτυχισμένος γαμπρός;

Ὁ μαντατοφόρος τελειώνει ἔτσι:

Λοιπὸν τοῦ γάμου ἐμπρός, νοιαστῆτε τὰ παν[έρια],
βάλτε στεφάνια στὸ κεφάλι κι' ἡ σκηνή μας
ἀπὸ τραγούδια καὶ χοροὺς ν' ἀντιλαλήσῃ!

Ὁ Ἀγαμέμνων ἀκούει μὲ μαραμένη ὄψι τοῦτα τὸ λόγια. Δὲν πιστεύει ἀκόμα πὼς τόσο γρήγορα ἦρθε ἡ καταστροφὴ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ ξεφύγῃ.

Κρατιέται ὡς τόσο, εὐχαριστεῖ τὸ μαντατοφόρο γιὰ τὴν καλὴ εἴδησι τάχα καὶ τὸν στέλνει μέσα.

Μὰ μόλις τοῦτος φεύγει ἀφίνει ὅλη του τὴν ἀπελπισία νὰ ξεχυθῇ. Ὤ! πόσο θἄθελε νὰ ἦταν ἕνας ἁπλὸς ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ ρίξῃ στάχτη στὰ μαλλιά του καὶ νὰ θρηνήσῃ λεύτερα.

Ἀλλοίμονό μου, τί νὰ πῶ, ποῦθε ν' ἀρχίσω,
σὲ δίχτυ βαρειᾶς μοίρας βρέθηκα πιασμένος.
Θεὸς μὲ χτύπησε καὶ τὰ σοφίσματά μου
μ' ἄλλα τρανότερα πολὺ τάχει ἀφανίσει.
Νὰ σέρνῃς ἀπὸ ταπεινὴ γενιὰ καλὄ'ναι,
μπορεῖς νὰ κλαῖς κι' ὅ,τι σ' ἀρέσει νὰ φωνάζῃς.
Ὅμως τὰ τέτοια δὲν ταιριάζουνε στὸν ἄρχοντα.
Τὸ μεγαλεῖο μὲ κυβερνᾷ καὶ εἶμαι τοῦ κόσμου
δοῦλος! Νὰ κλάψω ντρέπομαι καὶ νὰ μὴν κλάψω
ντροπή'ναι, ἀφοῦ σὲ τέτοια συμφορὰ ἔχω πέσει.
Τί πρέπει τώρα στὴ γυναῖκα μου νὰ πῶ;
Πῶς νὰ τὴ δῶ καὶ πῶς νὰ τὴν καλωσορίσω;
Σ' ὅσα μὲ βρήκανε κακὰ καινούργιο ἐτοῦτο
νὰ φτάσῃ ἔτσι ἀπροσκάλεστη ἐδῶ πέρα κι' ὅμως
τί φυσικώτερο; Τὴν κόρη της παντρεύει
κι' ἀποχωρίζεται τὸ σπλάχνο της... μὰ ἐγὼ
ἄσπλαχνος εἶμαι κι' ἄσπλαχνα τῆς στάθηκα.
Κι' ὅσο γιὰ τ' ἄμοιρο κορίτσι — τί κορίτσι,
ποὺ εὐτὺς γυναῖκα του ὁ Χάρος θὰ τὸ πάρῃ;—
γονατιστὴ θαρρῶ θὰ μὲ παρακαλέσῃ:
«Πατέρα μου, θὰ μὲ σκοτώσῃς; Τέτοιο γάμο
καὶ σὺ νὰ κάμῃς κι' ὅποιος εἶναι φίλος σου!»
Ἐκεῖ κοντὰ κι' ὁ Ὀρέστης μου θὰ σκούζῃ δίχως
νὰ νοιώθῃ τίποτα, γιατὶ μωρὸ εἶναι ἀκόμα.

Ὅλοι ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ πέρα, ἀκούοντας τὸ βασιλιᾶ νὰ μιλᾷ ἔτσι δὲ μποροῦν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυα. Ἀκόμα καὶ ὁ Μενέλαος μ' ὅλο ποὺ τόσο σκληρὰ τοῦ μίλησε πρίν, ὄχι μόνον ἀλλάζει τρόπο μὰ καὶ γνώμη. Ἡ συντριβὴ τοῦ ἀδερφοῦ του τὸν κάνει νὰ συνέρθῃ, νὰ σκεφτῇ τί ζητοῦσε καὶ νὰ τοῦ πῇ λόγια ποὺ δείχνουν τὴ βαθειὰ του συμπόνια καὶ μεταμέλεια.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ

Εἶδα ἀπ' τὰ μάτια σου νὰ τρέχῃ μαῦρο δάκρυ
καὶ πόνεσα, ἀδερφέ μου, κι' ἔκλαψα μαζί σου.
Κι' ὅσα πρὶν σοῦπα λόγια τώρα τ' ἀπαρ-
[νιέμαι.
Δὲ σὲ πικραίνω πιά, στὴ γνώμη σου ἔρχομαι...

Ὄχι, δὲν πρέπει νὰ τὸ σκοτώσης τὸ παιδάκι σου γιὰ τὸ δικό μου συμφέρο. Ἐγὼ νὰ χαίρωμαι καὶ σὺ ν' ἀναστενάζης; Κι' ὅλα αὐτὰ γιὰ τὴν Ἑλένη; Ὦ! δίχως ἄλλο ἤμουν τυφλὸς πρίν, μὰ τώρα ἀνάβλεψα.

Τὰ δυὸ ἀδέρφια ὕστερα ἀπὸ τὸ λόγια τοῦτα φιλιώνουνται. Θαρρεῖ κανεὶς μιὰ στιγμὴ πὼς ὅλη τούτη ἡ φοβερὴ περιπέτεια ἦταν σὰ μιὰ μπόρα ποὺ ἔρχεται ξαφνικὰ στὴν ἐξοχή, ξεκλαρίζει τὰ δέντρα τῆς ρεματιᾶς, ξεχειλίζει τοὺς ξεροπόταμους ποὺ κατεβαίνουν βουΐζοντας καὶ συνεπαίρνοντας τὸ κάθε τι' μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο νά, ὁ ἥλιος λάμπει πάλι καὶ οἱ σταγονοῦλες τῆς βροχῆς στραφταλίζουν σὰν πετράδια πολύτιμα πάνω στὰ φύλλα.

Κι' ὅμως τίποτα πιὰ δὲν μπορεῖ νὰ σώση τὴν Ἰφιγένεια.

Ἂν ὁ Μενέλαος πόνεσε τὸν ἀδερφό του, οἱ ἄλλοι ἄραγε θὰ κάνουν τὸ ἴδιο; Ἢ θὰ κοιτάξουν ποιὸ εἶναι τὸ συμφέρο τοῦ στρατοῦ. Μιὰ καὶ ἡ Ἄρτεμι δὲν ἐννοεῖ νὰ στείλη ἀγέρα πρίμο στὰ καράβια ἂν δὲ γίνη τὸ θέλημά της, τί θ' ἀπογίνη; Μήπως γιὰ νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους οἱ περισσότεροι δὲ χρειάζεται ν' ἀρμενίσουν καὶ μάλιστα κάμποσες μέρες, ὅπως λόγου χάρι ὁ Ἰδομενέας, ὁ βασιλιᾶς τῆς Κρήτης, ὁ Ὀδυσσέας τῆς Ἰθάκης καὶ τόσοι ἄλλοι; Ὁ τελευταῖος τοῦτος εἶναι πιὸ ἐπικίντυνος. Παμπόνηρος, λαοπλάνος, φιλόδοξος. Θὰ βγῆ μπροστὰ στὸ λαὸ καὶ θὰ μιλήση.

Ἂν ἡ Ἰφιγένεια ἔλειπε μακριὰ στὶς Μυκῆνες, τὸ πρᾶμα ἦταν διαφορετικό: Μὰ τώρα ποὺ βρίσκεται ἐδῶ, ἀνάμεσά τους, ὤ, δίχως ἄλλο θὰ τὴν ἁρπάξουν καὶ θὰ κάμουν μὲ τὰ χέρια τους ὅ,τι ἀρνιέται νὰ κάμη ὁ Ἀγαμέμνων. Κι' ὕστερα θ' ἀκολουθήση διχόνοια, πόλεμος ἐμφύλιος, ποιὸς ξέρει τί ἄλλες ἀκόμα συμφορές.

Ἡ φοβερὴ θυσία πρέπει νὰ γίνη. Φρόνιμοι, καθὼς εἶναι, οἱ γιοὶ τοῦ Ἀτρέα νοιώθουν κι' ἀποφασίζουν νὰ ὑποταχτοῦν στὴ μοῖρα τους. Γιὰ ἕνα πρᾶμα μόνο φροντίζουν: Πῶς ὅλα τοῦτα θὰ γίνουν ἔτσι ποὺ λιγώτερο νὰ ὑποφέρουν ὅλοι.

Φεύγουν ἀφοῦ πρῶτα παρακαλέσουν τὶς Χαλκιδιώτικες γυναῖκες νὰ κρατήσουν μυστικὰ ὅσα εἴδανε κι' ἀκούσανε.

Δ΄.

Στὸ περιγιάλι τώρα μονάχα ὁ χορὸς ἀπομένει.

Ὁ ἥλιος ἔχει ἀνεβῆ κάμποσο. Ἀπὸ τὸ στρατόπεδο σύμμιχτη βουὴ φτάνει ἀπὸ φωνὲς καὶ τραγούδια. Οἱ στρατιῶτες ἀνάβουν φωτιά, ἑτοιμάζουν τὸ πρωϊνό τους... Εἶναι ξένοιαστοι καὶ χαρούμενοι.

«Τί διαφορὰ ἀλήθεια, σκέπτεται ὁ χορός... Τοῦτοι οἱ ἁπλοῖ ἄνθρωποι ἔχουν κι' αὐτοὶ βέβαια σπιτικὸ καὶ γυναῖκα... μὰ τὴν ἀγαποῦν ἥσυχα, σεμνὰ καὶ εἶναι βέβαιοι δίχως ἄλλο πὼς ἅμα γυρίσουν θὰ τὴν ξαναβροῦν τὸ ἴδιο πιστὴ κι' ἀφωσιωμένη.

Δὲ μοιάζουν καθόλου μὲ τὸν Πάρι λόγου χάρι, ποὺ ἔκαμε τὴν ἄτιμη πρᾶξι ἀπὸ παράφορη ἀγάπη, οὔτε μὲ τὸ Μενέλαο ποὺ ξεσήκωσε τὴν Ἑλλάδα στὸ πόδι γιὰ τὴν ἴδια αἰτία. Ἡ φρονιμάδα σὲ κάθε περίστασι' νά, τί εἶναι τὸ καλύτερο γιὰ τὸν ἄνθρωπο». Ἔτσι παρακινημένος ἀπὸ τούτη τὴν αἰτία ὁ χορὸς κάνει διάφορες σκέψεις.

...Ὅποιος κρατάει στὴν ἀγάπη του
μέτρο καὶ φρόνησι
καλότυχον ἐγὼ τὸν κρίνω...

Δὲ μοιάζουν οἱ θνητοὶ στὰ φυσικὰ
κι' οὐδὲ στὸν τρόπο,
μὰ τὸ σωστὸ ὅμως ξεχωρίζει φανερά.

Ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ μάθησι,
αὐτὰ στὴν ἀρετὴ ὁδηγοῦνε
καὶ τοῦ σοφοῦ εἶναι γνώρισμα
ἡ φρονιμάδα...
ποὔχει τὸ μέγα χάρισμα
πάντοτε τὸ πρεπούμενο νὰ βλέπῃ.
κι' ὄνομα ἀθάνατο καὶ δοξασμένο νὰ
[κερδίζῃ.
Καλό'ναι σπίτι της κρυμμένη
νὰ κυνηγᾶ τὴν ἀρετὴ ἡ γυναῖκα
καὶ ὁ ἄντρας μὲ τὴν πλήθια δύναμι
τὴ χώρα του ν' αὐξαίνῃ.

Μιλᾶνε ὕστερα γιὰ τὸν Πάρι. Ἤτανε βοσκόπουλο, λέει, στὰ λειβάδια τῆς Φρυγίας κι' ἀνατράφηκε ἀνάμεσα στὶς ἄσπρες γελάδες παίζοντας σουραύλι... Ξαφνικὰ ἦρθαν κοντά του οἱ τρεῖς θεὲς νὰ κριθοῦν. Ἔγινε τρανὸς ἔτσι καὶ μπάρκαρε γιὰ τὴν ξενητειά... Μέσα στὰ ξακουστὰ παλάτια τοῦ Μενέλαου ποὺ ἔλαμπαν ἀπὸ φίλντισι καὶ χρυσάφι γνωρίστηκαν μὲ τὴν Ἑλένη κι' ἀγαπήθηκαν καὶ φύγανε μαζί.

Ἀπὸ τότε ἄναψε τὸ κακό. Ὅλη ἡ Ἑλλάδα τώρα ἁρματωμένη πάει νὰ χτυπήση τὸ κάστρο τοῦ Πριάμου.

Ὁ Χορὸς τῶν Χαλκιδιωτισσῶν ὑποδέχεται τὴν Ἰφιγένειαν.

Ἡ ἱστορία βέβαια εἶναι γνωστὴ ἀκόμα καὶ στὰ μικρὰ παιδιά, μὰ οἱ γυναῖκες ἀκολουθῶντας τὸ πολύλογο φυσικό τους, τὴ λένε καὶ τὴν ξαναλένε μιὰ ποὺ ἡ περίστασι τοὺς τὴν θύμισε.

Ε΄.

Καὶ θὰ εἴχανε ἀκόμα πολλὰ νὰ ποῦνε μεταξύ τους οἱ καλὲς νοικοκυράδες ἀπὸ τὴ Χαλκίδα...

Μὰ ξαφνικὰ φαίνεται ἀπὸ μακριὰ μιὰ μεγαλόπρεπη ἅμαξα νὰ τρέχη καὶ νἄρχεται κατὰ τὸ μέρος τους.

Εἶναι δίχως ἄλλο ἡ βασίλισσα Κλυταιμήστρα μὲ τὴν κόρη της τὴν Ἰφιγένεια. Νά τις, φτάσανε κι' ὅλας. Τί πολύτιμα στολίδια, χρυσάφια καὶ πετράδια πολύχρωμα λαμποκοποῦν στὴ ζώνη, στὸ λαιμό τους, στὰ χοντρὰ τους βραχιόλια. Καὶ τί ὀμορφιὰ καὶ τί χάρι εἶναι τούτη! Μ' ἀρχοντικὰ ἀργὰ κινήματα ἡ Κλυταιμήστρα πρώτη σηκώνεται κι' ἑτοιμάζεται νὰ κατεβῆ. Τότε προχωρεῖ κατὰ τ' ἀμάξι ἡ πιὸ ἐπίσημη ἀπὸ τὶς γυναῖκες καὶ λέει τοῦτα τὰ λόγια. Μιλάει τάχα στὶς συντρόφισσές τις, μὰ τόσο δυνατὰ ὥστε νὰ τὴν ἀκούῃ ἡ βασίλισσα:

Μεγάλη ἀλήθεια τύχη ποὔχουν οἱ μεγάλοι!
Νά την ἡ κόρη τοῦ μεγάλου βασιλιᾶ
καὶ ἡ βασίλισσα, ὤ, νά την Κλυταιμνήστρα.
Ἀπὸ ψηλὰ βλαστήσανε
καὶ τί ψηλὰ ἔχουν φτάσει!
Στοῦ ταπεινοῦ καὶ τοῦ ἄμοιρου τὰ μάτια
σὰν τοὺς θεοὺς φαντάζουνε οἱ τρανοί.
Γυναῖκες Χαλκιδιώτισσες ἐλᾶτε
νὰ τῆς παρασταθοῦμε γιὰ νὰ κατεβῆ,
μήπως τὸ πόδι της στὴ γῆ παραπατήσῃ.
Δῶστε τὸ χέρι μαλακὰ μὲ γλυκὸ τρόπο
νὰ μὴ σκιαχτῇ ἡ βασιλοπούλα.

Νὰ μὴ σκιαχτῆ... Πόσο θἆναι τρυφερὴ κι' ἀσυνήθιστη στὴν ἀγοραία κίνησι ἡ μικρὴ βασιλοπούλα, γιὰ νὰ δώση μιὰ τέτοια ἐντύπωσι στὴ γυναῖκα τοῦ χοροῦ. Ἕνα περιστεράκι ποὺ πετᾶ χαρούμενο στὴ δροσιὰ τοῦ γυναικίτη. Καὶ πόσο ἡ τύχη ποὺ τὴν περιμένει φαντάζει ἀκόμα σκληρότερη.

Ἡ Κλυταιμήστρα χαίρεται ἀπὸ καρδιᾶς ἀκούοντας αὐτά.

— Ὦ! εἶναι, λέει στὴ γυναῖκα, μιὰ καλοσημαδιὰ τὰ καλά σου λόγια κι' ἐλπίζω πὼς ὁ γάμος τῆς κόρης μου θἆναι εὐτυχισμένος.

Μὰ ὅσα τῆς θυγατέρας μου φέρνω προικιὰ
ἀπὸ τ' ἀμάξι ξεφορτῶστε καὶ στὴ σκηνὴ
προσεχτικὰ πηγαίνετέ τα. Ἔλα, παιδί μου,
κατέβα, πάτησε τὸ τρυφερό σου πόδι
καὶ σεῖς κοπέλλες πάρτε τη στὴν ἀγκαλιά
[σας,
δῶστε μου χέρι γιὰ νὰ βαστηχτῶ καὶ νὰ
[πηδήξω
ἀπὸ τὸ κάθισμα ἀλαφριὰ στὸ χῶμα κάτου.

Δὲν προφταίνει νὰ δίνη παραγγελίες μὲ πρόσχαρο πρόσωπο. Εἶναι δίχως ἄλλο μιὰ εὐτυχισμένη μάνα.

Ὁ Ἀγαμέμνων, ποὺ ἀκούει τὸ θόρυβο, βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνή του. Μόλις τὸν βλέπει ἡ Ἰφιγένεια δὲν κρατιέται· τρέχει καὶ τὸν ἀγκαλιάζει. Τὴν ἀγαπάει ἀλήθεια πιότερο ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά του. (Ἀκολουθεῖ)

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

5. (Συνέχεια)

— Ποτὲ δὲν ξεχνῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος κοιτάζοντας μὲ ἀλαφριὰ περιφρόνησι τὸν Μέμνονα. Ἤξερε πὼς ἦταν Ἕλληνας κι' ὅμως καταδέχουνταν νὰ ὑπηρετῇ τοὺς βαρβάρους. Ἀπὸ εὐγένεια ὅμως δὲν εἶπε τίποτα. Ἤξερε πὼς ὁ Μέμνων ἦταν συνετὸς ἄνθρωπος καὶ μεγάλος στρατηγὸς καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν προσβάλῃ. Κι' ἔπειτα εἶχε ἔρθει σπίτι του, ἦταν φιλοξενούμενός του, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μὴν τοῦ πῆ τίποτα, ποὺ νὰ τὸν στενοχωρήσῃ.

— Ἔχει δρόμους; ρώτησε πάλι κοιτάζοντας τὸ Μέμνονα.

— Ἔχει, βασιλόπουλό μου, μεγάλους, φαρδεῖς δρόμους, προπάντων γιὰ στρατιωτικὲς συγκοινωνίες. Γιὰ νὰ μπορῇ νὰ μετατοπίζεται εὔκολα ὁ στρατός, ὅπου εἶναι ἀνάγκη...

— Κι' εἶναι καλὰ ὠργανωμένος ὁ στρατός; Τί ὅπλα ἔχει; Πόσο ἱππικό; Πόσο πεζικό; Πῶς παρατάσσεται στὴ μάχη; Τί στρατηγούς;

Ὁ Ἀλέξανδρος ρωτοῦσε, βιάζουνταν νὰ μάθῃ, ἄκουγε μὲ προσοχὴ τί τοῦ ἔλεγαν, ἔνοιωθες πὼς τὰ σημείωνε βαθιὰ στὸ νοῦ του, τὰ συνέκρινε μὲ ἄλλα ποὺ τοῦ εἶχαν πῆ καὶ προσπαθοῦσε νὰ συμπεράνῃ τὴν ἀλήθεια.

Ὁ Μέμνων κοίταζε τὸ νεαρὸ διάδοχο τῆς Μακεδονίας μὲ κατάπληξι καὶ θαυμασμό. «Τοῦτος ὁ νέος, συλλογίζουνταν, εἶναι ὁ φοβερὸς κίνδυνος τῆς Περσίας. Ἡ ψυχή του εἶναι γεμάτη ἀπὸ μεγάλα σχέδια. Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὁρμή του;»

— Ἔχουμε καὶ μεγάλα πλούτη, εἶπε τώρα ἐπεμβαίνοντας ὁ Σπιθριδάτης, ὁ Μέγας Βασιλιᾶς μας ἔχει ὑπόγεια γεμάτα χρυσάφι καὶ πολύτιμα πετράδια. Δὲν ὑπάρχει πλουσιώτερος βασιλέας στὸν κόσμο!

— Τὰ πλούτη δὲν ἔχουν καμμιὰν ἀξία, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ψυχή. Αὐτὴ εἶναι ὁ μόνος πλοῦτος τοῦ ἀνθρώπου.

— Ἔχει καὶ μεγάλη ψυχὴ ὁ βασιλιᾶς μας! εἶπε ὁ Σπιθριδάτης ὑψώνοντας ὑπερήφανα τὸν τόνο τῆς φωνῆς του.

Ὁ Μέμνων τοῦ ἔκαμε νόημα νὰ μὴ φωνάζῃ.

— Θὰ δοῦμε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος χαμογελῶντας.

Σηκώθηκε καὶ χαιρέτησε μ' εὐγένεια.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε, γιὰ τὶς πληροφορίες ποὺ μοῦ δώσατε. Μακάρι νὰ μπορέσω κι' ἐγὼ μιὰ μέρα νὰ καμαρώσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια ὅλα αὐτὰ τὰ θάματα ποὺ μοῦ περιγράφετε. Ἐλπίζω νὰ σᾶς ξαναδῶ.

Ἔδωκε τὸ χέρι του στοὺς δυὸ πρέσβεις κι' ἔφυγε πάλι μὲ τὸ ἴδιο συνηθισμένο του γρήγορο βῆμα.

Κεφ. 7.

Οἱ δυὸ πρέσβεις ἔμειναν πάλι μόνοι. Ὁ Σπιθριδάτης κοίταζε τὸ Μέμνονα ἀνήσυχος.

— Ἂν μεγαλώσῃ αὐτὸς ὁ νέος, χαθήκαμε!, μουρμούρισε.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Μέμνων μὲ ὑπόκωφη φωνή. Σωστὸ λιοντάρι!

— Δὲν πρέπει νὰ μεγαλώσῃ μουρμούρισε ὁ Σπιθριδάτης κι' ἔσφιξε τὴ γροθιά του. Ἂς μὴ χάνουμε καιρό· ἀπόψε ποὺ θὰ συναντηθοῦμε κρυφὰ μὲ τὸν Ἀρσίτη καὶ τὸν Ἀρτάβαζο πρέπει νὰ πάρουμε μιὰν ἀπόφασι.

— Τί ἀπόφασι;

— Χρήματα ἔχουμε, χρυσάφι ὅσο θέλουμε, θὰ βροῦμε ἕναν κατάλληλο ἄνθρωπο, θὰ τὸν πληρώσουμε καὶ θὰ τὸν σκοτώσῃ.

— Δύσκολο, εἶπε ὁ Μέμνων, δύσκολο κι' ἄνανδρο. Δὲν πρέπει μὲ τέτοιον τρόπο νὰ πολεμοῦμε τοὺς ἐχτρούς μας.

— Πῶς λοιπόν; ἔγρουξε ὁ Σπιθριδάτης θυμωμένος.

— Νὰ ὀργανωθοῦμε κι' ἐμεῖς, ν' ἀποκτήσουμε δυνατὸ στρατὸ καὶ στόλο καὶ τότε δὲν ἔχουμε νὰ φοβηθοῦμε κανένα. Ἂν εἴμαστε ἀνοργάνωτοι καὶ ἀδύνατοι κι' ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτος νὰ ἐξαφανιστῇ, ἕνας ἄλλος θὰ βρεθῇ νὰ μᾶς διασκορπίσῃ.

— Δὲ συμφωνῶ, εἶπε ὁ Σπιθριδάτης μὲ πεῖσμα. Εἶσαι Ἕλληνας, βλέπεις διαφορετικὰ τὰ πράματα· ἐγὼ θὰ συνεννοηθῶ μὲ τοὺς δικούς μου καὶ θὰ πάρουμε μιὰν ἀπόφασι.

— Ἐγώ, εὐτὺς ἅμα συναντηθοῦμε μὲ τὸ Φίλιππο θὰ φύγω καὶ θ' ἀρχίσω νὰ ἑτοιμάζω τὰ στρατεύματα ποὺ μοῦ μπιστεύτηκε ὁ Μεγάλος Βασιλιᾶς μας. Ξέρω τώρα πὼς ἔχουμε νὰ κάμουμε μ' ἕνα φοβερὸν ἀντίπαλο.

— Ὁ βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας, ὁ Φίλιππος, σᾶς περιμένει στὴν αἴθουσα τοῦ θρόνου!

Ἡ πόρτα εἶχε ἀνοίξει κι' ἕνας ἀξιωματικὸς μὲ γυμνωμένο ὄρθιο τὸ σπαθί του εἶχε προφέρει μὲ βαρειὰ φωνὴ τὰ παραπάνω λόγια.

Οἱ δυὸ πρέσβεις σηκώθηκαν γρήγορα καὶ τὸν ἀκολούθησαν. Πέρασαν ἕνα μακρὺ σκοτεινὸ διάδρομο· κάπου-κάπου ἕνας μεγάλος λύχνος ἄναβε· κι' οἱ δυὸ πρέσβεις διέκριναν κρεμασμένα στοὺς τοίχους, δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἅρματα: ἀσπίδες, δόρατα, σπαθιά.

— Δὲν εἶναι τοῦτο παλάτι, εἶναι στρατόπεδο ψιθύρισε ὁ Σπιθριδάτης περιγελαχτὰ στὸ σύντροφό του.

— Μακάρι νὰ ἦταν καὶ τὸ παλάτι τοῦ Μεγάλου Βασιλιᾶ τέτοιο! συλλογίστηκε ὁ Μέμνων, μὰ δὲν εἶναι τίποτα.

Κεφ. 8.

Ὁ Φίλιππος καθόταν στὸ θρόνο του, πάνω σὲ λιονταρίσια προβειὰ καὶ περίμενε. Δεξιά του ἦταν ὁ στρατηγὸς Παρμενίων, ἀριστερά του ὁ Ἀντίπατρος. Κανένας ἄλλος. Εἶχε πιὰ νυχτώσει, μεγάλοι μπρούτζινοι λύχνοι ἦταν ἀναμμένοι στὶς γωνιὲς καὶ μπροστὰ ἀπὸ τὸ θρόνο. Μέσα στὴν ἀναλαμπὴ τῶν λυχναριῶν διέκρινες τὸ πρόσωπο Φιλίππου νὰ χαμογελάῃ πονηρά.

— Ἔρχουνται νὰ μᾶς προσφέρουν εἰρήνη! εἶπε ὁ Παρμενίων. Τί πρέπει νὰ τοὺς ἀπαντήσουμε;

— Ποιὸ εἶναι τὸ συμφέρο μας; ρώτησε ὁ πανοῦργος Φίλιππος. Ποιὸ εἶναι τὸ συμφέρο μας; Αὐτὸ θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ.

— Νὰ κερδίσουμε καιρό, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντίπατρος. Δὲν εἴμαστε ἀκόμα ἕτοιμοι. Ἀκόμα ἡ Ἑλλάδα δὲν ἡσύχασε, ἀπὸ τὴ Θράκη κι' ἀπὸ τὸ Δούναβι οἱ βάρβαροι μᾶς ἐνοχλοῦν· πρέπει νὰ κερδίσουμε καιρό.

— Θὰ τὸν κερδίσουμε! εἶπε ὁ Φίλιππος. Μὴν ἀνησυχεῖτε.

Σώπασε λίγο κι' ὕστερα δείχνοντας τὴ λιονταρίσια προβειὰ ὅπου κάθουνταν:

— Θὰ παραγγείλω, εἶπε γελῶντας, νὰ μοῦ φέρουν καὶ κάμποσες προβειὲς ἀλεποῦς νὰ κάθουμαι πιὸ ἀναπαυτικά. Μοῦ ἀρέσει τὸ δυνατὸ λιοντάρι, μὰ κάποτε πιὸ χρήσιμη εἶναι ἡ πανπόνηρη ἀλεποῦ.

Τὸ βαρὺ παραπέτασμα στὸ βάθος τῆς αἴθουσας κουνήθηκε κι' ἄνοιξε. Ὁ ἀξιωματικὸς μὲ τὸ γυμνὸ σπαθὶ

Ὁ Φίλιππος καθόνταν στὸ θρόνο του.

πρόβαλε καὶ πίσω του οἱ δυὸ πρέσβεις. Ἔπεσαν, κατὰ τὴν ἀσιατικὴ συνήθεια, μπρούμυτα χάμω καὶ προσκύνησαν τὸν βασιλέα.

— Σηκωθῆτε, εἶπε ὁ Φίλιππος μὲ γλυκειὰ φωνή, βρίσκεστε στὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν ἔχουμε ἐμεῖς τὴ συνήθεια νὰ προσκυνοῦμε.

Οἱ δυὸ πρέσβεις σηκώθηκαν.

— Καλῶς ὡρίσατε! τοὺς εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια ὁ Φίλιππος. Πῶς εἶναι ἡ ὑγεία τοῦ ἀγαπημένου μου Μεγάλου Βασιλέα;

— Χαιρετάει τὴ βασιλεία σας, ἀποκρίθηκε ὁ Μέμνων καὶ μᾶς στέλνει...

— Ἔχουμε καιρό, ἔχουμε καιρὸ νὰ μιλήσουμε μὲ τὴν ἡσυχία μας, εἶπε ὁ Φίλιππος διακόπτοντας τὸν πρέσβυ. Θὰ εἶστε κουρασμένοι ἀπὸ τὸ μακρὺ ταξίδι, δὲ θέλω νὰ σᾶς κουράσω περισσότερο...

— Μὲ τὴν ἄδειά σου, βασιλιᾶ μου, ἐπέμενε ὁ Μέμνων. Εἶναι ἀνάγκη...

— Ἡ φιλοξενία, διέκοψε πάλι ὁ Φίλιππος, ἡ φιλοξενία στάθηκε πάντα ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἱεροὺς νόμους τῆς Ἑλλάδας· μὴ θέλετε νὰ τὸν παραβῶ. Ἀγαπητοί μου ξένοι, τὸ λουτρό σας εἶναι ἕτοιμο, τὸ τραπέζι σας στρωμένο, ἔδωκα διαταγές. Λουστῆτε, δειπνήσετε, ἀναπαυτῆτε. Ἔχουμε καιρό...

— Αὔριο; ρώτησε ὁ Μέμνων.

— Ἴσως, ἀποκρίθηκε ὁ Φίλιππος, ἴσως. Πολὺ θὰ ἤθελα. Μὰ καθὼς θὰ ξέρετε ἑτοιμάζουμαι γιὰ πόλεμο. Πρέπει ν' ἀνέβω ὡς τὶς ἐκβολὲς τοῦ Δούναβι, μέσα σὲ βάρβαρες φυλές, νὰ στερεώσω τὰ σύνορά μου. Μαντεύω τὶ ἤρθατε νὰ μοῦ προτείνετε...: Νὰ μοιραστοῦμε τὸν κόσμο· νὰ πάρω ἐγὼ τὴν Εὐρώπη καὶ σεῖς τὴν Ἀσία. Δῶσετέ μου λοιπὸν καιρὸ νὰ στερεώσω τὸ κράτος μου στὴν Εὐρώπη. Μὴ βιάζεστε... Ἐμεῖς ἔχουμε μιὰ παροιμία ἐδῶ: «Ὅταν βιάζεται ἡ σκύλα κάνει τὰ σκυλάκια της τυφλά». Ἂς μὴ βιαζώμαστε κι' ἐμεῖς.

Ὁ Σπιθιδράτης μάζεψε τὰ φρύδια του θυμωμένος. Ἦταν ἕτοιμος νὰ πεταχτῆ νὰ μιλήση. Μὰ ὁ Μέμνων τοῦ ἔκαμε νόημα καὶ μαζεύτηκε πάλι.

— Βασιλιᾶ μου, εἶπε, δῶσε μου τὴν ἄδεια...

— Ὅταν γυρίσω, ὅταν γυρίσω, ἀγαπητὲ Μέμνων, τὸν διέκοψε πάλι ὁ Φίλιππος. Ὅταν θὰ γυρίσω ἀπὸ τὸν πόλεμο θὰ μιλήσουμε, θὰ δῆτε, σὰν καλοὶ φίλοι. Μὴ στενοχωριέστε, παρακαλῶ, μὴ στενοχωριέστε. Θὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ νὰ τελειώσω γρήγορα πρὸς χάρι σας. Αὔριο μεθαύριο θὰ κινήσω μὲ τὸ στρατό μου... Σὲ λίγες μέρες, σὲ μιὰ βδομάδα, δυό, τρεῖς τὸ πολύ, τέσσερις, θἄχω γυρίσει. Καὶ τότε μὲ τὴν ἡσυχία μας θὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ σοβαρὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὶς δυὸ χῶρες μας.

Λοχαγὲ Ἀμύντα, εἶπε γνέφοντας στὸν ἀξιωματικὸ ποὺ στεκόταν μὲ γυμνωμένο πάντα τὸ σπαθί του στὴ μεγάλη θύρα, λοχαγὲ Ἀμύντα, ὁδήγησε τοὺς ἀγαπητούς μας ξένους στὸ διαμέρισμά τους. Καὶ δῶσε διαταγὲς νὰ τοὺς περιποιηθοῦν σὰ βασιλιάδες!

Σήκωσε τὸ χέρι του, ἀποχαιρέτησε τοὺς πρέσβεις. Κι' αὐτοὶ ἔπεσαν πάλι καὶ προσκύνησαν καὶ θέλοντας καὶ μὴ βγῆκαν ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ θρόνου.

«Παμπόνηρη ἀλεποῦ! Παμπόνηρη ἀλεποῦ», μουρμούριζε ὁ Μέμνων θυμωμένος ποὺ δὲν τοῦ ἄφηκε ὁ Φίλιππος καιρὸ νὰ μιλήση.

Κι' ὁ Φίλιππος, ἅμα ἔφυγαν πιὰ οἱ πρέσβεις, ἄρχισε, ἥσυχος, εὐχαριστημένος, νὰ γελάη. Στράφηκε στοὺς δυὸ του στρατηγούς.

— Λοιπόν; τοὺς ρώτησε.

— Περίφημα! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντίπατρος. Κερδίζουμε, κερδίζουμε καιρό!

Κεφ. 9.

Ἡ νύχτα ἔπεσε πάνω ἀπὸ τὸ Παλάτι, πάνω ἀπ' ὅλη τὴν πολιτεία, οἱ πόρτες ἔκλεισαν, τὰ φῶτα ἔσβησαν, οἱ ἄνθρωποι παραδόθηκαν στὸν ὕπνο ν' ἀναπαυτοῦν.

Ὁ Ἀλέξανδρος τοὺς ρωτοῦσε. βιάζονταν νὰ μάθη.

— Πότε νὰ ξημερώση... Πότε νὰ ξημερώση... ψιθύριζεν ὁ φίλος μας ὁ Στέφανος, πέφτοντας στὸ σκληρὸ στρατιωτικό του στρῶμα. Βιάζουνταν νὰ ξημερώση, γιατὶ αὔριο ἦταν γιορτὴ κι' εἶχαν συμφωνήσει μὲ τὴν Ἄλκα νὰ πᾶνε στὸ πανηγύρι, ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόλι. Εἶχαν πάει καὶ πέρυσι καὶ θυμᾶται τὶ καλὰ ποὺ πέρασαν. Ὁ μικρὸς ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἦταν στολισμένος μὲ κλάδους ἐλιᾶς καὶ στὴ μικρὴ πλατεῖα οἱ πραματευτάδες εἶχαν ἁπλώσει τὶς πραμάτειες τους — παιχνιδάκια, γλυκίσματα, μικρὰ τόξα, σπαθάκια, κοῦκλες. Πιὸ πέρα κρασιὰ καὶ κρέατα ψημένα καὶ ψάρια τῆς λίμνης. Πιὸ πέρα πλούσιους χιτῶνες καὶ μαντύες καὶ κόκκινα σαντάλια...

Κοιμήθηκε λοιπὸν ὁ Στέφανος καὶ νειρεύτηκε πὼς ἦταν στὸ πανηγύρι μαζὶ μὲ τὴν Ἄλκα καὶ τοὺς δυὸ πιὸ καλούς του φίλους, τὸν Ἑρμόλαο καὶ τὸ Λεωνίδα κι' εἶχαν ἔρθει, λέει, κι' ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τοὺς φίλους του· κι' αὐτοὶ καβαλλίκευαν μεγάλα κόκκινα ἄλογα καὶ τραγουδοῦσαν...

Πρὶν νὰ ξημερώση ὁ Στέφανος πετάχτηκε ἀπάνω. Ἔτρεξε στὸ παράθυρο. Ἡ μέρα φαινόνταν νὰ γίνῃ ὡραία. Μήτε ἕνα σύννεφο στὸν οὐρανό, ὁ αὐγερινὸς ἔλαμπε στὴν ἀνατολή, τὰ πουλιὰ κελαδοῦσαν.

Οἱ γονεῖς τοῦ Στέφανου εἶχαν κιόλας ξυπνήσει· ὁ πατέρας του ἦταν στὸν κῆπο, ἡ μητέρα του ἔβραζε δυόσμο γιὰ νὰ πιοῦν πρωΐ-πρωΐ νὰ ζεσταθοῦν.

— Μητέρα, εἶπε ὁ Στέφανος, νὰ πάω σήμερα μὲ τὴν Ἄλκα στὸ πανηγύρι;

— Νὰ πᾶς, παιδί μου, νὰ πᾶς, ἀποκρίθηκε ἡ καλὴ μητέρα. Μὰ ἄφησε νὰ ψηλώση λίγο ὁ ἥλιος, μὴν κρυώσης... Ὕστερα θἄρθω κι' ἐγὼ νὰ κρατῶ στὴ χάρι της ἕνα πρόσφορο...

Ὁ πατέρας μπῆκε μέσα κρατῶντας μιὰ φούχτα βοτάνια ποὺ εἶχε τώρα μαζέψει ἀπὸ τὸν κῆπο.

— Δὲν ἔχεις σήμερα γυμναστήριο; ρώτησε τὸ Στέφανο.

— Αὔριο, πατέρα. Καὶ θἄχουμε ἀγῶνες· τρέξιμο.

— Τὸ νοῦ σου μὴ σὲ νικήσουν πάλι τὰ κοριτσόπουλα!

Ὁ Στέφανος κοκκίνισε ἀπὸ ντροπή.

— Ὄχι εἶπε ἀποφασιστικά.

Κάθισαν στὸ φτωχικὸ τραπέζι, ἤπιαν τὸν εὐωδᾶτο δυόσμο, ἔφαγαν λίγο σιταρένιο ψωμὶ κι' ἐλιές. Ὁ γιατρὸς ὁ Φίλιππος ἦταν φτωχός· εἶχε πολλοὺς πλούσιους ἀρρώστους καὶ τὸν πλήρωναν καλά· κι' ὁ ἴδιος ὁ βασιλιᾶς τοῦ ἔδινε κάθε μῆνα κάμποσα χρυσᾶ νομίσματα. Μὰ ὁ Φίλιππος ἦταν καλὸς καὶ σπλαχνικός, κι' ὄχι μόνο δὲν ἔπαιρνε πληρωμὴ ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς ἀρρώστους παρὰ καὶ τοὺς ἔδινε χρήματα γιὰ ν' ἀγοράζουν λίγο κρέας νὰ δυναμώσουν καὶ ροῦχα νὰ μὴν κρυώσουν. Ὅ,τι εἶχε τὸ ξόδευε σὲ ἀγαθοεργίες. Κάποτε ἡ γυναίκα του, ὅσο κι' ἂν ἦταν καλή, τὸν μάλωνε:

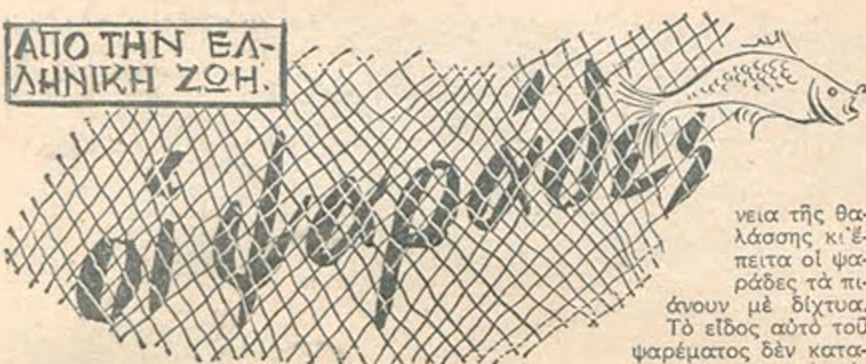
— Ὅταν διψᾶ ἡ αὐλή σου, τοῦ ἔλεγε, μὴ χύνεις τὸ νερὸ ἔξω!

Μὰ ὁ γιατρὸς γελοῦσε.

— Αἶ, μὴ μαλώνεις, Ἐλπινίκη, τῆς ἔλεγε. Ὅταν τρώγω ἐγὼ κι' ὁ γείτονάς μου πεινάη, ἡ τροφὴ γίνεται δηλητήριο καὶ μὲ φαρμακώνει. Καλύτερα νὰ τρῶμε ὅλοι ψωμὶ κι' ἐλιὲς παρὰ νὰ τρώη ὁ ἕνας κοτόπουλα κι' ὁ ἄλλος νὰ πεθαίνη τῆς πείνας.

— Ἔχεις δίκιο, ἔχεις δίκιο, Φίλιππε, ἀπαντοῦσε τότε ἡ καλὴ Ἐλπινίκη. Κάνε ὅπως σὲ φωτίζει ὁ Θεός!

(Ἀκολουθεῖ)

Ὅταν ἀχνιστό καὶ καλομαγειρεμένο φθάνη στὸ τραπέζι μας τὸ ψάρι καὶ ἑτοιμαζώμαστε νὰ τὸ φᾶμε μὲ τόση ὄρεξι, συλλογιζόμαστε τάχα πόσοι κόποι καὶ πόση ἐργασία ἐχρειάσθηκαν γιὰ νὰ βρεθῆ τὸ ὀρεκτικὸ φαγητό μας ἕτοιμο στὸ πιάτο μας; Σκεφθήκαμε τοὺς μόχθους καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ψαράδων γιὰ νὰ πιάσουν τὰ ψάρια; Ἔτρεξε ἡ σκέψι μας στὴ ζωή τους καὶ στὴν ἐργασία τους;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ψαράδων μας εἶναι πολὺ κουραστική. Γεμάτη μὲ κόπους, μὲ κινδύνους, μὲ περιπέτειες. Ὁ κόσμος αὐτὸς ποὺ ἀγωνίζεται στὴ θάλασσα γιὰ νὰ μᾶς ἐξασφαλίση τὸ ψάρι καὶ τ' ἄλλα θαλασσινὰ τρόφιμα, εἶναι ἕνας κόσμος ἁπλῶν καὶ θαρραλέων ἀνθρώπων, μιὰ τάξι ἀπὸ ἐργάτες γεμάτους ζωὴ καὶ ἀποφασιστικότητα. Ἡ ζωή τους εἶναι γεμάτη φροντίδες καὶ μόχθους. Μὰ φωτίζεται βέβαια καὶ μὲ χαρές.

Μία ἀπὸ τὶς πιὸ ἁπλὲς ἐργατικὲς μας τάξεις, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ τολμηρές, μὰ καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς φτωχότερες εἶναι οἱ ψαράδες μας. Τὸ λέει καὶ τὸ λαϊκὸ δίστιχο:

«Τοῦ κυνηγοῦ καὶ τοῦ ψαρᾶ τὸ πιάτο
δέκα φορὲς εἶν' ἄδειανὸ καὶ μιὰ φορὰ γεμᾶτο».

Πολλὲς φορὲς οἱ ψαράδες μας βγαίνουν γιὰ ψάρεμα, τυραννιῶνται μέρες καὶ νύχτες ὁλόκληρες καὶ δὲν πιάνουν τίποτε. Οὔτε γιὰ νὰ φᾶνε οἱ ἴδιοι. Μὰ κάποτε πιάνουν πολλὰ ψάρια καὶ βγάζουν μὲ τὸ παραπάνω τὸν κόπο τους. Γι' αὐτὸ δὲν ἀπελπίζονται.

* * *

Πολλὰ καὶ διάφορα εἶναι τὰ εἴδη τοῦ ψαρέματος. Στὶς ἑλληνικὲς θάλασσες τὸ ψάρεμα δὲν εἶναι διωργανωμένο ὅπως ἀλλοῦ. Δὲν ὑπάρχουν μεγάλα καράβια μὲ εἰδικὰ μηχανήματα, ὅπως ὑπάρχουν στὶς Βόρειες θάλασσες. Στὶς θάλασσές μας οἱ ψαράδες ἀκολουθοῦν τοὺς παλαιοὺς τρόπους ψαρέματος. Κι' αὐτοὶ εἶναι: ἡ τράτα, ἡ ἀνεμότρατα, τὰ γρὶ - γρί, οἱ καλαμωτές, οἱ καθετὲς καὶ οἱ κιοῦρτοι.

Ἔχει πολλὲς τεχνικὲς λεπτομέρειες κάθε εἶδος ψαρέματος. Λεπτομέρειες ποὺ τὶς ξέρουν οἱ ψαράδες μας, μὰ θὰ μᾶς ἔπιαναν πολὺν χῶρο νὰ τὶς περιγράψουμε ἐδῶ.

Σήμερα τὸ πιὸ συνηθισμένο εἶδος ψαρέματος εἶναι τὰ γρὶ - γρὶ ἢ γκιργκίρια. Εἶναι μιὰ σειρὰ ἀπὸ βάρκες, ποὺ τὶς σέρνει μιὰ βενζινάκατος. Τὸ ψάρεμα γίνεται τὴν νύχτα, ὁπότε ἀνάβουν τὰ γρὶ - γρὶ μεγάλες λάμπες. Τὸ φῶς τραβᾶ τὰ ψάρια στὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης κι' ἔπειτα οἱ ψαράδες τὰ πιάνουν μὲ δίχτυα. Τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ ψαρέματος δὲν καταστρέφει τὸ μικρὸ ψάρι κι' ἔτσι ὁ πολλαπλασιασμὸς δὲν σταματάει. Ἀντίθετα ἡ τράτα, καὶ μάλιστα ἡ ἀνεμότρατα, ποὺ ρίχνουν τὰ δίχτυα ἕως τὸν βυθὸ τῆς θάλασσας, ὅπου τὰ ψάρια γεννοῦν καὶ ἀφίνουν τ' αὐγὰ καὶ τὰ μικρά τους, καταστρέφουν τὴ νέα γενεὰ τῶν ψαριῶν.

Πιὸ καταστρεπτικὸ εἶδος ψαρέματος εἶναι ἡ δυναμῖτις, ποὺ ἐξαφανίζει κάθε ψάρι, μικρὸ ἢ μεγάλο, σὲ μεγάλην ἔκτασι. Τώρα ὅμως τὸ ψάρεμα μὲ δυναμῖτι ἔχει τέλεια ἀπαγορευθῆ καὶ κάθε καλὸς πολίτης ἔχει ὑποχρέωσι νὰ καταγγέλλη κάθε ψαρᾶ, ποὺ θὰ θελήση νὰ μεταχειριστῆ δυναμῖτι. Μὰ τὸ ψάρεμα αὐτὸ εἶναι κι' ἐπικίνδυνο. Πολλοὶ ψαράδες, σὲ παλαιότερα χρόνια, ἐσκοτώθηκαν ἢ ἔχασαν χέρια καὶ πόδια κι' ἔγιναν ἀνάπηροι ἀπὸ ἐκρήξεις τῆς δυναμίτιδος ὅταν ἐψάρευαν.

* * *

Στὸ ψάρεμα, τόσο μὲ τὰ γρὶ - γρί, ὅσο καὶ μὲ τὶς τράτες καὶ μὲ τὶς ἀνεμότρατες, σχηματίζεται μιὰ συνεταιρικὴ συντροφιά, ποὺ ἐργάζεται μαζί. Ἡ συντροφιὰ αὐτὴ λέγεται «τσοῦρμο» κι' ὁ ἀρχηγός της «καπετάνιος».

Τὸ ψάρεμα μὲ τὶς τράτες καὶ ἀνεμότρατες γίνεται τὴν ἡμέρα. Μὲ τὰ γρὶγρὶ γίνεται τὴ νύχτα καὶ μάλιστα νύχτα χωρὶς φεγγάρι, ὅπως λέει καὶ τὸ σχετικὸ τετράστιχο:

«Σὰ γιομίση τὸ φεγγάρι
τὸ γρὶ - γρὶ δὲν πιάνει ψάρι.
Κι' ἅμα πιάση τὸ σκοτάδι
τὸ γρὶ - γρὶ πιάνει τὸ ψάρι».

Κάθε φορὰ ποὺ τὰ δίχτυα ρίχνονται στὴ θάλασσα καὶ κατόπιν μαζεύονται μετροῦν οἱ ψαράδες μιὰ «καλάδα». Ἔτσι ἕνα ψάρεμα μπορεῖ νὰ γίνη μὲ πολλὲς καλάδες, γιατὶ δὲν πιανουν κάθε φορὰ ἀρκετὸ ψάρι.

Ὅταν πιάσουν τὰ ψάρια οἱ ψαράδες τὰ ξεδιαλέγουν. Καὶ κατόπιν ἢ τὰ πωλοῦν καὶ μοιράζονται τὰ χρήματα ἢ μοιράζονται τὰ ψάρια. Ὡστόσο ἀπὸ κάθε «καλάδα» ὁ καπετάνιος μοιράζει στὸ τσοῦρμο γιὰ δῶρο καὶ ἀνάλογη ποσότητα ψάρια ἔξω ἀπὸ τὸ ταχτικὸ μερτικό. Αὐτὸ τὸ δῶρο τὸ λένε οἱ ψαράδες «προκάδα».

* * *

Τὸ πιὸ μονότονο διάστημα στὸ ψάρεμα εἶναι ὅταν τὸ τσοῦρμο τραβάη κουπιὰ γιὰ νὰ φύγη ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ νὰ πάη στὸν τόπο τοῦ ψαρέματος. Γιὰ νὰ ποικίλλεται αὐτὴ ἡ μονοτονία καὶ γιὰ νὰ γίνεται ρυθμικὸ τὸ τράβηγμα τῶν κουπιῶν συνηθίζουν οἱ ψαράδες νὰ τραγουδοῦν σιγὰ καὶ ρυθμικά. Αὐτὸ λέγεται «βόγα».

Ἔξαφνα μιὰ τέτοια βόγα, ποὺ ἀκούσαμε στὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου εἶναι τούτη:

«Βίρα νὰ βιράρουμε
βίρα νὰ βιράρουμε
καὶ νὰ βολτατζάρουμε ...».

Στὴν Κρήτη συνηθίζεται μιὰ τέτοια:

«Ἔλα πάνω, μπράβο,
ἔλα πάνω, μπράβο.
Στὶς δεκαπέντε τοῦ Μαγιοῦ
π' ἀνθίζει τὸ ζεμποῦλι,
ἀκοῦστε με νὰ σᾶς τὸ πῶ
τῆς Σώσας τὸ τραγούδι...».

Στὸν Εὐβοϊκὸ τραγουδοῦν κάτι τέτοιο:

«Ἔλα πάνω,
ἄιντε, παιδιά, ἔτσι.
Στὸν κάβο τῆς καβο Μαλιᾶς
κερὶ θὰ πᾶ ν' ἀνάψω...
Ἔ ρὲ παιδιὰ
ἀλέστα!».

Ὅταν ἡ «βόγα» λέγεται ὄμορφα καὶ ρυθμικά, οἱ ψαράδες νοιώθουν λιγώτερο τὸν κόπο τοῦ κουπιοῦ.

* * *

Ἔχουν καὶ τὶς ὡραῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς τους οἱ ψαράδες. Ὅταν πιάσουν ἄφθονο ψάρι καὶ τὸ καλοπουλήσουν, ἀναπαύονται γιὰ λίγο καὶ τρῶνε εὐχαριστημένοι. Ἔχουν χρῆμα νὰ στείλουν καὶ στὰ σπίτια τους. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ μεγάλη τους χαρά. Κι' ἔπειτα τρῶνε μαζὶ τὴν περίφημη «κακαβιὰ» τους.

Τὸ φαΐ αὐτὸ γίνεται ἀπὸ ψάρια κατάλληλα γιὰ σούπα. Τὰ βράζουν οἱ ἴδιοι οἱ ψαράδες πλάϊ στὸ γιαλό. Καὶ ἡ κακαβιὰ εἶναι κάτι τι νοστιμώτατο. Γιὰ νὰ γίνη καλὴ ἡ κακαβιά, πρέπει νὰ βράσουν μαζὶ τὰ καλὰ καὶ εἰδικὰ ψάρια: μουγκριά, σκορπιοί, δράκαινες πέρκες, χριστόψαρα, σαπιέροι, χάνοι καὶ ἄλλα πετρόψαρα.

Οἱ ψαράδες εὐχαριστοῦνται πολὺ ἀπὸ τὴν κακαβιά. Ὅλο τὸν καιρὸ ποὺ ψαρεύουν, τρῶνε αὐτὸ τὸ ἴδιο φαγητό. Καὶ ὅμως δὲν τὸ βαριοῦνται. Μὰ ἔχουν καὶ πάντα ὄρεξι, γιατὶ ἐργάζονται πολὺ καὶ κουραστικά. Καὶ ξέρουμε ὅτι ὁ κόπος καὶ ἡ ἐπίμονη ἐργασία ἀνοίγουν τὴν ὄρεξι...

Φ. Γιοφύλλης

Παίρνουν καὶ μιὰ ποσότητα ψάρια ὡς δῶρο.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (17ης Μαρτίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ραβί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπον σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Κυριακὴ στὴν ὁποία εἶναι ἀφιερωμένο τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ὀνομάζεται Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἡ Ἐκκλησία μας τὴν ὠνόμασε τῆς Ὀρθοδοξίας, γιὰ τὴν ἀνάμνησι τοῦ θριάμβου καὶ τῆς νίκης τῆς ὀρθῆς πίστεως- καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ ἐναντίον τῆς πλάνης τῶν διαφόρων αἱρετικῶν, ποὺ στὰς ἀρχὰς τῆς διαδόσεως τῆς χριστιανικῆς θρησκείας εἶχαν παρουσιασθῆ καὶ μὲ τὶς ἐσφαλμένες θεωρίες τους ἔφεραν πολλὲς ταραχὲς στὴν Ἐκκλησία. Ἡ ὀρθὴ πίστις εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θεανθρώπου, τὴν ὁποίαν μὲ λύσσαν ἐπολέμησαν οἱ διάφοροι αἱρετικοὶ καὶ εἰδωλολάτραι, εἶναι τὸ θεμέλιο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μακρὰν ἀπὸ τὴν πίστι αὐτὴ δὲν ὑπάρχει παρὰ ἡ καταστροφὴ καὶ τὸ αἰώνιο σκοτάδι.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐδιάλεξε τὴν ἀπέναντι περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου ὡς τὴν πιὸ κατάλληλη γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰσραηλίτου Ναθαναήλ, ὁ ὁποῖος μόλις ἀντίκρυσε τὸν Θεάνθρωπον ἀμέσως ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν μὲ τὴν φράσιν: «Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφοῦ εἶδε τὴν πίστιν τοῦ Ναθαναὴλ πρὸς αὐτὸν τὸν βεβαιώνει ὅτι ἂν γίνῃ μαθητής του, δηλαδὴ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν καὶ τὴν διδασκαλίαν του, θὰ ἰδῇ πράγματα ποὺ οὔτε νὰ τὰ φαντασθῇ θὰ μποροῦσε. Οἱ λόγοι ὅμως ποὺ ὁ Χριστὸς εἶπε στὸν Ναθαναὴλ δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ πείσουν μόνον αὐτὸν ἀλλὰ ἐλέγοντο γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, θέλοντας νὰ τοὺς κάμῃ νὰ μετανοήσουν καὶ ἀκολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν του νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες τους. Εἶχε σκοπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ τοὺς κάμῃ νὰ πιστεύσουν εἰς αὐτόν, νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ αἰώνιος καὶ μόνος ἀληθινὸς Σωτὴρ τῶν ψυχῶν μας.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες καὶ ἡμεῖς ὡς παράδειγμα τὴν πίστιν τῶν μαθητῶν καὶ ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ καὶ κατόπιν ὅλων τῶν ἁγίων καὶ πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν των ἐθυσίασαν ἐξ αἰτίας τῆς πίστεώς τους πρὸς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἂς πιστεύσωμεν εἰλικρινῶς εἰς αὐτόν, ἔχοντες τὴν πίστιν μας ὡς ἄγκυραν σωτηρίας. Ἂς πολεμῶμεν ἐκείνους ποὺ προσπαθοῦν νὰ κλονίσουν τὴν πίστιν μας πρὸς αὐτόν, ἂς ἀκολουθοῦμεν τὸ Εὐαγγέλιόν του καὶ κάθε στιγμὴ ἂς ὁμολογοῦμεν τὴν πίστιν μας πρὸς τὸ ὄνομά του, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι αὐτὸς στέκεται πάντα κοντά μας ὡς βοηθός, προστάτης καὶ σωτήρ μας.

---

* ΠΙΣΤΙΣ, Ο ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ *

Πολλὲς φορὲς κι' ἀπὸ πολλοὺς ἔχει λεχθῆ πὼς ἡ νεότης εἶναι πάντα πηγὴ εὐγενῶν πόθων καὶ μεγάλων ὁραματισμῶν. Κι' ἐτονίσθηκεν ἀκόμη, πὼς στὰ χέρια τῶν νέων βρίσκεται ἡ τύχη τοῦ Ἔθνους, κι' ἀπ' αὐτοὺς ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἐξύψωσις τῆς αὐριανῆς κοινωνίας. Πόσο σωστὰ εἶν' ὅλ' αὐτά, μποροῦν, καλύτερα ἴσως ἀπὸ κάθε τρίτον, νὰ τὸ βεβαιώσουν οἱ ἴδιοι οἱ νέοι, ὄχι πιὰ μόνον ἀπ' τὴν ἀντικειμενικὴ παρατήρησι, μὰ κι' ἀπὸ τὴν προσωπική τους πεῖρα. Τὸ ὄνειρό τους πάντα ἡ εὐτυχία. Συνθήματά τους ἡ πρόοδος κι' ἡ δόξα. Ὁ λογισμός τους πρὸς τὴν πληρότητα τῆς χαρᾶς, πρὸς τὴν ὁλοκλήρωσι τῆς ζωῆς.

Μεγάλοι πόθοι, ἀλήθεια! Εὐγενικὲς ἐφέσεις τῆς ψυχῆς. Κι' ὅμως πολλὲς φορὲς—τί κρῖμα!—οἱ πόθοι αὐτοὶ σβήνουν ἀνικανοποίητοι κι' ἀτελεσφόρητοι, πολλὲς φορὲς ἔχουν συντριβῆ καὶ κατακξεσχισθῆ πάνω στοὺς μυτεροὺς βράχους τῆς ζωῆς, δαρμένοι ἀπὸ τ' ἄγρια κύματα σκληρῆς πραγματικότητος. Πῶς θὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ ξεφύγῃ τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτή; Τί χρειάζεται γιὰ νὰ γλυτώσωμεν ἀπὸ τὸν ἐκμηδενισμό; Μᾶς χρειάζεται ἕνας ὁδηγός. Κάθε νέος ποὺ θέλει νὰ ἐπιτύχῃ στὴ ζωή, νὰ συνεισφέρῃ κι' αὐτὸς κάτι θετικὸ στὴν ἐποχὴ καὶ στὴ γενιά του, ἔχει πάντα ἀνάγκη ἀπὸ ἕναν ὁδηγὸ στὴ ζωή. Σὰν τὸ καράβι ποὺ ταξιδεύει, χρειάζεται κι' αὐτὸς ἕναν ἀκοίμητο πολικὸν ἀστέρα, ποὺ θὰ τοῦ δώσῃ τὸν προσανατολισμό, καὶ ποὺ θὰ λάμπῃ πάντα στὸν πνευματικόν του ὁρίζοντα, παρήγορος ἐνισχυτὴς καὶ φωτεινὸς καθοδηγητής.

Ὑπάρχει ὅμως ἕνας τέτοιος ἀσφαλὴς ὁδηγός, ποὺ νὰ φωτίσῃ τὸ δρόμο μας καὶ νὰ μᾶς κρατήσῃ σταθερὰ στὴν ἴσια στράτα; Ὦ, ναί, ὑπάρχει καὶ μᾶς προσφέρεται πάντα πρόθυμα καὶ θέλει τὴ συντροφιά μας, κι' ἂν ἐμεῖς δὲν τὸν ἐγκαταλείψωμε, γίνεται ἀχώριστος καὶ πολύτιμος φίλος, ποὺ μᾶς παρακολουθεῖ στὰ βήματά μας ἰσόβια καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει μήτε μιὰ στιγμή. Κι' ὁ ὁδηγὸς αὐτὸς εἶναι ἡ Πίστις. Τὸ μόνο σύστημα κι' ἡ μόνη διδασκαλία ποὺ δίνει στοὺς ἀνθρώπους τὸ φῶς, ποὺ λάμπει καὶ ξεδιαλύνει τὰ μεγάλα κι' αἰώνια προβλήματα, εἶναι ἡ χριστιανικὴ πίστις. Αὐτὴ προσφέρει στὸν κάθε ἄνθρωπο τὴν ἀλήθεια ἁπλὴ κι' ὁλόφωτη, χειροπιαστὴ καὶ καταφάνερη, ἱκανοποιητικὴ καὶ γιὰ τοὺς σοφούς, ἀντιληπτὴ καὶ στοὺς ἀσόφους καὶ ρίχνει φῶς σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ προβλήματα ποὺ ἔξω ἀπ' αὐτὴν τὰ σκεπάζει σκοτάδι καὶ σύγχυσις.

Κυττάχτε την! Εἴκοσι αἰῶνες τώρα ὑψώνεται στὸ πνευματικὸ στερέωμα τοῦ κόσμου, ὅπως ὁ ἥλιος στὸν ὁρίζοντα καὶ σκορπίζει ὁλοῦθε, ὅπου εἶναι εὐπρόσδεκτη, φῶς καὶ ζεστασιά, κι' ἀλήθεια καὶ παρηγοριὰ κι' ἀγάπη. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐνίκησαν τὸ δισταγμό, ποὺ δὲν ἄφησαν τὴν ψυχή τους νὰ τὴν μολύνῃ τὸ μικρόβιο τῆς ἀμφιβολίας, ποὺ ἔπνιξαν μέσα τους τὴν προκατάληψι κι' ἔδωσαν τόπο γιὰ νὰ περάσῃ στὴν ψυχή τους ἡ πίστις, αὐτοὶ μποροῦν νὰ μιλήσουν καὶ νὰ ποῦν ἀπ' τὴν πεῖρα τους, πόσο ἡ πίστις καταυγάζει τὸ πνεῦμα καὶ πόσο τὰ ψυχικὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου δυναμώνουν κι' ὑψώνεται μ' αὐτὴν τὸ βλέμμα ὡς τὰ δυσπρόσιτα Θαβὼρ τῆς θείας δόξης καὶ γίνεται ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴ φράσι τοῦ ἀποστόλου Πέτρου «ἐπόπτης τῆς θείας μεγαλειότητος». Ὅλα τὰ φῶτα τῶν ἀνθρώπων κι' ὅλα τὰ πνεύματα κι' οἱ σοφίες τῆς γῆς νὰ συγχωνευθοῦνε στὴ διάνοιά του, ποτὲ δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀντικαταστήσουν οὔτε τὸ πολλοστημόριο τῆς ἄπειρης αὐτῆς κι' ἀνυπολόγιστης δυνάμεως ποὺ λέγεται πίστις. Αὐτὴ τὸν διδάσκει τὸν ὑψηλὸ κι' ἀνώτερο προορισμὸ ποὺ ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, αὐτὴ τοῦ ὑποδεικνύει μεγάλους δρόμους, τοῦ ἀνοίγει διάπλατους καινούργιους ὁρίζοντες, τοῦ γεμίζει τὰ στήθια μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ χαλυβδώνει τὴ θέλησι κι' ἑκατονταπλασιάζει τὶς δυνάμεις του καὶ τὴν σπρώχνει ἐμπρὸς καὶ ψηλότερα, πάντα ψηλότερα.

Τὴν πίστι ἂς πάρωμε κι' ἐμεῖς γιὰ ὁδηγὸ στὴ δική μας πορεία. Τὴν πίστι ποὺ φωτίζει τὸ νοῦ κι' ἀγνίζει τὴν καρδιὰ καὶ παρουσιάζει ὁλοζώντανους μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ψυχῆς τοὺς ἀοράτους πνευματικοὺς κόσμους. Τὴν πίστι ποὺ ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ εἶναι ἡ πηγὴ τῶν μεγάλων ἐμπνεύσεων κι' ὁ συντελεστὴς τῶν εὐγενῶν πραγματοποιήσεων, καὶ γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦσεν ὁ Ἀρχηγός, ὅταν ἔλεγε πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς τοῦ κράτους μας: «Χωρὶς τὴν Πίστιν καὶ τὴν Θρησκείαν, τίποτε δὲν γίνεται».

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΑΣ

«Νὰ γίνετε πρότυπα νεανίδων, νὰ σᾶς δείχνουν στὸν δρόμον καὶ νὰ λένε: Τὴν βλέπεις αὐτὴν τὴν νέαν; Εἶναι τόσον σεμνή, τόσον καλή, γιατὶ ἀνήκει στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι Νεολαίας. Γι' αὐτὸ θὰ χρειασθῆ μιὰ αὐτοπειθαρχία». Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΥΤΟΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΣΕΜΝΟΤΗΤΑ

Νέο κορίτσι,
Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

«Κεῖνος ποὺ νικᾶ κάθε τόσο τὸν ἑαυτό του ἐπιτυχαίνει μιὰ ἀληθινὰ περίλαμπρη νίκη», εἶπε κάποιος σοφός. Γιατὶ πρέπει νὰ ξέρουμε πῶς κάθε μέρα καὶ κάθε ὥρα ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός μας εἶναι ὁ ἑαυτός μας. Ἂν κατορθώσουμε ἀπὸ πολὺ νεαρὴ ἡλικία νὰ τὸν ὑποτάξουμε, τότε κερδίσαμε στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, τότε μποροῦμε νὰ βάλουμε σκοποὺς καὶ νὰ ἐπιτύχουμε τέρματα. Τότε θὰ διαβοῦμε ἀγόγγυστα κάθε λόφο γιὰ νὰ φτάσουμε στὴν κορφὴ ἐπιτυχαίνοντας κάτι μεγάλο.

Ἡ κλαγγὴ τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν θὰ σιγάσῃ, ἡ βοὴ τῶν ἐσωτερικῶν συγκρούσεων θὰ σβήσῃ καὶ μέσα στὸ ψυχικό μας βασίλειο θ' ἁπλωθῆ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ γαλήνη. Κι' ἐλεύθερες πιὰ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἐσωτερικό μας πόλεμο θὰ μποροῦμε νὰ δράσουμε καὶ νὰ δημιουργήσουμε κάτι καλὸ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τοὺς ἑαυτούς μας.

Ὅταν πιά, μὲ τὴ συστηματικὴ τῆς θελήσεώς μας ἐξάσκησι γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὸ ὡραῖο ἐπιτύχουμε νὰ χαράξουμε τὸ δρόμο τῆς ψυχῆς μας, τότε καὶ οἱ πράξεις μας σὲ κάθε τῆς ζωῆς μας περίπτωσι θὰ ἔχουν τὴ σφραγῖδα τῆς καθαρότητος καὶ τῆς ἀληθινῆς γυναικείας σεμνότητος. Τὴ σεμνότητα δὲν πρέπει νὰ συγχέωμε μὲ τὴ σεμνοτυφία. Τὸ πρῶτο εἶναι μιὰ γνήσια γυναικεία ἀρετή, ἐνῶ τὸ δεύτερο εἶναι κάτι ψεύτικο καὶ ἀηδές Εἶναι ἕνας βοῦρκος σκεπασμένος μὲ ἄνθη. Αὐτὸ κατεβάζει κάποτε τὴ γυναῖκα στὸ πιὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο τῆς ὑποκρισίας.

Ἡ σεμνότητα θεωρήθηκε ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀκόμα ἀνθρώπινες κοινωνίες στολίδι τῆς γυναίκας, φυσικὰ σύμφωνα μὲ τὰ δημιουργηθέντα ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς φυλῆς καὶ τοῦ λαοῦ της. Πάντως ὅμως ὑπάρχει καὶ ὡς τὰ σήμερα κάτι κοινὸ στὴν ἀρετὴ αὐτὴ τῆς γυναίκας τῶν Κάφρων, ἂς ποῦμε, καὶ τῆς Εὐρωπαίας πολιτισμένης γυναίκας.

Ἡ γυναίκα ποὺ θέλησε νὰ ἀγνοήσῃ τὴν ἀρετὴ αὐτὴ χάνει τὸ δρόμο της καὶ παραστρατεῖ ἀπὸ τὸν προορισμό της.

Ἀγαπημένες μου φίλες, μὴν παραξενευθῆτε γιατὶ ἀκριβῶς σήμερα σᾶς τὰ λέγω αὐτά, σᾶς μιλῶ γιὰ τὴν ὡραία αὐτὴ γυναικεία ἀρετή. Θὰ σᾶς πῶ τὴν αἰτία ἔτσι ὅπως γιὰ κάθε τι ποὺ σᾶς γράφω ὑπάρχει πάντα μιὰ μικρὴ αἰτία. Μὰ ἀπὸ τὰ ρυάκια γίνονται τὰ ὁρμητικὰ ποτάμια. Ἀπὸ τὶς μικρὲς αἰτίες δημιουργοῦνται τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα.

Ἤμουνα τὶς προάλλες σὲ μιὰ κοσμικὴ συγκέντρωσι κι' ἀνάμεσα στὰ πολλὰ καὶ διάφορα πρόσωπα μιὰ νέα ἔκανε ἐντύπωσι. Θὰ μοῦ πῆτε κάθε κορίτσι μπορεῖ νὰ θέλῃ νὰ κάνῃ ἐντύπωσι σ' ἕναν κύκλο. Ὅμως — γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! — φυλαχτῆτε ἀπὸ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐντυπώσεως μὲ ἄσεμνη συμπεριφορά, μὲ ἄσεμνο ντύσιμο, μὲ παρατραβηγμένη τάχατες ἐξυπνάδα. Τώρα, στὴν ἐποχὴ τοῦ καρναβαλιοῦ, πολλὲς κοπέλλες νομίζουν ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀφεθοῦν, δηλαδὴ νὰ χάσουν τὴν ἀξιοπρέπειά τους καὶ νὰ ξεχάσουν τὴν ὡραία αὐτὴ γυναικεία ἀρετή, ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω.

Μπορεῖ κανεὶς θαυμάσια νὰ γλεντήσῃ καὶ νὰ χαρῇ χωρὶς νὰ κάνῃ κάτι ποὺ θὰ τὸν λυπήσῃ τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν βρεθῇ μακριὰ ἀπὸ τὸν κύκλο ποὺ τάχατες τὸν ἐθαύμαζε γιὰ τὴν ἐκκεντρικότητά του. Νὰ εἶστε βέβαιες πῶς μόνο φυλάγοντας τὸ θησαυρὸ αὐτὸν ποὺ λέγεται σεμνότητα καὶ γυναικεία ἀξιοπρέπεια θὰ μπορέσετε νὰ ἀφήσετε μιὰ διαρκῆ ἐντύπωσι στὸν κύκλο σας καὶ στὶς γνωριμίες σας. Κάθε ἄλλο σβήνει μὲ τὴν ἀνατολὴ τῆς ἐπομένης, σὰν μιὰ χρωματιστὴ σαπουνόφουσκα στὰ χέρια ἑνὸς παιδιοῦ.

Χαρῆτε οἱ ἴδιες, σκορπίστε τὴ χαρὰ καὶ στοὺς γύρω σας σ' ἕνα χορό, σ' ἕνα γλέντι, σ' ἕνα μασκάρεμα τώρα τὶς ἀπόκρηες, ὅμως ἀφῆστε πάντα τὸ διαμάντι αὐτὸ ποὺ λέγεται σεμνότητα νὰ λάμπῃ καὶ νὰ φωτίζῃ.

Μὴ ξεχνιέστε ποτέ. Πόσο εἶναι ὡραῖο τὸ συναίσθημα τῆς αὐτοπειθαρχίας! Εἶναι θαυμάσιο νὰ ξέρετε ὅτι ἔχετε τὸν ἑαυτό σας μέσα στὴ φοῦχτα σας, ὅτι τοῦ εἶσθε κυρίαρχος. Τότε θ' ἀτενίζετε μ' ἄλλο κέφι τὴ ζωὴ καὶ μ' ἄλλη χαρὰ τὸν ἥλιο. Τίποτε δὲν θὰ μαυρίζῃ τὸν οὐρανὸ τοῦ νεανικοῦ σας βασιλείου. Καμμιὰ μετάνοια καὶ καμμιὰ τύψι. Κλεῖσε στὴν καρδιά σου τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ δὲν θὰ χάσῃς. Εἶναι σοφὰ καὶ πρὸ πάντων στοργικά.

Σ. Καρ.

ΑΝΔΡΙΚΟ ΠΟΥΛΟΒΕΡ

Ὑλικά. 250 γραμ. μαλλὶ τετράκλωνο ἢ πεντάκλωνο, ἂν θέλουμε νὰ γίνῃ χονδρὸ τὸ πουλόβερ καὶ βελόνες 3 ἢ 3,5 Ν°.

Πλάτη. Περνᾶτε 112 θηλιὲς στὶς βελόνες καὶ πλέκετε 7 ἑκ. λάστιχο. Συνεχίζετε τὴν πλέξι ποὺ θέλετε νὰ δώσετε στὸ πουλόβερ, αὐξάνοντας στὶς δύο ἄκρες κάθε πέντε σειρὲς μιὰ θηλιά. Ἔτσι θ' αὐξήσετε ἐν ὅλῳ 14 θηλιές, ὥσπου νὰ φθάσετε στὴ μασχάλη, δηλ. σὲ ὕψος 30 ἢ 35 ἑκ. (ἀναλόγως τοῦ σώματος), ὁπότε ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὶς μασχάλες.

Κλείνετε στὶς δύο ἄκρες ἀπὸ 4 θηλιές, στὴν τρίτη σειρὰ κλείνετε ἀπὸ τρεῖς θηλιές, στὴ πέμπτη σειρὰ ἀπὸ δύο θηλιὲς καὶ στὴν ἑβδόμη ἀπὸ μία. Πλέκετε κατόπιν ἴσια ἐπὶ 15 ἑκ. καὶ αὐξάνετε μετὰ στὶς δύο ἄκρες κάθε τρεῖς σειρὲς ἀπὸ μία θηλιὰ ἐπὶ 4 φορές. Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τοὺς ὤμους κλείνοντας σὲ κάθε ὦμο 5 θηλιὲς σὲ κάθε σειρὰ ἐπὶ τρεῖς φορές, δηλ. ἐν ὅλῳ 15 θηλιές. Μετὰ κλείνετε συνέχεια τοὺς ὑπόλοιπους πόντους ποὺ σᾶς ἔμειναν καὶ ἔτσι σχηματίζεται ὁ σβέρκος.

Ἐμπρός. Περνᾶτε 120 πόντους στὶς βελόνες καὶ πλέκετε τὸ ἴδιο λάστιχο ὅπως καὶ τὸ πίσω. Συνεχίζετε τὸ πλέξιμο αὐξάνοντας στὶς δύο ἄκρες κάθε 5 σειρὲς μιὰ θηλιά, ἐν ὅλῳ δέκα τέσσαρες φορές. Στὰ 30 ἢ 35 ἑκ. ὕψος σχηματίζετε τὶς μασχάλες κλείνοντας στὶς δυὸ ἄκρες 6 θηλιές. Στὴ δεύτερη σειρὰ 4 θηλιές, στὴν τρίτη σειρὰ δύο καὶ στὴν τετάρτη μία θηλιά. Πλέκετε ἴσια ἐπὶ 13 ἑκ. καὶ κατόπιν αὐξάνετε στὶς δύο ἄκρες ἀπὸ μία θηλιὰ σὲ κάθε τρεῖς σειρές, ἕως ὅτου τὸ ὕψος τῆς μασχάλης ἐμπρὸς φθάσῃ τὸ ὕψος τῆς πίσω μασχάλης. Ἐνῷ ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὶς μασχάλες, ὅταν τὸ πλεκτό σας ἔχῃ ὕψος 37 μὲ 39 ἑκ., ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὸ μυτερὸ ντεκολτὲ ὡς ἑξῆς: Μοιράζετε τοὺς πόντους τοῦ πλεκτοῦ σὲ δύο ἴσια μέρη καὶ συνεχίζετε νὰ πλέκετε ἢ συγχρόνως καὶ τὰ δύο μέρη μὲ δύο κουβάρια ἢ πρῶτα τὴν μία πλευρὰ καὶ μετὰ τὴν ἄλλη κλείνοντας στὸ μέρος τοῦ ντεκολτὲ 8 φορὲς μία θηλιὰ κάθε δύο σειρές, κατόπιν δὲ κάθε 4 σειρὲς μιὰ θηλιὰ ἐπὶ 13 φορές. Συνεχίζετε μὲ τὶς θηλιὲς αὐτὲς ὥσπου ν' ἀποκτήσῃ ὁ ὦμος σας τὸ ὕψος τοῦ ὤμου τῆς πλάτης. Γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸν ὦμο κλείνετε σὲ τέσσερες φορὲς ὅλες τὶς θηλιὲς τοῦ ὤμου.

Τὸ πουλόβερ εἶναι ἕτοιμον.

Μπορτοῦρα. Θὰ περάσετε στὴ βελόνα 110 θηλιὲς καὶ θὰ πλέξετε ἐπὶ δέκα σειρὲς λάστιχο δύο μὲ δύο. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μπορτοῦρα τῆς μιᾶς μασχάλης. Πλέκετε ἄλλη μία ὅμοια καὶ γιὰ τὴ δεύτερη μασχάλη. Γιὰ τὴ μπορτοῦρα τοῦ λαιμοῦ περνᾶτε 150 περίπου θηλιές.

Σημείωσις. Τὸ λάστιχο καὶ οἱ μπορτοῦρες τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς μασχάλης γίνονται καλλίτερες ὅταν πλεχτοῦν μὲ βελόνες λεπτότερες, δηλ. 2, 5 Ν. Ὅταν ἑτοιμάσετε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ πουλόβερ σιδερώνετε ἐλαφρὰ τὸ ἐμπρὸς καὶ πίσω φύλλο, ἑνώνετε τὶς πλαϊνὲς ραφὲς καὶ τοὺς ὤμους καὶ στὸ τέλος ἑνώνετε τὶς μπορτοῦρες πάνω στὸ πουλόβερ. Ἀκολουθῶντας τὶς πιὸ πάνω ὁδηγίες μπορεῖτε νὰ πλέξετε ἕνα πουλόβερ μὲ ὁποιαδήποτε πλέξι. Τὸ πουλόβερ τῆς εἰκόνας ἔχει πλεχθῆ κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Μετὰ τὸ λάστιχο πλέκετε μία σειρὰ παίρνοντας τὴ μία θηλιὰ ἀπὸ τὴν καλὴ καὶ τὴν ἄλλη ἀπὸ τὴ ἀνάποδη. Στὴ δεύτερη σειρὰ κάνετε τὸ ἴδιο, δηλ. πάνω ἀπὸ τὴν καλὴ πλέκετε καλὴ καὶ πάνω ἀπὸ τὴν ἀνάποδη πλέκετε ἀνάποδη. Στὴν τρίτη σειρὰ πλέκετε ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀνάποδη καλή, ἐνῷ πάνω ἀπὸ τὴν καλὴ ἀνάποδη. Ἡ τετάρτη σειρὰ γίνεται ὅμοια μὲ τὴν τρίτη καὶ ἔτσι ἐξακολουθεῖτε τὸ πλέξιμο ἀλλάζοντας σὲ κάθε δεύτερη σειρὰ τὶς καλὲς σὲ ἀνάποδες καὶ τὶς ἀνάποδες σὲ καλές.

Για νοικοκυρές

✱ ΤΟ ΓΑΛΑ ✱

Τὸ γάλα, ὅπως ξέρουμε, εἶναι ἡ πρώτη τροφὴ τὴν ὁποίαν δοκιμάζει καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ζῇ ἐπὶ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον τὸ βρέφος. Τὸ γάλα ἔχει μέσα λεύκωμα, σάκχαρον, βούτυρον, βιταμῖνες, καὶ διάφορα ἀνόργανα ἅλατα. Γι' αὐτὸ ἀποτελεῖ τροφὴν πολὺ θρεπτικὴν γιὰ τὸν παιδικὸν κόσμον, ἐπειδὴ πολὺ εὔκολα ἀπορροφᾶται εἰς τὰ ἔντερα. Διὰ τοὺς ἐνήλικας ὅμως τὸ γάλα ἀποτελεῖ ὠφέλιμον τροφὴν εἰς παθολογικὰς μόνον καταστάσεις. Εἰς ὑγιεῖς ὀργανισμοὺς τοὐναντίον εἶναι τροφὴ ἀνεπαρκής. Ἡ σύστασις καὶ ἡ ὠφελιμότης τοῦ γάλακτος ποικίλλει ἀνάλογα μὲ τὴν ἐποχὴν καὶ τὸ εἶδος τῆς τροφῆς τοῦ ζώου.

Ἕνα δοχεῖο γιὰ νὰ διατηρῆται τὸ γάλα παγωμένο. Ὁ πάγος τοποθετεῖται εἰς τὸ μέσον, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα.

Δηλ. τὸ γάλα τὸ Δεκέμβριο καὶ Ἰανουάριο εἶναι παχύ, τὸν Ἰούνιο καὶ Ἰούλιο εἶναι ἀραιό. Ἐπίσης ἄφθονος καὶ ξηρὰ τροφὴ τοῦ ζώου ἀποδίδει γάλα πλούσιο σὲ θρεπτικὰ συστατικὰ καὶ παχύ. Ὅταν τὸ ζῶο τρώγῃ πενιχρὰ τροφὴ καὶ κουράζεται, δίδει γάλα πτωχόν.

Τὸ γάλα ἔχει τὸ μειονέκτημα νὰ ξυνίζῃ πολὺ εὔκολα. Δηλ. μερικὰ μικρόβια ἐπιδροῦν εἰς τὸ γαλακτοζάχαρον καὶ μετατρέπουν αὐτὸ εἰς γαλακτικὸν ὀξύ.

Τὸ γάλα μπορεῖ κάποτε νὰ περιέχῃ καὶ μικρόβια παρατύφου, ἰλαρᾶς, μελιταίου πυρετοῦ κλπ., τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ ἀνθρώπους παθόντας τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν καὶ ἀσχολουμένους μὲ τὸ ἄρμεγμα.

Μὲ τὴ μέθοδο ὅμως Παστὲρ καταστρέφονται τὰ μικρόβια καὶ τὸ γάλα τότε εἶναι ἀκίνδυνο. Συνίσταται δὲ ἡ μέθοδος αὕτη εἰς τὸ νὰ παραμείνῃ τὸ γάλα σὲ θερμοκρασία 70ο - 75ο ἐπὶ 20'-30' καὶ ἀκολούθως νὰ κρυώσῃ σὲ ψυγεῖο πολὺ γλήγορα. Ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι προτιμότερος τοῦ βρασμοῦ, ὁ ὁποῖος καθιστᾶ τὸ γάλα δύσπεπτον, ἰδίως γιὰ μικρὰ παιδία...

Νοθεῖαι τοῦ γάλακτος.

Μιὰ ἀπὸ τὶς πλέον διαδεδομένες νοθεῖες εἶναι ἡ προσθήκη νεροῦ στὸ γάλα, ποὺ οἱ γαλακτοπῶλαι καλύπτουν μὲ ἄλευρον, τὸ ὁποῖον ρίπτουν μέσα στὸ γάλα. Ἡ χημικὴ ἀνάλυσι ἀποκαλύπτει αὐτὴν τὴν νοθείαν. Ἐπίσης τρέφουν τὶς ἀγελάδες μὲ ξηρὰ τροφὴ καὶ ἔπειτα τὶς ποτίζουν θερμὰ ποτά, νὰ προκαλέσουν μεγαλυτέραν ἔκκρισιν γάλακτος, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι πρώτης ποιότητος. Ἐξ αἰτίας δὲ τῶν νοθειῶν τούτων παρουσιάζεται καὶ ἡ μεγάλη στὴ χώρα μας κατανάλωσι γάλακτος κουτιοῦ.

✱ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ✱

Τὰ τζάμια.

Γιὰ νὰ καθαρίζετε εὔκολα καὶ ξεκούραστα τὰ τζάμια σας πάρετε πρῶτα ἐφημερίδα, βρέξετέ τη λίγο στὸ νερὸ καὶ τρίψετέ τα μ' αὐτή. Ἔπειτα σκουπίσετέ τα μὲ στεγνὴ ἐφημερίδα καλὰ καὶ προσεχτικὰ καὶ θὰ δῆτε τί ὡραῖα καὶ λαμπρὰ ποὺ θὰ γίνουν.

Ἡ ἱστορία τῆς μαγιονέζας.

Ἡ μαγιονέζα, ἡ περίφημη σάλτσα ποὺ σερβίρεται συνήθως μὲ ψάρι βραστό, πῆρε τ' ὄνομά της ἀπ' τὸν Μὰκ-Μαόν.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς πιθανὸν νὰ μὴ σᾶς εἶναι γνωστός. Καὶ θὰ σκεφθῆτε βέβαια ὅτι θὰ ἀνήκῃ σὲ κανένα περίφημο μάγειρο, ἕνα Τσελεμεντὲ νὰ ποῦμε, ποὺ ἔμεινε στὴν ἱστορία χάρις στὴ σάλτσα του... Ἐν τούτοις δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ. Γιατὶ ὁ Μαὸν ἔμεινε βέβαια στὴν ἱστορία, ὄχι ὅμως γιὰ τὴ σάλτσα του, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἦταν στρατάρχης καὶ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Γαλλίας...

Ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸν πόλεμο ὁ Μὰκ-Μαόν, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν στρατηγός, φιλοξενήθηκε σὲ μιὰ ἔπαυλι, ὅπου τοῦ ἐσέρβιραν ἕνα εἶδος σάλτσας ποὺ δὲν ἤξερε καὶ ποὺ τοῦ ἄρεσε ἐξαιρετικά. Ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά της ἀπ' τὴ νοικοκυρά, κι' αὐτὴ τοῦ ἀπήντησε ὅτι ἦταν μιὰ σάλτσα... ἀνώνυμος, δικῆς της ἐντελῶς ἐπινοήσεως, καμωμένη μὲ αὐγὰ καὶ λάδι. Ὁ Μαὸν πῆρε τὴ συνταγὴ τῆς σάλτσας καὶ τὴν διένειμε στοὺς ἀξιωματικούς του. Αὐτοὶ διέδωσαν ἔπειτα τὴν περίφημη σάλτσα, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶχαν ξεχάσει τὸ ὄνομα τῆς γυναίκας ποὺ τοὺς ἔδωσε τὴν συνταγὴ βάπτισαν τὸ μῖγμα αὐτό, ποὺ τόσο πολὺ εἶχε ἀρέσει στὸ στρατηγό τους, μὲ τὸ ὄνομά του. Τὴν ὠνόμασαν Μαονέζα. Ἡ λέξις ἔπαθε τὶς ἀλλαγές της καὶ ἔτσι λέγεται ὡς σήμερα Μαγιονέζα.

Ἡ πρώτη κατασκευὴ μαγιονέζας.

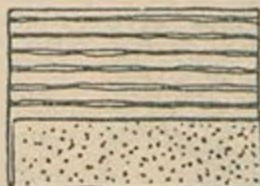
Τὰ ἀγαλματάκια.

Τὰ ἀρχαῖα κειμήλια ἀπὸ μάρμαρο καὶ χαλκὸ φυσικὰ δὲν τὰ καθαρίζουν στὰ μουσεῖα. Εἶναι καλὸ νἄχουν πάνω τους τοὺς αἰῶνες ποὺ δείχνουν τὴν ἱστορία τους. Ὅμως ἕνα νέο κομψὸ ἀγαλματάκι μὲ δαχτυλιὲς καὶ λεκέδες δὲν εἶναι εὐχάριστο στὰ μάτια. Ἂν εἶναι μαρμάρινα τὰ καθαρίζουμε μὲ σαπουνάδα χλιαρή, κι' ἀφοῦ τὰ σφογγίσωμε καλὰ τὰ περνοῦμε μὲ ἄσπρο κερί, τὰ γυαλίζουμε καὶ γίνονται λαμπερὰ σὰν καινούργια. Ἂν εἶναι φτιαγμένα μὲ σκόνη μαρμάρου τὰ καθαρίζουμε μὲ μῖγμα νεροῦ καὶ ἀλκοὸλ σὲ ἴσα μέρη. Τὰ δὲ γύψινα ἀρκεῖ νὰ τὰ τρίψουμε μὲ γύψο γιὰ νὰ ξαναπάρουν τὴν πρώτη τους θεωρία.

Μιὰ πρόχειρη κουκούλα

Πολλὰ κορίτσια φορᾶνε κάτι νόστιμες κουκοῦλες ποὺ προστατεύουν τ' αὐτιὰ καὶ τὰ μαλλιὰ ἀπὸ τὸν ἀγέρα καὶ τὴν ψύχρα. Μ' ἕνα μαντῆλι τετράγωνο μπορεῖτε πολὺ καλὰ νὰ φκιάσετε κάτι τέτοιο. Θὰ σᾶς τὸ δώσωμε σὲ εἰκόνες γιὰ νὰ τὸ νοιώσετε πιὸ εὔκολα.

1 Εἰκόνα.

Διπλώνουμε ἕνα τετράγωνο μαντῆλι ὡς τὴ μέση.

2 Εἰκόνα.

Ἀναποδογυρίζουμε τὸ μαντῆλι καὶ τὸ διπλώνουμε σὲ τρίγωνο, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα.

3 Εἰκόνα.

Γυλίγουμε τὸ μαντῆλι ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ὡς τὸ σημεῖο ποὺ φθάνει τὸ δίπλωμα.

4 Εἰκόνα.

Τὸ φορᾶμε καὶ δένουμε τὸ ρουλὸ μπροστὰ στὸ λαιμό.

Ὁ μικρὸς Κριτής

Εἶναι πολλὰ χρόνια ἀφόντας ἔγινε ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ. Ὁ μικρὸς Κριτὴς σήμερα εἶναι γέρος μὲ παιδιὰ καὶ μ' ἀγγόνια, καὶ δίγγονα, ἂν καὶ ἡ Μοῖρα δὲν τὸν ἀξίωσε νὰ χαϊδέψη δικό του παιδί. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο πρᾶγμα εἶναι. Τὰ παιδιά, τ' ἀγγόνια καὶ τὰ δίγγονα εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ του, μικροτέρου του κατὰ τὴν ἡλικία, σὰν καὶ τὰ δικά του εἶναι.

Ὁ μικρὸς Κριτής, Σπῦρος λεγόμενος, ἦταν καὶ δὲν ἦταν δέκα χρονῶν, ὅταν γιὰ πρώτη φορά, ἀκολουθῶντας τὸ ἀναγκαῖο ἔθιμο τῆς πατρίδας του, ξεκίνησε γιὰ τὴ ξενητειά, τὴν Κίρκη αὐτὴ τοῦ ἠπειρωτικοῦ κόσμου. Ὁ πατέρας του, ὁ κὺρ Χρῆστος Κριτὴς λεγόμενος ἀπ' ὅλη τὴν ἐπαρχία, γιατὶ ἦταν πραγματικῶς ὁ δικαστής της, τὸν συνώδεψε ὣς τὰ Γιάννινα. Τὴν ὥρα τοῦ ξεχωρισμοῦ, ποὺ ὁ Ρόβας ὁ καρβανάρης εἶχε ἕτοιμα τὰ μουλάρια του καὶ τ' ἄλογά του, καὶ φώναζε, σὰν ἄλλος δήμιος: — «Τὸ καρβάνι εἶν' ἕτοιμο!!!», ὅλοι οἱ συγγενῆδες, ποὺ παρακολουθοῦσαν τοὺς ξενητεμένους τους, τοὺς ξεμονάχεψαν καὶ τοὺς ἔλεγαν τὰ ὕστερα λόγια τοῦ ξεχωρισμοῦ! Ἦταν καμμιὰ εἰκοσαριὰ οἱ ξενητεμένοι. Ἄλλος εἶχε μάνα, ἄλλος πατέρα, ἄλλος θειὸ ἢ θειά, κι' ἄλλος μεγαλείτερο ἀδερφὸ ἢ ἀδερφή.

Τί πικρὴ ὥρα, ἡ ὥρα τοῦ ξεχωρισμοῦ! Ὅλο τὸ αἷμα μαζώνεται στὴν καρδιά, τὸ πρόσωπο σκυθρωπάζει, καὶ τὰ μάτια βουρκώνουν ἀπὸ τὰ δάκρυα.

«Κι' ὁ ζωντανὸς ξεχωρισμὸς
παρηγοριὰ δὲν ἔχει»

λένει τὸ ἠπειρωτικὸ τραγούδι. Ἀλήθεια δὲν ἔχει παρηγοριὰ ὁ ζωντανὸς ξεχωρισμός! Χάνει ἀπὸ τὰ μάτια του ἕναν ἄνθρωπο ζωντανό, κι' ἐκεῖνος, ποὺ φεύγει καὶ πάει καὶ κεῖνος ποὺ μένει πίσω, καὶ δὲν χάνει ἕναν πεθαμένο.

Ὁ καρβανάρης ὁ Ρόβας ἔσχιζε ἀπὸ τὴ μιὰ τὴν ἄκρη ὣς τὴν ἄλλη τὴν πλατύχωρη αὐλὴ τοῦ χανιοῦ, κι' ἔλεγε: — «Τελείωσε γρήγορα πέρασε ἡ ὥρα».

Πῶς περνοῦν γλήγορα οἱ ὧρες τοῦ ξεχωρισμοῦ! Οἱ καρδιὲς χτυποῦσαν δυνατώτερα. Τὰ μάτια δάκρυζαν καὶ κάπου κάπου ἀκούονταν καὶ ξεφωνητὸ μάνας ἢ ἀδερφῆς. Πῶς περνοῦν γλήγορα οἱ ὧρες τοῦ ξεχωρισμοῦ! Καὶ φτερὰ ἂν εἶχαν, δὲν θὰ περνοῦσαν, καὶ δὲν θἄφευγαν γληγορώτερα!

Τέλος ὁ καρβανάρης ὁ Ρόβας καβαλλίκεψεν ἕνα χρυσοκάπουλο μουλάρι καὶ χτυπῶντάς το μὲ τοὺς φτερνιστῆρές του, πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὴν ὀρθάνοιχτη θύρα τοῦ χανιοῦ, σὰν ἀστραπή. Ὅλοι οἱ ξενητεμένοι ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν μὲ τοὺς δικούς τους καὶ καβαλλίκεψαν κι' αὐτοὶ μὲ μάτια θολωμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ πόνου τῆς πατρίδας, τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῶν δικῶν τους, κι' ἔκαναν τὸ σταυρό τους. Τὰ «ἔχετε γειά», τὰ «ὥρα καλή», καὶ τὰ «καλὴ ἀντάμωσι νὰ δώση ὁ Θεός!», διασταυρώνονταν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ. Μιὰ μάνα πικρομάνα ἔστησε μοιρολόγι:

«Ἀνάθεμά σε ξενητειὰ καὶ τρισανάθεμά σε,
Ποὺ μοῦ κρατᾶς τὸν ἄντρα μου ἀκέραια δέκα χρόνια.
Κι' ἐφέτος μ' ἀποπλάνεψες μοῦ παίρνεις καὶ τὸ γυιό μου!...».

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Σπῦρος δρασκελοῦσε τὴ θύρα τοῦ χανιοῦ, τοῦ φώναξε ὁ πατέρας του μὲ παραπονετικὴ φωνή:

— Σπῦρό μου, στάσου νὰ σοῦ πῶ δυὸ λόγια ἀκόμα...

Ὁ Σπῦρος σταμάτησε τὸ μουλάρι, κι' ὁ κὺρ Χρῆστος, μαραμένος ἀπὸ τὸν πόνο τοῦ ξεχωρισμοῦ τοῦ πρώτου παιδιοῦ του, καὶ τοῦ πλειὸ ἀγαπημένου ἀπ' ὅλα, τοῦ λέγει:

— Παιδί μου! Ἄμα σκαπετήσης τὸ Μέτσοβο εἶσαι ἢ δὲν εἶσαι παιδί μου εἶναι τὸ ἴδιο. Δὲν σὲ ξέρει κανένας. Ἀλλὰ σὺ νὰ μὴ λησμονήσης ποτὲ ὅτι εἶσαι παιδί μου. Μακρὰ ἀπὸ ψέμα, κλεψιά, φονικὸ καὶ ξένη γυναῖκα! Καὶ στὸ βάθος τῆς θάλασσας κι' ἂν βρεθῆς νὰ μὴ χάσης τὴν ἐλπίδα σου ἀπὸ τὸ Θεό! Καὶ βασιληᾶς ἂν γένης, νὰ μὴ λησμονήσης τὴν πατρίδα σου. Τἄκουσες παιδί μου;

Μὴ λησμονήσης ποτὲ πὼς εἶσαι παιδί μου.

— Τἄκουσα πατέρα μου!

— Ὥρα καλή σου τώρα! Ὁ Θεὸς κι' ἡ εὐχή μου μαζί σου.

Τὸ παιδὶ χτύπησε τὸ μουλάρι του γιὰ νὰ φτάση τὸ ξεμακρισμένο καρβάνι, κι' ὁ πατέρας σωριάστηκε στὸ πεζοῦλι τοῦ χανιοῦ κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν τὰ μάτια του σὰ βρύσες.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ὁ κὺρ Χρῆστος βρίσκονταν στὸ χωριὸ καὶ δίκαζε τοὺς πατριῶτές του, ποὺ ἔτρεχαν σ' αὐτὸν νὰ βροῦν τὸ δίκηο τους, κι' ὁ Σπῦρος εἶχε σκαπετήσει τὸ Μέτσοβο κι' ὅσους ἀπαντοῦσε στὸ δρόμο κανένα δὲν γνώριζε, κι' οὔτε τὸν γνώριζαν!

Τὸ καρβάνι τραβοῦσε γιὰ τὴν Πόλι, ὅλο τῆς στερεᾶς. Εἴκοσι μέρες χρειάζονταν τότε γιὰ νὰ πάη κανεὶς ἀπὸ τὰ Γιάννινα στὴν Πόλι, ἂν δὲν τύχαινε στὸ δρόμο κανένα ἐμπόδιο. Εἶχαν περάσει δέκα μέρες δρόμο, πέρασαν τὴν Θεσσαλονίκη χωρὶς νὰ τοὺς τρέξη κανένα κακό. Ἦταν ὅλοι ἀγαπημένοι, ὅλοι μιὰ χαρὰ καὶ περνοῦσαν τὸ δρόμο τους τραγουδῶντας καὶ κουβεντιάζοντας σὰν ἀδέρφια. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα μπῆκε ὁ διάβολος στὴ μέση. Τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὸ καρβάνι εἶχε πέσει ἡ σακκοῦλά του μὲ ὅ,τι χρήματα εἶχε, καὶ τὴν εἶχε βρῆ ἕνας ἄλλος, ἀπὸ τοὺς εἴκοσι συνταξιδιῶτες, καὶ τοῦ τὴν ἔδωκε, κρατῶντας τὰ μισὰ γιὰ βρετικά. Ἐκεῖνος ποὺ εἶχε χάσει τὴ σακκοῦλα γύρευε ἀκέριο τὸ χρηματικὸ ποσὸ ποὺ εἶχε μέσα, κι' ἐκεῖνος ποὺ τὴν εἶχε βρῆ δὲν τὤδινε λέγοντας ὅτι εἶχε δικαίωμα νὰ βαστάξη τὰ μισὰ γιὰ βρετικά, κι' ἀπὸ λόγο σὲ λόγο πιάστηκαν, κι' ἄρχισαν νὰ χτυπιῶνται στὰ γερά, φωνάζοντας τὸ «βιός μου», ὁ ἕνας, τὸ «δίκηο μου» ὁ ἄλλος. Μπῆκαν οἱ ἄλλοι νὰ τοὺς χωρίσουν, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ χωρίσθηκαν σὲ δυό: ἄλλοι μὲ τὸν ἕνα κι' ἄλλοι μὲ τὸν ἄλλον. Ἐκεῖνος ὁποὺ εἶχε βρῆ τὴ σακκοῦλα ἐπέμενε νὰ βαστάη τὰ μισά, λέγοντας:

— Δικαιοῦμαι νὰ βαστάξω τὰ μισά, διότι ἂν δὲν τὸ φανέρωνα ὅτι ηὗρα τὴν σακκοῦλα, μποροῦσα νὰ τὰ φάω ὅλα τὰ χρήματα, ποὺ εἶχε μέσα.

Ἐκεῖνος πάλι, ποὺ τὴν εἶχε χάσει, ἐπέμενε νὰ τὰ ζητάη ὅλα, λέγοντας:

— Δὲν δικαιοῦσαι νὰ μοῦ βαστάξης τὰ μισά, διότι δὲν εἴμεστε ἀπ' ἄλλο καρβάνι σὺ κι' ἀπ' ἄλλο ἐγώ, ἀλλ' εἴμεστε ἀπὸ τὸ ἴδιο καρβάνι κι' εἴμεστε συντρόφοι, κι' ὡς συντρόφοι εἴμεστε ἀδέρφια καὶ ὑποχρεούμαστε ὁ ἕνας να βοηθάη τὸν ἄλλο, κι' ὄχι νὰ κερδίζουμε ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Φιλονικῶντας - φιλονικῶντας, ἔφτασαν σ' ἕνα χάνι, ἡσύχασαν λίγο, ὅσο νὰ φᾶν, κι' ἄρχισαν πάλι τὴν φιλονικία. Ἔδωκε πῆρε ὁ Ρόβας, ὁ καρβανάρης, νὰ τοὺς εἰρηνέψη, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε καὶ τὰ δυὸ μέρη εἶχαν κάποιο δίκαιο, τὸ καθένα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἡ φιλονικία κατέληξε στὰ χέρια, καὶ μέσα στὸ

μαλλιοτράβηγμα, κάποιος είπε μὲ πόνο καρδιακό:

—Ἔ! καὶ νὰ ξεφύτρωνες, Θεέ μου, τὸν κριτή μας, τὸν κὺρ Χρῆστο, ἐδῶ πέρα, ἀπὸ καμμιὰ μεριά, πῶς θἄφευγε ὁ τρισκατάρατος ἀπὸ τὴ μέση μας, καὶ πῶς θὰ γένονταν ὅλα μέλι γάλα.

—Ἄχ! ποῦθε νὰ ἦταν καϋμένε, εἶπε ἕνας ἄλλος τους, σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ εἰρήνευαν τὰ πάντα.

—Μοῦρθε μιὰ ἰδέα, εἶπε ἕνας ἄλλος...

—Τί;... τὸν ρώτησε τέταρτος.

—Τί;... Ἔχομε τὸ παιδί του ἐδῶ πέρα...

—Καὶ σὰν τὤχομε;

—Νὰ τὸ βάλωμε στὴ θέσι τοῦ πατέρα του... κριτή.

—Μπρὲ ἀλήθεια! Νὰ τὸν βάλωμε κριτή. Ἂν καὶ μικρὸ ἀκόμα, θὰ ξέρῃ νὰ εἰπῆ κάτι, ὡς παιδὶ τοῦ κριτῆ μας.

—Σπῦρο! φώναξε. Σπῦρο! Τί γίνεται ὁ Σπῦρος τοῦ κὺρ Χρήστου;

Ὁ Σπῦρος δὲν ἀκούονταν, τὸν εἶχε καταβάλει ὁ κόπος τοῦ δρόμου, κι᾿ ἅμα ἔφαγε, ἀκούμπησε στὸν τοῖχο κι᾿ ἀποκοιμήθηκε, ἔχοντας προσκέφαλο τὸ δισάκκι του, στρῶμα τὴ βελεντζοῦλά του καὶ σκέπασμα τὴν κάππα του.

Ἡ πρότασι ν᾿ ἀναθέσουν τὴν κρίσι στὸ παιδὶ εἶχε γίνει δεχτὴ ἀπ᾿ ὅλη τὴ συνοδεία.

—Ναί, ναί! ἀκούονταν ἀνάμεσα στὶς κουβέντες τους. Νὰ ξυπνήσωμε τὸ παιδὶ νὰ τοὺς κρίνῃ. Εἶναι παιδὶ τοῦ πατέρα του...

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καρβανιοῦ, ὁ Ρόβας, ἀκούοντας ὅτι ἤθελαν νὰ ξυπνήσουν τὸ παιδὶ γιὰ νὰ κάμῃ τὴν κρίσι, καὶ παίρνοντας τὸ πρᾶγμα γι᾿ ἀστεῖο, τοὺς εἶπε:

—Τί λόγια, ὠρέ, εἶν᾿ αὐτὰ ποὺ λέτε; Ἀφῆστε τὸ παιδὶ νὰ κοιμηθῆ. Τί ξέρει αὐτό;

—Ὄχι! ὄχι! ἐφώναξαν πολλοί. Πρέπει νὰ ξυπνήσωμε τὸ παιδί.

Δυὸ τρεῖς ἄρχισαν νὰ ξυπνοῦν τὸ παιδί, ποὺ κοιμῶνταν βαρειά. Ὕπνος παιδιακίσιος καὶ μάλιστα ἀπὸ δρόμο. Τοῦ φώναζαν καὶ τὸ τραβοῦσαν ἀπ᾿ ἐδῶ κι᾿ ἀπ᾿ ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ ξυπνήσουν. Τέλος τοῦ ἔβαλαν ταμπάκο στὴ μύτη κι᾿ ἔτσι φτερνίστηκε καὶ ξύπνησε. Τὸ παιδί, ἄνοιξε τὰ μάτια του, κύτταξε γύρω - γύρω καὶ τὸ πῆρε τὸ παράπονο.

—Γιατὶ παραπονιέσαι ὠρέ; τοῦ εἶπε ὁ Ρόβας.

—Ἔβλεπα στὸν ὕπνο μου ὅτι ἤμουν στὸ σπίτι μου μὲ τὸν πατέρα μου καὶ μὲ τἀδέρφια μου... Μάνα δὲν εἶχα.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

—Μπρὲ κριτὴ ποὺ σοῦ τὸν διάλεξαν! εἶπε μόνος του ὁ καρβανάρης.

—Ξέρ᾿ς γιατὶ σὲ ξυπνήσαμε Σπῦρο; τοῦ εἶπε ἕνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὸν ξύπνησαν.

—Ποῦ νὰ ξέρω, εἶπε ὁ Σπῦρος, τρίβοντας τὰ μάτια του.

—Σὲ ξυπνήσαμε γιὰ νὰ μᾶς κάνῃς τὴν κρίσι τῆς φιλονικίας.

Τὸ παιδὶ τὸν κύτταξε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

—Μπρέ, τί σᾶς ἔφταιγε τὸ καϋμένο καὶ τοῦ χαλάσατε τ᾿ ὄνειρο, εἶπε ὁ καρβανάρης. Ἄιντε παιδί μου, κρίνε τους, εἶπε ὁ γεροντότερος ταξιδιώτης τοῦ καραβανιοῦ. Γνωρίζεις τὴν αἰτία. Ἀπ᾿ αὐτοῦ θὰ καταλάβουμε ἂν θὰ γένῃς σὰν τὸν πατέρα σου.

Τὸ παιδὶ καλοκάθησε σταυροπόδι κι᾿ εἶπε στοὺς μαλλωμένους μὲ ὕφος ἀληθινοῦ κριτῆ:

—Ἐλᾶτε ἐδῶ!

Τὸ παιδὶ καλοκάθησε σταυροπόδι.

Πῆγαν κι᾿ οἱ δυὸ μπροστά του μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.

—Ξέρετε ποῦ εἴμεστε; Τοὺς ρώτησε σοβαρά.

Ὁ καρβανάρης ἄνοιξε τὰ μάτια του, προσέχοντας ν᾿ ἀκούσῃ καλύτερα. Οἱ μαλλωμένοι δὲν μιλοῦσαν.

—Νὰ σᾶς εἰπῶ ποῦ εἴμεστε. Εἴμεστε, κακορρίζικοι, δέκα μέρες μακριὰ ἀπὸ τὸν τόπο μας· εἴμεστε πεντάξενοι! Δὲ μᾶς γνωρίζει κανένας ἐδῶ γύρα! Ἡ ξενητειὰ μᾶς ἀδερφώνει ὅλους...

Ὁ καρβανάρης ἄρχισε ν᾿ ἀπορᾷ μὲ τὴ νοημοσύνη τοῦ μικροῦ κριτῆ καὶ λέγει μέσα του:

«Μπρέ, τὸ παλιόπαιδο! Αὐτὸ εἶναι σοφό!».

—Θέλετε νὰ σᾶς κάνω τὴν κρίσι; τοὺς ρώτησε σοβαρὰ σοβαρά.

—Θέλομε, τοῦ ἀπελογήθηκαν, κι᾿ ὅσα θὰ μᾶς πῇς θ᾿ ἀκολουθήσωμε. Ἔτσι κάναμε καὶ στὸν πατέρα σου.

—Γιὰ νὰ σᾶς κάνω τὴν κρίσι, πρέπει πρῶτα ν᾿ ἀγκαλιασθῆτε καὶ νὰ φιληθῆτε κι᾿ ὕστερα νὰ σᾶς κρίνω.

Οἱ δυὸ μαλλωμένοι κύτταξαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον περίλυποι, σὰ νὰ ντρέπονταν νὰ κάνουν ἐκεῖνο, ποὺ τοὺς ἔλεγε.

Οἱ ἄλλοι βλέποντας τὸ δισταγμό τους, τοὺς φωνάζουν:

—Κάνετε ὠρέ, ὅπως σᾶς λέγει ὁ κριτής! Τί καμαρώνετε!

Οἱ μαλλωμένοι ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν κλαίοντας.

—Πηγαίνετε τώρα! εἶπε τὸ παιδί. Τελείωσε ἡ κρίσι σας.

—Καὶ πῶς τελείωσε; εἶπαν οἱ πολλοί. Ὁ ἕνας κρατάει κι᾿ ὁ ἄλλος ἔχει νὰ λάβῃ.

—Τελείωσε, εἶπε τὸ παιδί. Ἡ διαφορά τους ἦταν τὸ μῖσος. Ἀφοῦ μπῆκε ἡ ἀγάπη ἀνάμεσά τους, τὸ μῖσος ἔφυγε καὶ τὸ δίκαιο ἔρχεται μόνο του.

Καὶ πραγματικῶς ἐκεῖνος ποὺ βαστοῦσε τὰ μισὰ χρήματα, τἄβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του καὶ τἄδωσε στὸν ἄλλο, ποὺ τὰ ζητοῦσε, λέγοντας:

—Πάρ᾿ τα, ἀδερφέ!

Κι᾿ ἐκεῖνος ποὺ τὰ ζητοῦσε τοῦ ἀπελογήθηκε:

—Ὄχι, ἀδερφέ, ὅλα! Βάστα τὰ βρετικά σου. Κράτα ὅσα θέλεις, κράτα τα κι᾿ ὅλα...

—Ὄχι! ὄχι, εἶναι δικό σου βιό! εἶπε ἐκεῖνος, ποὺ τὰ εἶχε βρῆ. Μακρυὰ ἀπὸ μένα τὸ ἄδικο!

—Πάρ᾿τα ὠρέ, τοῦ φώναξαν οἱ ἄλλοι, ἀφοῦ σοῦ τὰ δίνει ὁ ἄνθρωπος.

Τὰ πῆρε τότε ἐκεῖνος καὶ τὰ ἔβαλε στὴ σακκοῦλα, κι᾿ ἀφοῦ τὴν ἔβαλε στὸν κόρφο του, ξαναγκαλιάστηκε καὶ ξαναφιλήθηκε μὲ τὸν ἀντίθετό του.

—Εὖγε Σπῦρο! φώναξαν οἱ ἄλλοι. Εἶσαι ἀληθινὸ παιδὶ τοῦ κὺρ - Χρήστου. Καὶ πῆγαν ὅλοι καὶ τὸ φίλησαν τὸ παιδί, καὶ τὸ εὐχήθηκαν νὰ προκόψῃ.

Ὁ καρβανάρης ὁ Ρόβας, ποὺ κορόϊδευε πρῶτα τὸν μικρὸ κριτή, πῆγε καὶ τὸν ἀγκάλιασε κι᾿ αὐτὸς καὶ τὸν φίλησε, λέγοντάς του:

—Παιδί μου, νὰ μὲ σχωρέ᾿ῃς. Ἐγὼ εἶμαι μεγάλος στὰ χρόνια καὶ σὺ μεγάλος στὸ νοῦ. Μιὰ μέρα θὰ γίνῃς ἀφέντης.

Καὶ πραγματικῶς ἔζησε καὶ πρόκοψε, κι᾿ ὅλοι οἱ συνταξιδιῶτές του ἔγιναν ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια ὑπηρέτες του.

Χ. Χριστοβασίλης

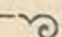
Μία περίεργη πρόληψι

Ὁ ἀεροπόρος Κέστερ, ποὺ ὑπηρέτησε πολλὰ χρόνια στὴ Κίνα, διηγεῖται πῶς κάποτε εἶδε ἕνα μικρὸ Κινεζόπουλο ἐνῷ ἔπαιζε νὰ γλιστρᾷ καὶ νὰ πέφτῃ στὸν Κίτρινο ποταμό. Τὸ ρεῦμα ἦταν ἰσχυρὸ καὶ τὸ παιδὶ παρασύρθηκε ἀμέσως. Μερικοὶ παρευρισκόμενοι Κινέζοι καὶ κάποιος Εὐρωπαῖος δὲν ἐκινήθησαν γιὰ νὰ τὸ σώσουν. Ὁ Κέστερ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, μπαίνει σὲ μιὰ βάρκα καὶ διατάσσει τὸ βαρκάρη νὰ τὴν λύσῃ καὶ νὰ σπεύσουν γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ παιδιοῦ. Στάθηκε ὅμως ἀδύνατος ἡ σωτηρία τοῦ μικροῦ. Τὸ ἰσχυρὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρέσυρε. Ὁ Κέστερ, λυπημένος γιὰ τὶς μάταιες ἔρευνές του, ἐπέστρεψε πίσω, καὶ πρὸς μεγάλη του ἔκπληξι εἶδε τὸν Εὐρωπαῖο νὰ τὸν πλησιάζῃ καὶ νὰ τὸν συγχαίρῃ γιατὶ... δὲν κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὸ παιδί. Ὁ Κέστερ ἐξεπλάγη, ἐκεῖνος ὅμως τοῦ ἐξήγησε ὅτι ἂν κατώρθωνε νὰ σώσῃ τὸ παιδὶ θὰ ἐκινδύνευε τὴ ζωή του. Ἁπλούστατα οἱ Κινέζοι θεωροῦν πὼς ὅταν κανεὶς πέσῃ τυχαία στὸν Κίτρινο ποταμὸ καὶ πνιγῆ, αὐτὸ σημαίνει πὼς τὸν κάλεσε κοντά του τὸ πνεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Γι᾿ αὐτὸ καὶ οὐδέποτε τολμοῦν νὰ προσφέρουν χεῖρα βοηθείας σ᾿ ὅσους πνίγονται στὸ ἱερὸ αὐτὸ ποτάμι. Θεωρεῖται μεγάλο ἁμάρτημα καὶ τιμωρεῖται μὲ σκληρὸ θάνατο ἡ τιμωρία παντὸς πνιγομένου τυχαία στὸν ἱερὸ ποταμό!

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Β΄. ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Συνεχίζουμε σήμερα τὸ σημείωμα τῆς περασμένης ἑβδομάδος, γύρω ἀπὸ τὴν ὀργάνωσι τῆς ἀρχαίας Σπάρτης: Θεμελιώδεις πολιτικὲς ἀρχές, ποὺ κυβερνοῦσαν τὴν Σπαρτιατικὴ πολιτεία, ἦταν: 1) ὁ βασιλεύς, 2) ἡ Γερουσία, 3) ἡ Ἀπέλλα, ἕνα εἶδος Βουλῆς, καὶ 4) οἱ πέντε Ἔφοροι. Τὸ σύστημα αὐτὸ καθιερώθηκε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Λυκούργου, τοῦ μεγάλου νομοθέτου καὶ ὀργανωτοῦ τῆς Σπάρτης. Πρὸ τοῦ Λυκούργου, τὸ σπαρτιατικὸ νομοθετικὸ καὶ κυβερνητικὸ σύστημα ἔμοιαζε λίγο πολὺ μὲ τὸ πολίτευμα ὅλων τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ποὺ τὸ ξέρομε καλὰ ἀπὸ τὶς θαυμάσιες καὶ λεπτομερεῖς περιγραφὲς τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν. Ὁ ὁμηρικὸς βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀπόλυτος ἄρχων τοῦ λαοῦ του, ἀποφασίζει ἐντελῶς μόνος του γιὰ ὁποιαδήποτε ἐσωτερικὴ ἢ ἐξωτερικὴ ὑπόθεσι, κηρύσσει τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν ἄλλων πολιτειῶν χωρὶς νὰ δώσῃ γι' αὐτὸ λόγο στὸν λαό του, καὶ γενικὰ κυβερνᾷ κατὰ τρόπο ἀπόλυτα μοναρχικό, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τρόπος νὰ δώσῃ λόγο γιὰ πράξεις ποὺ ἔβλαψαν τὴν πολιτεία. Ἡ ἐξουσία ὅμως τοῦ βασιλέως, σύμφωνα μὲ τὴν νομοθεσία τοῦ Λυκούργου, εἶναι ἐντελῶς περιωρισμένη. Βέβαια ἔχει πάντα κάτω ἀπ' τὶς διαταγές του τὸ στρατὸ τῆς πολιτείας, κηρύττει τὸν πόλεμο κλπ., ἀλλὰ βρίσκεται πάντα ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν πέντε ἐφόρων, τῆς παντοδύναμης ἀρχῆς ποὺ ἐκλέγεται ἀπὸ τὸ Λαό, γιὰ τὴν ὁποία θὰ μιλήσωμε παρακάτω. Ὁ βασιλεὺς κάθε μῆνα εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃ μπροστὰ στοὺς ἐφόρους ὅρκο πίστεως κι' ἂν κάποτε σφάλῃ στὴν ἐκτέλεσι τῶν καθηκόντων του, οἱ ἔφοροι μποροῦν νὰ τὸν κατηγορήσουν καὶ νὰ τὸν δικάσουν. Σύμφωνα μὲ τὸ πολίτευμα τοῦ Λυκούργου οἱ θέσεις τῶν βασιλέων εἶναι δύο. Οἱ δυὸ αὐτοὶ βασιλεῖς ἀσκοῦν συγχρόνως τὰ καθήκοντά τους, κι' ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα.

Δεύτερη ἀρχὴ τῆς Σπάρτης εἶναι ἡ Γερουσία. Ὁ Ὅμηρος ξέρει τὸ θεσμὸ τῆς Γερουσίας, ποὺ στὴν ἐποχή του ἀπετελεῖτο ἀπὸ γέροντες ἀριστοκρατικῶν οἰκογενειῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς Ὁμηρικῆς Γερουσίας εἶναι ἀόριστος, κι' ὁ προορισμός της εἶναι νὰ συμβουλεύῃ τὸν βασιλέα, ὁ ὁποῖος πάλι δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος ἀπ' τὸ νόμο ν' ἀκούσῃ τὴ συμβουλή της. Τὸ ἀξίωμα τοῦ γερουσιαστοῦ τῶν ὁμηρικῶν χρόνων ἦταν κληρονομικό. Ὅταν ἕνας γερουσιαστὴς πέθαινε, τὸν διαδεχόταν ὁ γυιός του, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ εἶναι γέρος.

Οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου ἔδωσαν στὴν Γερουσία περισσότερο κῦρος. Πρῶτα-πρῶτα ὡρίστηκε σταθερὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν γερουσιαστῶν σὲ 30 ἄτομα, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 28 ἦσαν ἁπλοῖ γερουσιασταὶ καὶ δύο οἱ βασιλεῖς, ἐν ὅλῳ τριάκοντα. Ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ γνωμοδοτῇ ἐπάνω σὲ ὁποιοδήποτε ἐρώτημα σχετικὸ μὲ τὴν κυβέρνησι τῆς πολιτείας καὶ ἡ γνωμοδότησί της αὐτὴ εἰσήγετο κατόπιν ἐνώπιον τῆς Ἀπέλλας, ὡς εἶδος προβουλεύματος. Ἡ Ἀπέλλα ἢ ἀγορὰ τοῦ Δήμου εἶχε μεγαλύτερη διοικητικὴ δύναμι. Στοὺς πρὸ τοῦ Λυκούργου χρόνους ἡ ἀπόφασι τῆς ἀγορᾶς τοῦ Δήμου δὲν εἶχε καμμιὰ πέρασι. Ὁ βασιλεὺς πολλὲς φορὲς βέβαια συγκαλοῦσε τὸ Λαό, ἀλλὰ μόνο γιὰ νὰ τὸν βολιδοσκοπήσῃ ὥστε ἀργότερα, σὲ περίπτωσι ἀποτυχίας, νὰ μπορῇ νὰ τοῦ φορτώσῃ καὶ τὴν εὐθύνη. Μετὰ τὸ Λυκοῦργο ἡ Ἀπέλλα ἀποκτᾷ ἀπεριόριστη δύναμι. Κάθε τὶ ποὺ ἀφορᾷ τὰ κοινά, συζητεῖται ἀπὸ τὴν Ἀπέλλα καὶ κάθε ἀπόφασι περιβάλλεται μὲ τὸ κῦρος της. Οἱ ἀποφάσεις καὶ οἱ νόμοι ποὺ ψήφιζε ἡ Ἀπέλλα δὲν ἐγράφοντο. Ἁπλῶς καὶ μόνο ἀνετίθετο στοὺς Ἐφόρους νὰ θυμοῦνται τὰ ψηφίσματά της. Φυσικὰ οἱ Ἔφοροι ἐφήρμοζαν τὶς ἀποφάσεις τοῦ Λαοῦ ὅπως τὶς θυμῶνταν, δίνοντας προσωπικὴ ἑρμηνεία στὰ νομοθετήματα, καὶ περιορίζοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν ἀπόλυτη παντοδυναμία τῆς Ἀπέλλας.

Ὁ Λυκοῦργος

Οἱ πέντε Ἔφοροι εἶναι θεσμὸς ποὺ ἐπεβλήθη στὴ Σπάρτη ἀπ' τὸν Λυκοῦργο. Οἱ πέντε ἔφοροι ἀντιπροσωπεύουν τὶς πέντε φυλὲς τῆς πολιτείας καὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ Λαὸ διὰ βοῆς, δηλαδὴ ἐξελέγοντο ἐκεῖνοι ποὺ θὰ συνεκέντρωναν τὶς περισσότερες ἐπευφημίες τοῦ Λαοῦ. Γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὰ καθήκοντα τῶν Ἐφόρων πρέπει νὰ τοὺς παραλληλίσωμε μὲ τὶς σημερινὲς κυβερνήσεις τῶν πολιτισμένων λαῶν. Φρόντιζαν γιὰ κάθε τὶ ποὺ ἀφωροῦσε τὴν διακυβέρνησι τῆς πολιτείας, ἐφαρμόζοντας τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τῆς Ἀπέλλας. Οἱ ἔφοροι ἄλλαζαν κάθε χρόνο καὶ μάλιστα τὸ φθινόπωρο, ὁπότε ἄρχιζε τὸ Λακωνικὸ ἔτος. Μόλις ἀνελάμβαναν τὴν ἀρχὴ ἔπαιρναν ὅρκο τοῦ βασιλέως ὅτι θὰ τηρήσῃ τοὺς νόμους κι' ἀμέσως ὡρκιζόνταν κι' αὐτοὶ ὅτι: «εὐορκοῦντος τοῦ βασιλέως» θὰ διατηρήσουν τὴν ἐξουσία μὲ τὴ δύναμί τους.

Οἱ ἔφοροι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πολιτικὴ ἐξουσία, εἶχαν καὶ ποινική, ἀλλὰ μόνον γιὰ τὰ μικροαδικήματα. Ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ σοβαρὴ ποινικὴ ὑπόθεσι, οἱ ἔφοροι ἔκαναν τὶς προανακρίσεις καὶ κατόπιν ὡδηγοῦσαν τὸν ἔνοχο μπροστὰ στὴ Γερουσία, ἡ ὁποία, ὡς Ἀνώτατο Ποινικὸ Δικαστήριο, εἶχε δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ γιὰ τὴν τύχη του. Ἡ παραπάνω διαδικασία ἐτηρεῖτο μόνον ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κριθῇ ἐλεύθερος πολίτης.

Στὸ προσεχές: Ἡ ἀνατροφὴ τῶν νέων καὶ οἱ τάξεις τῶν πολιτῶν.

Β.

ΗΡΩΔΗΣ Ο ΑΤΤΙΚΟΣ

Πολλοὶ ἀσφαλῶς θὰ γνωρίζουν τὸ Ὠδεῖον τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, ὅπως ἐπίσης καὶ ὅτι τὸ ἀρχαῖον Παναθηναϊκὸν Στάδιον καὶ τόσα ἄλλα ἔργα τέχνης καὶ χρησιμότητος ἔχουν κατασκευασθῆ ἀπὸ τὸν μεγαλοπράγμονα καὶ γενναιόδωρον ἐκεῖνον Ἀθηναῖον, ὄχι μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις. Πῶς ὅμως τὰ ἔκαμε καὶ μὲ ποῖα μέσα ἴσως πολλοὶ νὰ μὴ γνωρίζουν.

Ὁ Ἡρώδης, λοιπόν, ἐπισκευάζων κάποτε μίαν παλαιὰν οἰκίαν του παρὰ τὸ θέατρον τοῦ Διονύσου, ἀνεῦρε κεκρυμμένον θησαυρὸν ἀμύθητον. Γνωρίζων ἐκ πείρας τὸ φιλύποπτον τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς τῆς Ρώμης, εἰς ἣν ὑπήγοντο τότε αἱ Ἀθῆναι, καὶ ἐπειδὴ μέρος τοῦ πλούτου ἀνῆκεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἔσπευσε νὰ ἀναγγείλῃ πρὸς αὐτὸν τὸ πολύτιμον εὕρημα διὰ τῆς ἑξῆς ἀναφορᾶς: «Θησαυρόν, ὦ Βασιλεῦ, εὕρηκα ἐπὶ τῆς ἐμαυτοῦ οἰκίας. Τί οὖν περὶ αὐτοῦ κελεύεις;» Ὁ ἀγαθὸς καὶ συνετὸς Νέρβας ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἡρώδην λακωνικώτατα: «Χρῶ οἷς εὗρες», βέβαιος ὅτι οὗτος ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ ἔκαμνεν ἀγαθὴν καὶ σκόπιμον χρῆσιν τοῦ θησαυροῦ. Ἀλλ' ὁ Ἡρώδης, μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὑπέβαλε καὶ δευτέραν ἀναφοράν, παριστῶν τὸ μέγεθος τοῦ θησαυροῦ, ὁπότε ὁ Νέρβας τοῦ ἀπήντησε καὶ πάλιν λακωνικῶς: «Παραχρῶ τῷ Ἑρμαίῳ».

Ἡ ἐξωτερικὴ πλευρὰ τοῦ Ὠδείου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ

Ἡ ἐλευθεριότης τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀπαντήσεως ἀνερρίπισε τὴν ἔμφυτον γενναιοδωρίαν τοῦ Ἡρώδου, ὅστις ὁλόκληρον τὸν θησαυρὸν καὶ μέγα μέρος ἀκόμη τῆς περιουσίας του διέθεσε πρὸς ἐξωραϊσμὸν τῶν Ἀθηνῶν.

Φαλαγγίτισσαι τοῦ ὑφαντουργείου Λαναρᾶ - Κύρτση.

Ὁ 32ος Ὑποτομεὺς Ἀρρένων Ἀθηνῶν τοῦ ὑφαντουργείου Λαναρᾶ - Κύρτση.

1) Ὁ Ἀρχηγὸς κατὰ τὴν
σκέψεως Βελιγραδίου ἐπι
2) Φαλαγγῖται τῆς Ε. Ο. Ν
καλλιεργοῦντες ἀγρόν.
3) Ὁ Ἀρχηγὸς εἰς Θεσ)
του ἐκ Βελιγραδίου.
4) Φαλαγγῖται καὶ Σκα
Κουδουνίων Δράμας.
5) Σκαπανεῖς, μαθηταὶ το
Ἀθηνῶν φυτεύοντες εἰς
6) Φαλαγγῖται τῆς 164ης
λιεργοῦντες τὴν γῆν.
7) Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκ
Λιμνῶν τῆς Περιφερειακ
8) Βαθμοφόροι τοῦ 4ου τ

ΕΜΠΡΟΣ ΠΑΝΤΑ ΕΜΠΡΟΣ

3

6

ἐπιστροφήν του ἐκ τῆς Δια-
ευφημούμενος ἀπὸ τὰ πλήθη.
Ἠ. Λυσιμαχίας Μεσολογγίου

νίκην κατὰ τὴν ἐπιστροφήν

πανεῖς τοῦ Λόχου Ε. Ο. Ν.

ῦ 30οῦ Δημοτικοῦ Σχολείου
τὸν κῆπον τους πατάτες.
Φάλαγγος Καστορίας καλ-

απάνισσαι τοῦ σχηματισμοῦ
ῆς Ὑποδιοικήσεως Ἄργους.
ιγματος Ε. Ο. Ν. Προφήτου.

Σκαπανεῖς τοῦ 21ου Ὑποτομέως Ἀθηνῶν.

Σκαπανεῖς τοῦ 2ου Λόχου Γυθείου.

Β'.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Ἡ Γαῖα, ἡ εὐρύστερνη Γαῖα, ἑνώνεται σὲ γάμο μὲ τὸν ἀστερόεντα Οὐρανό. Ἡ ἕνωσι αὐτή, ποὺ θὰ ὑμνηθῆ ἀργότερα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ ποίησι, φέρνει στὸ φῶς τὶς πρῶτες προσωποποιημένες μορφὲς τῆς Ἑλληνικῆς Θεογονίας. Γαῖα καὶ Οὐρανός... Τὸ πρῶτο ἀθάνατο ζευγάρι, ποὺ βασιλεύει στὸν ἀδιάπλαστο ἀκόμη κόσμο καὶ θεμελιώνει τὴν πρώτη θεϊκὴ Δυναστεία.

Ὁ Οὐρανὸς εἶναι ὁ πρῶτος Μονάρχης τοῦ κόσμου. Στὸ πλάϊ του ἡ σεπτὴ μητέρα Γαῖα μοιράζεται μαζί του τὸ σκῆπτρο τῆς ἐξουσίας καὶ δίνει ζωὴ στὰ θεϊκὰ ὄντα ποὺ ἀκολουθοῦν.

... Ὄντα ὑπερφυσικά, ἀνεξήγητα, ποὺ προβάλλουν φοβερὰ καὶ τερατώδη στὰ καταχνιασμένα κράσπεδα τῶν ὁριζόντων... προικισμένα μὲ δρακόντειες δυνάμεις, στιγματισμένα μὲ ἀποκρουστικὴ δυσμορφία, προκαλοῦν, ἀμέσως μὲ τὴν γέννησί τους, τὴν βδελυγμία καὶ τὸν ἀποτροπιασμὸ τοῦ Οὐρανοῦ.. Τὰ ὄντα αὐτὰ εἶναι οἱ Ἑκατόγχειρες καὶ οἱ Κύκλωπες.

Οἱ Ἑκατόγχειρες εἶναι τρομακτικὰ τέρατα μὲ ἀκατάβλητη δύναμι. Εἶναι ὡπλισμένα μὲ ἑκατὸ χέρια καὶ στοὺς ὤμους των ἐπάνω σείονται πενῆντα ἀποτρόπαιες κεφαλές. Εἶναι τρεῖς: ὁ Βριάρεως (ὁ εὔρωστος), ὁ Κόττος (ὁ μανιώδης) καὶ ὁ Γύης (ὁ γιγαντόσωμος).

Οἱ Κύκλωπες εἶναι κι' αὐτοὶ παρόμοια φοβεροὶ μὲ τὸν μοναδικὸ ἀγριωπὸ ὀφθαλμό τους, στὸ κέντρο τοῦ στενοῦ μετώπου. Μὲ τοὺς ὤμους των μποροῦν νὰ μετακινήσουν βουνὰ καὶ μὲ τὰ χέρια τους ξεριζώνουν κέδρα.

Μόλις γεννήθηκαν οἱ Κύκλωπες, ἐκίνησαν ἀμέσως τὴν ὑποψία καὶ ἀνησύχησαν τὸν πατέρα τους Οὐρανό. Ἡ τερατώδης μορφή τους τὸν ἔκανε νὰ τοὺς συχαθῆ καὶ ἡ δύναμί τους τὸν ἐτρόμαξε. Τοὺς ἅρπαξε λοιπὸν ἀμέσως καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ τοὺς ἐτίναξε στὰ βάραθρα τῶν ταρτάρων... Μαζί τους ἔκλεισε καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρες, γιατὶ ἔδειξαν σημεῖα ἀνυποταγῆς πρὸς τὸν πατέρα τους καὶ ὡρκίστηκαν ἄσβεστο ἐναντίον του μῖσος.

Μετὰ τοὺς Ἑκατόγχειρες καὶ τοὺς Κύκλωπες, ἡ Γαῖα ἐγέννησε τοὺς Τιτᾶνες καὶ τὶς Τιτανίδες. Οἱ Τιτᾶνες ἦταν οἱ πρῶτες Θεότητες τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας. Εἶχαν κι' αὐτοὶ κάποιο ὑπερφυσικὸ μεγαλεῖο, ἀλλὰ ἦσαν πλάσματα ἀνώτερα καὶ τελειότερα ἀπὸ τοὺς ἀπαίσιους ἀδελφούς των. Μὲ τὶς ἀδελφές των Τιτανίδες συμβολίζουν τὶς ἀνώτερες δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ τὰ κυριώτερα φαινόμενά της.

Οἱ Τιτᾶνες εἶναι: ὁ Ὠκεανός, ὁ Κοῖος, ὁ Ὑπερίων, ὁ Τιτάν, ὁ Κρῖος καὶ ὁ Κρόνος, ὁ νεώτερος καὶ τολμηρότερος Τιτάν. Ἕξη εἶναι καὶ οἱ Τιτανίδες: ἡ Τηθύς, ἡ Ρέα, ἡ Θέμις, ἡ Μνημοσύνη, ἡ Θεία καὶ ἡ Φοίβη.

Οἱ Τιτᾶνες καὶ οἱ Τιτανίδες δὲν ὑπῆρξαν ὅμως εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς των, γιατὶ ὁ πατέρας των Οὐρανὸς εἶχε γίνει σκληρόκαρδος καὶ μοχθηρός. Ἡ φιλαυτία του, ὁ ἐγωϊσμός του, ἡ ἀγάπη τῆς ἐξουσίας αὐξάνονταν ὁλοένα καὶ ὅσο ἡ Γαῖα γεννοβολοῦσε νέα τέκνα, τόσο γινότανε πιὸ δύσπιστος, πιὸ ἀνήσυχος γιὰ τὸ Θρόνο του. Ἡ μακριὰ κάτασπρη κόμη του, τὰ ἀραιά του γένεια, τοῦ ἔδιναν μιὰν ὄψι σεπτὴ καὶ μεγαλόπρεπη, ἀλλὰ μέσα στὴν καρδιά του περίσσευε καὶ φώλιαζε τὸ μῖσος. Ἔπιανε τὰ παιδιά του ἕνα - ἕνα καὶ τὰ ἔκλεινε στὰ ἔγκατα τῆς γῆς.

Ὁ Ζεὺς μαχόμενος κατὰ τῶν Γιγάντων.

Νόμιζε κανεὶς πὼς ὁ Οὐρανὸς θέλησε νὰ σταματήση τὸ ἔργο τῆς Δημιουργίας, πὼς θέλησε νὰ ἀναχαιτίση τὸν ὁρμητικὸ χείμαρρο τῆς προόδου καὶ νὰ βασιλέψη μόνος σ' ἕναν κόσμο ἄγονο, σὲ μιὰ παγωμένη καὶ στεῖρα αἰωνιότητα...

Στὴν ἀρνητικὴ ὅμως αὐτὴ πρόθεσι τοῦ Οὐρανοῦ ἀντιτάχτηκε, ὅπως θὰ ἰδοῦμε ἀμέσως, ἀποτελεσματικὰ ἡ γόνιμη μήτηρ καὶ πανδώρα Γαῖα... Στὶς κρίσιμες αὐτὲς στιγμὲς συνταράσσεται ἀπὸ τὸν πόνο... Αὐτὴ ἡ μεγαλόψυχη μητέρα, ποὺ ἔφερε στὰ σπλάχνα της ὅλες τὶς ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ δὲν μπορεῖ νὰ μείνη στερημένη ἀπὸ τὴ θωριὰ τῶν τέκνων της... Τὸ μητρικὸ φίλτρο ἐπαναστατεῖ, διψᾶ γιὰ ἐκδίκησι... Ἔρχεται λοιπὸν κρυφὰ πρὸς τοὺς Τιτᾶνες... κατεβαίνει στὰ ἔγκατα τῆς γῆς καὶ συναντάει τὰ ρωμαλέα καὶ τολμηρὰ παιδιά της... Ἐκεῖ, στὰ σκοτεινὰ βάραθρα, στὸν μολυσμένο ἀγέρα καὶ τὶς ἀναθυμιάσεις τοῦ Ἐρέβους, ὑφαίνεται ἡ μυστικὴ καὶ καταχθόνια συνωμοσία. Ἡ Γαῖα πείθει τοὺς Τιτᾶνες καὶ κινηθοῦν κατὰ τοῦ Οὐρανοῦ... Ἡ ἴδια μὲ τὸ μητρικό της χέρι ὁπλίζει τὸν Κρόνο, δίνοντάς του νὰ κρατήση ἀδαμάντινο δρεπάνι...

Ἀπὸ τὰ ζεστὰ σπλάχνα τῆς γῆς ἀναπηδᾶ ὁ Κρόνος, φοβερὸς καὶ μανιασμένος, κραδαίνοντας τὸ ἀδαμάντινο δρεπάνι, ἀκονισμένο στοὺς σκληροὺς βράχους τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ μίσους... Στὸ πλάϊ του βαδίζουν οἱ Τιτᾶνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Τιτᾶνα Ὠκεανὸ ποὺ δὲν ἔλαβε μέρος στὴ συνωμοσία.

Ἕνα μαῦρο σύννεφο τοὺς ἀκολουθεῖ καὶ τοὺς κρύβει ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Οὐρανοῦ... Μόλις ὅμως πλησιάζουν στὸ κατώφλι τοῦ Θρόνου, ὅπου μεγαλοπρεπὴς καὶ ὀνειροπόλος ἀναπαύεται ὁ κραταιὸς Μονάρχης, ἡ Γαῖα διαλύοντας τὸ πυκνὸ νέφος φανερώνει, μπρὸς στὰ ἔκπληκτα μάτια του, τὴν συνοδεία τῶν Τιτάνων. Ὁ Κρόνος δὲν ἀργοπορεῖ... Μὲ φοβερὴ ὄψι ὁρμᾶ καὶ μὲ χέρι ἀλάθευτο κατεβάζει τὸ κοφτερὸ δρεπάνι...

Τὸ πλῆγμα ἦταν βαρύτατο... Ὁ Οὐρανὸς σωριάζεται στὰ πόδια τοῦ Θρόνου καὶ σφαδάζει μουγκρίζοντας, σὰν πληγωμένος δράκοντας... Εἶναι ὅμως ἀθάνατος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τοὺς πόνους... Ἀπὸ τὴν πληγή του χύνεται ἀθάνατο αἷμα καὶ κατακλύζει τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα... Εἶναι τὸ πρῶτο αἷμα ποὺ χύνεται καὶ ποτίζει τὸ χῶμα... Καὶ εἶναι αἷμα πατρικό, συγγενικό, σὰν τὸ αἷμα τοῦ ἀδικοσκοτωμένου Ἄβελ...

... Τότε τραντάζεται συθέμελα ἡ γῆ καὶ σείεται ἡ πλατειὰ θάλασσα... Τὸ χῶμα ἀρνιέται νὰ χωνέψη τὸ ραντισμένο αἷμα τῆς πατροκτονίας... ὁ Κρόνος ἀκούει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀφυπνιζομένης συνειδήσεώς του μιὰ τρομερὴ φωνή, μιὰ φωνὴ ποὺ προφητεύει τὸ ἴδιο ἀνόσιο τέλος!...

* * *

Ἀπὸ τὸ ἀθάνατο αὐτὸ αἷμα, ποὺ ἄφθονο ξεχύθηκε στὴ γῆ καὶ στὴ θάλασσα, γεννήθηκαν δυὸ ἀταίριαστα μεταξύ τους πλάσματα· δυὸ θεότητες τόσο διαφορετικὲς ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη, τόσο ἀντίμαχες, ὅσο τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτάδι... Γιατὶ ἀπὸ τοὺς θρόμβους ποὺ στάλαξαν πάνω στὴ γῆ γεννήθηκαν οἱ Ἐρινύες, τὰ ἀδυσώπητα κι' ἀδέκαστα αὐτὰ τέρατα τοῦ Ἅδη, ποὺ ἐκδικοῦνται τὸν φόνο, τὴν ἐπιορκία καὶ τὸ ἔγκλημα, καὶ ποὺ συμβολίζουν τὶς τύψεις καὶ τὸ ἠθικὸ βασάνισμα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀδίκησε...

Ἀπὸ τὸ αἷμα ὅμως ποὺ χύθηκε στὴν θάλασσα, βάφοντας τὸν ἀφρό της, γεννήθηκε τὸ ὑπερούσιο πλάσμα τῆς ὡμορφιᾶς καὶ τῆς χάρης... Γιατὶ μόλις οἱ θεῖες σταγόνες ἄγγιξαν τὸ εὐγενικὸ κῦμα, ἀμέσως χωρίστηκαν τὰ νερὰ καί, ἀπὸ τὰ γαλανὰ βάθη τῆς ἀβύσσου, ἀναδύθηκε, γυμνὴ κι' ἀφρολουσμένη, μιὰ πανώμορφη κόρη! Ἡ γῆ τὴν δέχεται μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά, ἁπλώνοντας κάτω ἀπὸ τὰ τρυφερά της πόδια τὴν πιὸ λαμπρὴ βλάστησι... Εἶναι ἡ Ἀφροδίτη...

Κ. Ι. Βέρροιος

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρὶς οἰκογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

Η ΜΑΝΑ-ΜΠΑΡΜΠΕΡΙΝΑ

Ἡ νύκτα μας στὴ φυλακὴ δὲν ἦταν ἄσχημη· περάσαμε πολὺ χειρότερες ἔξω.

—Ὠνειρεύθηκα τὴν εἴσοδο τῆς ἀγελάδας μας, μοῦ εἶπε ὁ Ματτίας.

Στὶς ὀκτὼ τὸ πρωΐ, ἡ πόρτα μας ἄνοιξε κι' εἴδαμε νὰ μπαίνῃ ὁ εἰρηνοδίκης, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν καλό μας κτηνίατρο, ποὺ θέλησε νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.

Ὅσο γιὰ τὸν εἰρηνοδίκη, ἡ καλωσύνη του γιὰ τοὺς δυὸ ἀθώους φυλακισμένους δὲν περιωρίστηκε στὸ δεῖπνο ποὺ μᾶς ἔστειλε τὸ βράδυ· μᾶς ἔδωσε κι' ἕνα ὡραῖο χαρτόσημο.

— Εἴσαστε τρελλοί, μᾶς εἶπε φιλικά, νὰ ταξειδεύετε τόσον καιρὸ χωρὶς διαβατήριο. Σᾶς ἔβγαλα ἕνα ἀπὸ τὴ Δημαρχία. Αὐτὸ θὰ σᾶς γλυτώνῃ ἀπὸ πολλά. Καλὸ ταξείδι παιδιά!

Καὶ μᾶς ἔσφιξε τὰ χέρια. Ἂν ρωτᾶτε καὶ γιὰ τὸν κτηνίατρο, αὐτὸς μᾶς ἐφίλησε.

Εἴχαμε μπῇ πολὺ ἄσχημα στὸ χωριὸ ἐκεῖνο, ἀλλὰ βγήκαμε θριαμβευτικά, τραβῶντας ἀπὸ τὸ σχοινὶ τὴν ἀγελάδα μας καὶ περπατῶντας μὲ τὸ κεφάλι ψηλά. Οἱ χωρικοὶ ποὺ στεκόταν στὶς πόρτες τους, μᾶς κοίταζαν τώρα μὲ συμπάθεια.

—Γιὰ ἕνα μόνο πρᾶμα λυπᾶμαι, εἶπε ὁ Ματτίας· ποὺ δὲν εἶν' ἐδῶ κι' ὁ χωροφύλακας ποὺ μᾶς ἔπιασε, γιὰ νὰ μᾶς ἰδῇ.

Ἐβγήκαμε ἀπὸ τὸ χωριὸ θριαμβευτικά.

—Ὁ χωροφύλακας δὲν ἔκαμε καλά. Μὰ φταῖμε καὶ μεῖς ποὺ δὲν σκεφθήκαμε ποτὲ νὰ ἐφοδιασθοῦμε μὲ διαβατήριο, γιὰ νὰ μαθαίνουν οἱ ἄνθρωποι ποιοὶ εἴμαστε. Στὸ Παρίσι μπορούσαμε νὰ βγάλουμε εὔκολα.

Πήραμε ἕνα καλὸ μάθημα, γιὰ νὰ μᾶς ἔλθῃ ἡ ἰδέα ν' ἀφήσουμε τὸ σχοινὶ τῆς ἀγελάδας μας.

Ἦταν βέβαια ἡμέρη ἡ καϋμένη, ἀλλὰ καὶ φοβηστάρα.

Δὲν ἀργήσαμε νὰ φθάσουμε στὸ χωριό, ὅπου εἶχα κοιμηθῇ μὲ τὸν Βιτάλη. Ἀπὸ κεῖ, δὲν εἴχαμε παρὰ νὰ περάσουμε μιὰ χέρσα πεδιάδα καὶ νὰ φθάσουμε στὸ λόφο, ποὺ ἡ πλαγιά του κατέβαινε στὸ Σιαβανό.

— Σοῦ ὑποσχέθηκα σβίγγους στὸ σπίτι τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας, εἶπα στὸ Ματτία· ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνουν σβίγγοι, χρειάζεται βούτυρο, ἀλεύρι καὶ αὐγά.

— Θὰ εἶναι πολὺ ὡραῖοι ἔ;

—Πάρα πολύ! Κάτι φοῦσκες ποὺ γεμίζουν ὅλο σου τὸ στόμα. Βούτυρο ὅμως κι' ἀλεύρι δὲν θὰ ὑπάρχῃ στὸ σπίτι τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας, γιατὶ εἶναι φτωχιά. Τί λές, τῆς ἀγοράζουμε;

—Περίφημη ἰδέα!

— Κράτα λοιπὸν τὴν ἀγελάδα καὶ τρέχω στοῦ μπακάλη, νὰ πάρω βούτυρο κι' ἀλεύρι. Αὐγὰ ὅμως ὄχι, γιατὶ θὰ μᾶς ἔσπαζαν στὸ δρόμο. Ἂν δὲν ἔχῃ ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα, μπορεῖ νὰ δανεισθῇ.

Μπῆκα στὸ μπακάλικο κι' ἀγόρασα μιὰ λίτρα βούτυρο καὶ δυὸ λίτρες ἀλεύρι. Κι' ἐξακολουθήσαμε τὸ δρόμο μας.

Δὲν ἤθελα νὰ κουράσω τὴν ἀγελάδα. Εἶχα ὅμως τόση ἀνυπομονησία νὰ φθάσω, ὥστε ἔτρεχα χωρὶς νὰ θέλω.

Δέκα χιλιόμετρα ἀκόμη, ὀκτώ, ἕξη Περίεργο πρᾶγμα! ὁ δρόμος μοῦ φαινόταν μακρύτερος τώρα ποὺ ἐπλησίαζα τὴ μάνα-Μπαρμπερίνα, ἀπὸ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἀπομακρυνόμουν. Κι' ὅμως, τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔπεφτε ἕνα χιονόνερο, ποὺ ἀκόμα τὸ θυμοῦμαι.

Μὰ ἤμουν πολὺ ἀνήσυχος, συγκινημένος, καὶ κάθε στιγμὴ κοίταζα τὸ ρολόϊ μου.

— Δὲν εἶναι ὄμορφος τόπος; ρωτοῦσα τὸ Ματτία.

— Ναί, δὲν ὑπάρχουν δένδρα νὰ ἐμποδίζουν τὸ μάτι.

—Ἅμα φθάσουμε στὸ βουναλάκι, θὰ ἰδῇς καὶ δένδρα, πολὺ ὄμορφα δένδρα, βαλανιδιές, καστανιές.

— Ἔχουν καὶ κάστανα;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! Ἔπειτα, στὴν αὐλὴ τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας ἔχει καὶ μιὰ ἀχλαδιὰ ποὺ κάνει ἀχλάδια τόσα μεγάλα καὶ γλυκὰ σὰν τὸ μέλι. Θὰ ἰδῇς.

Καὶ γιὰ κάθε πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἔλεγα, αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπῳδός μου: «Θὰ ἰδῇς!» Ἐφανταζόμουν ἀληθινὰ πὼς ὡδηγοῦσα τὸ Ματτία σὲ κανένα παράδεισο. Ἀλλὰ μήπως γιὰ μένα δὲν ἦταν; Ἐκεῖ τὰ μάτια μου εἶχαν ἀνοιχθῇ στὸ φῶς. Ἐκεῖ εἶχα πρωτογνωρίσει τὴ ζωή, τὴν ἀγάπη, τὸ χάδι, τὴν εὐτυχία. Ὅσο ἐπλησίαζα τὸ χωριό μου, τόσο ζωηρότερες μοῦ ἐρχόνταν οἱ ἀναμνήσεις τῆς πρώτης μου ἡλικίας. Ἄ, τί εὐτυχισμένος ποὺ ἤμουν τότε, καὶ πόσα βάσανα εἶχα τραβήξει κατόπι! Ὁ ἀέρας τῆς πατρίδας μου λὲς κι' εἶχε ἄρωμα ποὺ μὲ μεθοῦσε. Κι' ὅλα τώρα τἄβλεπα ὡραῖα.

Τὸ μεθύσι μου μετεδόθηκε, φαίνεται, καὶ στὸ Ματτία, ποὺ ξανάβλεπε τώρα κι' αὐτός, —ἀλλὰ δυστυχῶς μόνο μὲ τὴ φαντασία,— τὸν τόπο ποὺ γεννήθηκε.

— Ἂν ἐρχόσουν καμμιὰ φορὰ στὴ Λούκα, μοῦ ἔλεγε, ἔτσι ὡραῖα πράγματα θὰ σοῦ ἔδειχνα κι' ἐγώ. Καὶ θἄβλεπες!

—Μὰ θὰ πᾶμε καὶ στὴ Λούκα, ἅμα ἰδοῦμε τὴ Στεφανία, τὴ Λίζα καὶ τὸν Βενιαμίν.

— Ἀλήθεια, θἄρθῃς στὴ Λούκα καὶ σύ;...

—Πῶς ἔρχεσαι σὺ μαζί μου στῆς μάνας-Μπαρμπερίνας; Θἄρθω κι' ἐγὼ μαζί σου, νὰ ἰδῶ τὴ μητέρα σου καὶ τὴν ἀδελφούλα σου τὴ Χρηστίνα, ποὺ θὰ τὴν σηκώνω στὴν ἀγκαλιά μου, ἂν δὲν μεγάλωσε πολύ. Θὰ εἶναι κι' ἀδελφή δική μου.

—Ὤ, Ρεμῆ!...

Ἀπὸ τὴ μεγάλη του συγκίνησι, ὁ καϋμένος ὁ Ματτίας δὲν μποροῦσε νὰ πῇ τίποτ' ἄλλο.

Μιλῶντας ἔτσι καὶ περπατῶντας γοργά, φθάσαμε στὸ βουναλάκι, ποὺ ἡ πλαγιά του, μὲ πολλὲς κορδέλλες, κατεβαίνει στὸ Σιαβανό, περνῶντας μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας.

Λίγα βήματ' ἀκόμα καὶ θὰ φθάναμε στὸ μέρος, ὅπου εἶχα παρακαλέσει τὸν Βιτάλη νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ καθίσω στὸ πεζούλι καὶ νὰ κοιτάξω τὸ σπίτι τῆς παραμάνας μου, μὲ τὴν ἰδέα πὼς δὲν θὰ τὸ ξανάβλεπα ποτέ.

—Πάρε τὸ σχοινί, εἶπα στὸ Ματτία.

Καὶ μ' ἕνα πήδημα ἀνέβηκα στὸ πεζοῦλι. Τίποτε δὲν εἶχε ἀλλάξει στὴν κοιλάδα μας. Ὅλα στὴ θέσι τους, τὰ ἴδια. Κι' ἀνάμεσα στὰ δένδρα, ξεχώρισα τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας.

—Τί ἔχεις, καλέ; μὲ ρώτησε ὁ Ματτίας.

— Νά, νά, ἐκεῖ!

Ἦλθε κοντά μου, μὰ χωρὶς ν' ἀνεβῇ στὸ πεζοῦλι, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ τὴν ἀγελάδα, ποὺ ἄρχισε νὰ τρώῃ τὸ χόρτο.

— Ἰδὲς ποῦ σοῦ δείχνει τὸ χέρι μου. Βλέπεις;..Νά, τὸ σπίτι μου, νὰ κι' ἡ ἀχλαδιά μου. Ἐκεῖ ἦταν τὸ περιβόλι μου.

Ὁ Ματτίας, ποὺ δὲν τὸν ἔδενε μ' αὐτὰ καμμιὰ ἀνάμνησι, δὲν ἔβλεπε βέβαια τίποτε ἔκτακτο· δὲν εἶπε ὅμως τίποτε.

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ἕνας κίτρινος καπνὸς βγῆκε ἀπ' τὴν καμινάδα καὶ ἐπειδὴ δὲν φυσοῦσε καθόλου, σηκώθηκε ψηλὰ σὲ μιὰ στήλη ἴσια.

— Ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα εἶναι στὸ σπίτι! εἶπε μὲ χαρά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη φύσησε μιὰ ἐλαφρὰ αὔρα ἀνάμεσα στὰ δένδρα καὶ κτυπῶντας τὴ στήλη τοῦ καπνοῦ, μᾶς τὴν ἔρριξε στὸ πρόσωπο. Ὁ καπνὸς ἐκεῖνος μύριζε φύλλα βελανιδιᾶς.

Τότε ἄξαφνα, αἰσθάνθηκα τὰ μάτια μου νὰ γεμίζουν δάκρυα καὶ πηδῶντας ἀπὸ τὸ πεζοῦλι, ἐφίλησα τὸν Ματτία. Ὁ Κάπης ρίχτηκε ἀπάνω μου. Τὸν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὸν φίλησα κι' αὐτόν. Ὁ Ματτίας φίλησε τὴν ἀγελάδα στὸ μέτωπο.

—Πᾶμε γρήγορα! εἶπα.

—Μ' ἂν ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα εἶναι στὸ σπίτι, πῶς θὰ τῆς καταφέρουμε τὴν ἔκπληξι; ρώτησε ὁ Ματτίας.

—Θὰ μπῇς μόνος σου καὶ θὰ τῆς πῇς ὅτι τῆς φέρνουν μιὰ ἀγελάδα ἀπὸ τὸ Βασιλόπουλο. Κι' ἅμα σὲ ρωτήσῃ γιὰ ποιὸ Βασιλόπουλο τῆς λές, θὰ παρουσιασθῶ.

— Καλά. Τί κρῖμα ὅμως ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τὴν εἴσοδό μας μὲ μουσική! Αὐτὸ θἄταν ὡραῖο.

— Ματτία, πρόσεξε!..

— Μὴ φοβᾶσαι καὶ δὲν θὰ κάμω πάλι τὴν ἀγελάδα νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια. Ἂς εἶναι ὅμως! Ἂν αὐτὸ τὸ κτῆνος ἀγαποῦσε τὴ μουσική, θἄπαιζα τώρα ἕνα μὰρς θριαμβευτικό!

Καθὼς φθάσαμε σ' ἕνα γύρισμα τοῦ δρομάκου, ποὺ ἦταν ἀπάνω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας, εἴδαμε μιὰ ἄσπρη σκούφια νὰ βγαίνῃ στὴν αὐλή. Ἦταν ἡ παραμάνα μου. Ἄνοιξε τὴν καγκελλόπορτα, βγῆκε στὸ δρόμο κι' ἔφυγε πρὸς τὸ μέρος τοῦ χωριοῦ.

Σταθήκαμε καὶ τὴν ἔδειξα τοῦ Ματτία.

—Φεύγει! ἔκαμε. Κι' ἡ ἔκπληξί μας;

—Θὰ βροῦμε καμμιὰν ἄλλη.

—Τί;

—Δὲν ξέρω... Θὰ ἰδοῦμε...

—Δὲν τῆς φωνάζεις;

Ὁ πειρασμὸς ἦταν μεγάλος, μὰ τὸν ἐνίκησα. Ἀλλοιώτικα πῶς θὰ γινόταν ἡ ἔκπληξι, ποὺ ὠνειροπολούσαμε τόσους μῆνες!

Σὲ λίγο φθάσαμε μπροστὰ στὴ ξώπορτα

τοῦ πρώτου μου σπιτιοῦ καὶ μπήκαμε μέσα ὅπως ἔμπαινα ἄλλοτε.

Ἀπὸ τὴν αὐλή, θὰ μπορούσαμε νὰ μποῦμε καὶ στὸ σπίτι, γιατ' ἤξερα πὼς ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα δὲν ἐκλείδωνε τὴν πόρτα ποτέ. Ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα ἔπρεπε νὰ βάλουμε τὴν ἀγελάδα στὸ σταῦλο. Πῆγα λοιπὸν νὰ ἰδῶ σὲ τί κατάστασι βρισκόταν αὐτὸς ὁ σταῦλος καὶ τὸν βρῆκα ὅπως τὸν ἤξερα, μόνον ποὺ τώρα ἦταν γεμᾶτος δεμάτια ξερόκλαδα. Φώναξα τὸ Ματτία κι' ἀφοῦ δέσαμε τὴν ἀγελάδα μπροστὰ στὴ φάτνη, σηκώσαμε ὅλα ἐκεῖνα τὰ δεμάτια καὶ τὰ σωριάσαμε σὲ μιὰ γωνιά, γιὰ νὰ τῆς κάμουμε τόπο.

— Τώρα, εἶπα στὸν Ματτία, θὰ μποῦμε στὸ σπίτι. Ἐγὼ θὰ καθήσω μπροστὰ στὸ τζάκι, γιὰ νὰ μὲ βρῆ ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα ἐκεῖ. Καθὼς θὰ τρίξη ἡ καγκελλόπορτα, ὅταν θὰ τὴ σπρώξη γιὰ νὰ μπῆ, ἐσὺ θὰ προφθάσῃς νὰ κρυφθῇς μὲ τὸν Κάπη πίσω ἀπ' τὸ κρεββάτι. Ἔτσι δὲν θὰ ἰδῆ παρὰ μονάχα ἐμέ. Δὲν σοῦ φαίνεται καλὴ ἔκπληξι;

Ἔτσι κι' ἔγινε. Μπήκαμε στὸ σπίτι κι' ἐκάθησα κοντὰ στὸ τζάκι, στὴν ἴδια θέσι ὅπου πέρασα τόσες χειμωνιάτικες βραδυές. Ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα νὰ κόψω τὰ μακριά μου μαλλιά, τάχωσα στὸ γιακᾶ τῆς μπλούζας μου, μαζεύτηκα, ζάρωσα καὶ προσπάθησα ἔτσι νὰ μοιάσω ὅσο μποροῦσα τοῦ Ρεμῆ, τοῦ μικροῦ Ρεμῆ τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας.

Ἀπὸ τὴ θέσι μου φαινόταν ἡ καγκελλόπορτα κι' ἔτσι δὲν ἦταν φόβος νὰ ἔρθῃ ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα χωρὶς νὰ τὴν ἰδῶ.

Ἔτσι καθισμένος, κοίταξα ὁλόγυρα. Μοῦ φάνηκε πὼς χθὲς μονάχα εἶχα φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι· τίποτα δὲν εἶχε ἀλλάξει, ὅλα ἦταν στὴν ἴδια θέσι· καὶ τὸ χαρτὶ ἀκόμα ποὺ μπάλωσε κάποτε ἕνα τζάμι, σπασμένο ἀπὸ ἐμέ, δὲν εἶχε ἀντικατασταθῆ, μόνο ποὺ ἦταν φοβερὰ καπνισμένο καὶ κίτρινο.

Ἂν τολμοῦσα νὰ σηκωθῶ, θὰ πήγαινα νὰ κοιτάξω ἀπὸ κοντὰ κάθε πρᾶγμα· μὰ ἐπειδὴ ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα μποροῦσε νὰ φθάσῃ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, ἔπρεπε νὰ κάθουμαι καὶ νὰ τὴ φυλάγω.

Ἄξαφνα εἶδα μιὰν ἄσπρη σκούφια κι' ἄκουσα τὴν ξώπορτα νὰ τρίζῃ.

— Κρύψου γρήγορα! εἶπα στὸ Ματτία.

Κι' ἐγὼ ἐζάρωσα ὅσο μποροῦσα.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε· στὸ κατώφλι παρουσιάστηκε ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα.

— Ποιὸς εἶναι κεῖ; εἶπε.

Τὴν κοίταζα χωρὶς μιλιά· μὲ κοίταζε καὶ κείνη.

Ἄξαφνα τὰ χέρια της κουνήθηκαν τρεμουλιαστά.

— Θέ μου, ψιθύρισε, ὁ Ρεμῆς εἶναι ἢ ὀνειρεύουμαι;

Σηκώθηκα, ἔτρεξα καὶ τὴν ἀγκάλιασα.

— Μάνα!

— Παιδί μου, παιδάκι μου!

Μᾶς χρειάσθηκε πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ συνέλθουμε καὶ γιὰ νὰ στεγνώσουν τὰ μάτια μας.

— Μὰ βέβαια, μοῦ εἶπε, ποὺ ἂν δὲ σὲ εἶχα πάντα στὸ νοῦ μου, δὲν θὰ σὲ γνώριζα ποτέ· ἄλλαξες, ψήλωσες, τράνεψες, γιόκα μου!

Ἕνας πνιγμένος λυγμὸς μοῦ θύμισε πὼς ὁ Ματτίας ἦταν κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Τὸν φώναξα καὶ βγῆκε.

— Ἀπὸ δῶ εἶναι ὁ Ματτίας, εἶπα, ὁ ἀδελφός μου.

— Μπᾶ, βρῆκες λοιπὸν τὴν οἰκογένειά σου; φώναξε ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα.

— Ὄχι, θέλω νὰ πῶ πὼς εἶναι ὁ σύντροφός μου, ὁ φίλος μου. Νά κι' ὁ Κάπης, σύντροφος κι' αὐτὸς καὶ φίλος μου. Χαιρέτησε τὴ μητέρα τοῦ ἀφεντικοῦ σου, Κάπη!

Ὁ Κάπης σηκώθηκε στὰ πισινά του πόδια, ἔβαλε τὸ δεξί του μπροστινὸ στὸ στῆθος του κι' ὑποκλίθηκε σοβαρά. Αὐτὸ ἔκαμε τὴ μάνα-Μπαρμπερίνα νὰ γελάσῃ πολὺ κι' ἔτσι ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

Ὁ Ματτίας, ποὺ δὲν εἶχε τοὺς ἴδιους λόγους μὲ μένα γιὰ νὰ τὰ σαστίσῃ μοῦ ἔγνεψε γιὰ νὰ μοῦ θυμίσῃ τὴν ἔκπληξι.

— Ἂν θέλῃς, εἶπα τότε στὴ μάνα-Μπαρμπερίνα, πᾶμε λίγο ἔξω στὴν αὐλή. Θέλω νὰ δείξω τοῦ Ματτία τὴν ἀχλαδιά μας.

— Πᾶμε, ἀποκρίθηκε ἡ παραμάνα μου νὰ ἰδῇς καὶ τὸ περιβόλι σου, γιατὶ τὸ ἄφησα ἔτσι ὅπως τὸ εἶχες, νὰ τὸ ξαναβρῇς ὅταν θὰ γύριζες, γιατὶ πάντα μου ἔλεγα πὼς θὰ γυρίσῃς.

— Κι' οἱ γλυκοπατάτες ποὺ εἶχα φυτέψει, σοῦ ἄρεσαν;

— Μπᾶ, μπᾶ! Ἐσὺ τὶς εἶχες φυτέψει; δὲν τόξερα... Μὰ πάντα σοῦ ἄρεσε σένα νὰ μοῦ κάνῃς τέτοια παιγνίδια.

Ἡ στιγμὴ εἶχε ἔλθει, γιατὶ ἄλλο ἐννοοῦσε ἡ μάνα-Μπαρμπερίνα λέγοντας παιγνίδια, παρὰ ἐκεῖνο ποὺ μεῖς τὸ λέγαμε ἔκπληξι;

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙ

Τὸ στάρι καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ χειμῶνα λόγῳ τοῦ ψύχους ἀπορροφᾶ ἀπὸ τὴ γῆ πολὺ λίγες τροφὲς καὶ ἀναπτύσσεται βραδέως.

Ὅταν ὁ χειμῶνας τελειώνῃ καὶ ζεσταίνῃ ὁ καιρός, ἀρχίζει νὰ ἀπορροφᾶ πολλὲς τροφές, νὰ ἀναπτύσσεται μὲ μεγάλη ταχύτητα, νὰ ἀδελφώνῃ καὶ νὰ δημιουργῇ καλαμιά.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴ (Φεβρουάριος — Μάρτιος) μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνθήσεως τοῦ σταριοῦ (Μάϊος), δηλαδὴ εἰς διάστημα 2 ½ περίπου μηνῶν, τὸ φυτὸν ἀπορροφᾶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν τροφῶν ποὺ τοῦ χρειάζονται. Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀνθήσεως τὸ στάρι ἔχει ἀποκτήσει καὶ ἀποθηκεύσει μέσα στὰ φύλλα καὶ τὴν καλαμιὰ σχεδὸν ὅλα τὰ συστατικὰ ποὺ θὰ χρειασθοῦν ἀργότερα γιὰ νὰ γίνῃ ὁ καρπός.

Μετὰ τὴν ἄνθησι τὸ στάρι παύει νὰ παίρνῃ τροφὲς ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ὅ,τι συστατικὰ τοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ κάμῃ τὸν καρπόν του τὰ παίρνει ἀπὸ τὶς ἀποταμιεύσεις τῶν φύλλων τῆς καλαμιᾶς.

Μπορεῖ ἑπομένως νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἡ ἄνοιξις, δηλαδὴ ἡ περίοδος ποὺ περιλαμβάνεται ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα μέχρι τῆς ἀνθήσεως, εἶναι ἡ πιὸ σοβαρὰ καὶ κρίσιμος γιὰ τὴν ἀνάπτυξι καὶ καρποφορία τοῦ σταριοῦ. Ἀπὸ αὐτὴν θὰ ἐξαρτηθῆ κατὰ μέγα μέρος ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ ἐπιτυχία.

Τὸ στάρι τὸ κάνει ἡ ἄνοιξις. Μὴν ἀπογοητεύεσθε ἐὰν τὰ σπαρτά σας φαίνωνται καθυστερημένα, κίτρινα, προσβεβλημένα ἀπὸ ἔντομα, ἀρρώστειες καὶ γενικὰ στενοχωρημένα κατὰ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα. Ὑπάρχει περιθώριο νὰ τὰ σώσετε ἐὰν ἐφαρμόσετε τὶς ἀκόλουθες ὁδηγίες:

Ἐπιφανειακὴ Λίπανσις. Εἴπαμε ὅτι τὸ στάρι κατὰ τὴν ἄνοιξι, σὲ διάστημα 2 ½ περίπου μηνῶν, ἀπορροφᾶ σχεδὸν ὅλα τὰ συστατικὰ ποὺ τοῦ χρειάζονται. Εἶναι φανερὸν ὅτι κατὰ τὸ σύντομον αὐτὸ διάστημα τοῦ χρειάζονται ἄφθονες τροφές, εὐκολοδιάλυτες, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πάρῃ ὅ,τι ἔχει ἀνάγκη.

Ἡ λίπανσις κατὰ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνα (Φεβρουάριον μὲ ἀρχὰς Μαρτίου τὸ βραδύτερον) μὲ εἰδικὰ ἐπιφανειακὰ λιπάσματα εἶναι ἀπαραίτητος.

Σβάρνισμα. Τὰ σπαρτὰ τῶν ὁποίων τὸ ἔδαφος ἔχει κάμει κρούστα ἀπὸ τὶς πολλὲς βροχὲς ἢ ἀπὸ ἰλὺ ποὺ ἐναπέθεσαν οἱ πλημμύρες, πρέπει νὰ σβαρνισθοῦν μὲ σιδερένια σβάρνα κατὰ τὸν Φεβρουάριο.

Τὸ σβάρνισμα αὐτὸ θὰ καταστρέψῃ τὴν κρούστα τοῦ ἐδάφους, θὰ ἀερίσῃ τὸ χῶμα, θὰ εὐνοήσῃ τὸ ἀδέλφωμα καὶ θὰ καταστρέψῃ πολλὰ ζιζάνια.

Ἀπαραίτητο πρὸ τοῦ σβαρνίσματος νὰ λιπάνωμε ἐπιφανειακῶς ὅπως γράφομε παραπάνω.

Σκαλίσματα. Τὰ στάρια ποὺ ἔχουν σπαρῆ σὲ γραμμὲς πρέπει κατὰ τὸν Φεβρουάριο μὲ Μάρτιον, ὅταν ἀρχίζουν καὶ ἀδελφώνουν, νὰ σκαλισθοῦν μιὰ φορὰ ἀφοῦ προηγουμένως λιπανθοῦν ἐπιφανειακῶς.

Μὲ τὸ σκάλισμα θὰ καταστρέψωμε τὰ ζιζάνια καὶ τὴν κρούστα τοῦ ἐδάφους, θὰ διευκολύνωμε τὸ ἀδέλφωμα καὶ θὰ συγκρατήσωμε τὴν ὑγρασία.

Τὸ σκάλισμα παρουσιάζει ἕνα ἄλλο πλεονέκτημα, ὅτι δίδει ἐργασία στὰ ἐργατικὰ χέρια ποὺ ἀφθονοῦν στὰς σιτοπαραγωγοὺς περιφερείας ἢ τὸ ὀλιγώτερον δίδει ἐργασία στὰ μέλη τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ δὲν μποροῦν ν' ἀσχοληθοῦν ἀλλοῦ.

Βοτανίσματα. Ἐκεῖ ὅπου δὲν μποροῦμε νὰ καταστρέψωμε τὰ ζιζάνια ποὺ ἀναπτύσσονται μεταξὺ τῶν σιτηρῶν μὲ τὸ σκάλισμα, λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ ἔχομε σπείρει στὰ πεταχτά, πρέπει νὰ τὰ ἀφαιρέσωμε μὲ ἕνα ἢ δυὸ βοτανίσματα.

Καταστρέφομε τὰ ζιζάνια ὅσο μποροῦμε πιὸ νωρίς, γιὰ νὰ μὴ προλάβουν νὰ ρίξουν τὸν σπόρο των στὴ γῆ καὶ γιὰ νὰ ἀπαλλάξωμε ἐγκαίρως τὰ σιτηρὰ ἀπὸ τὴν ὀλεθρία των ἐπίδρασι.

Τὰ βοτανίσματα γίνονται μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς σκαλιστηριοῦ ἢ ἄλλου κοπτεροῦ ἐργαλείου.

Τὰ ζιζάνια τρώγουν τροφὲς καὶ νερὸ ποὺ ἀνήκουν στὸ στάρι. Τοῦ ἐμποδίζουν τὸν ἀερισμό, τὸν φωτισμὸ καὶ γενικὰ τὴν ἀνάπτυξι.

Βόσκημα. Ὅπου τὰ στάρια παρουσιάζουν μεγάλη φθινοπωρινὴ καὶ χειμερινὴ ἀνάπτυξι λόγῳ τοῦ ὅτι ηὐνοήθησαν ἀπὸ τὸν καιρὸ ἢ τὸ ἔδαφος πρέπει κατὰ τὸν Φεβρουάριο νὰ ὑποστοῦν ἕνα ἐλαφρὸ «βόσκημα» (τάϊσμα, κούρευμα), γιατὶ διαφορετικὰ κινδυνεύουν νὰ πλαγιάσουν. Βάζομε μέσα εἰς τὸ σπαρτὸ ὅταν εἶναι στεγνὸ πρόβατα, τὰ ὁποῖα περιορίζουν τὴ βλάστησί του χωρὶς νὰ τὸ καταστρέφουν.

Μὲ τὸ «βόσκημα» ἀποφεύγεται τὸ πλάγιασμα καὶ εὐνοεῖται τὸ ἀδέλφωμα.

Ποτίσματα. Ὅπου διαθέτομε νερὸ γιὰ πότισμα τοῦ σταριοῦ καὶ τὸ ἔδαφος μᾶς ἐπιτρέπει τὴν ἐργασίαν αὐτήν, πρέπει νὰ δώσωμεν 1 — 2 ποτίσματα στὸ στάρι ἐὰν ἐπικρατήσῃ ξηρασία κατὰ τὴν ἄνοιξι.

Τὰ ποτίσματα δίδονται σὲ διάφορες ἐποχές, ἀναλόγως τῆς πτώσεως τῶν βροχῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ σταριοῦ.

Ἀπαγορεύεται νὰ ποτίζωμε κατὰ τὴν ἄνθησι τοῦ σταριοῦ.

Τὸ πότισμα αὐξάνει πολὺ τὴν ἀπόδοσι καὶ ἐξουδετερώνει τὸ μειονέκτημα τῆς ξηρασίας τοῦ λίβα καὶ τῆς κακῆς κατανομῆς τῶν βροχῶν.

Γ. ΜΙΧΑΛΑΣ
Γεωπόνος

ΤΑ ΘΩΡΗΚΤΑ τῆς ΞΗΡΑΣ

Πρόκειται περὶ τῶν ἁρμάτων μάχης ἢ τάνκς, ὅπως λέγονται. Καίτοι ὅμως δὲν εἶναι πολλὰ χρόνια ποὺ ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, δὲν εἶναι ἐντελῶς νέα ἐφεύρεσις, ὅπως πιθανὸν νὰ φαντάζωνται μερικοί.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν ἐν χρήσει τὰ ἅρματα, δρεπανηφόρα κάποτε, ποὺ ἦσαν δηλαδὴ ἐφωδιασμένα μὲ δρέπανα εἰς τοὺς τροχοὺς καὶ τὰ πλάγια, τῶν ὁποίων ἐπέβαιναν οἱ τοξόται, προστατευόμενοι ἀπὸ ξύλινα ἢ δερμάτινα παραπετάσματα διὰ νὰ ἔχουν τὰ χέρια ἐλεύθερα καὶ νὰ μὴ κρατοῦν ἀσπίδας. Μὲ τὰ ἅρματα αὐτὰ εἰσχωροῦσαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ ποὺ ἐξηναγκάζετο εἰς ὑποχώρησιν. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς γίνεται τώρα μὲ τὰ ἅρματα μάχης, τὰ ὁποῖα πολὺ δικαίως ὠνόμασαν μερικοὶ «θωρηκτὰ τῆς ξηρᾶς», λόγῳ τοῦ θώρακος ποὺ τὰ προστατεύει.

Τὰ πρῶτα ἅρματα μάχης ὑπὸ τὴν σημερινήν τους περίπου μορφὴν τὰ ἐσχεδίασε καὶ τὰ κατεσκεύασε ὁ Λεονάρδος ντὰ Βίντσι, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους μηχανικοὺς τῆς ἐποχῆς του. Σώζεται ἀκόμη μιὰ ἐπιστολή του, ἀπευθυνομένη εἰς ἕνα πρίγκηπα, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ προσφέρει μερικὰς πολεμικὰς μηχανὰς ἰδικῆς του ἐφευρέσεως. Καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων γράφει: «Κατεσκεύασα ἅρματα σκεπασμένα, ἀσφαλῆ καὶ ἀπρόσβλητα, ποὺ εἰσέρχονται εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ μετὰ πυροβολικοῦ καὶ ἀναγκάζουν πολὺν στρατὸν νὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ἠμπορεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ πολὺ πεζικόν, ἀπρόσβλητον καὶ χωρὶς κανὲν ἐμπόδιον».

Τὰ σύγχρονα ἅρματα μάχης ἔκαμαν τὴν πρώτην ἐμφάνισίν των τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1916, κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον εἰς τὸ μέτωπον τοῦ Σόμ. Τὰ ἐχρησιμοποίησαν οἱ Ἄγγλοι καὶ τὰ ὠνόμασαν «τάνκ» (ποὺ σημαίνει δεξαμενὴ νεροῦ ἐπειδὴ ὁμοιάζουν μὲ τεπόζιτο). Καὶ ἀμέσως ἤρχισεν ἡ χρησιμοποίησίς των εἰς εὐρεῖαν κλίμακα: τὴν 9 Ἀπριλίου 1917 εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀρρὰς ἔλαβον μέρος 60 ἅρματα μάχης.

Ἀπὸ τότε ἡ χρῆσις των ἤρχισε νὰ διαδίδεται ὁλονὲν καὶ περισσότερον. Εἰς τὴν μάχην τοῦ Ὑπρ 300 ἅρματα μάχης ἐπροστάτευσαν τὴν ὀπισθοχώρησιν τῶν Συμμαχικῶν Στρατευμάτων. Εἰς τὸ Σατὼ Τιερύ, τῷ 1918 ἐχρησιμοποιήθησαν 500 τάνκς καὶ μετὰ ἕνα μῆνα ἕτερα 600 ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν μάχην τῆς Πικαρδίας.

Τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἐπετεύχθησαν μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ νέου αὐτοῦ ὅπλου ὑπῆρξαν ἀνώτερα κάθε προσδοκίας. Εἶναι μάλιστα γνωστὸν ὅτι ἕνας Γερμανὸς στρατηγὸς εἶπε μετὰ τὸν πόλεμον: «Ἡμεῖς δὲν ἡττήθημεν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Φός, ἀλλ' ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Τάνκ». Μετὰ τὸν πόλεμον ὅλα τὰ Ἐπιτελεῖα ἔδωσαν ἐξαιρετικὴν προσοχὴν εἰς τὸ νέον αὐτὸ ὅπλον, καὶ γενικῶς εἰς τὴν μηχανοποίησιν τοῦ στρατοῦ.

Ὑπάρχουν ἀρκετοὶ τύποι ἁρμάτων μάχης: ἀπὸ τὰ ἐλαφρότατα, ποὺ ὁμοιάζουν με μεγάλην μοτοσυκλέτταν μεταφέρουσαν ἕνα πολυβόλον μὲ χαλυβδίνην ἀσπίδα, ἕως τὰ βαρύτατα, ποὺ μεταφέρουν πυροβόλα μετρίου διαμετρήματος.

Τὰ ἅρματα μάχης δὲν ἐπιτίθενται ποτὲ ἐναντίον φρουρίων. Ἡ δρᾶσις των περιορίζεται κατὰ πεδινῶν ὀχυρωμάτων ἢ προπορεύονται τοῦ πεζικοῦ εἰς προελάσεις κατὰ μέτωπον. Ὁ μεγαλείτερος ἐχθρὸς των εἶναι ἕνα εἰδικὸν τηλεβόλον τῶν 47 χιλιοστῶν, αἱ ὀβίδες τοῦ ὁποίου εἶναι ἱκαναὶ νὰ τὰ θέσουν ἐκτὸς μάχης. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ τὰ ἅρματα μάχης, ἂν καὶ φαινομενικῶς εἶναι ἀπρόσβλητα ἀπὸ κάθε ἐπίθεσιν, δὲν ἔχουν πολὺ παχὺν θώρακα. Τὸ ἀντίθετον θὰ ἀπέβαινεν εἰς βάρος τῆς ταχύτητος. Τὰ πρῶτα τάνκς ἐπροχωροῦσαν μὲ ταχύτητα δύο ἕως πέντε χιλιομέτρων τὴν ὥραν, περίπου δηλαδὴ ὅσον καὶ ἕνας πεζός. Καὶ ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους, ὅπως εἶναι εὐνόητον, δὲν ἦτο καθόλου δύσκολον εἰς τὸ πυροβολικὸν νὰ τὰ κτυπήσῃ καιρίως.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἐχρησιμοποιήθησαν ἅρματα μάχης ἐφωδιασμένα μὲ μοτὲρ δυνάμεως 1030 ἵππων. Σήμερον ὅμως μὲ κινητῆρας πολὺ μικροτέρας δυνάμεως ἐπιτυγχάνεται ταχύτης 60 ἕως 70 χιλιομέτρων τὴν ὥραν.

Τὸ μικρότερον πάχος τοῦ θώρακος διὰ ν' ἀντέχῃ εἰς τὰ βλήματα τῶν φορητῶν ὅπλων εἶναι 12 ἕως 14 χιλιοστομέτρων. Τὰ βαρέα ὅμως ἅρματα ἔχουν θώρακα τετραπλασίου πάχους.

Οἱ περισσότεροι τῶν συγχρόνων στρατῶν προτιμοῦν τὰ ἐλαφρὰ τάνκς, βάρους τριῶν ἕως τεσσάρων τόννων. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ χαλύβδινα τέρατα, τὰ ὁποῖα πολὺ δικαίως ὠνομάσθησαν «θωρηκτὰ τῆς ξηρᾶς». Ἡ Γαλλία ἔχει ἕνα τύπον τάνκ 74 τόννων, μὲ ταχύτητα 37 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, μήκους 12 μέτρων, πλάτους 3 καὶ ὕψους 4. Τὸ πλήρωμά του ἀνέρχεται εἰς 14 ἄνδρας, καὶ εἶναι ὡπλισμένον μὲ ἕνα πυροβόλον τῶν 155 χιλιοστῶν, δύο τηλεβόλα τῶν 75 καὶ ἐννέα μυδραλλιοβόλα. Ἡ μαχητική του ὅμως ἀξία εἶναι τόσον περιωρισμένη, ὥστε καμμία ἄλλη χώρα δὲν τὴν ἐμιμήθη εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν χαλυβδίνων αὐτῶν κολοσσῶν.

ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΣΚΥΛΟΙ

Ὁ μεγαλύτερος ἐκπαιδευτὴς σκυλιῶν στὴν Ἀγγλίαν εἶναι ὁ συνταγματάρχης Ρίχαρντσον, ὁ ὁποῖος προμηθεύει καὶ τὰ περισσότερα σκυλιὰ στὸν ἀγγλικὸ στρατὸ γιὰ τὶς ἀνάγκες του. Κατὰ τὸν μεγάλον πόλεμον ἐξεπαίδευσε καὶ ἐπρομήθευσε στὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν περισσότερα ἀπὸ 2.000 σκυλιά. Ὁ Ρίχαρντσον ἤρχισε νὰ ἐκπαιδεύῃ σκυλιὰ γιὰ τὶς στρατιωτικὲς ὑπηρεσίες πολὺ ἐνωρὶς καὶ τὸ 1904, κατὰ τὸν Ρωσσοϊαπωνικὸν πόλεμον, διέθεσε μεγάλον ἀριθμὸν στρατιωτικῶν σκυλιῶν στοὺς ἐμπολέμους. Τὰ σκυλιὰ ὡς γνωστὸν χρησιμοποιοῦνται εὐρύτατα στοὺς πολέμους, καὶ προσφέρουν ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας, ἰδίως στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό.

Πολλὰ σκυλιὰ ἔχουν παρασημοφορηθῆ γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ προσέφεραν στοὺς πολέμους. Περίφημο δὲ εἶναι στὴν ἱστορία τοῦ πολέμου 1914-18 τὸ σκυλὶ «Αϊάρνταλ Τζάκ». Τὸ σκυλὶ αὐτὸ διὰ μέσου καταιγισμοῦ πυρὸς κατώρθωσε νὰ φθάσῃ στὸ Γενικὸ Ἀγγλικὸ στρατηγεῖο καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰδήσεις ἑνὸς συντάγματος ποὖχε περικυκλωθῆ. Χάρις στὸ σκυλὶ αὐτὸ τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο ἐσώθη.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Τὰ πορτοκάλια ὡς φάρμακον.

Τὸ πορτοκάλι εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν φροῦτο τῆς ἐποχῆς. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴν εὐχάριστον γεῦσιν του καὶ τὰς γνωστάς του ἰδιότητας εἶναι καὶ πρώτης τάξεως φάρμακον διὰ πολλὰς ἀσθενείας, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ φύλλα τῆς πορτοκαλιᾶς, ποὺ εἶναι πολὺ ἀποτελεσματικὰ κατὰ τῶν σπασμῶν, τοῦ πυρετοῦ, ὅλων τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στομάχου καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἀκόμη καὶ ἡ φλούδα τοῦ πορτοκαλιοῦ ἔχει θεραπευτικὰς ἰδιότητας, τὴν τρώγουν δὲ πολὺ εὐχάριστα ὅσοι παίρνουν μουρουνόλαδο, διότι τοὺς ἀφαιρεῖ τὴν δυσάρεστον γεῦσιν του.

Ἕνα φλυτζάνι ἀπὸ βραστὰ φύλλα πορτοκαλιᾶς (2 γραμμάρια φύλλα καὶ 150 γραμμάρια βραστὸ νερὸ) εἶναι πρώτης τάξεως καταπραϋντικὸν τῶν νεύρων καὶ οἱ νευρικοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ πίνουν κάθε βράδυ μετὰ τὸ φαγητὸν διὰ νὰ κοιμοῦνται ἥσυχα τὴν νύκτα. Τὸ ἴδιον ἀφέψημα διευκολύνει τὴν πέψιν.

Τὰ πορτοκάλια καταπραΰνουν τὴν δίψαν, διεγείρουν τὴν ὄρεξιν καὶ οἱ ἰατροὶ τὰ συνιστοῦν ὄχι μόνον μετὰ τὸ γεῦμα ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ.

Τρώγετε κρεμμύδια !

Κατὰ τὸν Ἀμερικανὸν ἐπιστήμονα Γουΐλλυ Φόρστερ, οἱ ἄνθρωποι θὰ μποροῦσαν περίφημα νὰ ζοῦν 150 χρόνια ἐὰν ἔτρωγαν ὀλιγώτερον κρέας καὶ ἄλλας βρασμένας τροφάς. Τοὐλάχιστον τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα τρώγομεν πρέπει νὰ εἶναι ὠμὰ καὶ κατὰ προτίμησιν κρεμμύδια.

Πράγματι, ἔχει ἐξακριβωθῆ ὅτι εἰς τὰς χώρας ἐκείνας ὅπου γίνεται μεγαλειτέρα κατανάλωσις κρεμμυδιῶν, ὁ μέσος ὅρος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι περισσότερον ὑψωμένος ἢ ἀλλοῦ. Ἐκτὸς αὐτοῦ, ὁ ἴδιος καθηγητὴς ὑποστηρίζει ὅτι ἂν διεδίδετο περισσότερον ἡ κατανάλωσις ὠμῶν λαχανικῶν, σαλάτας, ὀσπρίων καὶ φρούτων, ὁ καρκίνος θὰ περιωρίζετο σημαντικὰ καὶ τὰ θύματά του θὰ ἦσαν ἐλάχιστα.

Ποῖοι εἶναι οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τί μῆκος ἔχουν ;

Ἀλιάκμων 314 χλμ., Ἀχελῶος 223 χλμ., Ἕβρος (Ἑλληνικὸν τμῆμα) 203 χλμ., Πηνειὸς (Θεσσ.) 216 χλμ., Νέστος (Ἑλληνικὸν τμῆμα) 143 χλμ., Ἄραχθος (ἀπὸ Μέτσοβ.) 135 χλμ., Ἀλφειὸς 111 χλμ., Στρυμὼν (Νέα Κοίτη) 104 χλμ., Θύαμις (ἀπὸ Τόμαρου) 96 χλμ. καὶ Εὔηνος 91 χλμ.

Ὁ πρόδρομος τῶν σημερινῶν σιδηροδρόμων.

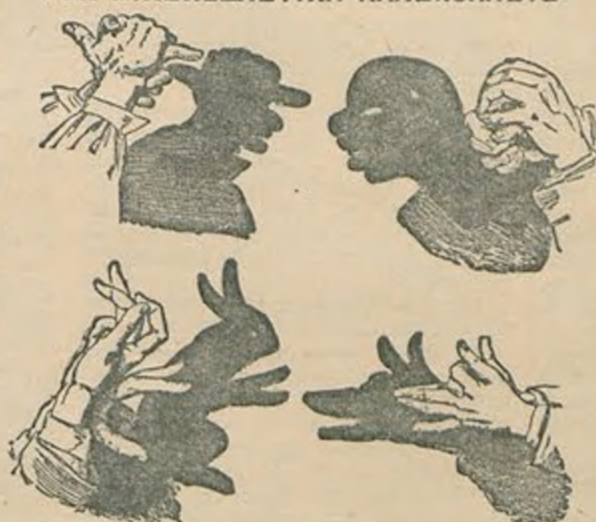
Ἡ πρώτη ἀτμοκίνητη ἅμαξα ἐφευρέθηκε στὴ Γαλλία ἀπὸ τὸν Μογκολφιέρο, ποὺ κατασκεύασε ἕνα μικρὸ ἁμάξι κινούμενο μὲ ἀτμὸ καὶ διεσκέδαζε μ' αὐτὸ τὴν οἰκογένειά του.

Στὰ 1770 ὁ Γάλλος, Νικόλαος - Ἰωσὴφ Γκινιώ, στρατιωτικὸς μηχανικός, παρουσίασε στὸν Σουαζὲλ ἕνα σχέδιο μιᾶς ἁμάξης μὲ τρεῖς τροχοὺς κινουμένους μὲ μιὰ μικρὰ ἀτμομηχανή.

Ὁ Σουαζέλ, ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, ἔδωκε διαταγὴ νὰ ἐκτελεσθοῦν τὰ σχέδια τοῦ μηχανικοῦ Γκινιώ, τὰ πειράματα ὅμως δὲν εἶχαν μεγάλη ἐπιτυχία καὶ ἡ ἀτμάμαξα ἐκείνη ἐγκατελείφθη.

Στὰ 1804 μιὰ νέα ἀτμάμαξα, ποὺ ἐφεῦρε ὁ Ὀλιβιὲ Ἔβανς, ἐκυκλοφόρησε στοὺς δρόμους τῆς Φιλαδελφείας. Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Τρέβιτικ καὶ ὁ Βίβιαν ἔκαναν σχετικὰ πειράματα στὴν Ἀγγλία. Ἂν καὶ ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπόπειρες ἀπέτυχαν, τὸ 1844 ὁ Βλένκαιζοπ κατεσκεύασε ἀτμάμαξες ποὺ κατώρθωσαν νὰ ἐκτελοῦν ταχτικὰ τὴ συγκοινωνία Μίντλετον—Λήντλ χάρις στοὺς ὀδοντωτοὺς τροχούς των. Στὰ 1813 ὁ Μπλανκὲτ ἐπέτυχε ἕνα νέο σχέδιο ἀτμάμαξας καὶ τὸν ἑπόμενον χρόνον ὁ Τζῶρτζ Στέφενσον ἐτελειοποίησε ἀρκετὰ τὶς ἀτμάμαξες τοῦ Μπλανκὲτ καὶ ἐφεῦρε τὶς σιδηρογραμμές. Οἱ Ἄγγλοι πρόσεξαν τὶς προσπάθειες τοῦ Στέφενσον καὶ ἀπὸ τοῦ 1827, ὅτε ὁ Σέγκιον ἐφεῦρε τοὺς σωλῆνας διοχετεύσεως τοῦ ἀτμοῦ, οἱ ἀτμάμαξες ἄρχισαν νὰ ἐξελίσσωνται ἀλματωδῶς.

ΜΙΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ

Δὲν χρειάζεται νὰ εἴσαστε ζωγράφος γιὰ νὰ σχηματίσετε στὸν τοῖχο μερικὲς διασκεδαστικὲς εἰκόνες. Μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς κεριοῦ ἢ μιᾶς λάμπας καὶ μὲ ἀνάλογη τοποθέτησι τῶν χεριῶν σας (ὅπως δείχνουν οἱ ἀνωτέρω εἰκόνες) θὰ ρίξετε στὸν τοῖχο τοῦ δωματίου σας τὴν σκιὰ ποὺ ἀπεικονίζει τὸ κεφάλι ἑνὸς πραγματικοῦ ζώου.

Ἡ ἱστορία τοῦ φωτισμοῦ.

Εἴδατε, ἀλήθεια, πόσο μᾶς... κακοφαίνεται ὁ κάπως σχετικὸς περιορισμὸς τοῦ δημοτικοῦ φωτισμοῦ, ποὺ ἔχει ἐπιβληθῆ τώρα τελευταίως γιὰ λόγους οἰκονομίας.

Καὶ ὅμως ὑπῆρξε ἐποχή, πρὸ τοῦ 16ου αἰῶνος, ποὺ ὁ δημοτικὸς φωτισμὸς ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστος καὶ οἱ δρόμοι ἐφωτίζοντο μόνον ἀπὸ... τὸ φεγγάρι τοῦ καλοῦ Θεοῦ!

Κατὰ τὸ 1660 τὸ ζήτημα τοῦ φωτισμοῦ τῶν δρόμων γίνηκε... ἐπάγγελμα. Τὴ νύχτα δηλαδὴ ἔβγαιναν στοὺς δρόμους διάφοροι τύποι ποὺ ἀνελάμβαναν νὰ φωτίσουν τὴν πορεία σας μὲ ἕνα λυχνάρι ποὺ κρατοῦσαν.

Ἀργότερα τὸ σύστημα αὐτὸ τοῦ φωτισμοῦ κατηργήθη διὰ νόμου — διότι στούς... ἐπαγγελματίας αὐτοὺς ἀνακατεύθηκαν καὶ πολλοὶ κακοποιοὶ — καὶ τὸν φωτισμὸ τῶν διαβατῶν τὸν ἀνέλαβαν, πάλι μὲ λυχνάρι, οἱ νυκτοφύλακες τῆς δημοσίας τάξεως.

Ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος ὁ κάθε Δῆμος ὑπεχρέωσε τοὺς κατοίκους κάθε συνοικίας νὰ συντηροῦν δι' ἐξόδων των καὶ μιὰ ἢ δυὸ λυχνίες ποὺ ἔκαιαν μὲ λάδι.

Ὁ πραγματικὸς δημοτικὸς φωτισμὸς πρωτοκαθιερώθηκε στὸ Παρίσι ἀπὸ τὸν δήμαρχο Ρεϊνώ. Στὴν ἀρχὴ ὁ φωτισμὸς γινόταν μὲ λάδι, ἀργότερα μὲ πετρέλαιο καὶ μόνο ἀπὸ τὸ 1822 χρησιμοποιήθηκε τὸ φωταέριο ποὺ ἀνακαλύφθηκε... ἀπὸ τὸν Γάλλο Φίλιππο Λεμπὸ ἢ ἀπὸ τὸν Ἄγγλο Κλάϋτον, ἢ ἀπὸ τὸν Βέλγο Μίνκελερ ἢ ἀπὸ κάποιον ... Γερμανό, γιατὶ βλέπετε ὅλα τὰ κράτη διεκδικοῦν τὴν τιμὴ αὐτῆς τῆς ἀνακαλύψεως!

Μόνον δὲ ἀπὸ τὸ 1841, ἢ μᾶλλον ἀπ' τὸ 1863, καθιερώθηκε πιὰ διὰ νόμου ὁ δι' ἠλεκτρισμοῦ φωτισμὸς τῶν δρόμων, κυρίως μετὰ τὴν ἀνακάλυψι ὑπὸ τοῦ Ἔδισσον τοῦ ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος...

Ἀπὸ τότε ὁ ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς ἐσημείωνε καθημερινῶς μεγάλας προόδους, γιὰ νὰ καταλήξῃ στὰ σημερινὰ καταπληκτικὰ φωτιστικὰ ἐφφέ, στὴν ἀποθέωσι δηλαδὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός!

Τὰ μετάλλινα πεννάκια.

Θὰ ἐμάθατε βέβαια ἀπὸ τὸ σχολεῖο πῶς ἔγραφαν οἱ ἀρχαῖοι: οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἔγραφαν μ' ἕνα μυτερὸ σιδεράκι σὲ κερωμένες πινακίδες, οἱ Αἰγύπτιοι, ποὺ εἶχαν τοὺς παπύρους, ἐζωγράφιζαν τὰ γράμματα ἀπάνω σ' αὐτοὺς μὲ τὴν μελάνην ποὺ ἦταν ἀπὸ τότε γνωστή, οἱ Ἀσσύριοι εἶχον γιὰ χαρτὶ κάτι πλακίτσες ἀπὸ πηλό, στὸν ὁποῖον ἔγραφαν μὲ μυτερὰ ξυλαράκια.

Ὅταν κατασκευάστηκαν οἱ περγαμηνὲς ἄρχισαν νὰ μεταχειρίζωνται τοὺς καλάμους, μυτερὰ καλαμάκια δηλαδή, τὰ ὁποῖα βουτοῦσαν μέσα στὴ μελάνη. Καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ πρόγονοι τῆς σημερινῆς πέννας μὲ τὸ πεννάκι.

Πρὶν ὅμως ἀπ' τοὺς καλάμους μετεχειρίζοντο γιὰ τὸ γράψιμο φτερὰ χήνας, ἀπὸ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα ἕως τὸν περασμένον. Τὰ φτερὰ αὐτὰ ἦταν ἐλαφρότατα καὶ εὐλύγιστα. Χαλοῦσαν ὅμως γρήγορα κι' ἐμαλάκωναν στὴ μελάνη, ὥστε ἔπρεπε νὰ τοὺς κάνουν διαρκῶς νέα μύτη.

Ὁ πρῶτος ποὺ ἐσκέφτηκε νὰ ἐφαρμόσῃ στὸ φτερὸ τῆς χήνας μιὰ μετάλλινη μύτη ἦταν ὁ Ἄγγλος Χάρρισον, χρυσοχόος στὸ Μπίρμιγχαμ. Στὰ 1780 κατεσκεύασε ἕνα μετάλλινο πεννάκι, πολὺ εὐλύγιστο, καὶ τὸ ἐδώρησε στὸν διάσημον χημικὸν Πρίστλεϋ. Ἡ ἐφεύρεσις ἦταν εὐφυεστάτη, ἀλλὰ δὲν διαδόθηκε καθόλου, καὶ γρήγορα λησμονήθηκε. Ἔπρεπε νὰ περάσουν πενῆντα χρόνια ἀκόμη, προτοῦ θριαμβεύσῃ τὸ πεννάκι καὶ πλουτίσῃ τὸν ἐφευρέτην του.

Ὁ τυχερὸς αὐτὸς ἦταν ὁ Τζῶν Μίτσελ, Ἄγγλος κι' αὐτός, ὁ ὁποῖος, ἀκολουθῶντας ἴσως τὸ παράδειγμα τοῦ Χάρρισον, ἄρχισε στὰ 1822 νὰ κατασκευάζῃ μετάλλινα πεννάκια, τὰ ὁποῖα ἐτελειοποίησε ὁ Τζῶν Πέρρυ, κάνοντας μιὰ τρυπίτσα στὴ μέση καὶ μερικὰ χαράκια στὰ πλάγια, ὅπως βλέπετε ἀκόμη καὶ σήμερα. Ὁ Πέρρυ ἔκαμε μεγάλην περιουσίαν μὲ τὴν τελειοποίησιν αὐτὴ ποὺ φαίνεται ἀσήμαντη, ἀλλὰ ποὺ ἔδωσε στὰ μετάλλινα πεννάκια τὴ σημερινή τους τέλεια μορφή.

Μιὰ πολύτιμη ὀδοντογλυφίδα.

Πρὸ καιροῦ πουλήθηκε στὸ Λονδῖνο μιὰ μικρὴ χρυσῆ θήκη ποὺ περιεῖχε μιὰ ὀδοντογλυφίδα, στὸ τεράστιο ποσὸ τῶν 14.500 χρυσῶν φράγκων. Ἡ ἀξία τῆς θήκης ἐκείνης πραγματικὰ δὲν ὑπερέβαινε τὰ 40 - 50 φράγκα. Ἡ ἀξία της ὀφείλεται στὴν ὀδοντογλυφίδα, ποὺ ἦταν ἡ ὀδοντογλυφίδα τὴν ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Κάρολος ὁ 1ος ἔδωκε στὸν συνταγματάρχη Τόλμισον τὴν 30 Ἰανουαρίου 1649, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς βασιλεὺς ἀνερχότανε πάνω στὸ ἰκρίωμα γιὰ ν' ἀποκεφαλισθῇ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ Παρλαμέντου.

Μάθετε ὅτι...

— Τὰ μεγαλύτερα ἕλη τῆς Εὐρώπης εὑρίσκονται εἰς τὴν Πολωνίαν καὶ ἀκριβῶς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Πίνσκ. Ἡ δὲ ἔκτασίς των ὑπερβαίνει τὰς 200 χιλιάδας τετραγωνικῶν μέτρων.

— Οἱ Ἰάπωνες προτιμοῦν νὰ λέγωνται «Νίπονες» διὰ δύο λόγους: πρῶτον ἐπειδὴ ἡ Ἰαπωνία εἰς τὴν ἰαπωνικὴν γλῶσσαν λέγεται «Νιπὸν» καὶ δεύτερον ἐπειδὴ ἡ λέξις «Ἰάπων» παράγεται ἀπὸ μίαν κινεζικὴν διάλεκτον.

— Ὅσοι περιποιοῦνται τὸ ὡρολόγιόν τους πρέπει νὰ τὸ καθαρίζουν κάθε δύο χρόνια, δηλαδὴ ἔπειτα ἀπὸ 300 ἕως 400 ἑκατομμύρια κτύπους.

— Σὲ μερικὰ νοσοκομεῖα χρησιμοποιοῦνται κάτι μικροσκοπικὰ σκουλήκια γιὰ τὴν θεραπείαν τῆς γαγγραίνης καὶ ἄλλων πληγῶν.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Ἥτανε μιὰ φορὰ ἕνας βασιλιᾶς καὶ μιὰ βασίλισσα· κι' εἴχανε ἕνα γυιό· ἐκεῖνος ὁ γυιός τους δὲν ἤθελε νὰ παντρευτῇ· τοῦ πήγαιναν βασιλοποῦλες, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὄχι μόνο δὲν ἤθελε νὰ παντρευτῇ, ἀλλὰ καὶ οὔτε σήκωνε τὰ μάτια του νὰ ἰδῇ καμμιὰ γυναῖκα. Ἐκεῖ ἀντίκρυ στὸ παλάτι ἦτανε μιὰ μητέρα καὶ εἶχε τρεῖς θυγατέρες ποὺ ἤτανε πολὺ ὄμορφες. Τὸ λοιπὸν ἡ βασίλισσα σκέφτηκε μὴν ἀγαπάει καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς καὶ δὲ θέλει νὰ τὸ πῇ;

Ἀποφάσισε καὶ τὄπε στὴ μητέρα τῶν κοριτσιῶν:

— Δὲ μοῦ στέλνεις τὴ μεγάλη σου θυγατέρα ἐδῶ γιὰ νὰ τὴν ἔχω συντροφιά;

— Μπά! μετὰ χαρᾶς σου βασιλισσά μου, εἶπε ἡ γυναῖκα. Καὶ στολίστηκε ἡ μεγάλη της θυγατέρα καὶ πῆγε στὸ παλάτι. Καθὼς τὴν εἶδε ἡ βασίλισσα, τὴν χαιρέτισε καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν πῆγε στὴν κάμαρα τοῦ γυιοῦ της. Κι' ἐκεῖ τῆς εἶπε: Ἐγὼ κορίτσι μου σ' ἔφερα 'δῶ γιατὶ ὁ γυιός μου δὲ θέλει νὰ παντρευτῇ, καί, γιὰ νὰ δοῦμε, μήπως κι' ἀγαπάει καμμιὰ ἀπὸ σᾶς. Ἂν σοῦ εἰπῇ πὼς σ' ἀγαπάει ὁ γυιός μου, τότε θὰ σὲ κάμω νύφη μου.

Πῆγε λοιπὸν τὸ κορίτσι καὶ καθότανε ἐκεῖ στὸν καναπέ. Τὸ βράδι τὸ βασιλόπουλο μπῆκε στὴν κάμαρά του, κάθησε στὸ τραπέζι του, ἔγραψε, ἔγραψε, χωρὶς νὰ τὴν κοιτάξῃ διόλου. Τούτη τὴν ἐπῆρε ὁ ὕπνος κι' ἀποκοιμήθηκε στὸν καναπέ. Τὸ πρωῒ πῆγε μόνη της ἡ βασίλισσα νὰ ἰδῇ τί κάνει τὸ κορίτσι καὶ νὰ τὸ ρωτήσῃ τί τῆς εἶπε τὸ βασιλόπουλο.

— Τί νὰ σοῦ πῶ πολυχρονεμένη μου βασίλισσα· ἦρθε τὸ βασιλόπουλο, δὲ μὲ κοίταξε διόλου· ἔγραψε, ἔγραψε καὶ σηκώθηκε κι' ἔφυγε χωρὶς νὰ μοῦ μιλήσῃ.

Τότες ἡ βασίλισσα τὴν εὐχαρίστησε καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα δῶρο,— ἕνα ὡραῖο δαχτυλίδι,— καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ στείλῃ τὴ δεύτερη ἀδερφή της. Πῆγε στὸ σπίτι, τὸ εἶπε, καὶ στολίστηκε ἡ δεύτερη ἀδερφή της, καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴ βασίλισσα. Τὴ δέχτηκε κι' αὐτὴν ἡ βασίλισσα καλὰ καὶ τὴν πῆγε στὴν κάμαρα τοῦ γυιοῦ της, καὶ τῆς εἶπε:—Ἂν ὁ γυιός μου σοῦ πῇ πὼς σ' ἀγαπάει, τότες νὰ μοῦ τὸ 'πῇς γιὰ νὰ σὲ κάμω νύφη μου.

Κάθησε κι' αὐτὴ στὸν καναπέ, σὰν τὴν ἄλλη· καὶ τὸ βράδι, σὰν ἐβράδιασε, πῆγε στὸ βασιλόπουλο καὶ κάθησε στὸ τραπέζι του, χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ τὴν κοιτάξῃ. Ἔγραψε, ἔγραψε, σηκώθηκε κι' ἔφυγε.

Τὸ πρωΐ, πῆγε ἡ βασίλισσα νὰ ἰδῇ τί τῆς εἶπε ὁ γυιός της. Κείνη τῆς εἶπε: — Οὔτε μὲ κοίταξε διόλου. Τότες τῆς ἐχάρισε κι' αὐτῆς ἕνα δαχτυλίδι καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ στείλῃ τὴν μικρότερη.

Ἡ μικρότερη ἀπ' τὶς τρεῖς ἀδελφὲς ἤτανε πολὺ ἔξυπνη καὶ πολὺ ὡραία. Τὴν ἐστόλισε ἡ βασίλισσα μὲ δικά της χρυσαφικὰ καὶ τῆς εἶπε: Νὰ καθήσῃς στὴν κάμαρα τοῦ γυιοῦ μου κι' ὅταν ἔρθῃ νὰ τοῦ μιλήσῃς γιὰ νὰ ἰδοῦμε τί θὰ σοῦ πῇ.

Ἔτσι λοιπὸν τὸ κορίτσι ἐκάθησε στὴν κάμαρα τοῦ βασιλόπουλου. Ἤτανε κι' ἕνα ὡραῖο κλουβάκι ἔξω μ' ἕνα πουλάκι καὶ τὸ πῆρε μέσα. Ὅταν ἦρθε τὸ βασιλόπουλο, μπῆκε μέσα χωρὶς νὰ τὴν παρατηρήσῃ κι' ἐκάθησε κι' ἔγραφε. Τὸ κορίτσι ἀπεφάσισε νὰ μιλήσῃ στὸ πουλάκι ἀφοῦ δὲν μίλαγε στὸ βασιλόπουλο: Τοῦ εἶπε: Καλὴ 'σπέρα σου, πουλάκι μου, δὲ μιλᾶς; Οὔτε ἐσὺ κλουβί μου, οὔτε ἐσὺ σαμτάνι μου, δὲ μιλᾶς;

Τότες λέει τὸ βασιλόπουλο: Σαμτανοὺμ σαμτανουσοὺμ καλῶς ἦλθες σαμτανούμ.

Ἐκείνη 'ντράπηκε καὶ δὲν εἶπε τίποτις ἄλλο· καὶ τὸ βασιλόπουλο σηκώθηκε, ἀφοῦ τελείωσε τὸ γράψιμό του, κι' ἔφυγε.

Τὸ πρωῒ πῆγε ἡ βασίλισσα νὰ ἰδῇ ἂν τῆς μίλησε ὁ γυιός της καὶ τί τῆς εἶπε· καὶ ἐκείνη τῆς εἶπε: Ἅμα μπῆκε, μοῦ εἶπε καλὴ 'σπέρα σου κι' ὕστερα μοῦ εἶπε ποιὸς σ' ἔφερε στὴν κάμαρά μου, κι' ἐγὼ τοῦ εἶπα ὅτι μοῦ εἶπε ἡ βασίλισσα νἄρθω γιὰ νἄχῃς συντροφιά.

Τότες ἡ βασίλισσα τὴν παρακάλεσε νὰ καθήσῃ καὶ τὴν ἄλλη μέρα.

Τὸ βράδι πάλι κείνη μίλησε στὸ καντηλέρι, καὶ 'κεῖνος πάλι ἀπάντησε στὸ καντηλέρι, κι' ἀφοῦ ἔγραψε, σηκώθηκε κι' ἔφυγε.

Οἱ ἀδελφές της περιμένανε τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ πάῃ στὸ σπίτι τους, κι' ἀφοῦ δὲν τὴν εἴδανε νὰ πάῃ πήγανε αὐτὲς στὸ παλάτι. Τὴν εἴδανε ποὺ καθόντανε κοντὰ στὴ βασίλισσα κι' ἤτανε καταχαρούμενες κι' ἡ βασίλισσα κι' αὐτή. Τῆς εἴπανε νἄρθῃ στὸ σπίτι καὶ 'κείνη τοὺς εἶπε ὅτι δὲν τὴν ἀφίνει ἡ βασίλισσα νὰ ἔλθῃ.

— Τί, σοῦ μίλησε τὸ βασιλόπουλο; τῆς εἶπαν οἱ ἀδελφές της.

— Οὔ! κάναμε τόσες ὁμιλίες μαζί!

Κι' ἔτσι οἱ δυὸ ἀδερφάδες φαρμακωθήκανε ἀπὸ τὴ ζήλεια τους καὶ σηκωθήκανε καὶ φύγανε.

Τὸ βασιλόπουλο ἔγραφε χωρὶς νὰ τὴν κυττάξῃ.

Ὅταν ἔφυγαν ἀπ' τὸ παλάτι λέει ἡ μιὰ τῆς ἄλλης: Καλέ, δὲ βαριέσαι ποὺ τῆς μίλησε τὸ βασιλόπουλο... ἀλλὰ τῆς καλάρεσε νὰ κάθεται στὸ παλάτι καὶ λέει ψευτιές... ξέρεις τί νὰ κάνουμε; Νὰ τῆς πᾶμε τὸ μαργαριτάρι ποὺ πουλάει ἐκείνη ἡ ξένη, γιὰ νὰ τἀγοράσῃ, νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάνῃ.

Καὶ τὴν ἄλλη 'μέρα πήρανε τὸ μαργαριτάρι ἀπὸ τὸ χέρι τῆς ξένης καὶ σηκωθήκανε καὶ πήγανε στὸ παλάτι· καὶ τῆς λένε: Αὐτὸ τὸ ὡραῖο μαργαριτάρι τὸ πουλοῦν, καὶ νὰ εἰπῇς στὸ βασιλόπουλο νὰ σοῦ τὸ πάρῃ.

Ἐκείνη εἶπε: Ἀφῆστε το νὰ τὸν ρωτήσω ἂν θέλῃ νὰ μοῦ τὸ πάρῃ.

Αὐτὲς ἄφησαν τὸ μαργαριτάρι καὶ σηκωθήκανε καὶ φύγανε.

Στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνανε, λέγανε, νὰ 'δοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρῃ, ποιὸς θὰ τῆς πάρῃ τὸ μαργαριτάρι.

Αὐτὴ καθὼς πῆγε τὸ βασιλόπουλο τὸ βράδι, τοῦ λέει: Σαμτανοὺμ σαμτανουσούμ.

Κι' αὐτὸς τῆς ἀπαντάει:—Καλῶς ἦλθες σαμτανούμ.

— Οἱ ἀδελφές μου μοῦ φέρανε τοῦτο τὸ μαργαριτάρι γιὰ νὰ τ' ἀγοράσω· νὰ τὸ πάρω ἢ νὰ μὴν τὸ πάρω;

— Σαμτανοὺμ σαμτανουσούμ, τὰ κλειδιὰ εἶναι στὸ ντουλάπι, τὰ φλωριὰ εἶναι στὸ συρτάρι, ἄνοιξε καὶ πάρε ὅ,τι θέλεις.

Τὸ πρωῒ τὸ κορίτσι εἶπε στὴ βασίλισσα ὅτι τὸ βασιλόπουλο τῆς ἔδωσε χρήματα νὰ ψωνίσῃ ὅ,τι θέλει. Τότες ἡ βασίλισσα τὴν ἀγκάλιασε, τὴν φίλησε, καὶ τῆς εἶπε ὅτι αὐτὴ θὰ γίνῃ παιδί της.

Ἤρθανε οἱ ἀδερφάδες της· τὶς ρώτησε πόσο ἔχει τὸ μαργαριτάρι, τὸ πλήρωσε καὶ τὸ πῆρε. Τότες ἐκεῖνες ἔφυγαν κι' ἡ μύτη τους ἔσταζε φαρμάκι, κι' ἀκόμα δὲν πιστεύανε πὼς τῆς μίλησε τὸ βασιλόπουλο.

Δὲ βαριέσαι... αὐτὴ εἶναι μιὰ ψεύτρα... θὰ τῆς τὸ πῆρε πιστεύω ἡ βασίλισσα... Νὰ τῆς πᾶμε τώρα κι' ἕνα ζευγάρι σκουλαρίκια, νὰ ἰδοῦμε θὰ τὰ πάρῃ κι' ἐκεῖνα;

Τὴν ἄλλη μέρα πῆραν ἕνα ζευγάρι σκουλαρίκια, ποὺ εἶχε ἡ ξένη, καὶ τῆς τὰ πήγανε νὰ τ' ἀγοράσῃ, κι' ἐκείνη πάλι μεταχειρήστηκε τὸν ἴδιο τρόπο στὸ βασιλόπουλο, καὶ τὸ βασιλόπουλο τῆς τὰ πῆρε. Ἐπῆγαν τὴν ἄλλη μέρα νὰ πάρουν τὰ χρήματα καὶ τῆς εἶπαν:
— Ἀμ' ἐσὺ εἶσαι βασίλισσα τώρα καὶ δὲ μᾶς ἔκανες ἕνα τραπέζι νὰ 'δοῦμε κι' ἐμεῖς τὸ γαμπρό.

Ἐκείνη τοὺς ἀπάντησε:—Νὰ τοῦ τὸ 'πῶ τὸ βράδι, κι' ἂν εἶναι γιατὶ ὄχι, μὲ τὴν εὐχαρίστησί του...

Τότες ἐπῆγε στὴν κάμαρά της καὶ ρίχτηκε στὰ κλάματα καὶ εἶπε: — Τί εἶναι τοῦτα; Οἱ ἀδερφάδες μου βαλθήκανε νὰ μὲ φᾶνε χειρότερα ἀπὸ λάμιες. Πῶς θὰ τὰ ξεμπερδέψω;

Τὸ βράδι ἦρθε τὸ βασιλόπουλο κι' ἄρχισε νὰ γράφη. Ἐκείνη τόσο πολὺ ἔκλαιγε, ὥστε δὲ μποροῦσε νὰ κρατηθῆ.

— Σαμτανοὺμ σαμτανουσσούμ, ἀπαντάει.

— Καλῶς ἦλθες σαμτανούμ, τί ἔχεις καντηλέρι μου καὶ κλαῖς;

— Οἱ ἀδερφάδες μου μοῦ γυρεύουνε νὰ τὶς προσκαλέσω σὲ τραπέζι, εἶμ' ἀπελπισμένη, καὶ γι' αὐτὸ κλαίω.

Τότες τῆς λέει αὐτός: — Καντηλέρι μου χρυσό, οἱ μάγειροι εἶναι κάτω, οἱ κυνηγοὶ εἶναι κάτω' χῆνες, πάπιες ὅσες θέλεις' σφάξε καὶ κάνε τὸ τραπέζι.

Τὸ πρωῒ σταύρωσε τὰ χέρια καὶ πῆγε στὴ βασίλισσα καὶ τῆς εἶπε:

— Τὸ βασιλόπουλο μὲ διέταξε νὰ κάμω τραπέζι στὶς ἀδελφές μου καὶ μοῦ εἶπε πὼς οἱ κυνηγοὶ εἶναι κάτω, καὶ χῆνες, πάπιες νὰ διατάξω νὰ μαγειρέψουν. Τί μὲ προστάζεις βασίλισσά μου νὰ κάμω;

— Ἀφοῦ σοῦ εἶπε τὸ βασιλόπουλο, φώναξε μονάχη σου καὶ διάταξε.

Τότες φώναξε τοὺς κυνηγοὺς καὶ τοὺς διέταξε νὰ πᾶνε στὸ κυνῆγι' φώναξε τοὺς μαγείρους καὶ τοὺς διέταξε νὰ σφάξουν πάπιες, χῆνες, κότες καὶ νὰ τὰ ἑτοιμάσουν γιὰ τὴν ἄλλη μέρα, γιατὶ θὰ κάνη στὶς ἀδερφάδες της τραπέζι. Καὶ φώναξε καὶ τὸν ἀμαξᾶ καὶ τοῦ εἶπε ὅτι τὸ βασιλόπουλο δὲ θέλει νὰ καθήση μὲ τὶς ἀδερφάδες της στὸ τραπέζι καὶ τὸν προστάζει πὼς θὰ κάμουν μαζὶ ἕνα παιχνίδι σ' αὐτές. Ἤτανε τόσο ὡραία καὶ τόσο συμπαθητικὸ πρόσωπο εἶχε, ποὺ τὴν ἀγαποῦσαν ὅλοι μέσα στὸ παλάτι. Τοῦ εἶπε τὴν ὥρα ποὺ θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι τὸ μεσημέρι καὶ θὰ περιμένουν τὸ βασιλόπουλο ποὺ θἄρθη νὰ φᾶνε, αὐτὸς νὰ βγάλη τὴν ἅμαξα ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα στὴν αὐλὴ τὴν πλακοστρωμένη, ὥστε νὰ κάνη τὸ ἄλογο πολὺ κρότο κι' ἡ ἅμαξα καὶ ν' ἀκουστῆ ἀπάνω καὶ νὰ τρέξη ἕνας δοῦλος καὶ νὰ πῆ: Τρέξε μικρὴ βασίλισσα κάτω γιατὶ σὲ θέλει ὁ βασιλιᾶς νὰ σοῦ μιλήση. Ἔτσι κι' ἔγινε.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ἤρθανε οἱ ἀδερφάδες της γιὰ νὰ φᾶνε. Ἡ βασίλισσα ἦτανε χαρούμενη πὼς θὰ φάη μὲ τὸ γυιό της ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό, ἀλλὰ οἱ ἀδερφάδες της χαμογελούσανε γιατὶ ξέρανε πὼς ὅλ' αὐτὰ ἤτανε παραμύθια.

Ἡ μικρὴ κόρη ἔβγαινε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ στὸ παράθυρο νὰ 'δῆ πὼς ἄργησε νἄρθῆ τὸ βασιλόπουλο. Τότες ἀκούστηκε τὸ ἄλογο ποὺ ἔτρεχε στὴν αὐλὴ μὲ τὰ τέσσερα. Ὅλες κατακιτρινίσανε, μονάχα ἡ μικρὴ κοκκίνισε.

Τότες ἔτρεξε ἕνας δοῦλος καὶ λέει:

— Ὁρίστε κάτω μικρὴ βασίλισσα, γιατὶ σὲ γυρεύει ὁ βασιλιᾶς.

Τότες ἐκείνη κατέβηκε κάτω τρεχάτη. Ἐπῆγε σ' ἕνα μέρος μακρινὸ ἀπὸ κάτω σὲ κάτι καμάρες κι' ἔκλαιγε.

Ἐκεῖ ποὺ πήγαινε ἀπάνω κάτω καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη πάτησε ἕνα μάρμαρο ποὺ κουνιώντανε. Σηκώνει τὸ μάρμαρο καὶ βλέπει μιὰ σκάλα. Κατεβαίνει. Ὕστερα περπατάει καὶ πηγαίνει σ' ἕνα κατασκότεινο μέρος, κι' ἐκεῖ βλέπει ἕνα ἀλώνι ἄγριο γεμᾶτο ὅλο ἀγκάθια, κι' ἐκεῖ πάνω στ' ἀγκάθια κοιμώντανε τὸ βασιλόπουλο, καὶ κοντὰ σ' αὐτὸ μιὰ Νεράϊδα, καὶ σ' αὐτὴ κοντὰ ἕνα παιδί. Τότε ἐκείνη δὲ χάνει καιρό, φεύγει τρεχάτη καὶ γυρίζει πίσω στὸ παλάτι. Φωνάζει τὴ βασίλισσα ἔξω καὶ τῆς λέει πὼς τὸ βασιλόπουλο δὲ θἄρθη νὰ φάη μαζί τους ἀλλὰ πὼς τῆς εἶπε νὰ τοῦ πάη δυὸ μαντήλια χρυσᾶ, ἕνα τριανταφυλλὶ κι' ἕνα ἄσπρο, ἕνα χτένι ἀσημένιο, κι' ἕνα πάπλωμα χρυσό, μεταξωτό, γιὰ μικρὸ παιδί, γιατὶ γέννησε ἡ γυναῖκα ἑνὸς φίλου του καὶ θέλει νὰ τὰ προσφέρη γιὰ δῶρο. Τότες ἡ βασίλισσα τῆς τἄδωσε' ἐκείνη τὰ πῆρε καὶ τὴν παρακαλάει νὰ πάη ν' ἀρχίσουν νὰ τρῶνε, κι' αὐτὴ θἄρθη ἅμα θὰ πάη τὰ πράματα, ἐπειδὴ τῆς εἶπε τὸ βασιλόπουλο νὰ τὰ πάη μόνη της.

Σήκωσε τὸ παιδάκι καὶ τὄβαλε πάνω στὸ πάπλωμα.

Τὰ πῆρε λοιπὸν αὐτά, κατέβηκε κάτω, πάτησε τὴν πλάκα ποὺ κουνιώντανε, κατεβαίνει τὰ σκαλοπάτια ἀγάλια ἀγάλια, καὶ πάει κοντὰ στὴν Νεράϊδα. Τότες ἔστρωσε τὸ χρυσὸ πάπλωμα χάμω καὶ σήκωσε τὸ μικρὸ παιδάκι καὶ τὄβαλε ἀπάνω καὶ πάστρεψε τὰ μαλλάκια του ἀπ' τ' ἀγκάθια, τὸ χτένισε καὶ τὸ σκέπασε μὲ τὸ τριανταφυλλὶ μαντήλι. Καὶ πάστρεψε κι' ἐκείνης τὰ μαλλιὰ ἀπὸ τ' ἀγκάθια ποὺ ἤτανε γεμᾶτα, μὲ τὸ ἄσπρο μαντήλι. Καὶ σὰν τελείωσε πῆγε πάνω καὶ κάθισε στὸ τραπέζι κι' ἔτρωγε.

Σὲ λίγο ξύπνησε ἡ Νεράϊδα κι' εἶδε τὸν ἑαυτό της καὶ τὸ παιδί της περιποιημένο, χωρὶς ἀγκάθια στὰ μαλλιά τους. Καὶ γύρισε καὶ εἶπε στὸ βασιλόπουλο:

— Ποιὰ εἶναι ἐκείνη ποὺ ἦρθε καὶ μᾶς ἔκανε αὐτὰ τὰ πράγματα ἐδῶ;

Ἐκεῖνος τῆς ὡρκίστηκε, μὰ τὶς σπίθες τῆς φωτιᾶς, πὼς δὲν εἶδε καμμιὰ γυναῖκα.

Ἐσὺ ξέρεις πολὺ καλὰ πὼς μοῦ ἔχεις παρμένο τὸ φῶς τῶν ματιῶν μου καὶ δὲν βλέπω ἄλλη γυναῖκα παρὰ ἐσένα.

Τότες διηγήθηκε σ' αὐτὴν ὅτι ἀκούει κάθε βράδι νὰ μιλάη μιὰ γυναῖκα στὸ σαμντάνι, ἀλλὰ δὲν τὴν εἶδε.

Ἐκείνη τοῦ χτύπησε μιὰ σφαλιάρα' καὶ τοῦ εἶπε: — Σοῦ χτυπάω αὐτὴ τὴ σφαλιάρα γιὰ νὰ σοῦ ἔρθη τὸ φῶς σου, ἀλλὰ σὲ ὁρκίζω νὰ μὴ πάρης ἄλλη γυναῖκα παρ' αὐτή.

Καὶ χτύπησε τὰ χέρια της ἡ Νεράϊδα καὶ γίνηκε μεγάλος ἀνεμοστρόβιλος, ἐκεῖνος ὁ ἴδιος ἀνεμοστρόβιλος ποὺ εἶχε πάρει τὸ βασιλόπουλο ἕνα μεσημέρι σὰν ἤτανε στὸ κυνῆγι, καὶ πῆρε κι' ὅλα τ' ἀγκάθια καὶ τὸ παιδί της κι' αὐτὴ κι' ἔγιναν ἄφαντοι. Ἄκουσε τότες μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν ἀνεμοστρόβιλο' κι' ἔλεγε: ....

— Σ' ἀφίνω 'γειά' δὲ θὰ μὲ ξαναδῆς' ποτὲ πιά, οὔτε' ἐμένα οὔτε τὸ παιδί σου.

Ἤτανε καταμεσήμερο' καὶ τὸ βασιλόπουλο ἄρχισε κι' ἔκλαιγε ἴσαμε τὸ βράδι' καὶ τότες ἀνέβηκε στὴν κάμαρά του ἀπάνω καὶ εἶδε αὐτὴ τὴ νέα ποὺ ἔχυνε φαρμακερὰ δάκρυα. Καθὼς μπῆκε μέσα τὴν ἀγκάλιασε καὶ τῆς εἶπε:

— Ἂς πάψουν τὰ δάκρυά σου' μήτε σὺ νὰ πῆς ὅ,τι εἶδες μήτε 'γὼ ὅ,τι ξέρω' νὰ λησμονήσουμε τὰ περασμένα μας. Ἐσὺ μ' ἔσωσες ἀπὸ τῆς Νεράϊδας τὰ χέρια. Καὶ τώρα πᾶμε νὰ φιλήσουμε τὸ χέρι τῆς μητέρας μου, κι' αὔριο νὰ γίνουν οἱ γάμοι.

✱ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ✱

Ὅσο περισσότερο κανεὶς μελετᾶ τὴν ἀρχαία ἱστορία, τόσο ἀνακαλύπτει πὼς ἡ ἐποχή μας δὲν ἔχει ἐφεύρει καὶ πάρα πολλὰ πράγματα. Μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ὅτι ἁπλῶς οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι τελειοποιοῦν ὅσα ἐφεῦρον οἱ παλαιότεροι. Ἔτσι οὔτε οἱ διαφημίσεις στοὺς τοίχους εἶναι ἐφεύρεσι τῆς ἐποχῆς μας. Στὶς ἀρχαῖες Ἀθῆνες οἱ νόμοι ἐδημοσιεύοντο πάνω σὲ ξύλινους κυλίνδρους ποὺ ἐτοποθετοῦντο πάνω σὲ στύλους. Στὴ Ρώμη οἱ νόμοι ἐδημοσιεύοντο στοὺς τοίχους. Ἐπίσης ἡ πώλησις τῶν βιβλίων καὶ οἱ πλειστηριασμοὶ ἀνηγγέλλοντο μὲ ἀφίσες στοὺς τοίχους. Ἐπίσης οἱ Ρωμαῖοι χρησιμοποιοῦσαν εὐρύτατα τὴ διαφήμισι, ἀναγγέλλοντας τὴν πώλησι βιβλίων καὶ ἄλλων εἰδῶν μὲ μεγάλα γράμματα πάνω στοὺς τοίχους ἢ στὶς εἰδικὲς κολῶνες γιὰ τὶς διαφημίσεις.

Πρῶτος ὁ Φραγκῖσκος ὁ Α΄ μὲ διάταγμα ὥρισε πὼς τὰ διατάγματά του θ' ἀνεγράφοντο μὲ μεγάλα γράμματα σὲ μεγάλες λουρίδες ὑφάσματος. Οἱ λουρίδες αὐτὲς καρφώνονταν σὲ εἰδικοὺς πίνακες. Κατὰ τοὺς μακροὺς θρησκευτικοὺς πολέμους τοῦ μεσαίωνος οἱ ἀφίσες χρησιμοποιήθηκαν καὶ γιὰ τὴ σάτυρα μεγάλων ἀνδρῶν. Κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα οἱ τοιχοκολλήσεις χρησιμοποιήθηκαν εὐρύτατα γιὰ τὴν ἐμπορικὴ διαφήμισι. Γινόταν ὅμως κατάχρησι ἰδίως στὴ διαφήμισι τῶν βιβλίων στὴ Ρώμη καὶ τὸ 1686 ἡ διαφήμισι τῶν βιβλίων στοὺς τοίχους ἀπαγορεύθηκε ἐφ' ὅσον δὲν ἀνεγράφετο ὁ βιβλιοπώλης καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ διαφημιζομένου βιβλίου στὴ σχετικὴ ἀγγελία.

Ὡς τόσο οἱ τοῖχοι γιόμιζαν ἀπὸ ἀγγελίες καὶ τὸ 1722 ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιχοκολλήσεων στὸ Παρίσι περιωρίστηκε. Μόνο 40 διαφημίσεις ἐπετρέπετο νὰ δημοσιευθοῦν στοὺς τοίχους τοῦ Παρισιοῦ. Ἔκτοτε οἱ διαφημίσεις στοὺς τοίχους προώδευσαν κι' ἔφτασαν στὸ σημερινὸ σημεῖο.

Τὶς θεατρικὲς διαφημίσεις στοὺς τοίχους τὶς χρησιμοποίησαν πρῶτοι οἱ Ρωμαῖοι. Ἐπίσης οἱ Ρωμαῖοι χρησιμοποίησαν καὶ τὶς πρῶτες κινητὲς διαφημίσεις ποὺ περιεφέροντο πάνω σὲ μεγάλους πίνακες. Τὸ 1667 οἱ θεατρικὲς διαφημίσεις πῆραν εὐρύτατη ἔκτασι.

Οἱ διαφημίσεις στὶς ἐφημερίδες ἄρχισαν τὸ 1760. Οἱ πρῶτες ἀγγελίες δημοσιεύθηκαν στὴν «Γαζέτα» τοῦ Θεοφράστου Ρενοντῶ. Ἔκτοτε οἱ ἀγγελίες στὶς ἐφημερίδες πολλαπλασιάσθηκαν καὶ κατὰ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάστασι οἱ ἐφημερίδες διέθεταν πολλὲς στῆλες γιὰ τὶς διάφορες ἀγγελίες καὶ διαφημίσεις. Ἀπὸ τὸ 1840 ἤρχισε πιὰ ἡ συστηματικὴ διαφήμισι ἀπὸ τὶς στῆλες τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐφαρμόστηκε τὸ σύστημα τῶν μικρῶν ἀγγελιῶν. Σήμερα τὶς περισσότερες σελίδες γιὰ τὴ διαφήμισι διαθέτουν οἱ ἀγγλικὲς καὶ ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες.

ὁ Κήποι

ΑΠΟΚΡΗΕΣ

Μασκαρευτήκατε ἐσεῖς; Ἐγώ, μαζὶ καὶ μ' ἄλλα παιδιά, μασκαρευτήκαμε τὴν Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα. Κι' ἦταν μιὰ χαρά! Ποῦ νὰ σᾶς τὰ λέω. Ὁ Νῖκος, ποὺ πάντα λέει πὼς θὰ γίνη στρατιωτικός, βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ γίνη μεμιᾶς...στρατηγός, μ' ἕνα σωρὸ χρυσᾶ γαλόνια καὶ σειρήτια! Καὶ σοῦ εἶχε μιὰ πόζα! Ἡ μικρὴ Ρηνούλα, ἡ πιὸ μικρὴ σκαπάνισσα τῆς ὁμάδος μας, μεγαλοπιάστηκε κι' αὐτὴ καὶ τὴν εἴδαμε—τί νομίζετε;—νὰ γίνη ξαφνικὰ ἀνωτέρα βαθμοφόρος φαλαγγίτισσα! Μόλις τὴν εἴδαμε, σταθήκαμε σὲ προσοχὴ καὶ προβάλαμε τὰ χέρια σὲ χαιρετισμό! Κι' ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τὰ χάση, πέρασε μπροστά μας, χαιρετώντας κι' αὐτὴ μὲ τὸ χέρι, καμαρωτὴ - καμαρωτή, σὰν νὰ μᾶς ἐπιθεωροῦσε!

Ἔτσι ντυθήκαμε κι' οἱ ἄλλοι— ὁ ἕνας ἀρλεκῖνος, ἡ ἄλλη κολομπίνα, ἕνας ἄλλος...διαβολάκι! Κι' ὁ μικρὸς ὁ Κώστας μᾶς τρόμαξε ὅλους γιὰ μιὰ στιγμή, ὅταν παρουσιάστηκε σὰν ... ἀράπης! Ἡ Ρηνούλα τότε πῆρε μιὰ φούχτα χαρτοπόλεμο καὶ τοῦ τὴν ἔρριξε στὸ πρόσωπο· μὰ φαίνεται πὼς μπῆκε στὸ στόμα του, γιατὶ ὁ ἀράπης θύμωσε κι' ἀγρίεψε, καὶ θἄχαμε φασαρίες ἂν δὲν ἀρχίζαμε ὅλοι τὰ γέλια, τὰ παλαμάκια καὶ τὶς χαρούμενες φωνές.

Κι' ἀλήθεια, τί χαρὰ ποὺ κάναμε! Πόσο ὥμορφα παίξαμε! Πόσο γελάσαμε! Καὶ μέσα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ πανηγύρι τῆς χαρᾶς, δὲν ξεχάσαμε καὶ τὸν Ἀρχηγό, ποὺ πάντα ζητάει ἀπὸ μᾶς νὰ εἴμαστε χαρούμενοι.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Γ' ἄσπρα σπιτάκια του ἕνα ἕνα,
σκόρπια, ἀσυντρόφευτα κι' ἀνάρια,
στὴ θάλασσα ἀντικρὺ ἁπλωμένα
σὰν μονοκόμματα λιθάρια.

★

Γ' ἄσπρα σπιτάκια του κρυμμένα
μέσα σὲ πράσινα κλωνάρια,
ἡλιόφωτα, χαριτωμένα,
μικρά, ἀσβεστόχριστα, καθάρια.

★

Πρώτη φορὰ ὅποιος τὰ θωρεῖ,
γλυκειὰ ἀνοιξιάτικην ἡμέρα,
ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴ ράχι πέρα,

★

Ἤρεμα ἀρνάκια τὰ θαρρεῖ,
ποὺ βόσκουνε, σκόρπιο κοπάδι,
σὲ χλωροπράσινο λειβάδι.

Γ. Δροσίνης

Νιόνιος Τοτὸς & Σία

(Συνέχεια...)

Ποῦ θὰ τὰ πήγαινε; Οὔτε ξέρανε, οὔτε τὸ σκέφθηκαν τὰ τρελλόπαιδα.

Τὸ ταξὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἔτρεχε συνεχῶς κι' ὅταν κάποτε σταμάτησε καὶ κατέβηκαν ὅλοι, οὔτε ποῦ βρισκόντουσαν οὔτε ποῦ ἦταν ἤξεραν ὁ Νιόνιος κι' ὁ Τοτός...

Ἀντίκρυσαν μόνο ἕνα μεγάλο σπίτι μὲ ἕναν κῆπο τριγύρω κι' ἄκουσαν τὸν κύριο νὰ τοὺς λέη:

— Ἐμπρὸς μέσα!

Τὰ παιδιὰ παραξενεύτηκαν πολὺ γιατὶ ἡ φωνή του δὲν ἦταν πιὰ γλυκειὰ ὅπως πρίν.

Ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται, ἀλλὰ ἦταν ἀργὰ πιά.

Ὁ Νιόνιος καὶ ὁ Τοτὸς δίσταζαν νὰ προχωρήσουν.

Ἕνα χέρι ὅμως τοὺς ἅρπαξε ἀπ' τὸ γιακᾶ, τοὺς σήκωσε ψηλὰ σὰν σταφυλάκια καὶ τοὺς ἔβαλε μέσα στὸ σπίτι ποὺ ἦταν θεοσκότεινο...

«Ἄσκημα τὴν ἔχουμε...» σκέφτηκαν τὰ παιδιά.

Ὁ Νιόνιος μάλιστα ποὺ δὲν δεχότανε... μυῖγα στὸ σπαθί του ἔκανε νὰ θυμώση:

— **Σιγὰ τὸ σβέρκο κύριε, εἶπε...**

Δέχτηκε ὅμως μέσα στὸ σκοτάδι ἕνα τέτοιο χαστοῦκι ποὺ ἄστραψαν τὰ μάτια του καὶ εἶδε μπροστά του ἀστράκια σὰ νὰ ἄναψαν βεγγαλικά...

Ὁ Νιόνιος ἔτριβε τὸ μάγουλό του καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ συνεφέρη...

Ἡ καρδοῦλα του ἔτρεμε....

Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀκούστηκε καὶ μιὰ τρομερὴ ἀγριοφωνάρα:

— Κύριεεε ἀστυνόμε! Τὰ ἔπιασες αὐτὰ τὰ δυὸ παληόπαιδα;

— Ναί! ἀπάντησε στὸ πλάϊ τους μιὰ φωνή.

— Λοιπόν, θὰ τοὺς βάλης στὴ φυλακή, μέσα στὸ στοιχειωμένο πύργο, δέκα χρόνια γιατὶ δὲν φτάνει ποὺ χαλοῦν τὸν κόσμο ἀλλὰ... σκότωσαν κι' ἕνα πολιτσμάνο... Λίγο ξερὸ ψωμὶ... δουλειὰ καὶ ξύλο... Ἂν δὲν στρώσουν θὰ τοὺς ρίξης στὰ φαντάσματα τοῦ πύργου καὶ στὰ βασανιστήρια καὶ θὰ τοὺς... κρεμάσης... Ἄκουσες;

— Μάλιστα! ἀπάντησε πάλι ἡ φωνὴ πλάϊ τους.

Ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ φόβο τους τὰ δυὸ παιδιά. Μονομιᾶς μετάνοιωσαν γιὰ ὅ,τι εἶχαν κάνει ἀλλά...

Κείνη τὴ στιγμὴ ἄναψε ἕνα μικρὸ φῶς καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ εἶδαν ποῦ ἦσαν...

Κανεὶς πιὰ δὲν ἦταν μαζί τους... Βρέθηκαν σὲ μιὰ σάλα μ' ἕνα παληόστρωμα σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ ἕνα σωρὸ παράξενα σύνεργα τριγύρω...

Ἀλυσίδες στὸν τοῖχο, κάτι ρόδες μὲ καρφιά, κάτι σκοινιὰ καὶ μιὰ κρεμάλα...

— Μανοῦλα μου! ἔκαναν τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ κυττάχτηκαν...

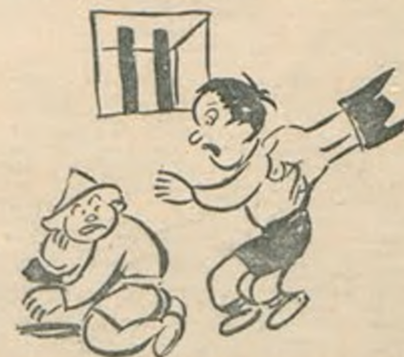
— Ἐσὺ φταῖς, ἔκανε ὁ Τοτὸς στὸ Νιόνιο...

— Εἶπε ὁ γάϊδαρος τὸν πετεινὸ κεφάλα ἀπάντησε ὁ Νιόνιος... Βρὲ τί φταίω ἐγὼ σὰν μᾶς ἔπιασε... ἡ ἀστυνομία;

— Κι' ἐγὼ τί φταίω νὰ μὲ κρεμάσουν;

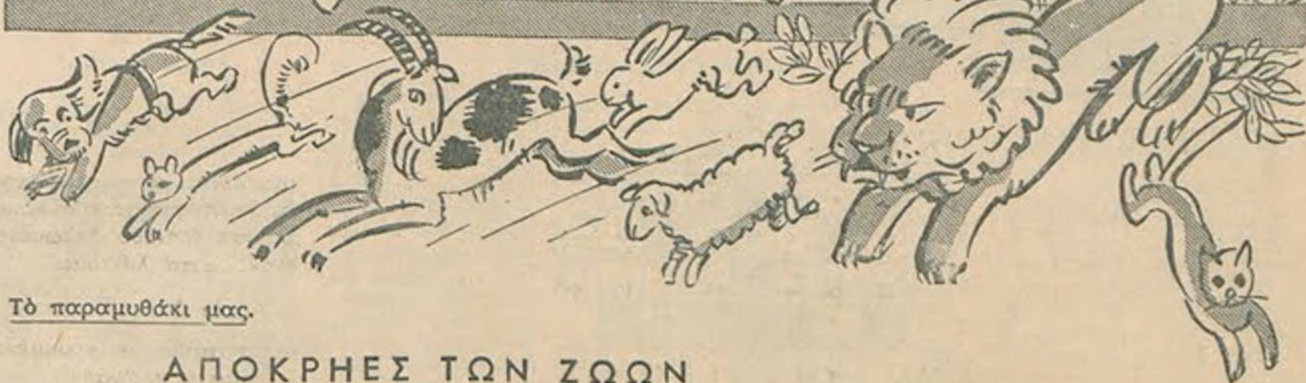
— Θὰ μᾶς κρεμάσουν; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ Νιόνιος...

— Ἔτσι φαίνεται, δὲν τὴν γλυτώνουμε πιὰ μὲ... παντοφλιές!

Ἕνα χέρι τοὺς ἅρπαξε καὶ τοὺς ἔριξε μέσα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Τὸ παραμυθάκι μας.

ΑΠΟΚΡΗΕΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Κάποια ἀποκρηά, ἀποφάσισαν τὰ ζῶα νὰ μασκαρευθοῦν καὶ νὰ γλεντήσουν κι' αὐτά, ὅπως συνηθίζουν να κάνουν οἱ ἄνθρωποι τὶς ἀποκρηές.

— Θὰ φᾶμε, θὰ πιοῦμε καὶ θὰ χορέψουμε, εἶπε ἡ ἀλεποῦ, ποὺ ἔρριξε τὴν ἰδέα τοῦ μασκαρέματος.

— Καὶ τί θὰ βάλουμε; ρώτησε ἕνα σκυλάκι, καταχαρούμενο ἐπειδὴ θὰ ντυνόταν μασκαρᾶς.

— Ὅ,τι ταιριάζει τοῦ καθενός, εἶπε ἡ ἀλεποῦ.

— Ὡραῖα! ὡραῖα! φώναξε μὲ τὴ χονδρὴ φωνή του τὸ γαϊδοῦρι κι' ἄρχισε νὰ χοροπηδᾷ.

Φαινόταν πὼς εἶχε κάτι πολὺ ἔξυπνο στὸ μυαλό του γιὰ τὴ μασκαράτα αὐτή. Κάτι ποὺ θὰ ἔκανε ὅλα τὰ ζῶα νὰ γελάσουν ἢ νὰ φοβηθοῦν.

Τὴν ἄλλη μέρα κατὰ τὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα ἄρχισαν νὰ μαζεύωνται οἱ μασκαρεμένοι σ' ἕνα λειβάδι, ποὔχαν ὁρίσει ἀπὸ πρίν. Ὁ σκύλος ἦταν ντυμένος κυνηγός. Ὁ γάτος εἶχε ντυθῆ πουλί. Τὸ κουνέλι κυρία μὲ τὶς γοῦνες. Ἡ κατσίκα φόρεσε μιὰν ἄσπρη ποδιὰ κι' ἔκανε τὸ γαλατᾶ. Ὁ τράγος ντύθηκε γιατρός. Ὁ λύκος ἔβαλε μιὰ μπλὲ κορδέλλα γύρω στὸ λαιμό του μ' ἕνα κουδουνάκι κι' ἔκανε τὸ πρόβατο. Ἡ νυφίτσα ντύθηκε κοτόπουλο. Ὁ πετεινὸς ἔκανε τὸ βασιλιᾶ. Ἡ μαϊμοῦ ντύθηκε παλιάτσος καὶ ἡ ἀλεποῦ ἀρχόντισσα. Ἔτσι ντυμένα τὰ ζῶα ἄρχισαν νὰ χορεύουν καὶ νὰ τραγουδοῦν:

Καὶ φέτος νά το πάλι
τὸ Καρναβάλι!
Τὸ κομφετὶ πετιέται
μὲ τὸ τσουβάλι.
Ἐμπρὸς καὶ ὄξω φτώχεια!
Καρδιὰ περβόλι,
φορέσετε τὶς μάσκες,
χορέψτε ὅλοι.
Τραγούδια ν' ἀντηχήσουν
πέρα ὣς πέρα!
Τὸ γλέντι νὰ κρατήσῃ
ὅλη τὴ μέρα.

Μὰ ἐκεῖ ποὺ τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν νά σου καὶ ξεπροβάλλει στὴν ἄκρη τοῦ λειβαδιοῦ ἕνα φοβερὸ καὶ τρομερὸ λιοντάρι. Τὰ ζῶα φοβήθηκαν στὴ θωριά του, σταμάτησαν νὰ διασκεδάζουν καὶ μαζεύτηκαν σὲ μιὰ γωνιά. Τρέμανε ἀπὸ τὸ φόβο τους κι' εἶπαν πὼς ἔφτασε τὸ τέλος τους.

Τὸ λιοντάρι ὑπερήφανο καὶ καμαρωτὸ ὅλο καὶ προχωροῦσε, ὅλο καὶ ζύγωνε τὰ καϋμένα τὰ ζῶα.

— Νά! τώρα θὰ μᾶς φάῃ, εἶπε σιγὰ τὸ σκυλάκι.

Μονάχα ἡ παμπόνηρη ἡ ἀλεποῦ δὲν φοβήθηκε. Πῆγε καὶ στάθηκε στὴ μέση τοῦ λειβαδιοῦ καί, σὰν ἀρχόντισσα ποὺ ἦταν ντυμένη, ἔκανε πὼς ὑποδέχονταν τὸ βασιλιᾶ τῶν ζώων στὸ παλάτι της.

Μὰ τὸ λιοντάρι τῆς χύθηκε νὰ τὴν κατασπαράξῃ.

— Πάει! ... τὴν ἔφαγε! φώναξαν τὰ ζῶα φοβισμένα.

Ξάφνου ὅμως ἡ ἀλεποῦ πήδησε πίσω ἀπὸ τὸ λιοντάρι κι' ἄρχισε νὰ τὸ σέρνῃ ἀπ' τὴν οὐρά!

— Γκάρ!... γκάρ!... γκάρισε τότε τὸ ψευτολιοντάρι.

— Σὲ γνωρίσαμε! τοῦ φώναξαν τ' ἄλλα ζῶα. Σὲ γνωρίσαμε!...

Κι' ἔτρεξαν τώρα χωρὶς πιὰ νὰ φοβοῦνται καὶ ξεμασκάρεψαν τὸ... γαϊδοῦρι, ποὺ εἶχε φορέσει τὴν προβειὰ ἑνὸς λιονταριοῦ.

Ἡ ἀλεποῦ τότε ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ κοροϊδευτικά:

Φόρεσε λιονταριοῦ προβειὰ
καὶ πίστεψε στ' ἀλήθεια
πὼς ἔγινε λιοντάρι.
Καὶ ξέχασε ὁ φίλος μας
πὼς γάϊδαρος γεννήθηκε
γιὰ νὰ φορῇ σαμάρι.

— Χά!... χά!... χά, γέλασαν τὰ μασκαρεμένα ζῶα μὲ τὸ πειραχτικο τραγοῦδι τῆς ἀλεποῦς καὶ βάλθηκαν τώρα νὰ χορεύουν γύρω - γύρω στὸ... ξεμασκάρωτο γαϊδοῦρι καὶ νὰ τραγουδοῦν:

Ἐμπρὸς καὶ ὄξω φτώχεια!
Καρδιὰ περβόλι.
Χορέψτε ὅλοι.
Χορέψτε ὅλοι.

Καὶ τὸ γλέντι βάστηξε ὣς τὰ ξημερώματα.

Γιά νά μαθαίνετε

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Δικαιολογία.

Ὁ μπαμπᾶς στὸν μικρὸ γυιό του:

— Ε, καὶ ποιὸς σοῦ φταίει, ποὺ ἀπερρίφθης στὰ γραπτά; Δὲν σοῦ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι αὐτὴ ἡ ἀμέλεια...

— Δὲν φταίει ἡ ἀμέλεια, μπαμπᾶ, φταίει ὁ διπλανός μου, ποὺ δὲν μὲ ἄφινε νὰ κοιτάξω τὴν κόλλα του.

Στὸ σχολεῖον.

Ἡ δασκάλισσα ἐρωτᾶ τὴ μικρὴ Μαρία.

— Ξέρεις γιατὶ εἶναι ἔνδοξον τὸ Μεσολόγγιον;

Μάλιστα κυρία, ἀπαντᾶ ἐκείνη. Γιατὶ βγάζει αὐγοτάραχο.

Τρομερόν.

Ἐν καιρῷ βροχῆς.

— Γιατὶ Μαρία εἶσαι ἔτσι λυπημένη;

— Μὰ δὲν βλέπεις, Νῖκο, ποὺ βρέχει καὶ δὲν μπορῶ νὰ ποτίσω τὰ λουλούδια μου;

Σεῖς...

Στὸ μάθημα τῶν Ἑλληνικῶν:

Ὁ Καθηγητής: Τὸ ἀντικείμενον τοῦ φόβου ποιὸ εἶναι ἐνταῦθα, Πέτρο;

Ὁ Πέτρος: Σεῖς, κύριε Καθηγητά.

Μιὰ καλὴ ἰδέα

Τὸ γατάκι τῆς μικρῆς Νίνας ὑποφέρει ἀπὸ ψύλλους. Ἡ Νίνα ρωτᾶ τὴν μαμά της:

— Δὲν κάνει μαμὰ νὰ βράσουμε νερὸ καὶ νὰ βουτήξουμε μέσα τὸ γατάκι νὰ ψοφήσουν οἱ ψύλλοι;

Ἀπὸ χθές...

Ἡ μαμὰ συλλαμβάνει τὸν μικρὸ Γιῶργο, ταραγμένο.

— Πάλι γλυκὸ θὰ ἔκλεψες ἀπὸ τὸ ντουλάπι! τοῦ λέγει.

— Ὄχι μαμά, ἐγὼ δὲν ἔκλεψα τίποτα.

— Μὰ τὸ βλέπω γραμμένο στὰ μάτια σου.

Ἀλλὰ ὁ Γιῶργος δὲν τὰ χάνει.

— Ἆ θὰ εἶναι γραμμένο ἀπὸ χθὲς μαμὰ καὶ δὲν σβήστηκε ἀκόμα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως: 1) Ἀγώνισμα—Διεξάγεται κατὰ τὸν πόλεμον, 2) Ἄρθρον (πληθ.) — Ἀριθμητικόν, 3) Σύμφωνον—Τρωκτικὸν — Ἰρλανδὸς συγγραφεύς, 4) Τραγούδι—Ἥρως του Ὁμήρου, 6) Τουρκικὸς τίτλος—Ἡ πρώτη τροφή μας, 7) Προτάσσεται τοῦ ὅρκου (δημ.)—Ὄργανα αἰσθήσεως — ΑΡ, 8) Ἄρθρον — Νότα, 9) Ὄχι παλαιὰ —Ἦτο ἄγνωστος εἰς τὸν Μ. Ἀλέξανδρον.

Καθέτως: 1) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου—Τὸ τέλος τῆς προσευχῆς, 2) Κλωστὴ—Βυζ. νότα, 3) Τὸ 7 ὁριζοντίως—Ἀριθμητικὸν—ἄρθρον (πληθ.), 4) Ἀνανεώνει τὸν ὀργανισμόν μας—Ἀβλαβής, ἀκέραιος, 6) Ἐντὸς—Οἰκιακὸν ζῶον, 7) Ὑποθετικὸν—Σύνδεσμος—ΑΤ, 8) Δικά σου—Νότα, 9) Διακρίνεται εἰς τὸν πόλεμον—Μουσικὸν ὄργανον.

Β. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

Κρυπτογραφικόν.

12345678904	=	Στρατηγός.
34564	=	Εἶναι στὸ πλοῖον.
482213	=	Ἑλλ. πόλις.
5878964	=	Ἐκκλησία.
670264	=	Ποιητής.
76914	=	1.
8564	=	Χρον. μονάς.
96564	=	Σημ. ὁρίζοντος.
021369	=	Ἀρχ. ναός.

Γ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταγραμματισμός.

Κράτος τῆς Ἀμερικῆς
ἂν ἀλλάξῃ ἕνα γράμμα
ἕνα χρήσιμο βιβλίο
θὰ προκύψῃ ἐν τῷ ἅμα.

Π. Ι. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ

Ἀπορία.

Ποιὸ φαγητὸ μένει ἀνάλατο, ἔστω καὶ ἂν ρίψωμε πολὺ ἅλας κατὰ τὸ βράσιμό του; Καὶ μάλιστα, ὅταν τὸ τρῶμε πρέπει νὰ τὸ ἁλατίσωμε;

ΚΛ. ΣΑΚΕΛΛΙΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 22ου ΦΥΛΛΟΥ

Μεταγραμματισμός: Πάδος — Κάδος. Ἱστορικὴ ἀκροστιχίς: Ἀλέξανδρος (Ἀριστοφάνης, Λυκοῦργος, Ἐπαμεινώνδας, Ξενοφῶν, Ἀριστοτέλης, Νέρων, Δημοσθένης, Ρέα, Ὅμηρος, Σωκράτης). Ρητόν: Ἀργία μήτηρ πάσης κακίας. Κρυπτογραφικόν: Πίνδαρος, σανός, Δανία, ὅρος, δάσος, Πίνδος, ράσα, Δόν. Μεσοστιχίς: Θεσσαλονίκη (λίΘος, λΕἰ, παΣτά, νῆΣος, ρΑς, ἘλΛάς, ΜαρΟκον, ἸούΝιος, θεΙος, ἀρΚάς, γΗς). Τρίγωνον: Ἱέραξ, ἔρις, ρίς, ἄς, Ξ. Λεξίγριφος: Ἡρακλῆς (Ἥρα — κλείς). Μαγικὴ εἰκών: Ἐλάφι (ἘΛΑ Φίλη μου).

Χρωματίσατε!

Τοποθετήσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὴν εἰκόνα. Καὶ ὁδηγούμενοι ἀπὸ

τοὺς ἀριθμούς, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει 1 μὲ κόκκινο, ὅπου 2 μὲ πορτοκαλλί, ὅπου 3 μὲ κίτρινο, ὅπου 4 μὲ πράσινο, ὅπου 5 μὲ μπλέ, ὅπου 6 μὲ μαῦρο.

Θ' ἀφήσετε λευκὰ τὰ μέρη ποὺ σημειώνονται μὲ 0.

Ἡ πολύχρωμη εἰκόνα θὰ σχηματισθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπάνω στὸ διαφανὲς χαρτί.

Ἀπορίες.

Γιατὶ λέμε πέλαγος καὶ ὄχι πεζαρκάδι;

Γιατὶ τέϊον καὶ ὄχι τέκριον;

Γιατὶ πρόγραμμα καὶ ὄχι προεπιστολή;

Γιατὶ προπαρασκευὴ καὶ ὄχι προσάββατον;

Γ. ΜΑΘΙΑΝΑΚΗΣ

Γνωρίζετε.

— Ποῦ ἔγιναν οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες τοῦ 1924;

— Ἂν ἐκτίσθη ἡ Σπάρτη, τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως;

— Τὴν μεγαλυτέραν πόλιν τοῦ Κόσμου;

— Πότε περίπου ἔζησεν ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος;

1. Μιὰ μέρα ὁ Λέων ἔκλεψε τὸ γλυκὸ τοῦ Τοτοῦ, τοῦ μικροῦ του κυρίου.

2. «Θὰ δώσω ἕνα μάθημα σ' αὐτὸν τὸν κλέφτη, μ' ἐτοῦτο τὸ κόκκαλο...

3. .... ποὺ θὰ τὸ κρεμάσω ἀπὸ τὴν κάνουλα τοῦ βαρελιοῦ μὲ τὸ νερό».

Διασκεδάζοντας

Λαβύρινθος.

Στὸ σχῆμα μας βλέπετε ἕνα «Λαβύρινθο», ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖται ἀπὸ 121 λευκὰ

τετραγωνίδια καὶ 15 μαῦρα. Τὰ λευκὰ τετραγωνίδια δείχνουν ὅτι ὁ δρόμος εἶναι ἐλεύθερος. Ἀντιθέτως, τὰ μαῦρα, ὅτι δὲν μπορεῖτε νὰ περάσετε.

Θὰ εἰσέλθετε στὸ Λαβύρινθο ἀπὸ τὸ πρῶτο ἐπάνω, ἀριστερά, τετραγωνίδιο καὶ θὰ βγῆτε (ἀφοῦ περάσετε ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα) ἀπὸ τὸ τετραγωνίδιο ποὺ εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὅπως δείχνει τὸ βέλος.

Ἀπαγορεύεται νὰ περάσετε ἀπ' τὰ μαῦρα τετραγωνίδια ἢ δύο φορὲς ἀπ' τὰ λευκά.

Α. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Μαγικὴ εἰκών.

— Ἀνδρέα, ποιὰ ἦταν ἡ μητέρα τῶν Θεῶν;
— Δὲν ξέρω!
— Ἀφοῦ σοῦ τὴν εἶπα καϋμένε!

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Τρίγωνον.

* * * * * = Πτηνόν.
* * * * = Ζῶον ἥμερον.
* * * = Ἀνοιχτὸ κόκκινο.
* * = Ἀντωνυμία.
* = Σύμφωνον.

Ε. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Αὐτὴ τὴ φορὰ σᾶς δίδομε λίγα στοιχεῖα καὶ ζητοῦμε πολλὴ δουλειά...

Πρόκειται περὶ τοῦ ἑξῆς: Στὸ σχῆμα βλέπετε τέσσαρες καμπύλες γραμμές, δυὸ μικρὲς καὶ δυὸ μεγάλες. Οἱ γραμμὲς αὐτές, ὅπως εἶναι, δὲ λένε βέβαια τίποτα. Γι' αὐτὸ καλεῖσθε, ἔχοντες βάσι τὶς τέσσαρες γραμμές, νὰ φτειάξετε μιὰ εἰκόνα, ὁποιουδήποτε θέματος.

Μπορεῖτε νὰ ἐργασθῆτε ὅπως θέλετε. Ἀρκεῖ στὸ σχέδιο ποὺ θὰ κάμετε νὰ ὑπάρχουν — δικαιολογημένως βέβαια — οἱ γραμμὲς καὶ, συμπληρούμενες, νὰ εἶναι στοιχεῖα τῆς εἰκόνος.

Δὲν χρειάζεται παρὰ λίγη φαντασία!

Λεξίγραφος.

Ἕνα γράμμα πάρε λύτα
Καὶ τ' ἀντίθετο ἀπ' τὴν ἧττα
Βάλε τα μαζύ.
Καὶ μιὰ χώρα στὴ Συρία
Ξακουστὴ στὴν ἱστορία
βλέπεις στὴ στιγμή.

Ι. ΣΤΑΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 22ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζ. 1 Ἀφροδίτη, 2 Ἥρα—ἕως, 3 Γένος, 4 Ὄνος — ναόν, 5 Σέλας, 6 ΣΤ — ία, 7 Ταῦρος — ὅς, 8 Λάστιχα, 9 Στὴ — άδης. Καθ. 1 Αὔγουστος, 2 Ἕν — τά, 3 Ρῆνος — ὕλη, 4 Ὀροσειρά, 5 Δὰς — λαός, 5 Νά — στά, 7 Τέρας — ΙΔ, 8 Ἡῶ — τύχη, 9 Σίνα — σας. Ἱστορία χωρὶς λόγια: Ἡ σωστὴ σειρὰ εἶναι 2, 3, 4, 1. Δικτυωτόν: Ἄνδρος, Σκῦρος, Σίφνος, Κύθνος, Γλάρος, Λῆμνος. Ναὶ ἢ ὄχι; 1, 5, 7 ὄχι, 3, 4, 6, 8, 2 (ἐκτὸς τῶν Κυθήρων) ναί. Τὰ λάθη: 1 Ὅταν τρέχῃ, 2 Κι' ἔσπασε, 3 Πολλὰ μαλλιά, 4 Τρία ρόδια 5 Καὶ τὸ ἔκαψε, 6 Τὸ σκυλί, 7 Γερὲς κουπιές, 8 Καὶ δυὸ ἱστούς.

Λάθη.

Τὰ λάθη — παιχνίδι ἢ ἄσκησις, ὅπως σᾶς ἀρέσει — εἶναι ἕνα εἶδος ποὺ ἄρεσε στοὺς ἀναγνώστας μας. Πολλοὶ μᾶς ἔχουν στείλει τὶς κανονικὲς φράσεις καὶ οἱ περισσότεροι ἐπέτυχαν ἀπολύτως.

Ὅπως ἐγράψαμε καὶ ἄλλοτε, ἀνάμεσα στὶς παρακάτω φράσεις ὑπάρχουν λέξεις λανθασμένες ποὺ πρέπει νὰ τὶς βρῆτε καὶ νὰ τὶς ἀλλάξετε μὲ τὶς σωστές.

1) Ὁ Νῖκος ἔπιασε δουλειὰ στὴ Δράμμα ὅπου τὸν εἶχε συστήσει ὁ θεῖος του μ' ἕνα πολὺ θερμὸ δράμα.

2) Σὲ κάθε σπίτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, γάτα καὶ λίγο ἰώδιο.

3) Γκαρσόν, ἂν ἔχῃς μερίδες, φέρε μας δυὸ καλὲς μαρίδες.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Σωστὴ παρατήρησις.

Ὁ πατέρας: Δὲν ἀκοῦς διόλου καὶ θὰ σοῦ βγάλω ταὐτιά...

Ὁ Πίπης: Καὶ ἅμα μοῦ βγάλης ταὐτιὰ θ' ἀκούω τίποτε;

Μελέτησε καλά.

Ὁ πατέρας τοῦ Γιαννάκη ἀργεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ ὅλοι στὸ σπίτι ἀνησυχοῦν. Μόνο ὁ Γιαννάκης φαίνεται ἥσυχος, καὶ μολονότι ἀμελὴς συνήθως, παίρνει τὸ βιβλίο του καὶ μελετᾶ σοβαρώτατα.

Σὲ λίγο ἔρχεται ὁ πατέρας.

— Ἄ νάτος! φωνάζει θριαμβευτικῶς ὁ Γιαννάκης, καλὰ λοιπὸν λέει ἡ παροιμία: «Καλομελέτα κι' ἔρχεται»!......

Τὰ κανόνισε!

Ὁ Δάσκαλος: Πές μου σὲ παρακαλῶ Τάκη, γιὰ ἕνα κοστοῦμι ροῦχα χρειάζομαι 4 πήχεις ὑφάσματος καὶ 2 ὄγδοα. Ὁ πῆχυς κοστίζει δρχ. 312 καὶ πενῆντα ἑκατοστά. Πόσο θὰ πληρώσω γιὰ τὸ ὕφασμα;

Ὁ Τάκης (ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι καθόλου δυνατὸς στὰ κλάσματα): Ἐν πρώτοις μοῦ φαίνεται ὅτι 4 πήχεις εἶναι ἀρκετοὶ γιὰ σᾶς. Ὁ μπαμπᾶς μου ἔχει στὸ Κατάστημα ἕνα θαυμάσιο ὕφασμα πρὸς 300 δραχμὲς τὸν πῆχυ... ὥστε θὰ πληρώσετε μόνον 1200 δρχ.

Ὡραῖο ἄνθος.

Στὸ μάθημα τῆς φυτολογίας:

Ὁ δάσκαλος: Πές μου ἕνα ἄνθος ὑπαγόμενον στὴν τάξι τῶν βατραχοειδῶν.

Ὁ μαθητής: Ὁ Βάτραχος κύριε.

Τὸ Θηλυκόν.

— Δὲν μοῦ λές, Πετράκη, ποιὸ εἶναι τὸ ἀρσενικὸ τῆς λέξεως τρίγωνον;
— Ὁ τρίγωνος.
— Γειά σου παιδί μου. Καὶ τὸ θηλυκόν;

Καὶ ὁ Πετράκης μετὰ βαθεῖαν σκέψιν:

— Ἡ τριγώνα, δάσκαλε!

4. Ὁ Λέων ἔφθασε, ἅρπαξε τὸ κόκκαλο καὶ τὸ τράβηξε χαρούμενος.

5. Ἡ κάνουλα βγῆκε, τὸ νερὸ τινάχθηκε μὲ δύναμι καὶ ὁ Λέων...

6. ... ἔπαθε μιὰ σπουδαία ψυχρολουσία. Καὶ πῆρε ἕνα καλὸ μάθημα...

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΟΙ Β΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος ὥρισε διὰ τὴν Δευτέραν 29 Ἀπριλίου ἕως τὴν Κυριακὴν 5 Μαΐου τὴν τέλεσιν τῶν Β΄ Πανελληνίων ἀθλητικῶν ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὸ πρόγραμμα τῶν προκηρυχθέντων ἀγώνων περιλαμβάνει ἀθλητισμὸν στίβου, σκοποβολήν, ποδηλασίαν καὶ ποδόσφαιρον, ἤτοι τὰ τελικὰ καὶ ἡμιτελικὰ τοῦ ἤδη προκηρυχθέντος ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος.

Εἰς τὸ πρόγραμμα συμπεριλαμβάνονται καὶ ἀθλοπαιδιαὶ μόνον διὰ τὰς Διοικήσεις Πρωτευούσης, τὰς Διοικήσεις Δ.Α.Σ. καὶ τὰ Τάγματα Ἐργασίας.

Τὰ ἀγωνίσματα στίβου.

Τὰ ἀγωνίσματα στίβου διὰ τὴν α΄ κατηγορίαν Φαλαγγιτῶν περιλαμβάνουν δρόμους 100 μ., 400 μ., 800 μ., 1.500 μ., 3.000 μ. καὶ δρόμον μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων 2.000 μ. Ἐπίσης σκυταλοδρομίαν 10 Χ 400 μ.

Εἰς τὸν ἀγῶνα ρίψεως περιλαμβάνονται σφαιροβολία, ἑλληνικὴ δισκοβολία, ἐλευθέρα δισκοβολία, λιθοβολία, ἀκοντισμὸς καὶ χειροβομβίς. Εἰς τὰ ἀγωνίσματα τοῦ ἅλματος περιλαμβάνονται ἅλμα εἰς ὕψος, εἰς μῆκος καὶ τριπλοῦν.

Θὰ ἐκτελεσθῇ ἐπίσης ἀγὼν πορείας 15.000 μέτρων μὲ ἐλευθέραν ἐνδυμασίαν καθ' ὁμάδας.

Τὸ πένταθλον περιλαμβάνει δρόμον 100 μ., ἅλμα εἰς μῆκος, ἀκόντιον, σφαιροβολίαν, δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ δρόμον 1.000 μ. Θὰ διεξαχθῇ ἐξ ἄλλου καὶ ἀγὼν δρόμου 110 μ. μετ' ἐμποδίων ὕψους 0,914 μ. καὶ δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων, ἐκτὸς βαθμολογίας.

Β΄ κατηγορία Φαλαγγιτῶν.

Δρόμοι 100, 400 καὶ 800 μέτρων καθὼς καὶ σκυταλοδρομία 10 Χ 400 μ.

Ἐπίσης δισκοβολία, ἑλληνικὴ δισκοβολία, ἀκοντισμός, λιθοβολία καὶ σφαιροβολία.

Ἅλματα εἰς ὕψος, μῆκος καὶ τριπλοῦν.

Ἀγωνίσματα στίβου Σκαπανέων

Τὸ πρόγραμμα διὰ τὰ ἀγωνίσματα στίβου Σκαπανέων περιλαμβάνει δρόμον 50 μ., ἅλμα εἰς μῆκος καὶ ρίψεις μπάλας μετὰ φορᾶς.

Ἀγωνίσματα στίβου Φαλαγγιτισσῶν.

Διὰ τὴν α΄ κατηγορίαν Φαλαγγιτισσῶν τὸ πρόγραμμα ὁρίζει ἀγῶνας δρόμου 100 μ., ἅλματος εἰς ὕψος, εἰς μῆκος, σκυταλοδρομίαν 4 Χ 100 μ. καὶ ρίψεις μπάλας μετὰ φορᾶς.

Διὰ τὴν β΄ κατηγορίαν Φαλαγγιτισσῶν ὁρίζει ἀγῶνας δρόμου 60 μ., ἅλματος εἰς ὕψος καὶ μῆκος, σκυταλοδρομίαν 4 Χ 50 μ. καὶ ρίψεις μπάλας μετὰ φορᾶς.

Δ.Α.Σ. ΑΡΡΕΝΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀγώνων τῶν τελουμένων διὰ τὸ πρωτάθλημα ἀθλοπαιδιῶν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, συνηντήθησαν τὴν 24ην παρ. μηνὸς ἐν τῷ Ἀκαδημαϊκῷ Γυμναστηρίῳ εἰς ἀγῶνα καλαθοσφαίρας αἱ Ὑποδιοικήσεις Πανεπιστημίου, Ἀνωτέρων Σχολῶν, Ε. Μ. Πολυτεχνείου καὶ Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἡ ὁμὰς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου ἐπεβλήθη τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς μὲ 31 — 14 καὶ ἡ τῶν Ἀνωτέρων Σχολῶν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου μὲ 29 — 21

Ἐπίσης τὴν 25ην ἰδίου μηνὸς συνηντήθησαν αἱ Ὑποδιοικήσεις Πανεπιστημίου καὶ Παντείου Σχολῆς, τῆς ὁμάδος τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου ἀναδειχθείσης νικητρίας μὲ 55 — 18.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου θὰ τελεσθοῦν μὲ συμμετοχὴν τῆς Δ.Α.Σ.Θ. καὶ τῆς Δ.Α.Σ.Α. εἰς τὸ Στάδιον, ἐσωτερικοὶ ἀγῶνες. Ἡ Διοίκησις Δ.Α.Σ. καταβάλλει ἀπὸ τώρα μεγάλας προσπαθείας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀγώνων.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τὴν 29ην παρελθόντος μηνὸς εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ Α. Ο. ἐπανελήφθη ἡ ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων καὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας.

Παρέστησαν εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ὁ Δ)της Ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ὁ Διοικητὴς τῆς Δ.Α.Σ.Α. μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου αὐτῆς, τὸ ἐπιτελεῖον τῆς Π.Δ.Α. Ἀττικοβοιωτίας καὶ πλῆθος σπουδαστῶν - Φαλαγγιτῶν.

Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε θεαματικώτατος. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μὲ 3 — 2.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Παρουσίᾳ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Ἐπιτελάρχου τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ Μητροπολίτου Μεγάρων, τοῦ Διοικητοῦ τῆς Δ.Α.Σ.Α. καὶ τοῦ ἐπιτελείου αὐτῆς διεξήχθη ποδοσφαιρικὸς ἀγὼν ἐν Ἐλευσῖνι μεταξὺ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀττικοβοιωτίας. Ὁ ἀγών, θεαματικώτατος, ἔληξε μὲ ἰσοπαλίαν καὶ τῶν δύο ὁμάδων.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ἐλευσῖνα διεξήχθη ὁμαδικὸς καὶ ἀτομικὸς ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου ἐπὶ ἀποστάσεως 4.000 μ. μεταξὺ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀττικοβοιωτίας.

Πρῶτος κατέφθασεν ὁ δρομεὺς τῆς Δ.Α.Σ.Α. Παπαστεργίου Παναγ. καλύψας τὴν ἀπόστασιν εἰς 14΄ περίπου.

Ἡ Δ.Α.Σ.Α. ἐνίκησεν εἰς τὸν ἀτομικὸν ἀγῶνα καὶ ἡ Περιφ. Διοίκησις Ἀττικοβοιωτίας εἰς τὸν ὁμαδικόν.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης). — Εἰς τὸ γήπεδον «Χάνδαξ» συνηντήθησαν τὴν 28ην παρελθόντος αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῆς 252ας Φάλαγγος καὶ τῆς 320ῆς τοιαύτης.

Μετὰ θεαματικὸν ὅσον καὶ τεχνικὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον παρηκολούθησε πλῆθος Φαλαγγιτῶν καὶ φιλάθλων, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ 252α Φάλαγξ διὰ τερμάτων 7 — 4.

ΧΑΛΚΙΣ. — Τὴν Κυριακὴν 19ην παρελθόντος ἐτελέσθησαν Περιφερειακοὶ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου ἐπὶ ἀποστάσεως 5.000 μ.

Τούτους παρηκολούθησε δύναμις Φαλαγγιτῶν ὡς καὶ πλῆθος φιλάθλων. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων οἵτινες ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἔχουν οὕτω:

1) Χαλιώτης Δημήτριος, 353ης Φάλαγγος 20΄ 10΄΄, 2) Κοντογιάννης Φ., 45ης Φάλαγγος, 20΄ 30΄΄, 3) Ταυλαρίδης Π., 45ης Φάλαγγος, 21΄ 10΄΄, 5) Λέκκας Γεώργιος, 353ης Φάλαγγος, 6) Μπαλᾶνος Ν., 353ης Φάλαγγος, 7) Θᾶνος Μ., 353ης Φάλαγγος, 8) Τσαγκάρης Κ., 45ης Φάλαγγος, 9) Βλαχούτσικος Ν., 45ης Φάλαγγος, 10) Καραγιάννης Δ., 45ης Φάλαγγος.

Ἡ Βαθμολογία κατὰ Φάλαγγας ἔχει ὡς ἑξῆς:

1η 45η Φάλαγξ «Βάκη», βαθμοὶ 50. 2α 353η Φάλαγξ «Μιαούλη», βαθμοὶ 43. 3η 46η Φάλαγξ «Βελισσαρίου» βαθμοὶ 4.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας Ἑλλάδος ἐγκατέστησε διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀνεμοπόρων της δύο μόνιμα ὑπόστεγα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν εἰς τὸν λόφον Προφήτης Ἠλίας Μενιδίου καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὴν θέσιν «Ἀλοῦκα» Βόλου. Ἡ μέχρι τοῦδε ἔλλειψις ὑποστέγων εἰς τοὺς τόπους ἀσκήσεων, διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνεμοπτέρων, καθίστα λίαν δυσχερὲς τὸ ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν ἀνεμοπορίαν. Ἡ ἵδρυσις τῶν βάσεων τούτων ἱκανοποιεῖ, ἑπομένως, τὴν ἐπιθυμίαν χιλιάδων Φαλαγγιτῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἐκπαιδευθοῦν εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἄθλημα.

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας προέβη εἰς τὴν προμήθειαν σχεδίων πρὸς κατασκευὴν προτύπων ἀνεμοπτέρων καὶ ἀεροπλάνων ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων. Οὕτω, ἐντὸς τῆς τρεχούσης σχολικῆς περιόδου, θὰ διανεμηθοῦν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων τῶν 110 κυριωτέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος, τὰ σχέδια προτύπων ἀνεμοπτέρων καὶ ἀεροπλάνων, ἵνα βάσει τούτων ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκ χαρτονίου ἢ κοντραπλακὲ πραγματικῶν ὁμοιωμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ τεθοῦν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν οἰκείων καθηγητῶν των. Ἡ κατασκευὴ τούτων θὰ λαμβάνη χώραν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ μαθήματος τῆς χειροτεχνίας. Ἐφ' ἑκάστου σχεδίου — μέρους θὰ ὑπάρχη ἡ ὀνομασία καὶ ἡ ἀναγραφὴ τῶν σχετικῶν ἐπεξηγήσεων διὰ τὸ ἔργον τοῦ μαθητοῦ.

ΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Φέρονται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, οἵτινες ἐζήτησαν πληροφορίας περὶ τῶν διαφόρων λογοτεχνικῶν διαγωνισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ κάτωθι:

1) Ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν παλαιὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν τριπράκτου δράματος ἡ βραδύτης διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν πληθώραν τῶν ὑποβληθέντων ἔργων, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ ὅτι ταῦτα ὑπεβλήθησαν εἰς ἓν μόνον ἀντίτυπον καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαιτεῖται μακρὸν χρονικὸν διάστημα διὰ νὰ ἀναγνωσθοῦν ἐκ περιτροπῆς ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁπωσδήποτε δὲν θὰ βραδύνη ἐπὶ μακρὸν ἡ ἔκδοσις τῶν ἀποτελεσμάτων.

2) Ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸν διὰ συστημένων ταχυδρομικῶν φακέλλων τρόπον ὑποβολῆς ἔργων, διὰ τὸν τελευταίως προκηρυχθέντα λογοτεχνικὸν διαγωνισμόν, ταῦτα θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποβληθοῦν ὑπὸ γνωστοῦ τινος εἰς τὸν συγγραφέα προσώπου, ἵνα μὴ ἡ ἐπὶ τοῦ φακέλλου ἀπαιτουμένη ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος ἀποστολέως καταστρέφη τὴν ἀνωνυμίαν.

Οἱ ἐν Ἀθήναις εὑρισκόμενοι συγγραφεῖς δύνανται, βεβαίως, ν' ἀποστείλουν τὰ ἔργα των εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. (Σταδίου 28) διὰ γνωστοῦ των προσώπου.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΙΝ

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας Ἑλλάδος συνέβαλε καὶ ἐφέτος σημαντικῶς εἰς τὴν ἐξόρμησιν διὰ τὴν δενδροφύτευσιν τῶν γυμνῶν ἐκτάσεων τῆς χώρας. Οὕτω τὰ μέχρι σήμερον φυτευθέντα δενδρύλλια ὑπὸ τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης ἀνέρχονται εἰς 23.160, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Κεφαλληνίας 2.200, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Κυκλάδων 23.793, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Λακωνίας 33.543, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Λέσβου 5.000, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Χαλκιδικῆς 79.000, Δράμας 23.400, Ζακύνθου 20.000, Χανίων 21.170, ἤτοι ἐν ὅλῳ 231.216 δενδρύλλια ἐφύτευσαν αἱ ὡς ἄνω Περιφ. Διοικήσεις Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Σχηματισμοὶ Θηλέων δὲν ὑστέρησαν τῶν Ἀρρένων τοιούτων. Ἡ Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Πέλλης ἐφύτευσε μέχρι τοῦδε πλέον τῶν 3.000 δενδρυλλίων καὶ οἱ ἄλλοι Σχηματισμοὶ ἀναλόγους ποσότητας.

Ἀρρένων

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Συνεταιρισμῶν κ. Μ. Ἀλιβιζᾶτος εἰς τὸ ἐναρκτήριόν του μάθημα πρὸς τοὺς μετεκπαιδευομένους τῆς Δ' Σειρᾶς τῆς Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Σχολῆς ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὡμίλησε καὶ περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν., τονίσας ὅτι οἱ συνεταιριστικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτῆς, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ Ἐθνικὸν Σχολεῖον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον σφυρηλατεῖται ὁ χαρακτὴρ καὶ χαλυβδοῦται ἡ πίστις πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Συνεχίζων ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ὁ δημιουργὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Συνεταιριστικοῦ Κινήματος καὶ τῆς Ε. Ο. Ν. εἶναι ὁ Μεγάλος Ἕλλην, ὁ πραγματικὸς Πατριώτης, ὁ Ἀρχηγός μας Ἰωάννης Μεταξᾶς.

— Ἐν γενικῇ συγκεντρώσει ἁπάσης τῆς δυνάμεως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτέρων Σχολῶν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν τὴν 24ην παρελθόντος μηνὸς ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἰδεολογικῆς Διαφωτίσεως Κεντρικῆς Διοικήσεως περὶ «πειθαρχημένης ἐλευθερίας».

Εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν παρέστη ὁ Ἐπιτελάρχης Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν., γενόμενος δεκτὸς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν συγκεντρωθέντων Φαλαγγιτῶν - Σπουδαστῶν. Ὁ ὁμιλητὴς ἐτόνισεν ὅτι ἡ πραγματικὴ καὶ ὑγιὴς ἐλευθερία μόνον ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου ἐθεμελιώθη, ἐνῷ εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ καθεστῶτα ἡ ἐλευθερία ἦτο φαινομενική, ἀπολήξασα εἰς πλήρη ἀναρχίαν.

— Συνεχίζονται μετ' αὐξανομένης ἑκάστοτε ἐντάσεως αἱ ἑβδομαδιαῖαι συγκεντρώσεις εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις μας. Ἰδίως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πανεπιστημίου συνεχίζονται αἱ κατὰ ἔτη καὶ σχολὰς συγκεντρώσεις τῶν Φοιτητῶν - Φαλαγγιτῶν κατὰ τὰς ὁποίας λαμβάνει χώραν ἰδεολογικὴ διαφώτισις ὑπὸ βαθμοφόρων τοῦ ΙΙΙ Γραφείου. Οὕτω οἱ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐν τῷ ἐντευκτηρίῳ αὐτῆς συγκεντρωθέντες ὑπερέβησαν τοὺς δισχιλίους.

— Ὑπὸ τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων Πανεπιστημίου, Παντείου καὶ Ἀνωτέρων Σχολῶν ἐδόθησαν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα χοροὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων Σπουδαστῶν - Φαλαγγιτῶν καὶ τῆς σπουδαστικῆς ἀλληλεγγύης. Ἡ ἐπιτυχία τῶν χορῶν αὐτῶν ὑπῆρξεν ἐξαιρετική.

Θηλέων

Οἱ Φαλαγγίτισσες τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων τὴν Κυριακὴν τῆς 25ης Φεβρουαρίου εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίσουν τὴν χιονισμένην Ἀττικὴν μὲ ὅλο της τὸ μεγαλεῖο. Ἔκαμαν μιὰ ἐκδρομὴ στὴν Ἑκάλη, ὅπου τὸ χιόνι ἦταν ἄφθονο καὶ πέρασαν μερικὲς ὧρες ποὺ θὰ τοὺς μείνουν ἀξέχαστες.

Συνεχίζεται καθημερινῶς ἡ ἀποστολὴ συγγραμμάτων ἐκ μέρους τῶν κ. κ. καθηγητῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Βιβλιοθήκης μας.

Τὴν Καθαρὰ Δευτέρα διοργανώνεται ἐκδρομὴ στὸ στρατόπεδο «Ἰωάννης Μεταξᾶς», εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λάβουν μέρος πολλὲς Φαλαγγίτισσες.

Ἐξαιρετικὸ εἰς περιεχόμενο καὶ ἐμφάνισι θὰ εἶναι τὸ γ' μηνιαῖον δελτίον τῆς Δ.Α.Σ.Θ., τὸ ὁποῖον θὰ κυκλοφορήση περὶ τὴν 20ην Μαρτίου εἰς πανηγυρικὴν ἔκδοσιν λόγῳ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς.

— Προεκηρύχθη διαγωνισμὸς διὰ τὴν συγγραφὴν ποιήματος μὲ τίτλον «Αἰωνία Ἑλλάς». Τὸ καλύτερο θὰ λάβη ὡς βραβεῖον δραχμὰς τριακοσίας (300).

— Τὴν Κυριακὴν ἐδόθη στὶς αἴθουσες τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὁ χορὸς τῆς Δ. Α. Σ. Θ. Ἡ τάξις μὲ τὴν ὁποίαν εἶχεν ὀργανωθῆ, ἡ ὡραία τζάζ, τὰ κοτιγιὸν ποὺ μοιράστηκαν, κατασκευασμένα σὲ ποικίλα καὶ πρωτότυπα σχέδια ἀπὸ τὰς τροφίμους τοῦ «Οἴκου Φοιτητρίας», καθὼς καὶ τὸ μεγάλο κέφι ποὺ ἐπεκράτησε καθ' ὅλην τὴ βραδυά, συνετέλεσαν στὴν μεγάλη του ἐπιτυχία. Ἡ σπουδάζουσα νεολαία κυρίως καὶ ὅλοι ὅσοι εἶχαν κατακλύσει κυριολεκτικῶς τὰς αἰθούσας ἔφυγαν κατενθουσιασμένοι.

ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚ. ΑΡΡΕΝ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρένων Πρωτευούσης παρατηρεῖται ζωηρά, ὡς πάντοτε, κίνησις.

— Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις καὶ εἰς σκοποβολὴν συνεχίζεται συστηματικῶς καθ' ἑκάστην Τετάρτην καὶ Κυριακήν.

— Συνεχίζεται ἐπίσης ἡ λειτουργία εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ τῶν Σχολείων τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτοῦν καὶ ἐκπαιδεύονται οἱ Φαλαγγῖται. Ἤδη μετ' ἐπιτυχεῖς πτυχιακὰς ἐξετάσεις ἐξῆλθον τῶν σχολείων οἱ πρῶτοι πτυχιοῦχοι Φαλαγγῖται ἀνιχνευταὶ καὶ ἄλλων εἰδικοτήτων.

— Τὰ συνεργεῖα τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως συνεχίζουν τὴν ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερείας.

— Τὸ τμῆμα ψυχαγωγίας, ἐξ ἄλλου, συνεχίζει μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν τὴν ὀργάνωσιν τῶν παραστάσεων τοῦ κουκλοθεάτρου, αἵτινες ἐδόθησαν ἤδη εἰς τὰ περισσότερα τμήματα τῶν Σκαπανέων, ὡς καὶ τὰς προβολὰς κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚ. ΘΗΛ. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Παρ' ὅλην τὴν μεγάλην ἀλλαγὴν τοῦ καιροῦ, ἡ κίνησις τῆς Π.Δ.Θ.Π. δὲν ἄλλαξε καθόλου. Ὅλαι αἱ ἐργασίαι διεξάγονται κανονικώτατα.

Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι ψυχαγωγοῦνται μὲ διάφορες ὡραῖες ἐκδρομές, παιγνίδια καὶ ἀθλοπαιδιὲς ποὺ ἔχει ὑποδείξει τὸ ΙΙον Γραφεῖον.

— Τὴν 28ην παρ. μηνός, παρουσίᾳ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας ἔγινεν ἡ σεμνὴ ἑορτὴ τῆς ὁρκωμοσίας τῶν Ὑποτομεαρχῶν.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας των, δι' ὅσας δείξουν ἀρίστην διαγωγήν, ἐργατικότητα, πειθαρχίαν, ἀνανεοῦται αὐτὴ διὰ διαταγῆς ἐκ τῆς Διοικήσεως, κατόπιν σχετικῆς ἀναφορᾶς τῆς Ὑποδιοικητρίας ὅτι εἶναι εὐχαριστημένη ἐκ τῆς ἐργασίας.

— Τὸ πρόγραμμα Ραδιοφωνίας τοῦ Μαρτίου εἶναι ἐξαιρετικόν. Λαμβάνουν μέρος πολλὰ μέλη τοῦ Ἐπιτελείου καὶ τῶν Ὑποτομέων.

— Μὲ ἐνθουσιασμό, ἀδελφωμένες καὶ ἑνωμένες αἱ ἐργαζόμεναι Φαλαγγίτισσαι παρακολουθοῦν τὰ μαθήματα τῶν ἀναλφαβήτων ποὺ παραδίδουν μορφωμένα μέλη τῆς Ε. Ο. Ν.

— Μεγάλη κίνησις παρατηρεῖται διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 25ης Μαρτίου. Ἅπασαι αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι ἐκπαιδεύονται τακτικὰ ἑκάστην Τετάρτην καὶ Κυριακήν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ

Δι' άποφάσεως τοῦ 'Αρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γεν. 'Επιθ. τῆς Ε.Ο.Ν. συνεκροτήθη «Στέγη Φαλαγγίτου 'Αθηνῶν», ἥτις ἐγκατεστάθη εἰς τὸ οἴκημα ὅπου ἐστεγάζετο τὸ τέως Σῶμα 'Ελλήνων Προσκόπων (ὁδὸς Χαρώνδου ἀρ. 1) (ἢ Χάρωνος) πάροδος Λεωφόρου Καισαριανῆς, δευτέρα πάροδος δεξιὰ μετὰ τὴν γέφυραν 'Ιλισσοῦ.

Φοιτῶντες εἰς τὴν Λέσχην αὐτῆς, μὲ ἐλευθέραν εἴσοδον ἅμα τῇ ἐπιδείξει τῆς ταυτότητος δεόντως φαλαγγοσημασμένης, δύνασθε νὰ κάνετε χρῆσιν τοῦ ἀναγνωστηρίου της καὶ νὰ συμμετέχητε εἰς διάφορα ἐπιτραπέζια παιχνίδια καὶ πὶν — πόν, καθὼς καὶ νὰ παρακολουθῆτε τὰς παραστάσεις κινηματογράφου, διαλέξεις καὶ λοιπὰς συγκεντρώσεις.

Τὰ γραφεῖα τῆς Λέσχης παραμένουσιν ἀνοικτὰ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9 μέχρι τῆς 13 ὥρας καὶ ἀπὸ τῆς 16 μέχρι τῆς 19 μ. μ.

'Η Λέσχη καὶ ἀναγνωστήριον εἶναι ἀνοικτὰ ἀπὸ τῆς 10 πρωϊνῆς μέχρι τῆς 21 ὥρας τὰς καθημερινὰς καὶ ἀπὸ τῆς 10 πρωϊνῆς μέχρι τῆς 13 τὰς Κυριακὰς καὶ 'Εορτάς.

Πρὸς τὰς Διοικήσεις 'Ανωτάτων Σχολῶν, τὰς Περιφ. Διοικήσεις 'Αρρένων — Θηλέων καὶ Διοίκησιν Ταγμάτων 'Εργασίας.

Προκειμένου νὰ προμηθευθῆτε βιβλία, πρὸς πλουτισμὸν τῆς ὑμετέρας Βιβλιοθήκης, συνιστῶμεν ὑμῖν τὰ πέντε τεύχη τῶν «'Εκθέσεων ἰδεῶν δι' ὑποψηφίους τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν 'Ανωτάτων Σχολῶν τοῦ Κράτους, Εὐελπίδων, 'Ικάρων, Δοκίμων, Πολυτεχνείου, 'Εμπορικῆς Σχολῆς καὶ μαθητὰς Γυμνασίου» τοῦ Καθηγητοῦ κ. Παναγ. Χατζῆ.

Τὰ βιβλία ταῦτα, ἐκτὸς τῆς πρακτικῆς αὐτῶν ὠφελείας, ἐπειδὴ περιέχουσιν ἀνάπτυξιν θεμάτων 'Εθνικῶν, Πατριωτικῶν καὶ 'Ηθικῶν, εἶναι ἀπολύτως σύμφωνα πρὸς τοὺς ἐπιδιωκομένους ὑπὸ τῆς 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως Νεολαίας σκοπούς.

'Ο 'Αναπληρωτὴς Κυβ. 'Επιτρόπου
'Επιτελάρχης
Γ. Θεοχαρόπουλος
Λοχ. Πεζικοῦ

Η ΕΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΟΠΑΙΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Τὴν 26ην παρελθόντος μηνὸς καὶ ὥραν 7 μ.μ. εἰς τὴν Λέσχην 'Εργαζομένου Παιδιοῦ Πειραιῶς ἔλαβε χώραν ἡ ἑορτὴ τῆς ἐντάξεως τῶν ἐργατοπαίδων μελῶν της εἰς τὴν 'Εθνικὴν 'Οργάνωσιν Νεολαίας, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ 'Υπουργοῦ Κρατικῆς 'Υγιεινῆς καὶ 'Αντιλήψεως κ. Κριμπᾶ, τοῦ σεβασμιωτάτου Βρεσθένης, τῶν δημάρχων Πειραιῶς καὶ 'Αγίου Γεωργίου, ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν ὑπουργείων 'Υγιεινῆς, Παιδείας καὶ 'Εργασίας, ἀνωτέρων βαθμούχων τῆς Νεολαίας, τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἱδρύματος καὶ πλήθους ἐκλεκτοῦ κόσμου. 'Η ἑορτὴ περιελάμβανε δύο πατριωτικὰ θεατρικὰ σκέτς, εἰδικῶς γραφέντα, μίαν κωμῳδίαν, χορῳδίαν, μανδολινάταν κλπ., ἡ ἐκτέλεσίς των δὲ ἀπὸ τοὺς νεαροὺς ἐργατόπαιδας ἐπροκάλεσε τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν θεατῶν. 'Η ὡραία αὐτὴ ἑορτὴ ἔληξεν ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τοῦ προσώπου τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες ἀπετέλουν αὐθόρμητον ἐκδήλωσιν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν ἐργατοπαίδων πρὸς τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸν κ. Πρωθυπουργόν.

ΕΥΓΕΝΗΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ

Τὴν 6ην λήξαντος μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 11ην νυκτερινὴν ὁ Τετράρχης Ε.Ο.Ν. Αἰγίου Σεγδίτσας Λάμπρος, μὲ ἐξαιρετικὴν προθυμίαν προσεφέρθη ὡς αἱμοδότης διὰ τὸν ἑτοιμοθάνατον Δ. Φραγκόπουλον, εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς εἶχεν ἀπελπισθῆ μὴ εὑρίσκουσα κατάλληλον καὶ πρόθυμον ἀλτρουϊστήν.

Εἰς τὰς συνεχεῖς πράξεις αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτῶν μας προσετέθη καὶ μία νέα, ἐξ ἐκείνων ποὺ φανερώνουν ὅλην τὴν ἀνωτερότητα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ παρουσιάζουν καταφανῆ πλέον τὰ ἠθικὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἐνέπνευσαν εἰς τὴν 'Ελληνικὴν Νεολαίαν τὰ ἀνθρωπιστικὰ κηρύγματα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης τοῦ 'Αρχηγοῦ.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — 'Ο Περιφ. Διοικητὴς συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Α΄ 'Επιτελοῦς, Διευθυντοῦ τοῦ Ι Γραφείου καὶ τοῦ 'Υπασπιστοῦ του ἐνήργησεν ἐπιθεώρησιν τῶν 367 καὶ 368 Φαλάγγων τῆς ὑπαίθρου. Ἅπασα ἡ Δύναμις ἑκάστου Τάγματος εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν ἕδραν αὐτοῦ.

Πρὸς τοὺς ἐπιθεωρηθέντας ὁ Περιφ. Διοικητὴς ὡμίλησε περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς 'Οργανώσεως, συστήσας ἐν τέλει ἀγάπην μέχρις αὐτοθυσίας πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἰδανικὰ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὰ κελεύσματα τοῦ 'Αρχηγοῦ, σεβασμὸν ἔτι πρὸς τοὺς γέροντας καὶ γονεῖς.

'Η γεωργικὴ ἐξόρμησις τῆς Ε. Ο. Ν. Πισκοκεφάλου Σητείας Κρήτης.

— Πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐδόθησαν αἱ ἀπαραίτητοι ὁδηγίαι ὡς πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ἐν ἔνει διοίκησιν τῶν ὑπ' αὐτοὺς τμημάτων.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — 'Η Περιφ. Διοικήτρια συνοδευομένη ὑπὸ βαθμοφόρων τοῦ ἐπιτελείου της μετέβη εἰς τὸ χωρίον 'Αρμένους ὅπου ἐπεθεώρησε τὸν ἐκεῖ Λόχον Ε.Ο.Ν. Θηλέων. 'Εν συνεχείᾳ μετέβη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα Θηλέων Πλατανιᾶ καὶ Περιβολίων. Εἶτα ἐπέστρεψεν εἰς Ρέθυμνον ὅπου παρηκολούθησε τὴν δοθεῖσαν διάλεξιν ὑπὸ τῆς Φαλαγγιτίσσης Σταυριανάκη μὲ θέμα «'Η ὠφέλεια τῶν δασῶν». Τὴν ὁμιλίαν παρηκολούθησαν ἅπασαι αἱ βαθμοφόροι ὡς καὶ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς πόλεως Ρεθύμνης. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας 'Ανωτέρα βαθμοφόρος ὡμίλησε περὶ χαιρετισμοῦ, πῶς, πότε καὶ εἰς ποίους πρέπει νὰ ἀποδίδεται. 'Εν συνεχείᾳ ἐγένετο τὸ μάθημα Πολιτικῆς Διαφωτίσεως κατωτέρων στελεχῶν ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας ΙΙΙ 'Επιτελικοῦ μὲ θέμα «'Ο θεσμὸς τῆς Βασιλείας».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ. — Πρὸ ἡμερῶν ἔλαβε χώραν συγκέντρωσις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τῶν ὑπ' ἀριθ. 243 καὶ 281 Φαλάγγων τῆς 'Υποδιοικήσεως Δράμας.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς 'Υποδιοικήσεως Δράμας ἐγένετο ἡ Στρατιωτικὴ προπαίδευσις αὐτῶν ὑπὸ ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν ἐντεταλμένων ἀνωτέρων βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀσκήσεων ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Δράμας περὶ τῆς στοργῆς μεθ' ἧς περιβάλλει τὴν Ε.Ο.Ν. τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ δεικνύει διὰ τὴν πνευματικὴν ἐξύψωσιν καὶ σωματικὴν διάπλασιν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ ἐπηκολούθησε παρέλασις ἁπάσης τῆς δυνάμεως.

ΦΛΩΡΙΝΑ. — 'Ο 4ος Λόχος τῆς 'Υποδιοικήσεως Παπαγιάννης ἐκαλλιέργησε διὰ δευτέραν φορὰν ἔκτασιν 35 στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἤδη εἶναι ἕτοιμα διὰ σπορὰν ἀραβοσίτου.

— Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τῆς 'Υποδιοικήσεως 'Αμυνταίου παρηκολούθησαν τὴν προβολὴν μορφωτικῆς κινηματογραφικῆς ταινίας.

— 'Υπὸ τοῦ Σχηματισμοῦ Παπαγιάννης ἐδόθησαν ὡραιόταται θεατρικαὶ παραστάσεις, αἵτινες καὶ ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

— Ὁ Ὑποδιοικητὴς Πρεσπῶν ἐπεθεώρησε πρὸ ἡμερῶν ἅπαντα τὰ τμήματα τῆς Ὑποδιοικήσεως, μείνας ἀπολύτως ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν συντελουμένην ἐργασίαν.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα οἱ Σχηματισμοὶ ἠσχολήθησαν μὲ τὰ κάτωθι θέματα.

Ὁ κ. Φάσας ὡμίλησε περὶ χαρακτῆρος καὶ περὶ ὑγιεινῆς ὁ κ. Βολωνάκης.

Περὶ ὅρκου ὡμίλησαν οἱ κ.κ. Μαλέτσκος καὶ Κορομήλης. Κατηχητικὸν μάθημα ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Πηχέων. Στρατιωτικὴ δὲ προπαίδευσις ὑπὸ τοῦ ἀνθ)γοῦ κ. Σκούρα.

— Εἰς Βασιλειάδα ἐγένοντο ὁμιλίαι περὶ πατρίδος, Θρησκείας, οἰκογενείας, περὶ Κράτους καὶ Ἔθνους. Ἐπίσης ἐγένοντο ἀσκήσεις συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Κ. Διοικήσεως.

— Εἰς Κλεισούραν ἐγένετο ὁμιλία περὶ πίστεως.

— Εἰς Μελισσότοπον ἐγένετο θεωρία περὶ Ἔθνους καὶ περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου.

— Εἰς Μεσοποταμιὰν ἐγένετο θεωρία περὶ στολῆς.

— Εἰς Βογατσικὸν ἐγένετο θεωρία περὶ καθήκοντος καὶ ἀλληλεγγύης, εἰς δὲ τὸ Ἄργος Ὀρεστικὸν ἀνάγνωσις τοῦ βιβλίου «Φαλαγγῖται τὸν νοῦν σας».

— Εἰς Ἀσπρονέρι ἐγένετο ὁμιλία περὶ αὐτοθυσίας, ἀνδρείας καὶ εἰς Ἀπόσκεπον περὶ καθήκοντος καὶ περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Μακεδονομάχου Ζώη Καπλάνη.

— Εἰς Ἀσπρονέρι, Ἀσπροκκλησιά, Μαυροχῶρι, Ἀμπελοκήπους, Ἀμμουδάραν, Κρεμαστόν, Λαχανόκηπον καὶ Κωσταράζι ἐγένοντο θεωρίαι καὶ ἀσκήσεις.

Κατὰ τὴν 24ην π. μ. ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τῆς Ἕδρας Νεστορίου παρηκολούθησαν τὸ μάθημα «Σκοπὸς τῆς Γεωργικῆς Ἀπογραφῆς» διδαχθὲν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς 167 Φάλαγγος Σαρόγλου Ἰωάννου, ὅστις ἀνέπτυξε λεπτομερῶς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀκριβοῦς δηλώσεως.

Κατὰ τὴν 28ην ἰδίου μηνὸς ἐπανελήφθη δωρεάν, χάριν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν Νεστορίου, ἡ δοθεῖσα τὴν 6ην Ἰανουαρίου καλλιτεχνικὴ παράστασις «Δύο μητρυιαί», εἰς ἣν ἐκτὸς τῶν Φαλαγγιτῶν προσῆλθον ἄνω τῶν 120 Φαλαγγίτισσαι τῆς Κωμοπόλεως. Τὸ τέλος τῆς ἑορτῆς ἐπεσφραγίσθη μὲ τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας.

Φαλαγγίτης τῆς 342ας Φάλαγγος ἀροτριῶν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΠΡΕΒΕΖΑ. — Συνεχίζονται καὶ ἐφέτος ἐντατικῶς καὶ τακτικῶς τόσον ὁ ἰδεολογικὸς διαφωτισμὸς τῶν Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν τῆς 126ης Φάλαγγος Ἀρρένων, ὅσον καὶ αἱ συγκεντρώσεις τῶν Βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν., εἰς τὰς ὁποίας λαμβάνουν χώραν διάφοροι Ἐθνικιστικαὶ καὶ μορφωτικαὶ διαλέξεις συμφώνως μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Ἡ λειτουργία τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδεύσεως ἤρξατο τὴν 10ην Ἰανουαρίου 1940) Ε' μὲ πρῶτον ὁμιλητὴν τὸν Συναγωνιστὴν Περιφ. Διοικητὴν Ἰωάν. Μανόπουλον.

Εἰς τὰς συγκεντρώσεις ταύτας, αἵτινες γίνονται δὶς τῆς ἑβδομάδος, ἀναπτύσσονται ὑπὸ τῶν Βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ σειρὰν διάφορα θέματα, ἀφορῶντα τὴν Γενικὴν καὶ Ἰδεολογικὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν.

Ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Νομάρχης Κ. Ἀνανιάδης ἐν ἀρχῇ τῆς συγκεντρώσεως ἔδωσεν ὁδηγίας ὡς πρὸς τὸν καλλίτερον τρόπον διαφωτίσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῶν μελῶν.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ. — Παρουσίᾳ τοῦ Νομάρχου, Γενικοῦ Ἐπόπτου, τοῦ κ. Δημάρχου καὶ λοιπῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου ἤνοιξε τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἡ ἔκθεσις Λαϊκῆς χειροτεχνίας τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Περιφ. Διοικήσεως Νομοῦ Λαρίσης εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Διοικήσεως Θηλέων Λαρίσης. Τὰ ὡραιότατα ἐκθέματα προεκάλεσαν εὐμενεστάτας κρίσεις καὶ διὰ τὴν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς Λαϊκῆς Τέχνης ἐπίδοσιν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἅπαντες οἱ ἐπισκέπται συνεχάρησαν θερμῶς τὴν Περιφ. Διοικήτριαν ὁ δὲ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. παρεκάλεσεν αὐτὴν ὅπως διαβιβάσῃ τὰ συγχαρητήριά του καὶ ἔκφρασιν τῆς εὐαρεσκείας του εἰς τὰς ὑπ' αὐτὴν Ὑποδιοικήσεις καὶ Σχηματισμοὺς οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἔκθεσιν μὲ τὰ ὡραῖα χειροτεχνήματά των.

Ἐνώπιον τῶν παρισταμένων ὡμίλησε διὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἐκθέσεως ὁ Φαλαγγάρχης ἐπιτελὴς τοῦ ΙΙΙ Γραφείου.

Ἡ ἔκθεσις παρέμεινεν ἀνοικτὴ ἐπὶ τριήμερον, πλῆθος δὲ ἐπισκεπτῶν τὴν ἐπεσκέφθη.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ. — Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο συνεδρίασις τῶν βαθμοφόρων τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Λακωνίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Διοικητρίας. Σκοπὸς τῆς συνεδριάσεως ἦτο ἡ ἐξεύρεσις μέσων διὰ τὴν ἵδρυσιν Κοπτικῆς Σχολῆς.

— Ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως ἐδόθη χορός, αἱ εἰσπράξεις τοῦ ὁποίου διετέθησαν ὑπὲρ τῆς ἱδρυθησομένης Κοπτικῆς Σχολῆς.

— Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφ. Διοικήσεως ἔχουν συγκεντρωθῆ ἅπαντα τὰ χειροτεχνήματα τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν προκειμένου νὰ προκριθοῦν τὰ καλύτερα διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κέντρου.

— Ζωηρὰ κίνησις παρατηρεῖται ἐπίσης μεταξὺ τῶν Σχηματισμῶν Γυθείου, Ξηροκαμπίας, Σελλασίας κλπ.

— Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου Λακωνίας ἀπενεμήθη εὐαρέσκεια εἰς τὸν Σχηματισμὸν Ἀρρένων Σκλαβοχωρίου διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν προθυμίαν διὰ τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν καὶ δενδροφύτευσιν.

— ΠΥΡΓΟΣ. — Ζωηρὰ κίνησις παρατηρεῖται τόσον εἰς τὴν 100ὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν 101ην Φάλαγγα Θηλέων Πύργου. Τακτικώτατα λαμβάνουν χώραν συγκεντρώσεις καὶ γίνονται ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως.

— Ὁ Λόχος Πελοπίου ἐξέδραμεν ὀλίγον ἔξω τοῦ χωρίου, ὅπου ἐξετέλεσεν ἀσκήσεις καὶ διαφόρους ἀθλοπαιδιάς.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

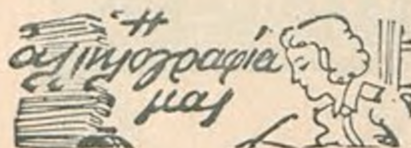
ΣΑΜΟΣ. — Προσκλήσει τῆς 264ης Φάλαγγος, ὁ Περιφ. Διοικητὴς μετὰ τῶν Ἐπιτελῶν τῆς Π. Δ. μετέβη εἰς Καρλόβασι καὶ παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς νεοϊδρυθείσης Λέσχης τοῦ Φαλαγγίτου.

Παρὰ τὴν ραγδαιοτάτην καὶ συνεχῆ βροχήν, πλῆθος πολιτῶν προσῆλθεν εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων, καθ' ἣν ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς ἀνωτέρω Φάλαγγος ὡς καὶ ὁ Περιφ. Διοικητὴς δι' ὡραίου καὶ ἐμπνευσμένου λόγου.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ καὶ ἐπηκολούθησε θεατρικὴ παράστασις εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Θεάτρου «Πανσαμιακόν» ὑπὸ ὁμάδος καλλιτεχνῶν τῆς Φάλαγγος Καρλοβασίου, μὲ τὸ ἔργον «Ὁ Γερο Μαρτέν». Τὸ Θέατρον εἶχεν ἀσφυκτικῶς ὑπερπληρωθῆ θεατῶν, οἵτινες ἐνθουσιωδῶς ἐχειροκρότησαν τοὺς ἐρασιτέχνας.

Φαλαγγῖται τῆς Τετραρχίας Θεσπρωτικοῦ Πρεβέζης ἀσχολούμενοι εἰς τὴν καλλιέργειαν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΛ. ΡΑΠΤΟΥ. Δὲν μᾶς λές: Πῶς ἡ γυναῖκα τοῦ ψαρᾶ ἔχασε τ' ἀγαθά.—ΝΙΚΗΝ ΒΛΟΝΤΗ. Ἡ «Νεολαία» θ' ἀσχοληθῆ προσεχῶς γιὰ τὴ δημοτική Κρητικὴ ποίησι καὶ τότε θὰ δημοσιευθῆ. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ «Ὁ πόθος τοῦ Κρητικοῦ παλληκαριοῦ». Προτιμοῦμε λαογραφικὴ συνεργασία καὶ ἔκαμες λαμπρὰ ποὺ μᾶς τὰ ἔστειλες.—Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποβληθῆ στὴν Ἐπιτροπὴ μὲ τέτοιους στίχους:

Μέσ' στὴ βαθιὰ τῆς νύκτας σιγαλιὰ
μέσ' στὸ ἀπέραντο σκοτάδι,
ἀκούστηκε μιὰ βροντερὴ λαλιὰ
σὰν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ψηλά.

ΣΤΑΘΗΝ ΖΑΧΑΡΗΝ. Λυπούμεθα ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο δὲν εἶναι δημοσιεύσιμα. Θέλομε πολὺ νὰ σ' εὐχαριστήσωμε. Μὴν ἀμφιβάλλεις. Γιὰ δοκίμασε νὰ γράψης κανένα λαϊκὸ παραμυθάκι τοῦ τόπου σου. Ἢ κάτι ἄλλο λαογραφικό. Θὰ ἦταν γιὰ μᾶς πιὸ εὔκολο νὰ τὸ περάσωμε ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπή' βλέπεις λαβαίνομε πολλά, παραπολλὰ ποιήματα καὶ διηγήματα καὶ δὲν ἔχομε τὸν ἀπαιτούμενο χρόνο νὰ τὰ διορθώσωμε καὶ νὰ τὰ ὑποβάλωμε διωρθωμένα. — ΤΑΚΗΝ ΜΠΑΡΑΚΛΗΝ. Διάβασέ το δυνατὰ καὶ θ' ἀντιληφθῆς ὅτι δὲν εἶναι ταιριασμένο. Γράφεις:

Τὰ προβατάκια βόσκουνε
στῆς πεδιάδος τὸ χορτάρι
ἥσυχα ἥσυχα τρώγουνε
μὲ τῆς νύκτας τὸ φεγγάρι

Καὶ παρακάτω:

Σ' ἕνα βράχο καθισμένος
ὁ τσομπάνος μοναχὸς
εἶναι πάντα εὐτυχισμένος
εἶναι πάντα μοναχός.

ΧΡΗΣΤΟΝ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. Γιατὶ καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Σχεδὸν κάθε φορὰ τὸ ὑποδεικνύομε: Γράφετε μόνον ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ τῆς κόλλας.—ΧΡ. ΔΑΝΙΗΛ. Καὶ σὺ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ ἔχεις γραμμένα τὰ ποιήματά σου.—Ι. ΣΠΗ—ΤΗΝ. Πρωτοφανὲς ἐπώνυμον! Γράψε μας ὁλόκληρο τὸ ἐπώνυμο καὶ τὴν διεύθυνσί σου.— ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Θὰ ὑποβληθῆ στὴν Ἐπιτροπή. Διαγράψαμε τὸ ἀκόλουθο τετράστιχο:

Μπρός μας περνᾶς περήφανη καὶ μέσα στὴν (καρδιά μας
ἄδολη ἁπλώνεται χαρὰ καὶ πόθοι ἀνασταινῶνται(!)
καὶ ξαναζοῦν τ' ἀξέχαστα παλιὰ ἰδανικά μας
καὶ μέσα μας γιγάντια σὰν κάποτε ὀρθω-(νῶνται(!)

ΣΤΑΥΡΟΝ ΠΑΝΤΑΖΗΝ. Δὲν μᾶς γράφεις ἂν εἶναι δημοτικό. Σημείωσε Σ 294. — Ι. ΠΟΛΛΑΚΗΝ. Οἱ ἀσκήσεις σου ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην. — ΒΑΣ. ΑΓΓΕΛΑΚΟΥ. Τὸ ἔχετε γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — ΟΜΗΡΟΝ ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗΝ. Τὸ «Ἀναμνήσεις» γριφῶδες.

Τὸ περιβάλλον γύρω ἦτο φιλικὸν
μέσα σ' αὐτὸ ἔζουσα ἕνα χρόνο
καὶ τότε κατοικοῦσε εἰς ἑαυτὸν
ἡ γιὰ τὴν μάθησι μανία καὶ τελειώνω.

ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Ἡ δημοσίευσίς του ἀπαιτεῖ ἐπικαιρότητα. Εἶναι, βλέπεις, τὸ θέμα τέτοιο. — ΕΠΑΜ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΝ. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὴν ὡραία προσπάθειά σου. Σοῦ συνιστοῦμε νὰ διαβάσης Ἕλληνας ποιητάς, νὰ προσέξης πῶς γράφουν, ν' ἀποστηθίσης μερικὰ ποιήματά των σὲ διάφορα μέτρα κι' ἐπάνω ἐκεῖ νὰ γράφης τὰ δικά σου ποιήματα. Σὲ παλαιότερα τεύχη τῆς «Νεολαίας» ἐδώσαμε στὴ στήλη ἀλληλογραφίας σχετικὲς μερικὲς ὁδηγίες. Θὰ τὶς ἐπαναλάβωμε ἀργότερα, ὅταν δὲν θὰ ἔχωμε νὰ διαβάσωμε καὶ νὰ ἐλέγξωμε πολλὴ συνεργασία. — Ι. ΤΖΕΛΕΠΗΝ. Συγκινητικὸ τὸ γράμμα σου καὶ γεμάτο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου. Γιὰ τὰ τραγούδια σου θὰ σοῦ γράψωμε ἐκτενῶς μιὰν ἄλλη φορά. Ἀπόφευγε στίχους σὰν κι' αὐτούς:

Σὰν μέγας βασιλεὺς τῆς φύσεως
σὰν μάγος τοῦ αἰθέρα
σκύφτει καὶ δίδει πρὶν τῆς δύσεως
στὴν γῆ τὴ φωτεινὴ τὴ μέρα

Διάβασμα. Καὶ προσοχὴ στὸ τί διαβάζεις.— ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΤΣΙΚΑΝ. Καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Καὶ ὅμως μᾶς γράφεις: «Παρακολουθῶ μὲ ἄγρυπνο μάτι τὴν ἑκάστοτε σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας σας κλ.π... κ.λ.π.».—ΑΝΤΙΓΟΝΗΝ ΤΣΑΜΗ. Τὸ ποίημα βγαίνει μὲ δυσκολία. Δοκίμασε νὰ τὸ ξαναγράψης. Σημείωσε Σ 300. — ΝΑΝΑΝ ΧΩΜΕΝΙΔΟΥ. Ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιον συντάκτην. — ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΣΤΡΟΥΛΙΟΝ. Μὰ εἶναι ποίημα, καημένε Ἀντώνη αὐτό:

Κι' ὁ Ἐθνικός μας Κυβερνήτης
μὲ πόθο ἐργάσθηκε γιὰ μᾶς,
γιὰ ν' ἀναστήσωμε μαζί του
μιὰ Ἑλλάδα νέα καὶ τρανή!

ΙΩΑΝΝΗΝ ΣΙΔΕΡΗΝ. Ὅταν πρόκειται περὶ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ πρέπει νὰ τὸ σημειώνετε.—ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΧΡ. ΓΡΑΜΜΕΝΟΝ. Μὰ γιατὶ καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Τέσσερις πυκνογραμμένες σελίδες ἐπῆγαν χαμένες.— ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΚΟΥΤΟΥΞΙΔΗΝ. Τὸ ποίημά σου «Ὁ γεωργὸς» πολὺ μακρύ. 64 στίχοι! Τὸ ἐδιαβάσαμε. Ἔχει μερικοὺς στίχους ἀρκετὰ καλούς. — ΤΣΟΠΑΝΟΝ. Σὲ ψευδώνυμα δὲν ἀπαντοῦμε.—ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Ἡ ἑρμηνεία τοῦ Εὐαγγελίου δημοσιεύεται τακτικώτατα. Τὸ ποίημα ἔχει μερικὰς ἀτελείας.—ΤΑΚΗΝ ΛΑΠΠΑΝ. Θὰ ἐξετάσωμε καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη. — ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΝ. Δυστυχῶς ὄχι.—ΧΡ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ. Καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — Π. ΚΑΖΑΜΙΑΝ. Τὸ «Στὴν κορυφὴ τοῦ Πηλίου» καλό. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή. — ΑΝΔΡ. ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΑΚΗΝ. Δημοσιεύομεν ἐδῶ τὸν «Ὕμνο τοῦ 8ου Ὑποτομέως» Ὑποδιοικήσεως Νότου:

Ὅλοι ἐμπρὸς γιὰ τὴν Πατρίδα,
στῆς Ε.Ο.Ν. τὴν προσταγὴ
ποὔναι ἐλευθεριᾶς ἀσπίδα
καὶ πολιτισμοῦ πηγή.

Ἡ Πατρίδα μας ὑπάρχει
στὴν ἀγάπη, στὴ δουλειὰ
καὶ στὸ Θρόνο τοῦ Ἐθνάρχη,
τοῦ καλοῦ μας Βασιληᾶ.

Φαλαγγῖτες ἐμεῖς παιδιὰ τῆς Νεολαίας,
τοῦ 8ου Ὑποτομέως Καλλιθέας
στῆς Πατρίδας μας τὸ ἔνδοξο βιβλίο
θὲ νὰ γράψωμε καινούργιο μεγαλεῖο

Τῆς Πατρίδας μας τὸ σπίτι
τὸ θεμέλιωσε ἡ Ε. Ο. Ν.
μὲ θεμέλιο Κυβερνήτη
Μεταξᾶ τὸν Ἀρχηγόν.

Ὅλοι ἐμπρὸς γιὰ τὴν Πατρίδα
ποὔναι μάνα κι' ἀδελφή,
νἆναι ἡ δόξα ἡ Ἑλληνίδα
ἡ παγκόσμια κορυφή.

Φαλαγγῖτες ἐμεῖς παιδιὰ τῆς Νεολαίας,
τοῦ 8ου Ὑποτομέως Καλλιθέας
στῆς Πατρίδας μας τὸ ἔνδοξο βιβλίο
θὲ νὰ γράψωμε καινούργιο μεγαλεῖο.

Δὲν μᾶς ἀρέσουν οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι τοῦ 4ου τετραστίχου:

μὲ θεμέλιο Κυβερνήτη
Μεταξᾶ τὸν Ἀρχηγόν.

Τὸ νόημα λαμπρό, ὄχι ὅμως καὶ ἡ διατύπωσίς του. Ἐπίσης οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι τοῦ 5ου τετραστίχου. Νόημα ἀσαφές. Προσπάθησε νὰ τοὺς ἀλλάξης πρὸς τὸ καλύτερο — ΚΩΝΣΤ. ΠΡΟΒΙΔΑΝ. Τὸ «Ἡ Ἀναγέννησις τῆς Ἑλλάδος» ἀρκετὰ καλὸ ὡς ἔκθεσις. Ἔπειτα, δὲν πρόκειται περὶ διηγήματος. Εἶναι μιὰ ἁπλῆ περιγραφή. Πολλοὶ κάνουν τὴ σύγχυσι αὐτή. Θὰ προσπαθήσωμε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη νὰ ἐξοικονομήσωμε χῶρο καὶ νὰ ἐξηγήσωμε τί εἶναι τὸ διήγημα. — ΑΝΥΠΟΓΡΑΦΑ. Ἐλάβαμε δυὸ μακροσκελῆ ἀνυπόγραφα ποιήματα μὲ τοὺς τίτλους: «Ἡ 25η Μαρτου».

Εἰκοσιπέντε τοῦ Μαρτιοῦ
μέρα εὐλογημένη κλπ.

καὶ «Ἡ Ἑλλάς»:

Χώρα ἁγνὴ καὶ ἔνδοξη,
χώρα εὐλογημένη κλπ.

παρακαλοῦμε τὸν ποιητὴ νὰ μᾶς γνωρίση τὸ ὄνομά του καὶ νὰ σημειώση τὰ στοιχεῖα Σ309 καὶ Σ310. — ΠΑΝ. ΚΟΤΣΑΔΑΜ. Στεῖλέ τα κι' ἂν εἶναι καλὰ θὰ δημοσιευθοῦν. Γιὰ τὰ τεύχη ποὺ σοῦ λείπουν θὰ σοῦ ἀπαντήση σχετικῶς ἡ ὑπηρεσία τῆς διεκπεραιώσεως εἰς τὴν ὁποίαν διεβιβάσαμε τὸ γράμμα σας. — ΑΝΔΡ. ΒΕΛΙΤΣΙΩΤΗΝ. Δυστυχῶς τὸ ἔχεις γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Ξανάγραψέ το τακτικὰ καὶ στεῖλέ το πάλι. — ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Ἐλάβαμε τὰ «Στὸν τάφο τοῦ φίλου μου Νίκου» — ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία» — «Τί διηγεῖται ἕνας ἔλατος» — στερεῖται ἐνδιαφέροντος — «Εἰσερχόμενοι εἰς τὸ Νέον Ἔτος» — ἔχασε τὴν ἐπικαιρότητά του — «Ἡ ἄνοιξι» — καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῆ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τεύχη τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου — Τὸ «Ὁ χειμὼν» — στίχοι πρόχειροι:

Τί ὡραῖα τὸν χειμῶνα
ὅταν βλέπω τὴν χιόνα
ἐλαφρὰ νὰ καταπίπτη
ὄρη κάμπους νὰ καλύπτη.

«Νοσταλγία» — ἀκατάλληλο — καὶ τὸ «Σκιὰ» — μᾶλλον ἔκθεσις. Γράφεις πολλὰ καὶ ἀναγκαστικὰ προχειρολογεῖς. Περιμένομε νὰ μᾶς στείλης κάτι πολὺ καλό, μετὰ τὴ δημοσίευσι τοῦ ποιήματός σου «Ἡ ἄνοιξι». Τὴν ἐπιστολή σου τῆς 2)2)40 μὲ τὶς πολλὲς καὶ παράλογες ἀξιώσεις προτιμοῦμε νὰ τὴν ἀγνοήσωμε. — ΣΤΥΛ. ΓΚΙΝΤΩΝΗΝ. Στιχουργήματα ναί, ποιήματα ὄχι. Πρόσεξε τοὐλάχιστον τὸ μέτρο. — Φ. ΜΗΤΡΑΛΕΞΗΝ. Τὸ ποίημα γιὰ τὸ ὁποῖο μᾶς γράφεις — Σ225 — εἶναι ὑπογεγραμμένο ἀπὸ τὸν Ἀλέκο Παγώνη. Γνώρισέ μας τὸν ἀριθμὸ τοῦ τεύχους εἰς τὸ ὁποῖο περιέχεται ἡ ἀπάντησίς μας. Προφανῶς μᾶς δίδεις λανθασμένα στοιχεῖα. — ΑΝΔΡ. ΚΑΛΟΥΔΗΝ. Ὁ δεκαπεντασύλλαβος ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἡμιστίχια 8 καὶ 7 συλλαβῶν τὸ καθένα. Διάβασε δυνατὰ ἕνα ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ σου καὶ πρόσεξε ποιὲς συλλαβὲς τονίζονται πραγματικά. Μὴ λάβης ὑπ' ὄψιν σου τοὺς τόνους, ποὺ γράφονται ἐπάνω σὲ ἄρθρα ἢ προθέσεις, ἀλλὰ δὲν διαβάζονται. Π. χ. τὴ μέρα = τημέρα, καὶ τὰ πουλιὰ = καιτὰ πουλιά, θὰ βρῆς δυὸ δρόμους = θαβρῆς δυοδρό μους κλπ. Ἔχομε τὸν ρυθμό: τατά, τατά, τατά, τατά, τατά, τατά, τατάτα.

Νὰ ἕνας στίχος ἰαμβικὸς δεκαπεντασύλλαβος τοῦ Παλαμᾶ:

κι' ἐδῶ θαμπὴ κι' ἐκεῖ σβηστὴ
κι' ἀπόνα μαῦρο βάθος.

Γενικώτερα γιὰ τὰ μέτρα ἐγράψαμε στὸ τεῦχος ἀριθ. 11. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Φωτογραφία θὰ δημοσιευθῆ. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΠΑΖΗΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Εὖγε γιὰ τὴν ἀφοσίωσί σου στὴν Ε. Ο. Ν. Τὸ ποίημά σου πολὺ μακρὺ — 110 στίχοι! Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ δημοσιευθῆ. Στεῖλέ μας κανένα ἄλλο τὸ πολὺ ὡς 2 τετράστιχα. — ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ. Τὸ δημοσιεύομε στὴ στήλη αὐτή:

Στὴ φλόγα τῆς ζωῆς
ἕνα πρωΐ ἀνοιξιάτικο
κάποιο μικρὸ πουλάκι
χωρὶς τῆς μάνας συμβουλὴ
ἅπλωσε τὰ φτερά του.
Εἶδε τὸν ἥλιο κι' ἔτρεξε
κοντά του γιὰ νὰ πάη.
Τὸ φῶς ὅμως τὸ τύφλωσε
κι' ἔπεσε ἀμέσως κάτου.
Φτωχὸ πουλάκι, ἀνόητο,
τ' ἤθελες νὰ πετάξης
μέσα στὴ φλόγα τῆς ζωῆς
χωρὶς νὰ ρθῆ ἡ σειρά σου;
Δὲν τόξερες πῶς θάπεφτες
στὸ τέρμα πρὶν νὰ φθάσης
καὶ πῶς κομμάτια θάκανες
τὰ τρυφερὰ φτερά σου;

ΣΠΥΡΟΝ ΠΕΤΑΛΟΥΔΗΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ εὐγενικὸ γράμμα σου. Τὸ πεζὸ «Μάτια, σκληρὰ περήφανα» δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον. Γράψε μας κανένα παραμυθάκι τοῦ τόπου σου. Ἡ γλῶσσα, ποὺ χρησιμοποιεῖς ἀρκετὰ καλή. — ΜΑΡΙΟΝ ΛΑΟΥΤΑΚΗΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή. — Κ. Ι. ΚΑΓΙΑΝ. Βλέπομε τ' ὄνομά σου γραμμένο στὸ φάκελλο τῶν ποιημάτων μὲ τὴν παρατήρησι: «προσοχή! ἔστειλε ποίημα τοῦ Βαλαωρίτη γιὰ δικό του! Τὸ ποίημα αὐτὸ ἔχει τὰ στοιχεῖα Σ49». Πές μας τώρα, πῶς μποροῦμε, ὕστερ' ἀπ' αὐτά, νὰ διαβάσωμε ὅσα μᾶς ἔστειλες; Περιμένομε σχετικὲς ἐξηγήσεις. Θὰ μᾶς βρῆς πρόθυμους νὰ σ' ἀκούσωμε. Καὶ τότε θὰ διαβάσωμε τὴν τελευταία συνεργασία του καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε σχετικῶς. Τὸ γράμμα σου τῆς 30)1)40 φέρει τὰ στοιχεῖα ΑΛΛ144. Ση-

---

«Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΟΓΡΗΑΣ»

(Τῆς Σίτσας Καραϊσκάκη)

Δὲν εἶναι σύμπτωσι, ὅτι μεγάλοι Εὐρωπαῖοι συγγραφεῖς τὰ τελευταῖα χρόνια ζητοῦν μὲ τὴ μορφὴ τοῦ ἱστορικοῦ ρομάντζου νὰ μεταδώσουν τὴν ἱστορία στοὺς λαούς των. Ἀπὸ τὸν Ἀννίβα ὡς τὸν Κρόμβελ, ἀπὸ τὸν Σκιπίωνα ὡς τὸν Ἐμβὲρ μπέη παρουσιάστηκαν λαξεμένες ὅλες οἱ ἱστορικὲς προσωπικότητες τῶν λαῶν στὸ ἱστορικὸ ρομάντζο.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο προσπαθεῖ καὶ τὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ φέρει τὸν τίτλο «Ὁ Γυιὸς τῆς Καλογρηᾶς», τῆς συγγραφέως Σ. Καραϊσκάκη νὰ πλησιάση καὶ νὰ περάση τὸ κατώφλι τῆς ἑλληνικῆς λαϊκῆς ψυχῆς.

Ἁπλά, παραστατικά, μὲ καλογραμμένα σκηνικά, μὲ ζωντανοὺς διαλόγους ζητεῖ νὰ συγκινήση τὴν ψυχὴ τοῦ ἀναγνώστη δίνοντας τὴν ἐποχή, τὰ ἤθη, τὰ πρόσωπα. Τὸ βιβλίο αὐτὸ σὲ ἐξωτερικὴ μορφὴ καὶ σὲ περιεχόμενο εἶναι πολύτιμο γιὰ κάθε Ἕλληνα. Θὰ βρῆ φανατικοὺς φίλους μέσα στὴν ἑλληνικὴ νεότητα, γιατὶ ἡ ἁπλότητα καὶ ἡ ζωντάνια του θὰ στήση τὸ ἀληθινὸ μνημεῖο τοῦ γνήσιου ἑλληνικοῦ ἡρωϊσμοῦ, ποὺ διψᾷ ἡ ψυχή της.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἐξεδόθη σὲ πολυτελῆ ἔκδοσι ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖο «Ἑστίας» Κολλάρου καὶ Σία καὶ πωλεῖται σὲ ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα.

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

μείωσέ τα στὴν ἀπαντητική ἐπιστολή σου. — ΜΙΧ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΝ. Ἐλήφθη τὸ πεζὸ μὲ τὰ στοιχεῖα Π93. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή. — ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Γράψε καθαρὰ τὸ ὄνομά σου καὶ σημείωσε τὰ στοιχεῖα Π161 καὶ Π162. — ΒΑΣ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ. Προσοχὴ στὴ γλῶσσα. Κάπου γράφεις πηλαλῶντας καὶ παρακάτω μετ' ὀλίγον, συγχρόνως κλπ. Ἐκτὸς αὐτῶν στερεῖται ἐνδιαφέροντος. — ΜΑΡ. ΜΥΛΩΝΑ. Δυστυχῶς ὄχι. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΑΚΗΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου. Τὸ ποίημα ποὺ μᾶς ἔστειλες ἔχει πολλὰ μετρικὰ λάθη. — Χ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ. Εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — ΚΥΡ. ΔΟΥΛΓΚΕΡΗΝ. Ἐνεγράφης γιὰ ἕνα τρίμηνο στὴν κατάστασι τοῦ Γυμνασίου σου. Τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σου ἀντάξιο τῶν παιδιῶν τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὰ συγχαρητήρια μας. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΡΟΥΜΠΑΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Στὸ παραγῶνι»:

Κι' ἂν κάποτε θλιβὲς στιγμὲς περνάω
παρήγορα στὴ λήθη σὺ μὲ ρίνεις

Ἐξήγησέ μας τί θέλεις νὰ πῇς μὲ κεῖνο τὸ πρωτάκουστο «ρίνεις». Ὑπάρχει ρῆμα ρινέω - ρινάω, ρινίζω ποὺ θὰ πῇ ξύνω μὲ τὴ ρίνη, δηλαδὴ τὴ λίμα. Ἀλλὰ ρίνω; Καὶ τὸ χρησιμοποιεῖς δυὸ φορές:

γοργόπευτα ὁ βοριᾶς ἔξω τὸ ρίνει.

Τὸ διήγημα χαρακτηρίζεται ἀπὸ κάποια προχειρότητα. — Ε. ΜΟΣΧΟΝ. Οὔτε τὸ ἕνα, οὔτε τὸ ἄλλο. — ΧΡ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΝ. Γράφεις:

Κάθε βράδυ ἐμπρὸς γονατισμένος
στὴν Ἅγια εἰκόνα σου Χριστέ μου
μὲ βλέμμα ταπεινὸ καὶ λυπημένος
θερμὰ σὲ προσκυνῶ βοήθησέ μου.

Λέμε: κάμε μου, δῶσέ μου, πές μου. Ἀλλὰ βοήθησέ με, πρόσεξέ με, ἄκουσέ με. Ἔχεις καὶ ἄλλα περίπου σὰν κι' αὐτό. — Φ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΝ. Πρὸς τὸ παρόν, διάβαζε μόνο. Φαίνεσαι πολὺ μικρός. — ΣΤΥΛ. ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΝ. Πολὺ εὐγενικὸ τὸ γράμμα του καὶ γεμᾶτο καλωσύνη. Σ' εὐχαριστοῦμε. Καὶ τὰ δύο ποιήματα θέλουν ἐπεξεργασία. Παρακολούθησε τὶς ὁδηγίες, ποὺ δίδομε στὴ στήλη αὐτή. — ΚΟΥΛΑΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Προτιμοῦμε πρωτότυπη συνεργασία.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Σωστὲς λύσεις τοῦ αἰνίγματος «Ποιὸ πρᾶγμα καίει χωρὶς νὰ εἶναι ζεστό;» μᾶς ἔστειλαν οἱ: Κωστάκης Ἀλαφοῦζος, Θεόδωρος Μακρῆς, Πέτρος Ἀντωνίου, Γιῶργος Ἀθανασόπουλος, Τάκης Ἀντωνάκης, Μανώλης Μαθιᾶς, Βαρβάρα Δαβία, Ἠλίας Λαναρᾶς, Δημ. Καρίμος, Ἑλένη Μιχαήλ, Βασ. Παπαδόπουλος, Κωστάκης Χρήστου, Νικόλαος Παπαθεοδώρου, Αἰκ. Ἀραβαντινοῦ, Κυριάκος Μαράκης, Ἀγησ. Παγώνης, Νικόλ. Τραπεζᾶς, Χριστ. Λαγούτας, Ἰσίδωρος Δαλέζιος, Π. Μανοῦσος, Λ. Καρτέρης, Ποθοῦλα Μανούσακα, Ἀντιγόνη Πατρικιάνου, Σταμάτης Σταματιάδης, Ἀδόλφος Ξαγοράρης, Ἐλευθέριος Καραγιαννόπουλος, Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης, Μαρία Κριαρᾶ, Ἄννα Νικολάου, Ἄννα Ρηγοπούλου, Καλλιόπη Σουρμελίδου, Ρένα Κυριακοπούλου, Ἑλια. Βογιατζῆ, Ἀγλαΐα Ζωγραφίδου καὶ ἄλλοι τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων θὰ δημοσιεύσωμε σὲ προσεχῆ τεύχη. — Ὁ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΖΑΡΑΣ ἀπὸ τὴν Καλαμάτα μᾶς ἔστειλε ἕνα γραμματάκι γεμᾶτο ἀγάπη καὶ σεβασμὸ πρὸς τὸν Ἀρχηγό μας κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν. Ἡ ΟΛΓΑ ΤΣΟΥΛΗ ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα μᾶς ἔστειλε ἕνα μεγάλο ποίημα, ποὺ ἀρχίζει ἔτσι:

Πῶς μ' ἀρέσει τὸ ὡραῖον
τὸ ἁβρὸν καὶ τὸ γλυκύ,
πῶς μ' ἀρέσουνε οἱ τρόποι
οἱ καλοὶ κι' εὐγενικοί.

Ὁ Α. ΜΑΡΟΥΛΗΣ, Σκαπανεὺς τοῦ Ὑποτομέως Σουέζ, μᾶς ἔστειλε μέσῳ τῆς XXXIX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Αἰγύπτου ἕνα ποίημα μὲ τὸν τίτλο «Γαλανόλευκη Σημαία». Θὰ δημοσιευθῇ σὲ προσεχὲς τεῦχος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Χ. Ε. ΒΟΥΛΓΑΡΗΝ, Πλωμάριον. Ἀνεπιτυχὲς (ΛΥ, κιρά, ἀλλάτι). — Ι. Ε. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΝ, Κορωπί. Ἐγκρίνονται. — Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΝ, Ἐλευσῖνα. Ἐγκρίνονται. — Ν. Ι. ΓΙΑΝΝΑΡΟΝ, Πάτρας. Ἐγκρίνονται Ν. ΔΟΥΒΙΤΣΑΝ, Ἐνταῦθα. Ἐγκρίνεται. — Δ. ΔΡΥΜΑΛΛΙΤΗΝ, Ἐνταῦθα. Γνωστὸν τὸ ἄθροισμα «15». — Π. Ι. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Γιατί γράφετε ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Ἀπορρίπτονται. — Β. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΝ, Καβάλλαν. Τεράστιον καὶ ἀνεπιτυχὲς τὸ σταυρόλεξόν σας. — Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ, Σπάρτην. Ἐγκρίνονται. — Η. Κ. ΝΙΚΑ, Ἐνταῦθα. Συγχαρητήρια. Ἡ λύσις σωστή. — Χ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΝ, Ἐνταῦθα. Καὶ οἱ δικές σας λύσεις σωστές. Μπράβο. — Λ. Δ. ΓΡΑΤΣΟΝ, Ὅλα καλὰ καὶ ἐγκρίνονται. Ἀλλὰ γιατί μόνο μαγικὲς εἰκόνες; — Χ. Δ. ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΝ, Ἀμφίκλειαν. Σωστὲς αἱ λύσεις. — Π. Π. ΣΦΗΚΑΚΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἀπορρίπτεται. Δὲν ὑπάρχει λέξις νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ λ; — Γ. Α. ΚΟΥΤΣΗΝ. Δὲν δημοσιεύομεν προβλήματα. — ΣΤ. ΠΑΝΤΑΖΗΝ. Ὡς σταυρόλεξο δὲν εἶναι καλό. Ἔπρεπε νὰ σχεδιασθῇ ἐξ ἄλλου μὲ σινική. — Δ. ΠΟΥΡΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἀπολύτως σωστὴ ἡ λύσις τοῦ σταυρολέξου. — ΠΟΛΛΑΚΗΝ, Ἡράκλειον. Ἐγκρίνονται. — Π. Α. ΔΗΜΟΥ, Ἐνταῦθα. Γνωστὴ ἡ ἄσκησίς σας. — Ρ. ΧΩΡΑΦΙΟΥ, Μαροῦσι. Ἐγκρίνονται. — Β. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξόν σας.Φ. — Χ. ΤΣΙΑΡΑΝ, Γρεβενά. Εἶναι καλό, ἀλλὰ ὄχι δημοσιεύσιμο (ΝΑΠΑ, ΦΙΑΤ). — Φ. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ, Γρεβενά. Ἀπορρίπτονται. — ΧΑΡ. καὶ ΚΑΤ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ Καλλιθέαν. Σωστὴ ἡ λύσις. — Π. ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΝ, Διδυμότειχον. Συγχαρητήρια γιὰ τὶς λύσεις καὶ μάλιστα τῆς παραβολῆς, τὴν ὁποίαν ὀλίγοι ἐπέτυχαν. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔξυπνα καὶ κουτά. — Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Πειραιᾶ. Τί σχέσι ἔχει τὸ γράμμα Λ μὲ τὴν γεωγραφία καὶ τὸ βάζετε σὲ γεωγραφικὴ ἀκροστιχίδα; Καὶ τὰ ἄλλα ὄχι ἀπολύτως καλά. Στείλατε κανένα πιὸ προσεγμένο. — Α. Σ. ΜΟΛΦΕΤΑΝ, Κεφαλληνίαν. Ἀπορρίπτονται. Ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ, ἄλλη φορά. — Μ. Δ. ΣΚΟΥΡΛΑ, Ἐνταῦθα. Σωστὴ ἡ λύσις. — Κ. Γ. ΣΚΙΑΔΑ, Ἐνταῦθα. Καὶ σεῖς σωστὰ ἀπαντήσατε. — Ε. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΝ, Πάτρας. Ἐγκρίνονται. — Σ. Ε. ΤΥΡΟΥ, ΠΛ. ΚΟΜΙΝΗΝ, Κ. Χ. ΒΑΖΕΟΥ. Μπράβο σας ἐπιτύχατε τὴν λύσιν. — Χ. Δ. ΣΩΦΡΟΝΑΝ, Καλάμας. 1ον δὲν εἶναι σχεδιασμένος μὲ σινικὴ μελάνη, 2ον δὲν στείλατε τὴν λύσι. — ΑΘ. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — Π. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἐνταῦθα. Ἡ διασταύρωσις εἶναι ἀσφαλῶς θαυμαστή, ἀλλὰ ὑπάρχουν λέξεις πολὺ δύσκολες. Πάντως, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Σ. ΘΕΟΔΟΣΗ Ζάκυνθον. Νὰ γράφετε ἀπὸ τὴ μία ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — Σ. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ. Καλὴ ἡ ἀκροστιχὶς ἀλλὰ ἀνεπιτυχὴς ἡ β' λέξις (Ω μέγα). Μὰ εἶναι λέξις αὐτή; — Ε. ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΝ, Βόλον. Ἀπορρίπτονται. — Ι. Ε. ΣΙΔΕΡΗΝ. Ὁ ὄνος δὲν εἶναι ζῶον τρανό. Τὰ ἄλλα μέτρια. — Ν. ΧΩΜΕΝΙΔΟΥ, Πάτρας. Ἐγκρίνεται τὸ ἕνα αἴνιγμα. — Δ. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΝ, Ἐνταῦθα. Παρεξήγησις. Δὲν ἔχετε καταλάβει τὸν μηχανισμὸ τῶν κρυπτογραφικῶν. Ἐγκρίνεται ἡ ἀκροστιχίς. — Β. ΠΑΥΛΙΔΗΝ, Κιλκίς. Τὸ κρυπτογραφικόν, ναί. — Σ. Ι. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. Μὴ γράφετε ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Ἀπορρίπτονται. — Δ. ΒΑΣΑΓΙΑΝΝΗΝ καὶ Κ. ΓΚΙΟΥΡΝΤΑΝ. Μέτρια. Νὰ γράφετε σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες μας. — ΔΗΜ. ΠΡΟΦΗΝ, Κορωπί. Δὲν εἶναι οὔτε σταυρόλεξον (ἀφοῦ ἔχει ὁριζοντίως καὶ καθέτως τὶς ἴδιες λέξεις), οὔτε ἄλλο εἶδος ἀσκήσεως.

